

**1970'TEN GÜNÜMÜZE ORTAÖĞRETİMDE GÖRÜLEN
GELİŞMELER (1970-2020)**

Pelin Şahin Bağdatoğlu

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİMİN SOSYAL VE TARİHİ TEMELLERİ BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

TEMMUZ, 2020

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 12 (on iki) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Pelin
Soyadı : ŞAHİN BAĞDATOĞLU
Bölümü : Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : 1970'ten Günümüze Ortaöğretimde Görülen Gelişmeler (1970-2020)

İngilizce Adı : Developments in Secondary Education from 1970 to Present (1970-2020)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı : Pelin Şahin Bağdatoğlu

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Pelin ŞAHİN BAĞDATOĞLU tarafından hazırlanan “1970’ten Günümüze Ortaöğretimde Görülen Gelişmeler (1970-2020)” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından OY BİRLİĞİ/OY ÇOKLUĞU ile Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Pınar BİLASA

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

.....

Başkan: Prof. Dr. Mehmet TAŞPINAR

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

.....

Üye: Prof. Dr. Hasan COŞKUN

Eğitimde Program Geliştirme ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Çankırı Karatekin Üniversitesi ...

Tez Savunma Tarihi: 09/ 07/ 2020

Bu tezin Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Selma YEL

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

TEŞEKKÜR

Tezimin çok büyük bir kısmında tez danışmanım olan ve hiçbir aşamada desteğini, bilgisini, tecrübesini benden esirgemeyen Prof. Dr. Sayın Ülker AKKUTAY'a, tez çalışmam esnasında değerli görüş ve tavsiyeleriyle her zaman yanımda olan çok kıymetli tez danışmanım Doç. Dr. Pınar BİLASA'ya en içten teşekkürlerimi sunmayı borç bilirim. Ayrıca çalışmamın her aşamasında beni yüreklendiren, desteklerini her an hissettiğim aileme ve anlayışı ve desteği için eşim Ferhat BAĞDATOĞLU'na teşekkürlerimi sunarım.

**1970'TEN GÜNÜMÜZE ORTAÖĞRETİMDE GÖRÜLEN
GELİŞMELER (1970-2020)
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Pelin Şahin Bağdatoğlu
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Temmuz, 2020**

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; 1970'ten günümüze kadar geçen süre içerisinde (2020) Türk Eğitim Sisteminin ortaöğretim kademesinde meydana gelmiş olan gelişmelerin incelenmesi ve bu gelişmelerin yasal düzenlemeler, izlenen politikalar, genel ortaöğretimdeki okul türleri, ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulü, öğretim programları, öğrenci başarısını değerlendirme, ders kitapları, öğretmen yetiştirme, projeler ve sayısal gelişmeler başlıkları altında ele alınıp analiz edilmesi olarak belirlenmiştir. Nitel araştırma özelliği gösteren bu çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın analizi doküman analizi ile yapılmıştır. Araştırma beş bölümde yapılandırılmıştır. İlk bölüm araştırmanın problem durumunu, amacını, önemini, varsayımlarını, sınırlılıklarını, tanımlarını ve kısaltmalarını içermektedir. İkinci bölümde ilgili araştırmalara, üçüncü bölümde araştırmanın yöntemine; modeline, veri toplama tekniklerine, verilerin toplanmasına, verilerin analizi ve yorumlanmasına yer verilmiştir. Dördüncü bölümde araştırma sonucu elde edilen bulgular ve yorumlara, son bölümde ise araştırmanın sonuç ve önerilerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Türk Eğitim Sistemi, genel ortaöğretim, tarihsel gelişim
Sayfa Adedi : 269
Danışman : Doç. Dr. Pınar BİLASA

**DEVELOPMENTS IN SECONDARY EDUCATION FROM 1970 TO
PRESENT (1970-2020)**

(Master's Thesis)

Pelin Şahin Bağdatoğlu

GAZI UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

July, 2020

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the developments that occurred in the secondary education level of the Turkish Education System in the period from 1970 to the present day (2020) and analyze these developments under the titles of the legal regulations, policies followed, types of schools in general secondary education , student admission to secondary education institutions, teaching programs, evaluation of student achievement, textbooks, teacher training, projects and numerical developments. In this research, which has qualitative research feature, the document review method was used. The analysis of the research was done by document analysis. The research is structured in five sections. The first section includes the problem status, purpose, significance, assumptions, limitations, definitions and abbreviations of the research. In the second section, related researches; in the third section the method of research; model, data collection techniques, data collection, data analysis and interpretation are included. In the fourth section, the findings and interpretations obtained as a result of the research, and in the last section, the results and suggestions of the research are included.

Key Words : Turkish Education System, general secondary education, the historical development

Page Number : 269

Supervisor : Doç. Dr. Pınar BİLASA

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	xv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	4
1.4. Varsayımlar	4
1.5. Sınırlılıklar.....	4
1.6. Tanımlar	5
1.7. Kısaltmalar	5
BÖLÜM II.....	7
İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
BÖLÜM III	13

YÖNTEM.....	13
3.1. Araştırmanın Modeli	13
3.2. Veri Toplama Teknikleri.....	13
3.3. Verilerin Toplanması.....	14
3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması	14
BÖLÜM IV	17
BULGULAR VE YORUM	17
4.1. 1970 Öncesinde Ortaöğretimin Tarihsel Gelişimi	17
4.2. 1970'ten Günümüze Ortaöğretimin Tarihsel Gelişimi.....	23
4.2.1. Yasal Düzenlemeler.....	23
4.2.1.1. Anayasa'da Ortaöğretim	23
4.2.1.2. Kanun, Yönetmelik ve Diğer Düzenlemeler	24
4.2.2. İzlenen Politikalar	26
4.2.2.1. Millî Eğitim Şûralarında Ortaöğretim.....	26
4.2.2.1.1. Sekizinci Millî Eğitim Şûrası	27
4.2.2.1.2. Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası	30
4.2.2.1.3. 10. Millî Eğitim Şûrası	32
4.2.2.1.4. 11. Millî Eğitim Şûrası	33
4.2.2.1.5. 12. Millî Eğitim Şûrası	34
4.2.2.1.6. 15. Millî Eğitim Şûrası	36
4.2.2.1.7. 16. Millî Eğitim Şûrası	37
4.2.2.1.8. 17. Millî Eğitim Şûrası	38
4.2.2.1.9. 18. Millî Eğitim Şûrası	39
4.2.2.1.10. 19. Millî Eğitim Şûrası	40
4.2.2.2. Kalkınma Planlarında Ortaöğretim.....	41
4.2.2.2.1. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı.....	42

4.2.2.2.2. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı	43
4.2.2.2.3. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı	44
4.2.2.2.4. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	45
4.2.2.2.5. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı	46
4.2.2.2.6. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	47
4.2.2.2.7. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	49
4.2.2.2.8. Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı	50
4.2.2.2.9. Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı	50
4.2.2.2.10. On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	51
4.2.2.3. Hükümet Programlarında Ortaöğretim	52
4.2.3. Genel Ortaöğretimdeki Okul Türleri	58
4.2.3.1. İmam Hatip Liseleri	59
4.2.3.2. Anadolu Liseleri	59
4.2.3.3. Fen Liseleri	60
4.2.3.4. Güzel Sanatlar Liseleri	60
4.2.3.5. Anadolu Öğretmen Liseleri	60
4.2.3.6. Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler	61
4.2.3.7. Sosyal Bilimler Liseleri	61
4.2.3.8. Spor Liseleri	61
4.2.4. Genel Ortaöğretim Kurumlarına Öğrenci Kabulü	62
4.2.5. Öğretim Programları	66
4.2.5.1. 1970 Ortaöğretim Programı	66
4.2.5.2. 1974 Ortaöğretim Programı	68
4.2.5.3. 1978 Ortaöğretim Programı	73
4.2.5.4. 1985 Ortaöğretim Programı	74
4.2.5.5. 1991 Ortaöğretim Programı	76

4.2.5.6. 1998 Ortaöğretim Programı.....	77
4.2.5.7. 2005 Ortaöğretim Programı.....	84
4.2.5.8. 2009 Ortaöğretim Programı.....	90
4.2.5.9. 2010 Ortaöğretim Programı.....	96
4.2.5.10. 2013 Ortaöğretim Programı.....	98
4.2.5.11. 2014 Ortaöğretim Programı.....	102
4.2.5.12. 2017 Ortaöğretim Programı.....	104
4.2.6. Öğrenci Başarısını Değerlendirme	106
4.2.6.1. Sınıf Geçme Sistemi.....	106
4.2.6.2. Ders Geçme ve Kredi Sistemi	111
4.2.6.3. Ortaöğretim Kurumlarını Dışardan Bitirme.....	112
4.2.7. Ders Kitapları.....	113
4.2.8. Öğretmen Yetiştirme	116
4.2.9. Projeler.....	119
4.2.9.1. Ulusal Kaynaklarla Yürütülen Projeler	119
4.2.9.2. Uluslararası Kaynaklarla Yürütülen Projeler.....	121
4.2.10. Sayısal Gelişmeler	124
BÖLÜM V	127
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	127
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	127
5.2. Öneriler	137
KAYNAKLAR.....	139
EKLER.....	155
EK 1. 2005 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	156
EK 2. 2005 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi Türkçe-Matematik Alanı.....	158
EK 3. 2005 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi Fen Bilimleri Alanı	160

EK 4. 2005 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi Sosyal Bilimler Alanı.....	162
EK 5. 2005 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi Yabancı Dil Alanı	164
EK 6. 2005 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı	166
EK 7. 2005 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı	167
EK 8. 2005 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı	168
EK 9. 2005 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı	170
EK 10. 2005 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı	172
EK 11. 2005 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı	174
EK 12. 2005 Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	176
EK 13. 2005 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Resim Alanı	178
EK 14. 2005 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı	180
EK 15. 2005 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	182
EK 16. 2005 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	184
EK 17. 2009 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	186
EK 18. 2009 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı	187
EK 19. 2009 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı.....	188
EK 20. 2009 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı	189
EK 21. 2009 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı	190
EK 22. 2009 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	191
EK 23. 2009 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı	193

EK 24. 2009 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı	194
EK 25. 2009 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı	195
EK 26. 2009 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı	196
EK 27. 2009 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Spor Alanı	197
EK 28. 2009 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Resim Alanı	199
EK 29. 2009 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı	200
EK 30. 2009 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	201
EK 31. 2009 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	203
EK 32. 2010 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	205
EK 33. 2010 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	206
EK 34. 2010 Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Liseleri Haftalık Ders Çizelgesi	207
EK 35. 2010 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	209
EK 36. 2010 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	210
EK 37. 2010 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Spor Alanı	212
EK 38. 2010 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Görsel Sanatlar Alanı.....	213
EK 39. 2010 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı	214
EK 40. 2010 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	215
EK 41. 2010 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	216
EK 42. 2013 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	217
EK 43. 2013 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	219
EK 44. 2013 Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi..	221

EK 45. 2013 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	223
EK 46. 2013 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	225
EK 47. 2013 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Spor Alanı	227
EK 48. 2013 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Görsel Sanatlar Alanı.....	230
EK 49. 2013 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı	232
EK 50. 2013 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	235
EK 51. 2013 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	236
EK 52. 2013 İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Seçmeli Ders Çizelgesi	237
EK 53. 2014 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	239
EK 54. 2014 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	241
EK 55. 2014 Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Liseleri Haftalık Ders Çizelgesi	243
EK 56. 2014 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	245
EK 57. 2014 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	247
EK 58. 2014 Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	249
EK 59. 2014 Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Görsel Sanatlar Alanı	252
EK 60. 2014 Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı	254
EK 61. 2014 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	256
EK 62. 2014 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	257
EK 63. 2014 İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Seçmeli Ders Çizelgesi	258
EK 64. 2017 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	260
EK 65. 2017 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	262
EK 66. 2017 Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi	264

EK 67. 2017 Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Görsel Sanatlar Alanı
.....266

EK 68. 2017 Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı268

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Ortaokul ve Liselerde Sayısal Gelişmeler (1927-1971)	23
Tablo 2. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri.....	42
Tablo 3. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri	43
Tablo 4. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri	45
Tablo 5. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri	46
Tablo 6. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri	47
Tablo 7. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri.....	48
Tablo 8. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri	49
Tablo 9. 1957 Lise Öğretim Programı.....	67
Tablo 10. 1974 Lise Öğretim Programı-Bütün Programlar İçin Ortak Dersler	68
Tablo 11. 1974 Lise Öğretim Programı-Dil ve Edebiyat Alanında Yükseköğretime Hazırlayan Programın Özel Dersleri.....	69
Tablo 12. 1974 Lise Öğretim Programı-Ekonomi ve Sosyal Bilimler Alanında Yükseköğretime Hazırlayan Programın Özel Dersleri	69
Tablo 13. 1974 Lise Öğretim Programı-Matematik ve Fizik Alanında Yükseköğretime Hazırlayan Programın Özel Dersleri.....	70
Tablo 14. 1974 Lise Öğretim Programı-Tabii Bilimler Alanında Yükseköğretime Hazırlayan Programın Özel Dersleri	70
Tablo 15. 1974 Öğretim Programı Seçmeli Dersler.....	71
Tablo 16. 1974 Lise Öğretim Programı.....	72
Tablo 17. 1978 Lise Öğretim Programı.....	73
Tablo 18. 1985 Lise Öğretim Programı.....	75

Tablo 19. 1991 Lise Öğretim Programı.....	77
Tablo 20. 1998 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı	78
Tablo 21. 1998 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı	80
Tablo 22. 1998 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı	81
Tablo 23. 1998 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Ala	83
Tablo 24. 2005 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı	85
Tablo 25. 2005 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı	86
Tablo 26. 2005 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı	88
Tablo 27. 2005 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı	89
Tablo 28. 2009 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı	91
Tablo 29. 2009 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı	92
Tablo 30. 2009 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı	93
Tablo 31. 2009 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı	94
Tablo 32. 2009 Öğretim Programı Seçmeli Dersler.....	95
Tablo 33. 2010 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi	96
Tablo 34. 2010 Öğretim Programı 1. Grup Seçmeli Dersler	97
Tablo 35. 2010 Öğretim Programı 2. Grup Seçmeli Dersler	98
Tablo 36. 2013 Öğretim Programı Seçmeli Dersler.....	99
Tablo 37. 2013 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi	100
Tablo 38. 2014 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi	102
Tablo 39. 2017 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.....	104
Tablo 40. Beşlik Not Sisteminde Puanların Not Değeri ve Derecesi	108
Tablo 41. Harfli Not Sisteminde Harflerin Derecesi ve Puanları	112
Tablo 42. 1970-2020 Yılları Arasında Genel Ortaöğretimde Okul, Öğretmen, Öğrenci Sayıları ve Okullaşma Oranları	124

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölüm; araştırmaya ilişkin problem durumunu, araştırmanın amacını, araştırmanın önemini, varsayımları, sınırlılıkları, tanımları ve kısaltmaları içermektedir.

1.1. Problem Durumu

Toplumların sosyal ve kültürel varlıklarını sürdürmelerinde, ekonomik açıdan gelişmelerinde ve çağı yakalamalarında eğitim çok büyük bir öneme sahiptir. Eğitim, bir yandan toplumun ihtiyaçlarına dönük, bir yandan da çağın gereklerine uygun olmalıdır. Nitekim Millî Eğitim Temel Kanununa (METK) göre Türk Millî Eğitiminin genel amacı da “Bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmak” şeklinde belirlenmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 1973, md. 2). Bu durum, ülkenin refahını ve kalkınmasını amaçlayan her birey için, çalınması gereken belki de ilk kapı olarak eğitimi işaret etmektedir.

Eğitim, durağan değil dinamik bir sistemdir. Bir ülkenin eğitim sistemi, ülkede yaşanan sosyal, kültürel, siyasal, ekonomik gelişmelere ayak uydurmak zorundadır. Geçen zaman, eğitim sistemlerini, onları çağa uygun hale getirecek; bireylerin, toplumların ve ülkelerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeye ulaştıracak yeniliklere muhtaç bırakmaktadır.

Bugün Türkiye’de, 12 yıllık zorunlu eğitimi temel alan bir eğitim sistemi uygulanmaktadır. Bu sistem; dört yıl süreli ilkokul, dört yıl süreli ortaokul ve dört yıl süreli lise eğitimi kapsamaktadır. Öğrencilerin öğrenim gördüğü birinci dört yıl (1, 2, 3, 4. sınıflar) ilkokul, ikinci dört yıl (5, 6, 7, 8. sınıflar) ortaokul ve üçüncü dört yıl (9, 10, 11, 12. sınıflar) ise lise şeklinde isimlendirilmektedir.

1739 sayılı METK'nın 26. maddesinde "İlköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsayan kurumlar" (MEB, 1973, md. 26) olarak tanımlanan ortaöğretim kurumları, bugün Türkiye'de uygulanmakta olan 4+4+4 Eğitim Sisteminin son basamağını ifade etmektedir.

Ortaöğretim kurumları, bir yandan hayata ve mesleklere bilgili, becerikli, sorumluluk duygusu kuvvetli, kendine güveni yüksek elemanlar hazırlamak, öte taraftan memleketin bilim adamı ve yüksek düzeyde uzman ihtiyacını karşılamak zorundadır (Alıcıgüzel, 1979, s. 153). Bu çok yönlü görev, ortaöğretimin önemini ortaya koymaktadır. Bir toplumun ihtiyacı olan olgun ve yetenekli vatandaşları yetiştirmede son derece önemli bir yere sahip olan ortaöğretimin ihmal edilmesi, büyük bir risk altına girilmesi anlamına gelecektir (Kaya, 2009, s. 151).

İlköğretim ile yükseköğretim arasında bir köprü niteliğinde olan ortaöğretim, Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar geçen süre içerisinde amaç, yapı, program, öğrenci başarısının değerlendirilmesi gibi birçok alanda, birçok değişikliğe uğramıştır, bundan sonra da tabii olarak uğrayacaktır. Önemli olan bu değişikliklerin geçmiş uygulamaların ışığında ve yeni gereksinimleri karşılayacak şekilde yapılmasıdır.

Cicioğlu'na göre Cumhuriyet dönemi okul kuruluş sisteminin en zayıf kademesi ortaöğretim olmuştur (Cicioğlu, 1985, s. 341). Ortaöğretim, Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren öğrencileri hem yükseköğretime hem de hayata hazırlamak olarak belirlenmiş olan amaçlarına rağmen sadece üniversite için bir hazırlık devresi rolünü oynamıştır. 1970'li yıllara gelindiğinde ortaöğretimde rehberlik faaliyetlerine işlerlik kazandırılmamış, ortaöğretime öğretmen yetiştirme işinin düzenli ve sistemli bir biçime sokulamamış olduğu görülmektedir. Fiziki, mali ve teknik imkânsızlıklar, ikili öğretim uygulamaları bu yıllarda ortaöğretimin verimliliğini olumsuz yönde etkilemiştir (Cicioğlu, 1985, s. 341-346).

Oğuzkan'a göre 1970'li yıllarda herkes için daha uzun süreli bir temel eğitim; ortaöğretimde fırsat eşitliğinin yaygınlaştırılması; farklı ilgi, istek ve yeteneklerin anlaşılması ve yönlendirilmesi; öğrenci önündeki seçeneklerin çeşitlendirilmesi; öğretim basamakları ile kurumları arasında dikey ve yatay geçişlerin kolaylaştırılması isteniyordu. Bu dönemde hızla değişmekte olan toplumun içine girdiği çelişkiler, çalkantılar ve bunalımlar yenileşme ihtiyacını daha da ivedi hale getiriyordu (Oğuzkan, 1981, s. 2).

Yapılan araştırmalara bakıldığında 1970’li yıllardan sonra ortaöğretimi tarihsel bir bütünlük içinde ve kapsamlı olarak ele alan yeterli sayıda araştırma olmadığı dikkat çekmektedir. 1970 yılından sonra Türk Eğitim Sisteminde görölen yapısal değişiklikler, uygulamaya koyulan yeni öğretim programları, öğrenci başarısının değerlendirilmesi, ders kitapları, öğretmen yetiştirme konularında görölen farklı uygulamalar göz önüne alındığında, günümüze kadar geçen süre içerisinde ortaöğretimde meydana gelen değişmelerin bir bütün olarak ele alınmasının, bugünü değerlendirmek ve geleceği yönlendirmek adına önemli olacağı görölmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, 1970’ten günümüze kadar geçen süre içerisinde (1970) Türk Eğitim Sisteminin ortaöğretim kademesinde meydana gelmiş olan değişmelerin incelenmesi ve bu değişmelerin yasal düzenlemeler, izlenen politikalar, genel ortaöğretimdeki okul türleri, ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulü, öğretim programları, öğrenci başarısını değerlendirme, ders kitapları, öğretmen yetiştirme, projeler ve sayısal değişmeler başlıkları altında ele alınıp analiz edilmesi olarak belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmiştır:

1970-2020 yılları arasında;

- Ortaöğretim ile ilgili yapılmış olan yasal düzenlemeler nelerdir?
- Ortaöğretim ile ilgili izlenen politikalar nelerdir?
- Genel ortaöğretimdeki okul türlerinde görölen değişmeler nelerdir?
- Ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulü konusunda izlenen yöntemler nelerdir?
- Ortaöğretimde uygulanan öğretim programlarında görölen değişmeler nelerdir?
- Ortaöğretimde öğrenci başarısının değerlendirilmesi konusunda görölen değişiklikler nelerdir?
- Ortaöğretim ders kitapları nasıl değişiklik göstermiştir?
- Ortaöğretime öğretmen yetiştirme konusunda görölen değişmeler nelerdir?
- Ortaöğretimle ilgili olarak yürütölen projeler nelerdir?
- Ortaöğretimde görölen sayısal değişiklikler nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bir ülkenin eğitim sistemini geliştirmek için yapılacak olan çalışmalar, o ülkenin eğitim tarihinden bağımsız olarak gerçekleştirilemez. Tarihten kopuk olarak yapılan düzenlemelerin de doğru ve etkili olması beklenemez.

Türk Eğitim Sisteminin ortaöğretim kademesinde bugün yaşanan sorunlara dair çözüm arayışlarına girilmeden önce, ortaöğretimde geçmişten günümüze meydana gelmiş olan gelişmeleri incelemek ve çözüm önerilerini bu gelişmeler ışığında geliştirmek faydalı olacaktır. Aksi takdirde getirilen öneriler, yapılan değişiklikler yetersiz kalacaktır.

Türkiye’de ortaöğretimle ilgili araştırmaların daha çok 1970 öncesini ele aldığı, bu yıla kadar görülen gelişmelerin Cicioğlu’nun çalışmasında (Cicioğlu, 1985) sistematik bir şekilde ele alınmış olduğu, 1970’ten günümüze kadar geçen süre içerisinde ortaöğretimde meydana gelmiş olan gelişmeleri sistematik bir biçimde ele alan kapsamlı bir çalışma yapılmadığı dikkat çekmektedir. Bu araştırmanın yapılması, alandaki bu boşluğun doldurulması açısından önemlidir.

1.4. Varsayımlar

Bu çalışmada; 1970’ten günümüze Türk Eğitim Sisteminin ortaöğretim kademesinde yasal düzenlemeler, izlenen politikalar, okul türleri, ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulü, öğretim programları, öğrenci başarısının değerlendirilmesi, ders kitapları, öğretmen yetiştirme, projeler ve sayısal gelişmeler konularında önemli gelişmelerin olduğu ve bu gelişmelerin Türk Eğitim Sistemine önemli etkilerde bulunduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma genel liseler üzerinde 1970-2020 yılları arasında; “yasal düzenlemeler, izlenen politikalar, okul türleri, ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulü, öğretim programları, öğrenci başarısını değerlendirme, ders kitapları, öğretmen yetiştirme, projeler ve sayısal gelişmeler” açısından meydana gelen gelişmeler ile sınırlıdır. Ayrıca ulaşılabilen MEB kaynakları, kitaplar, broşürler, süreli yayınlar, tezler, resmi internet kaynakları ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Ders Geçme Sistemi: “Bir dersle ilgili başarı veya başarısızlık kararının diğer derslerden bağımsız olduğu varsayımı üzerine kurulmuş öğrenci başarısını değerlendirme sistemi” (Ergezer, 1995, s. 51).

Ortaöğretim: “İlköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsayan eğitim kademesi” (MEB, 1973, md. 26).

Sınıf Geçme Sistemi: “Belli bir yıla ait derslerin bir veya birkaçından başarısız olan öğrencilerin diğerlerinden de önemli ölçüde eksiklerinin kalacağı varsayımları üzerine kurulmuş öğrenci başarısını değerlendirme sistemi”(Ergezer, 1995, s. 50).

1.7. Kısaltmalar

AOÖBP: Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı

KHK: Kanun hükmünde kararname

LGS: Liselere Giriş Sınavı

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

MEBBİS: Millî Eğitim Bilişim Sistemleri

METK: Millî Eğitim Temel Kanunu

OGES: Ortaöğretime Geçiş Sistemi

OKS: Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı

OYP: Ortaöğretime Yerleştirme Puanı

SBB: Strateji ve Bütçe Başkanlığı

SBS: Seviye Belirleme Sınavı

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TEOG: Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş

TTK: Talim ve Terbiye Kurulu

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

UNDP: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde Türkiye’de 1970-2020 yılları arasında ortaöğretim ile ilgili yapılmış olan araştırmalara ulaşılabilen ölçüde yer verilmiştir.

Cicioğlu (1985), “Türkiye Cumhuriyeti’nde İlk ve Ortaöğretim (Tarihi Gelişimi)” isimli çalışmasında “Osmanlı Eğitimi Üzerine Genel Bir Bakış” başlığı altında Osmanlı Eğitim Sistemini “Eğitim Politikası”, “Osmanlı Okul Kuruluş Sistemi” ve “Devlet Tarafından Kurulan Yeni Okul Sistemi” konuları açısından ele almıştır. Türkiye Cumhuriyeti Eğitim Sistemini ise “Okul Öncesi Eğitimi, İlköğretim, Ortaöğretim, Mesleki ve Teknik Eğitim, Özel Eğitim” başlıkları altında incelemiştir. Bu tezin konusu olan ortaöğretime ise “Ortaöğretimin Kuruluş ve Organizasyonunun Gelişimi, Ortaöğretimin Amaçlarının Gelişimi, Ortaöğretim Müfredat Programları, Ortaöğretimde Rehberlik, Ortaöğretimde Sınıf Geçme” başlıkları altında incelemiştir. Cumhuriyet Dönemi okul kuruluş sisteminde en zayıf kalan alanın ortaöğretim olduğunu ifade eden Cicioğlu 1924 yılında ortaöğretimin ortaokul ve lise olmak üzere iki kısma ayrıldığını ifade etmiş, bu sistemin 1973 tarihli METK ile değiştiğini belirtmiştir. Şûralarda ortaöğretimle ilgili alınan kararları ve bu kararlar doğrultusunda yapılan uygulamaları ortaya koymuştur. Cumhuriyet’in kuruluş yıllarından itibaren öğrencileri hem yükseköğretime hem de hayata hazırlamak olarak belirlenen amaçlarına rağmen ortaöğretimin yalnızca üniversite için bir hazırlık devresi rolünü oynamasını eleştirmiştir. Cumhuriyet’in kurulmasından itibaren liselerde fen ve edebiyat olmak üzere iki kola yer verildiğini ifade eden Cicioğlu, 1947 yılında bazı liselerde açılan Latince kolunun ise bir süre sonra kapatıldığını belirtmiştir. Ortaöğretim müfredat programlarını, sınıf geçme sistemini ve 1974 yılından itibaren deneme mahiyetinde uygulanmaya başlanan ve yaşanan aksaklıklar sebebiyle 1979 yılından itibaren uygulamadan kaldırılan ders geçme ve kredi düzenini incelemiştir. Ortaöğretim kurumlarına

öğretmen yetiştirmenin düzenli ve sistemli bir biçime sokulamadığı konusuna da eleştiri getiren Cicioğlu ortaöğretimin niteliğinin bu durumdan büyük ölçüde etkilendiğini ifade etmiştir.

Duman (1988), “Türkiye’de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme” adlı araştırmasında “Cumhuriyet Öncesi Dönem” ve “Cumhuriyet Dönemi” olmak üzere iki farklı başlık altında ortaöğretime öğretmen yetiştirmeye ilişkin görüş ve uygulamaları ele almıştır. Cumhuriyet sonrası dönemini de “1920-1923”, “1923-1946”, “1946-1960”, “1960-1982” ve “1982-1990” yılları arasında ayrı ayrı incelemiştir. Araştırma sonucunda elde ettiği bulgular neticesinde ortaöğretime öğretmen yetiştirmeye ilişkin görüşler konusunda, ele alınan her dönemde ilgililerce öğretmenin eğitim sistemindeki yeri ve öneminin anlaşıldığı ve ilgili sorunlarla ilgili görüşler ortaya atıldığı; bu görüşlerin en iyi şekilde ilmî toplantılarda ve özellikle eğitim şûralarında ortaya konduğunu ifade etmiştir. Ancak uygulamaya en yakın görüşlerin devlet adamlarının konuşmalarında ve hükümet programlarında rastlanan genel ifadeler olduğunu belirtmiştir. Uygulamalara ilişkin sonuçlarda ise MEB’in kurduğu ve 1982 yılında üniversitelere bağlanan kurumlar aracılığıyla ortaöğretime öğretmen yetiştirildiği ve 1970’li yılların sonlarında öğretmen ihtiyacını gidermek adına niteliği göz ardı eden çeşitli yöntemlere başvurulduğunu ifade etmiştir. Öğretmen yetiştirmeye ilişkin ortaya atılan birçok görüşün uygulamaya koyulmaması konusunda eleştiride bulunmuştur.

Gül (1992), “Kalkınma Planlarında Eğitime İlişkin Sayısal Hedefler ve Gerçekleşme Düzeyi” isimli yüksek lisans tez çalışmasında, Üçüncü, Dördüncü ve Beşinci Kalkınma Planlarında yer alan örgün eğitime ilişkin sayısal hedefleri ve bunlara ulaşılma düzeylerini incelemiştir. Araştırması neticesinde Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde genel liselerde plan hedeflerinin aşılmış olduğunu, bu kademedeki okullaşma oranının %17’ye yükselmiş olduğunu tespit etmiştir. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde ise lise düzeyinde okullaşma oranının genel liselerde %17,7’den %17,6’ya düşerek plan hedeflerinin gerisinde kalmış olduğunu ortaya koymuştur. Bu dönemde genel ortaokul ve liselerde öğretmen başına düşen öğrenci sayısında olumlu gelişmeler olduğunu ifade eden Gül, Plan dönemi sonunda bu okullarda bir öğretmene düşen öğrenci sayısının 22 olduğunu belirtmiştir. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde genel liselerde okullaşma oranı hedefinin %18,8 olduğunu, Plan dönemi sonunda gerçekleşme oranının ise %19,6 oranında olduğunu ifade etmiştir. Bu noktada Plan hedeflerinin aşılmış olmasıyla birlikte çağ nüfusunun mesleki ve teknik liselerden daha çok genel liselere yönlendirilmesinin Plan

hedefleri ile bağdaşmadığı hususunda eleştiride bulunmuştur. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde ortaokul ve genel liselerde öğretmen başına düşen öğrenci sayısının artmış olduğunu ifade ederken bu okullarda öğretmenlerin yurt düzeyindeki dengesiz dağılımına ve ikili öğretime ilişkin sorunlara dikkat çekmiştir.

Hazır (1993), “Ortaöğretim Programlarında Yenileşme Çalışmalarının Kritik Analizi (1990-1992)” adlı yüksek lisans tez çalışmasında, 1990-1992 yılları arasında ortaöğretim programlarının yapısal boyutu ile ilgili olarak yapılan kuramsal çalışmaların uygulamaya yansıma durumunu analiz etmeyi amaçlamıştır. 1923 yılından itibaren toplanan Millî Eğitim Şûralarının, Millî Eğitim Bakanlığının ve Talim Terbiye Kurulunun ortaöğretim programları ile almış olduğu kararları ve bu kararların uygulamaya yansıma durumlarını incelemiş ve 1991-1992 öğretim yılında uygulamaya geçirilen ders geçme ve kredi düzeninin uygulamadaki durumunu değerlendirmiştir. Bu amaçla Ankara ili içerisinde bulunan genel ve mesleki teknik ortaöğretim kurumlarında görev yapan 29 yönetici ve 81 öğretmene görüşmeli anket formu uygulamıştır. Araştırması neticesinde 1990-1992 yılları arasında ortaöğretim programları ile ilgili olarak alınan kararların yeterince uygulamaya geçirilemediği, ders geçme ve kredi düzeninin gerekli altyapı oluşturulmadan acele ile uygulamaya koyulmuş ve bu nedenle birçok sorunu beraberinde getirmiş olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Ortaöğretim sisteminin gelişimine dair ele alınabilecek çalışmalardan bir diğeri ise Ergezer (1994)’in “Ortaöğretimde Ders Geçme ve Kredi Uygulaması” isimli doktora tez çalışmasıdır. Bu çalışmada Ergezer; 1991-1992 öğretim yılında başlatılan ve üç yıl gibi kısa bir zamanda ortaöğretim kurumlarının %98’ini kapsamına alan ders geçme ve kredi uygulamasını araştırırken her kademedeki yönetici ve öğretmenlerle görüşmeler yapmış ve konuyla ilgili raporları incelemiştir. Araştırması neticesinde bu uygulamaya ilişkin olarak MEB tarafından alınan kararların uygulamanın ilkeleri ile tam bir uyum içerisinde olmadığı, uygulamanın gerekli altyapı hazırlanmadan ve ilkeleri ilgililere henüz kavratılmadan yaygınlaştırıldığı, öğrenci merkezli eğitimin tam anlamıyla uygulanamamış olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Bu uygulamanın başarıya ulaşabilmesi için eğitim sisteminin diğer parçalarında gerekli olan düzenlemelerin hızla gerçekleştirilmesi ve bu çalışmalarda katılımcılık esas alınarak ders geçme ve kredi uygulamasının ilkelerinin ilgililere benimsetilerek geliştirilmesine önem verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Deniz (2001), “Millî Eğitim Şûralarının Tarihçesi ve Eğitim Politikalarına Etkileri” isimli yüksek lisans tez çalışmasında, 1939-1999 yılları arasında toplanan Millî Eğitim Şûralarının tarihçesini, eğitim ve diğer toplumsal, kültürel, siyasal alanlarla etkileşimini incelemiş aynı zamanda Şûraların Türkiye’nin eğitim politikalarını oluşturma süreçlerine etkisini araştırmıştır. Deniz, belgesel tarama yöntemi kullandığı bu araştırmasında Millî Eğitim Şûralarından, eğitimle ilgili yasa, yönetmelik vb. yasal düzenlemelerden, Bakanlığın çeşitli yayın ve istatistikleri ile basında çıkan haberlerden ve ilgili araştırmalardan yararlanmıştır. Şûra kararlarının uygulanmasına yönelik olarak ilk kez Dokuzuncu Şûra (1974) sonrasında “Şûra Uygulama Planı” hazırlandığını ifade eden Deniz, Bakanlık merkez örgütünün Şûra kararlarını uygulamada çok istekli olmadığı sonucuna ulaşmış, bu durumun Talim ve Terbiye Kurulunun (TTK) oluşumu ile yapı ve işleyişinden de kaynaklandığını ifade etmiştir.

Ortaöğretim sistemi alanında yapılan araştırmalardan bir diğeri ise Özmen (2005)’in “Cumhuriyet Döneminde Liselerin Tarihsel Gelişimi” adlı yüksek lisans tezidir. Özmen çalışmasında liselerin Cumhuriyet öncesi dönemde gösterdiği gelişimi ele aldıktan sonra Cumhuriyet Dönemi sonrasında liseleri “Kuruluş, Yapı ve Organizasyon”, “Amaç ve İşlevler”, “Lise Programları”, “Sınıf ve Ders Geçme Sistemi”, “Öğrenci ve Öğretmen Kaynakları” ve “Nicel Gelişmeler” başlıkları altında tarihsel gelişimleri açısından incelemiştir. Liselerin amacının, Cumhuriyetin ilanı döneminde devletin ihtiyaç duyduğu yönetici kadroyu yetiştirmek ve daha üst öğrenime kaynak teşkil etmek olduğunu ifade eden Özkan son zamanlarda yükseköğretime öğrenci hazırlamanın tek amaç haline geldiğini belirtmiştir. Lise ders programlarının zaman içerisinde farklı ideolojilerin etkisi altında kaldığını söylerken 1970 yılından itibaren liselerin yükseköğretime hazırlayan programlar, hem mesleğe hem yükseköğretime hazırlayan programlar, hayata ve iş alanlarına hazırlayan programlar olmak üzere üç bölüme ayrıldığını ifade etmiştir. Ortaöğretim sistemi içerisinde zaman zaman liseyi bitirmeye ve yükseköğretime devam etmeye yönelik mezuniyet imtihanı, olgunluk sınavı, lise bitirme sınavı gibi uygulamaların yer aldığını, 1991-1992 yılından itibaren uygulamaya koyulan ders geçme ve kredi sisteminin ise 1995-1996 yılından itibaren uygulamadan kaldırıldığını belirtmiştir. Ortaöğretime öğretmen yetiştirme işinin 1982 yılında yayınlanan Yükseköğretim Teşkilatı Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname ile üniversitelere bırakılmış olduğunu ifade etmiştir. Liselerde yaşanan nicel gelişmelere

dikkat çeken Özkan, niceliği ve niteliği dengeleme çalışmalarına yer verilmesi önerisinde bulunmuştur.

Yılmaz (2018), “Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme Modeli Üzerine Öğretmen Eğitimcilerinin Düşünceleri” isimli yüksek lisans tezinde yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine uygun olarak “Öğretmen yetiştirme sorunu üzerine öğretmen eğitimcisi görüşme formu” oluşturmuş ve 12 öğretmen eğitimcisi ile görüşmeler yapmıştır. Araştırması sonucunda kuram oluşturma yaklaşımına uygun olarak öğretmen eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda bir model önerisinde bulunmuştur. Öğretmen yetiştirme modeli üzerinde dört yıllık eğitim süresinin yeterli olmadığı, okul deneyimi ders saatinin azaltılması ile öğretmen adaylarının niteliğini azaltan bir sorunun ortaya çıktığı, pedagojik formasyon programları ile nitelikli öğretmen yetiştirmenin mümkün olmadığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Yukarıdaki çalışmalar incelendiğinde Türkiye’de ortaöğretimle ilgili çeşitli konularda pek çok araştırma yapıldığı görülmektedir. Yapılan bu çalışmaların bu araştırma ile çeşitli benzerlikler ve farklılıklar sergilediğini söylemek mümkündür. Bu benzerlikler ve farklılıklar gerek ele alınan temalardan gerekse bu temaların incelendiği dönemlerden kaynaklanmaktadır. Örneğin bu araştırma Cicioğlu’nun araştırması ile incelenen konular açısından benzer olsa da incelenen zaman dilimi açısından farklılık göstermektedir. Ayrıca “Yasal Düzenlemeler, İzlenen Politikalar, Ders Kitapları, Projeler, Öğretmen Yetiştirme, Sayısal Gelişmeler” başlıkları bu araştırmanın farklılık gösteren başlıklarıdır. Duman’ın 1988 yılına kadar ele aldığı ortaöğretime öğretmen yetiştirme teması bu çalışmada günümüze kadar geçen süre içerisinde meydana gelen gelişmeleri de kapsayacak şekilde incelenmiştir.

Gül’ün Üçüncü, Dördüncü ve Beşinci Kalkınma Planlarını incelediği çalışma bütün eğitim kademelerini ele alması açısından bu çalışmadan ayrılmaktadır. İkinci Kalkınma Planından Onuncu Kalkınma Planına kadar bütün Planları inceleyen bu araştırma ele aldığı geniş zaman dilimi açısından Gül’ün çalışmasından farklılık göstermektedir.

Hazır, çalışmasında 1990-1992 yılları arasında uygulanan ortaöğretim ders programlarını ve özellikle 1992 öğretim yılında uygulamaya geçirilen ders geçme ve kredi düzeninin uygulamadaki durumunu incelerken bu çalışmada 1970 yılından günümüze kadar geçen sürede uygulamaya koyulan bütün ortaöğretim programları incelenmiştir. Ders geçme ve kredi düzeni ise “Öğrenci Başarısını Değerlendirme” başlığının alt başlığı olarak ayrıca incelenmiştir. Yine Ergezer’in çalışması ders geçme ve kredi uygulaması temasını ele alması

açısından bu araştırma ile benzerlik göstermekte olup bu araştırma sınıf geçme sisteminin de incelenmesi açısından farklılık göstermektedir.

Deniz’in araştırması Millî Eğitim şûraları temasının ele alınması yönünden bu araştırma ile benzerlik göstermektedir. Bu araştırma Millî Eğitim şûralarının ortaöğretim çerçevesinde ele alınması ve incelenen zaman dilimi açısından bahsi geçen çalışma ile farklılık göstermektedir.

Özmen’in çalışmasında Cumhuriyet Döneminden itibaren liselerin gelişimi ele alınırken bu araştırmada 1970 yılından itibaren ortaöğretimde görlen gelişmelere yer verilmiştir. Bu araştırmada ele alınan zaman aralığının daha sınırlı olması daha ayrıntılı bir araştırma yapılmasına olanak sağlamış, ayrıca Özmen’in araştırmasının yayınlanma tarihi olan 2005 yılından günümüze kadar yaşanan yeni gelişmeler de ele alınmıştır. “Sınıf ve Ders Geçme Sistemi, Öğretim Programları ve Nicel Gelişmeler” iki çalışmanın ortak temalarını oluştururken “Yasal Düzenlemeler, İzlenen Politikalar, Ders Kitapları ve Projeler” bu araştırmanın farklı başlıkları olarak öne çıkmaktadır.

Bütün bu araştırmalar incelendiğinde 1970’ten günümüze kadar geçen süre içerisinde ortaöğretimde meydana gelmiş olan gelişmeleri düzenli olarak ortaya koyan, bu gelişmeleri bir bütün olarak ele alan bir çalışmanın yapılmadığı görlmektedir. Bu araştırma 1970 yılından günümüze ortaöğretimde meydana gelen gelişmelerin sistematik olarak ve bir bütün halinde ortaya koyulmamış olmasından doğan ihtiyaçtan yola çıkılarak yapılmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölüm; araştırmanın modeli, veri toplama teknikleri, verilerin toplanması, verilerin analizi ve yorumlanması konularını içermektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma özelliği göstermektedir. Nitel araştırmanın herkes tarafından kabul edilen bir tanımını yapmak güç olsa da nitel araştırma; “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel bilgi toplama yöntemlerinin kullanıldığı, olguların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlanabilir (Yıldırım, 1999, s. 10).

Araştırmada 1970 yılından günümüze kadar geçen süre içerisinde Türk Eğitim Sisteminin ortaöğretim kademesinde yaşanmış olan gelişmeler araştırılırken, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi yönteminin temel amacı araştırılan olay ya da olgularla ilgili yazılı kaynakların analiz edilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 187). Bu yöntem özellikle doğrudan görüşme ya da gözlem yapma imkânı olmayan durumlarda tek başına kullanılan bir araştırma yöntemidir. İyi bir doküman incelemesinin temel unsuru; araştırılan konuyla ilgili belgelerin bulunması, bu belgelerin incelenmesi ve hangi olgular araştırılıyorsa ona yönelik bilgileri ortaya çıkartacak nitelikte bir düzenlemenin yapılabilmesidir (Karasar, 2008, s. 188). Bahsi geçen özelliklerinden dolayı bu araştırmada doküman incelemesi yöntemi tercih edilmiştir.

3.2. Veri Toplama Teknikleri

Bu araştırmanın verileri, konu ile ilgili doküman incelemesi yapılarak elde edilmiştir. Bilindiği gibi doküman incelemesinde genellikle belgeler üzerinde çalışılmaktadır (Kaptan,

1998, s. 53). Bu araştırmada da doküman olarak konu ile ilgili MEB kaynakları, kitaplar, broşürler, süreli yayınlar, tezler, resmi internet kaynakları incelenmiştir.

3.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın yaklaşık elli yıllık bir zaman dilimini kapsadığı ve konu ile ilgili geçmiş kurum ve kişilere ulaşmanın zorluğu göz önünde bulundurulduğunda doküman incelemesi araştırmaya pek çok yönden yarar sağlamaktadır. İlgili zaman diliminde üretilmiş olan dokümanlar araştırma için zengin bir veri kaynağı oluşturmuştur. Araştırmayla ilgili kaynak tarama sürecinde MEB kaynakları, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı arşivi, TBMM Kütüphanesi, Yayınlar Dairesi Başkanlığı arşivi, Gazi Üniversitesi Kütüphanesi, Millî Kütüphane aracılığıyla ulaşılabilen kitaplar, süreli yayınlar, broşürler, tezler ve resmi internet kaynakları doküman olarak kullanılmıştır. Bu yolla konu ile ilgili bilgi içeren yazılı materyaller incelenmiştir. Bu materyallerin organize edilmiş ve gözden geçirilmiş olması pek çok nitelikli kaynağın incelenmesine olanak sağlamıştır.

Sağladığı katkıların yanında doküman incelemesi bazı noktalarda araştırmayı sınırlamıştır. Araştırmanın yapıldığı döneme bizzat tanıklık edilememiş olması ve dokümanların belirli bir grubun ya da kurumun niteliğini yansıtabilecek olması sebebiyle sahip olabileceği olası yanlışlıkları göz ardı edilmiştir. Yazılış amaçlarındaki farklılıklardan kaynaklı dokümanların standart bir formatının olmaması dokümanlar arasında karşılaştırma yapmayı zorlaştırmıştır (Yıldırım ve şimşek, 2011, s. 187-193).

3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Verilerin analizinde tarihsel araştırmalarda kullanılan doküman analizi kullanılmıştır. Bunun için doküman analizinin beş aşaması olan “dokümanlara ulaşma, özgünlüğü kontrol etme, dokümanları anlama, veriyi analiz etme, veriyi kullanma” basamakları izlenmiştir (Yıldırım ve şimşek, 2011, s. 193-201).

Dokümanlara ulaşma basamağında kütüphane ve arşivlerden ortaöğretimle ilgili katalog taraması yapılmıştır. Katalog taraması yapılırken Millî Eğitim, kanun, kanun hükmünde kararname (KHK), yönetmelik, tüzük, Tebliğler Dergisi, Millî Eğitim şûraları, Kalkınma Planları, hükümet programları, okul türleri, Millî Eğitimde kademeler arası geçiş sistemleri, öğretim programları, öğrenci başarısını değerlendirme, ders kitapları, öğretmen yetiştirme,

projeler ve sayısal veriler ile ilgili yayınların ağırlıkta olduğu görülmüştür. MEB'in ve Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) internet sayfalarından resmi internet siteleri olarak faydalanılmış, elektronik olarak yayınlanan konu ile ilgili bilimsel dergi ve kitaplar incelenmiştir. Araştırma süresi boyunca elde edilen veriler konu başlıklarına ayrılmak suretiyle kronolojik sıra ile derlenmiş ve farklı kaynaklarla paralel olarak gözden geçirilerek özgünlüğü kontrol edilmiştir.

Dokümanları anlama aşamasında toplanan veriler “yasal düzenlemeler, izlenen politikalar, genel ortaöğretimdeki okul türleri, ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulü, öğretim programları, öğrenci başarısını değerlendirme, ders kitapları, öğretmen yetiştirme, projeler ve sayısal gelişmeler” başlıkları altında incelenmiştir. Veriler bilgisayar ortamında bu başlıklar altında ve tarihsel sıralamaya uygun olarak sınıflandırılarak analiz edilmiştir. Analiz neticesinde elde edilen veriler bulgular halinde ortaya koyulmuş ve ulaşılan sonuçlar yorumlanarak değerlendirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

İlköğretim ile yükseköğretim arasında bir köprü niteliğinde olan ve ülkenin iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak gençler yetiştirme sorumluluğunu üzerine alan ortaöğretim, Millî Eğitim Sistemi içerisinde oldukça önemli bir basamağı oluşturmaktadır. Tarihsel süreçte yaşanan gelişmelerin incelenmesi bugün gelinen durumun anlaşılmasına yardımcı olacak, ilerleyen zamanda meydana gelecek gelişmelere de rehberlik edecektir.

Bu başlık altında ortaöğretimde günümüze kadar meydana gelmiş olan gelişmelere ışık tutması açısından öncelikle 1970 öncesinde görülen gelişmeler incelenmiş daha sonra 1970'ten günümüze kadar geçen süre ele alınmıştır.

4.1. 1970 Öncesinde Ortaöğretimin Tarihsel Gelişimi

Kurtuluş Savaşı'na liderlik yapan Mustafa Kemal Atatürk, Türk Millî Eğitim Sisteminin düzenlenmesine yönelik çalışmalara da önderlik etmiş, savaşın devam ettiği günlerde dahi bu çalışmaları sürdürmüştür. 15-21 Temmuz 1921 tarihleri arasında Ankara'da toplanan Maarif Kongresi'nde ortaöğretimin yeniden yapılandırılması ve eğitim programlarının yeniden düzenlenmesi konusunda kararlar alınmıştır. 1 Mart 1922'de Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) açılışında yaptığı konuşmada Atatürk, ortaöğretimin amacını “Memleketin muhtaç olduğu hizmet ve sanat erbabını yetiştirmek ve yükseköğretime aday hazırlamak” şeklinde ifade etmiştir (Özalp ve Ataüenal, 1983, s. 108). 1923'te İzmir'de toplanan Türkiye İktisat Kongresinde Atatürk, bilginin kullanılabilir olması gerektiğine dikkat çekmiş ve bunu “Çocuklarımıza o şekilde eğitim, öğretim, bilim ve irfan vermeliyiz ki; ticaret, tarım, sanat alanlarında yararlı, etkin, faal, uygulayıcı olsunlar. İlk ve ortaöğretim bu esasa göre düzenlenmelidir.” cümleleriyle ifade etmiştir (Akyüz, 2013, s. 341).

TBMM Hükümeti döneminde ortaöğretim okulları “sultaniler” ve “idadiler”den meydana gelmiştir. 1923’e kadar “sultaniler”in ödeneği genel bütçeden, “idadiler”in ödeneği ise il özel bütçelerinden karşılanırken bu yılda kabul edilen 326 sayılı “İdare-i Vilayet Kanununun Tedrisat-ı İbtidaiyye Kararnamelerinin Tadiline Dair Kanun” ile kız ve erkek öğretmen okulları ile idadiler Maarif Vekâleti bütçesine bağlanmıştır (Cicioğlu, 1985, s. 133). Yine 1923’te “Orta Mektepler Talimatnamesi” çıkarılmış, bu yönetmelikle ödül, ceza ve disiplin yeniden düzenlenmiştir.

Cumhuriyetle birlikte birçok alanda olduğu gibi eğitimde de köklü yenileşme hareketine girilmiştir. 1923’te toplanan Birinci Heyet-i İlmiye’de sultanilerin adı liseye çevrilmiş, liseler bir ve iki devreli olmak üzere iki kademeye ayrılmıştır (Cicioğlu, 1985, s. 133). 3 Mart 1924 tarihinde çıkarılan 430 sayılı “Tevhid-i Tedrisat Kanunu” ile ülkedeki bütün öğretim kurumları Maarif Vekâletinin denetimi altında toplanmıştır. Aynı yıl toplanan İkinci Heyet-i İlmiye’de alınan karar sonucunda yapılan bir düzenlemeyle rüşdiye ve idadiler üç yıllık ortaokul ve üç yıllık lise haline getirilmiş, böylece ortaöğretim ilkokula dayalı üçer yıllık iki kademe olacak şekilde yapılandırılmıştır (Güven, 2014, s. 274). 1952-1955 yılları arasında liselerin öğrenim süreleri dört yıla çıkarılmış, bunun dışında ortaöğretimin süresi üç yıl olarak kalmış ve bu durum 2005-2006 öğretim yılına kadar devam etmiştir.

1924 yılında Millî Eğitim Teşkilatının düzenlenmesi ve topyekûn kalkınma-eğitim ilişkisinin kurulması konusunda bilgisine başvurmak üzere Kolombiya Üniversitesi Profesörü John Dewey Türkiye’ye davet edilmiştir (Akkutay, 1996, s. 25). Dewey, yaptığı incelemeler sonucunda eğitim programlarının uygulandığı yer ve zamana bağlı olarak ortaya çıkan ihtiyaca göre çeşitlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir (Akkutay, 1996, s. 28). Eğitimin üretken olması ve belli bir amaca hizmet edecek şekilde düzenlenmesi gerektiğini ifade eden Dewey, ileri ülkelerdeki sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişmelerin daha çabuk izlenebilmesi amacıyla bazı büyük illerde yabancı dilde, muhtemelen Fransızca, eğitim yapan liselerin açılması gerektiğini belirtmiştir (Akkutay, 1996, s. 31).

13 Mart 1924 tarihinde çıkarılan 439 sayılı “Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu” ile öğretmenlik bir meslek haline getirilmiştir. Bu kanun, ortaöğretim kurumlarının öğretmen ihtiyacının hangi kaynaklardan ve nasıl karşılanabileceği konusunda hükümler içermektedir. Kanunun ilgili maddeleri şöyledir:

“Madde 1: Muallimlik, devletin umumi hizmetlerinden talim ve terbiye vazifesini üzerine alan müstakil sınıf ve derecelere ayrılan bir meslektir.

Madde 2: Muallimler menşelerine ve bulundukları mektebin derecesine göre üç kısma ayrılır:

1. Yüksek tedrisat muallimleri
2. Orta tedrisat muallimleri
3. İlk tedrisat muallimleri

Madde 3: Orta tedrisat mektepleriyle darülmualimin ve darümuallimat muallimleri; darülfünun, yüksek ve orta darülmualimin ve muallimat ve yüksek ihtisas mektepleri mezunlarından intihap olunur.” (Duman, 1991, s. 41).

1926’da toplanan Üçüncü Heyet-i İlmiye’de; “liselerin belirli merkezlerde çoğaltılarak takviye edilmesi, öğretmen okullarının ve meslek okullarının takviye edilerek çoğaltılması ve yatısız ortaokulların karma okul haline çevrilmesi” kararları alınmıştır (Cicioğlu, 1985, s. 136).

1926 yılında Medeni Kanun’un kabul edilmesi, kadınlara sosyal hayatta erkeklerle eşit şartlar sağlanmasını, dolayısıyla okullarda da karma eğitim düzenine geçilmesini kolaylaştırmıştır. 1927 yılında Maarif Vekâleti Ortaöğretim Dairesinin hazırladığı karma eğitimi hedef alan öneriye rağmen dönemin Millî Eğitim Bakanı Mustafa Necati o ders yılında bütün ortaokullarda karma eğitim uygulanması kararını vermiştir. Uygulamadan olumlu sonuçlar alınması üzerine, birtakım istisnalar haricinde liselerde de karma eğitim uygulanmaya başlanmıştır (Oğuzkan, 1981, s. 13).

Okul kuruluş sistemi, 1926 yılında çıkarılan 789 sayılı “Maarif Teşkilatına Dair Kanun” ile yeniden düzenlenmiş olup bu Kanuna göre ortaöğretim okulları; “liseler, orta mektepler, ilk muallim mektepleri ve köy muallim mektepleri” olarak belirlenmiştir. Bu kanun ile Millî Eğitim örgütü belirli bölgelere ayrılmıştır. Buna göre bir veya birkaç ilden oluşan bölgelere “Maarif Mıntıkası” denilmiş olup bu mıntıkalara “Maarif Eminleri” tayin edilmiştir. Bu örgüt 1931 yılında lağvedilmiştir. Maarif Eminliklerinin kaldırılmasından sonra ortaöğretim okulları doğrudan doğruya “Maarif Vekâleti Orta Tedrisat Dairesi”ne bağlanmıştır (Cicioğlu, 1985, s. 137).

24 Nisan 1926’da çıkarılan 822 sayılı Kanunla lise ve ortaokul gündüz öğrencilerinden para alınmamasına karar verilerek ortaöğretim yatılı öğrenciler dışında parasız hale getirilmiştir.

1927 yılında “Lise ve Orta Mektep Talimatnamesi” yayınlanmış, bu talimatnamede ortaöğretimin amaçlarına geniş bir biçimde yer verilmiştir. Bu amaçlar 1930 yılında yayınlanan talimatnamede de hiç değişikliğe uğramadan aynen yer almıştır (Cicioğlu, 1985, s. 160).

1 Kasım 1928 tarihinde çıkarılan 1353 sayılı Kanunla Latin temelli yeni bir alfabe kabul edilmiştir. TTK tarafından alınan kararla 1928-1929 öğretim yılının başında her kademedeki okulların birinci sınıflarında öğrencilere yeni harflerin öğretilmesi ve böylece yeni harflere geçişte oluşabilecek zaman kaybının engellenmesi planlanmıştır (Oğuzkan, 1983, s. 293).

1939 yılında toplanan Birinci Millî Eğitim Şûrasında “okullarda derslerin öğleden önceye alınması ve öğle sonralarının ortaokullarda isteğe bağlı, liselerde mecburi olarak öğretmenlerin yönetiminde serbest ve ortak faaliyetlere ayrılması” kararlaştırılmış, ortaöğretim kurumlarının illere göre ihtiyaç planları hazırlanmıştır. Ders kitaplarının ‘devlet kitabı’ (tek kitap) olması kararlaştırılmıştır. Şûrada ortaokul, lise ve ilköğretmen okullarının sınav yönetmelikleri, disiplin yönetmelikleri ve öğretim programları konuları görüşülmüştür (MEB, 2006a, s. 17).

1940-1941 öğretim yılı başından itibaren bazı liselerin birinci sınıflarında “klasik şube” açılmış ve bu şubelerde Latince ve eski Yunanca okutulmaya başlanmıştır. Klasik şube 1949’da kaldırılmış fakat Latince bazı büyük liselerde seçmeli ders olarak okutulmaya devam etmiştir.

1944 yılında yayınlanan “Lise ve Orta Mektepler Talimatnamesi”nde, lise ve ortaokulların amaçları dört madde halinde ifade edilmiştir. Buna göre lise ve ortaokulların amacı öğrencilerin;

- a) Türkiye Cumhuriyeti’nin millî ahlakı benimsemiş ve pozitif bilim anlayışını kazanmış çalışkan, yararlı bir yurttaşı olarak yetişmesi,
- b) Müfredatı programlarla saptanan ve yükseköğrenimi takip için gerekli bulunan bir bilgi ve kültür seviyesine erişmesi,
- c) Bilgilerini tatbikat alanında kullanma yollarını öğrenmesini ve ileride meslek seçmesini kolaylaştıracak surette yeteneklerinin geliştirilmesi,
- d) İyi alışkanlıklar, maharetler kazanmasını, ruhça ve bedence sağlam olması olarak belirlenmiştir (Ayas, 1948, s. 203).

1946 yılında toplanan Üçüncü Millî Eğitim Şûrasında, ağırlıklı olarak mesleki ve teknik eğitim üzerinde durulmuş, lise programları tartışılmış ancak şûradan bu konuda bir karar çıkmamıştır. 1948 yılında dönemin Millî Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu, ortaöğretim sorunları ile ilgili araştırmalar yapan bir komisyon kurmuş, bu komisyonun hazırlamış olduğu rapor bir sonraki şûrada incelenmiştir (Cicioğlu, 1985, s. 142).

1949 yılında toplanan Dördüncü Millî Eğitim Şûrasında liselerde öğrenci başarısının düşük olması gerekçesi ile liselerin öğrenim süresinin dört yıla çıkarılması kararlaştırılmış ancak bu uygulamaya 1952 yılında geçilmiştir. Daha önce liselerde birinci ve ikinci sınıflar her iki

kol için ortak sınıf iken 1952 yılından itibaren üçüncü sınıf da ortak sınıf haline getirilmiştir (Cicioğlu, 1985, s. 143). İmam hatip okullarının kurulması Şûrada gündeme gelmemiş, görüşülmemiş fakat 30.10.1951 tarih ve 601 sayılı Müdürler Komisyonu kararları ile yedi ilde birer imam hatip okulu açılmıştır (Deniz, 2001, s. 30).

1951 yılında Türkiye’ye davet edilen Colombia Missouri Üniversitesi profesörlerinden John Rufi, ortaöğretimle ilgili bir rapor hazırlamıştır. Bu raporunda Rufi bir eğitim sisteminde her şeyden önce yol gösterici bir eğitim felsefesinin var olması gerektiğini vurgulamıştır (Rufi, 1956, s. 11). Ortaöğretimin amaçlarının 1949 programında açık bir biçimde ifade edildiğini ancak uygulamada yer bulmadığını ifade etmiştir (Rufi, 1956, s. 14-15). Ortaöğretim programının hafifletilmesine ve ders dışı çalışma programının iyi işlemesine dair önerilerde bulunmuştur. Rufi raporunda ayrıca ortaöğretimde rehberlik hizmetine duyulan ihtiyaca da dikkat çekmiştir. Öğretmenlerin meslekte gelişmeleri için tavsiyelerde bulunmuştur (Rufi, 1956, s. 16-30).

1952 yılında Ellsworth Tompkins ortaokul ve liselerde incelemelerde bulunmak üzere Türkiye’ye davet edilmiş, Beşinci Millî Eğitim Şûrası’na şûra üyesi olarak katılmış ve incelemeleri sonucunda rapor sunmuştur. Ortaokul ve lise programı, ortaöğretimin yapısı, idarecilerin seçimi ve rehberlik konularında tespit ve önerilerde bulunmuştur.

1953 yılında “her basamaktaki okullar için pedagojik ve psikolojik testler hazırlamak, bunları uygulamak, bu alanda personel yetiştirmek ve yayın yapmak” amacıyla MEB Talim ve Terbiye Dairesine bağlı Test ve Araştırma Bürosu kurulmuştur (Akyüz, 2013, s. 354).

1955 yılından itibaren Kolej adı verilen ve bazı derslerin yabancı dille okutulduğu liseler kurulmaya başlanmıştır. Bu liseler 1975’ten itibaren Anadolu Liseleri adını almıştır (Akyüz, 2013, s. 356).

Planlı döneme geçilmesiyle birlikte Millî Eğitimde de planlı bir çalışma dönemi başlamıştır. Yedinci Millî Eğitim Şûrası toplanmadan önce hazırlık çalışmalarını yapmak üzere “Millî Eğitim Planlama Kurulu” kurulmuş, bu kurulun çalışmaları Yedinci Millî Eğitim Şûrası’na sunulmuştur.

1961 Anayasası’nda “Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, en yükseköğrenim derecelerine kadar çıkmalarını sağlama amacıyla burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar” (md. 50) maddesiyle halkın öğrenim ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamak devletin görevi olarak belirlenmiştir. Buna göre eğitim ve öğretimin, Devletin

gözetim ve denetimi altında serbest olduğu ifade edilirken (md. 21) din eğitim ve öğreniminin ise “ancak kişilerin kendi isteğine ve küçüklerin de kanuni temsilcilerinin isteğine bağlı” olduğu belirtilmiştir (md. 19).

1962 yılında toplanan Yedinci Millî Eğitim Şûrasında hazırlanan Ortaöğretim Komitesi Raporunda “liselerdeki aşırı yığılmanın kaliteyi düşürücü ve diğer meslek okullarını köreltici düzeyde olması” gerekçesiyle liselere girişin bir kayda bağlı olması teklif edilmiştir. 1963-1964 öğretim yılında liselere sınavla öğrenci alınmış ancak bu uygulama sadece bir yıl geçerli olmuştur (Cicioğlu, 1985, s. 148). Şûranın tavsiyelerine uygun bir şekilde, bazı istisnalar haricinde, ortaöğretimin ilk devresi düzeyindeki mesleki ve teknik öğretim kurumları kapatılmış veya bu kurumların programları ortaokul programına dönüştürülmüştür (Oğuzkan, 1981, s. 14).

1960’lı yıllarda başlatılıp 1970’li yıllarda genişletilerek devam ettirilen, liselerde modern matematik ve fen öğretimi uygulamasını esas alan bir program çalışması yapılmıştır. Başta yalnızca 1965 yılında Ankara’da açılan fen lisesinde uygulanmaya başlanan bu programın diğer liselere de yayılması amacıyla, 1967 yılında Talim ve Terbiye Dairesine bağlı olarak “Fen Öğretimi Geliştirme Bilimsel Komisyonu” adıyla bir komisyon kurulmuştur.

Din eğitimi de Cumhuriyetin ilk yıllarından 1970’li yıllara gelinceye kadar birtakım değişikliklere uğramıştır. Din dersi, 1924 ortaokul öğretim programında mevcut iken lise programında yer almamıştır. 1930 programında din dersi ortaokullardan da kaldırılmıştır. 1930-1931 öğretim yılında kapatılan orta dereceli imam hatip okulları, çok partili hayata geçilmesiyle birlikte tekrar açılmaya başlanmıştır. Sayıları hızla artış gösteren bu okullar sonradan imam hatip liseleri adını almıştır (Oğuzkan, 1981, s. 16). 1956-1957 öğretim yılında ortaokullara tekrar din dersi konulmuş, çocuklarına bu dersin verilmesini istemeyen velilerin bunu yazı ile bildirmesi istenmiştir. Liselerde ise din dersi, isteğe bağlı olarak, 1967-1968 öğretim yılında okutulmaya başlanmıştır (Akyüz, 2013, s. 353).

Tablo 1’de Cumhuriyetin ilk yıllarından 1970’e kadar geçen sürede ortaöğretimde görülen sayısal gelişmelere yer verilmiştir:

Tablo 1

Ortaokul ve Liselerde Sayısal Gelişmeler (1927-1971)

Yıl	Ortaokul			Lise		
	Okul	Öğrenci	Öğretmen	Okul	Öğrenci	Öğretmen
1927-1928	78	19.858	791	19	3.819	594
1935-1936	191	52.386	2.403	66	13.622	1.029
1940-1941	238	95.332	3.867	82	24.862	1.544
1950-1951	406	68.187	4.528	88	22.169	1.954
1960-1961	745	291.266	12.080	194	75.632	4.219
1970-1971	1.842	783.471	28.452	518	244.569	11.219

Kaynak: Oğuzkan, T. (1983). *Cumhuriyet döneminde eğitim*. İstanbul: Millî Eğitim, s. 281-313.

4.2. 1970'ten Günümüze Ortaöğretimin Tarihsel Gelişimi

Bu bölümde 1970'ten günümüze ortaöğretimde meydana gelmiş olan gelişmeler “Yasal Düzenlemeler, İzlenen Politikalar, Genel Ortaöğretimdeki Okul Türleri, Ortaöğretim Kurumlarına Öğrenci Kabulü, Öğretim Programları, Öğrenci Başarısını Değerlendirme, Ders Kitapları, Öğretmen Yetiştirme, Projeler ve Sayısal Gelişmeler” başlıkları altında ele alınmıştır.

4.2.1. Yasal Düzenlemeler

Bu başlık altında 1970'ten günümüze kadar geçen süre içerisinde ortaöğretimde yapılmış yasal düzenlemelere yer verilmiş; bu kapsamda anayasa, kanun, KHK, yönetmelik ve yönergeler incelenmiştir.

4.2.1.1. Anayasa'da Ortaöğretim

1982 yılında çıkarılan ve günümüze kadar yürürlükte kalan Anayasa'da, tüm eğitim kademelerinde eğitimden yararlanma hakkı “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz” (md. 42) maddesiyle güvence altına alınmıştır. Aynı maddede yer alan “Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.” ifadesi eğitimde fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik olarak karşımıza çıkmaktadır. Anayasa'nın 24. maddesinde yer alan “Din ve ahlak eğitim ve öğretimi devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlak

öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitim ve öğretimi ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanunî temsilcisinin talebine bağlıdır.” ifadesiyle din eğitiminin hangi eğitim kademelerinde ve hangi şartlar altında verileceği açıklanmıştır.

4.2.1.2. Kanun, Yönetmelik ve Diğer Düzenlemeler

Millî Eğitimin düzenlenmesine esas olan amaç ve ilkeler ile eğitim sisteminin genel yapısı 1973’te çıkarılan 1739 sayılı METK ile belirlenmiştir. Buna göre ortaöğretim, “ilköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümü” olarak tanımlanmıştır (md. 26). Böylelikle II. Heyet-i İlmiye’de ortaöğretimin ikinci devresini ifade eden liseler, ortaöğretim kavramının tamamını ifade edecek şekilde teşkilatlandırılmıştır. METK’ya göre ortaöğretimin amaçları:

1. Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanımak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,
2. Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yükseköğretime veya hem mesleğe hem de yükseköğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamak olarak belirlenmiştir (md. 28).

METK’da nüfusu az ve dağınık olan ve Millî Eğitim Bakanlığınca gerekli görülen yerlerde, ortaöğretimin, genel, mesleki ve teknik öğretim programlarını bir yönetim altında uygulayan çok programlı liseler kurulabileceği ifade edilmiştir (md. 29).

1982 yılında çıkarılan 2684 sayılı “İlköğretim ve Ortaöğretimde Parasız Yatılı veya Burslu Öğrenci Okutma ve Bunlara Yapılacak Sosyal Yardımlara İlişkin Kanun” ile MEB’e bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin parasız yatılı veya burslu okumalarına ve bunlara yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esaslar düzenlenmiştir (MEB, 1982a). Bu esaslar 2008 yılında çıkarılan “İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumlarında Parasız Yatılılık, Burs ve Sosyal Yardımlar Yönetmeliği”nde de ele alınmıştır (MEB, 2008b).

1983 yılında eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esasları düzenlemek amacıyla Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Kanunu çıkarılmıştır (Resmî Gazete, 1983a). Kanunda ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında, Atatürkçü düşünce, Atatürk İlke ve İnkılaplarını konu olarak alan Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersleri ve Türk Kültürüyle ilgili diğer derslerin yabancı dille okutulamayacağı ve öğretilmeyeceği ifade

edilmiş, yabancı dil eğitim ve öğretimiyle ilgili uygulamaların Türk Millî Eğitiminin amaçlarına, temel ve ana ilkelerine ve bu Kanundaki esaslara uygunluğunun; ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında MEB tarafından denetleneceği belirtilmiştir (Resmî Gazete, 1983a, md. 2). 2003 yılında Kanunda yapılan değişikliklerle, Özel Öğretim Kurumları Kanunu hükümlerine tabi olmak üzere, Türk vatandaşlarının günlük yaşamlarında geleneksel olarak kullandıkları farklı dil ve lehçelerle eğitim ve öğretim yapmak amacıyla özel okul açılabilmesi ifade edilmiştir (Resmî Gazete, 2003, md. 23).

1997 yılında “özel eğitim gerektiren bireyler ile onlara doğrudan veya dolaylı olarak sunulacak eğitim hizmetlerini; bu hizmetleri sağlayacak okul, kurum ve programları” kapsayan 573 sayılı KHK çıkarılmıştır (MEB, 1997a). KHK’da durumları ayrı bir okulda özel eğitim gerektiren bireyler için engellilik durumu ve özelliklerine uygun gündüzlü veya yatılı özel eğitim okulları açılacağı ifade edilmiştir (md. 18). Durumları normal akranları ile eğitim görmeye uygun olan özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitim ve öğretimlerini resmi ve özel okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında sürdüreceği belirtilmiştir. Durumları ayrı bir sınıfta eğitilmeyi gerektiren öğrenciler için ise engellilik durumu ve özelliklerine göre okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim okullarında özel eğitim sınıfları açılacağı ifade edilmiştir (md. 20).

2004 yılında yurt dışındaki ilköğretim veya ortaöğretim kurumları ile uluslararası okullarda öğrenim görenlerin denklik işlemlerine ilişkin iş ve işlemlerin düzenlenmesi amacıyla “Millî Eğitim Bakanlığı Denklik Yönetmeliği” çıkarılmıştır (MEB, 2004a).

2008 yılında çıkarılan “Güzel Sanatlar Eğitimi Yönetmeliği” ile güzel sanatlar alanlarında özel istidat ve kabiliyetleri beliren çocukları küçük yaşlardan itibaren yetiştirmek üzere açılan ilkokul, ortaokul ve lise seviyesindeki eğitim kurumlarının kuruluş ve işleyişi ile alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir (MEB, 2008a).

2011 yılında MEB’in kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemek amacıyla 652 sayılı KHK çıkarılmıştır. Buna göre Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün görevleri;

- a) Ortaöğretim okul ve kurumlarının yönetimine ve öğrencilerinin eğitim ve öğretimine yönelik politikalar belirlemek ve uygulamak,
- b) Ortaöğretim okul ve kurumlarının eğitim ve öğretim programlarını, ders kitaplarını, eğitim araç gereçlerini hazırlamak veya hazırlatmak ve Talim ve Terbiye Kuruluna sunmak,
- c) Ortaöğretim öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarının giderilmesi ve maddî yönden desteklenmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek olarak belirlenmiştir (MEB, 2011a).

2012 yılında çıkarılan 3959 sayılı “Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Öğrencilerinin Kılık ve Kıyafetlerine Dair Yönetmelik” ile okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve liselerde kılık ve kıyafet serbest bırakılmıştır.

2013 yılında yayınlanan “Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği” ile MEB’e bağlı resmî ve özel örgün ortaöğretim kurumlarında eğitim, öğretim, yönetim ve işleyişe ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Yönetmelikte ortaöğretim kurumlarının amaç ve ilkelerine değinilmiş, “Eğitim ve Öğretim Etkinlikleri, Ders Süresi ve Günlük Çalışma Saatleri, Öğretim Programları, Dersler, Ders Kitapları, Eğitim ve Öğretim Materyalleri, Resmî Tatil Günleri ve Çalışma Takvimi, Rehberlik, Sosyal Etkinlikler, Okul ve Çevre İlişkileri, Ortaöğretime Geçiş ve Kayıtlar, Alan/Dala Geçiş ve Görevlere İlişkin Hükümler, Geç Gelme, Devamsızlık ve İlişik Kesme, Ortaöğretim Kurumları Arasında Nakil ve Geçişler, Öğrenci Başarısının Değerlendirilmesi, Sınavlar, Sınıf Geçme, Yönetim, Yöneticiler, Diğer Personel ve Eğitim Ortamları, Kurullar, Komisyonlar ve Ekipler, Öğrenci Davranışları, Ödül ve Disipline İlişkin Hükümler” başlıkları ayrı ayrı ele alınmıştır (MEB, 2013a).

1999 (MEB, 1999a), 2007 (MEB, 2007a), 2011 (MEB, 2011b), 2014 (MEB, 2014a, s. 83-87) ve 2018 (MEB, 2018a) yıllarında yürürlüğe giren yönergeler ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel örgün ortaöğretim kurumlarına geçiş işlemleri ile ilgili usul ve esaslar düzenlenmiştir.

4.2.2. İzlenen Politikalar

Bu başlık altında 1970 yılından günümüze kadar geçen süre içerisinde ortaöğretimle ilgili izlenmiş olan politikalara yer verilmiş; Millî Eğitim Şûraları, Kalkınma Planları ve Hükümet Programları bu bağlamda incelenmiştir.

4.2.2.1. Millî Eğitim Şûralarında Ortaöğretim

Türk Millî Eğitim Sisteminin ve MEB’in en yüksek danışma organı olan Millî Eğitim Şûralarının temelinin Heyet-i İlmiyelerin oluşturduğunu söylemek mümkündür. MEB’in düzenlenmesi amacıyla toplanmış olan Heyet-i İlmiyelerin yerine, 1933 yılında yürürlüğe giren 2287 sayılı Kanun ile “Millî Eğitim Şûraları” getirilmiştir. İlk Şûra 1939 yılında toplanmış olup günümüze kadar 19 tane Şûra toplantısı yapılmıştır. Bu Şûralar, Millî Eğitim politikalarına ve eğitim sisteminin yapısı ile ilgili düzenleme çalışmalarına yön vermiştir.

1970-2020 yılları arasında toplanmış olan 12 şûrada ortaöğretimle ilgili çeşitli kararlar alınmıştır. Özellikle Sekizinci, Dokuzuncu ve Onuncu Şûraların ortaöğretimin yapısı ile ilgili önemli kararlar içerdiği görülmektedir. Bu kararların bir kısmı hemen, bir kısmı bir süre sonra uygulamaya koyulurken bazı kararlar ise hiç uygulanmamıştır.

4.2.2.1.1. Sekizinci Millî Eğitim Şûrası

Sekizinci Millî Eğitim Şûrası Türk Eğitim Sisteminin yapısı ile ilgili önemli kararların alındığı bir şûra olmuştur. 28 Eylül-3 Ekim 1970 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini “ortaöğretim sisteminin kuruluşu” ve “yükseköğretime geçişin yeniden düzenlenmesi” konuları oluşturmuştur (MEB, 1970a).

Türk Eğitim Sisteminin her biri birbirine dayalı ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim derecelerinden meydana geldiğinin belirtildiği Şûrada ortaöğretim “İlköğretime dayalı, genel olarak 12-17 yaşları arasındaki öğrencilerin genel, mesleki ve teknik her türlü eğitimlerini kapsar” şeklinde tanımlanmıştır. Ortaöğretimin amacı ise; “Öğrencilere kişisel ve toplumsal hayatın gerektirdiği nitelikte ortak bir genel kültür ve vatandaşlık eğitimi kazandırmak, onları ilgi, istidat ve kabiliyetlere göre iş alanlarına, mesleklere veya yükseköğretime hazırlamak” olarak belirlenmiştir (MEB, 1970a).

Şûra kararlarına göre ortaöğretim iki kademeye ayrılmıştır:

- a) Birinci Devre Ortaöğretim
- b) İkinci Devre Ortaöğretim

Birinci devre ortaöğretim genel olarak 12-14 yaşlarındaki öğrencilere verilen eğitimin tümünü kapsarken, ikinci devre ortaöğretimin ise genel olarak 15-17 yaş grubundaki öğrencilere verilen genel, mesleki ve teknik eğitimin tümünü kapsadığı ifade edilmiştir. Şûrada ilkokulu bitiren istekli her öğrencinin ortaöğretime devam etmek ve genel, mesleki ve teknik her türlü ortaöğrenim imkânlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir (MEB, 1970a).

Yanlış ve erken seçimlerin önüne geçebilmek ve böyle bir seçim sonucu normal öğretim süresini uzatabilecek bir zaman kaybına sebebiyet vermemek maksadıyla ortaöğretimin birinci kademesinde herhangi bir ihtisaslaşmaya gidilmemesi kararlaştırılmıştır. Fakat bu kademedeki öğrencilere zorlayıcı olmayıp yol gösterici nitelikte olacak şekilde tavsiyelerde

bulunularak ikinci devrenin çeşitli programlarına ya da hayata hazırlanma bakımından yardım edilmesi de alınan kararlar arasındadır (MEB, 1970a).

Birinci devre ortaöğretim programı, bütün ikinci devre programlarının ortak gövdesi niteliğinde düşünülmüştür. Bu doğrultuda ortaöğretimin birinci devresinde dersler;

- a) Mecburi dersler
- b) Seçmeli dersler olmak üzere iki grupta toplanmıştır.

Mecburi dersler her öğrencinin istisnasız olarak alacağı genel dersler olup seçmeli dersler ise çevrenin özelliklerine ve şartlarına göre tespit edilen ve seçimi her öğrencinin isteğine bırakılan dersler olarak tanımlanmıştır (MEB, 1970a).

İkinci devre ortaöğretimin amaçları öğrencileri;

- a) Yükseköğretime hazırlamak,
- b) Hem mesleğe hem de yükseköğretime hazırlamak,
- c) Hayata veya iş alanlarına hazırlamak şeklinde belirlenmiştir.

İkinci devre ortaöğretimin ilk senesi, ortak nitelikleri olan bir yöneltme sınıfı olarak kabul edilmiş; yanılmaları ve zaman kaybını önlemek, muhtemel gelişmelere göre tekrar yönelmeyi kolaylaştırmak için çeşitli programlar arasında yatay ve dikey geçiş yolları açılması kararlaştırılmıştır. Yöneltme sınıfında genel kültürü sağlayan ortak mecburi dersler ile öğrencileri ilgi, istidat ve kabiliyetlerine göre sonraki yıllardaki çeşitli programlara yönelten seçmeli dersler olması alınan kararlar arasındadır (MEB, 1970a).

Yöneltme sınıfından sonra öğrencilerin;

- a) Yükseköğretime hazırlayan programlardan birine
- b) Hem mesleğe hem de yükseköğretime hazırlayan programlardan birine
- c) Hayata veya iş alanlarına hazırlayan programlardan birine yöneltilmesi planlanmıştır (MEB, 1970a).

Yükseköğretime hazırlayan programların öğrenim süresinin, yöneltme sınıfı üzerine iki yıl olup; onuncu sınıfta “fen” ve “edebiyat” olarak ikiye ayrılmasına karar verilmiştir. 11. sınıfta ise fen programından gelenler için “matematik ve fizik” ve “tabiat bilimleri”, edebiyat programından gelenler için “dil ve edebiyat” ve “sosyal ve ekonomik bilimler” olmak üzere dört farklı program bulunması kararlaştırılmıştır (MEB, 1970a).

Hem mesleğe hem de yükseköğretime hazırlayan programların öğrenim süresi, yöneltme sınıfı üzerine üç yıl olarak düşünülmüş, bu okullarda, yükseköğretime hazırlayan programlar arasından seçilecek biri veya birkaçı ile meslek dersleri ve uygulamaları verilmesi kararlaştırılmıştır (MEB, 1970a).

İkinci devre ortaöğretim derecesinde bir öğrenimle yetinmek isteyen öğrenciler için onları hayata veya iş alanlarına hazırlayan çeşitli programlar düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Bunlar;

- a) Az masraflı tesis, araç ve gereç isteyen programlar
- b) Masraflı tesis ve atölyeler gerektiren programlar olarak belirlenmiştir (MEB, 1970a).

Şûrada, ikinci devre ortaöğretimde; yükseköğretime hazırlayan çeşitli programlar arasında sınıflara göre yatay ve dikey geçiş yolları sağlanması ve bu amaçla başarılması gereken derslerin açık olarak belirtilmesi gerektiği yönünde karar almıştır. Yükseköğretime hazırlayan programlarla hayata veya iş alanlarına hazırlayan herhangi bir program arasında karşılıklı olarak geçiş sağlanması kararlaştırılmıştır. Bunun için gerektiğinde farklı derslerden imtihan verme yoluna gidilebileceği ya da dışardan bitirme imkânlarına izin verilebileceği belirtilmiştir (MEB, 1970a).

Bu Şûrada çok programlı lise yapılanmasından da bahsedilmiştir. Nüfusu az olan yerlerde, ikinci devre orta öğrenimin genel, mesleki ve teknik öğretim programlarının, bir yönetim altında toplanan çok gayeli bir okul olarak kurulabileceği belirtilmiştir. Bu tip okulların ekonomik olmalarının yanı sıra, fırsat ve imkân eşitliği ve sosyal adalet ilkelerine uygun olarak eğitimin düzenlenmesine de katkıda bulunacağı söylenmiştir (MEB, 1970a).

1991-1992 öğretim yılında lise birinci sınıflarda kademeli olarak uygulamaya koyulan ders geçme ve kredi sisteminin bundan yirmi bir yıl önce, Sekizinci Millî Eğitim Şûrasında düşünüldüğünü söylemek mümkündür. Nitekim bu Şûrada açılması kararlaştırılan çok amaçlı okullarda öğrencileri ortak mecburi derslere ve seçmeli derslere yöneltmenin ve sınıf geçme düzeni yerine ders geçme düzenini uygulamanın daha kolay olacağı belirtilmiştir. İkinci devre ortaöğretim kurumlarında çeşitli programların ders geçme ve kredi düzenine göre tamamlanması ilke olarak kabul edilmiş; bu ilkenin uygulanması için Bakanlıkça hazırlanacak planın Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrasında incelenerek karara varılacağı söylenmiştir (MEB, 1970a).

İkinci devre ortaöğretimin sonunda her programın özelliğine göre tespit edilecek derslerden lise bitirme sınavı yapılacağı, başarılı olan öğrencelere lise bitirme diploması verileceği kararlaştırılmıştır. Her çeşit ortaöğretim kurumuna “lise” adı verileceği de alınan kararlar arasındadır (MEB, 1970a).

Şûrada yükseköğretime geçiş konusu, her ortaöğretim programı için ele alınmıştır. Yükseköğretime hazırlayan ya da hem mesleğe hem yükseköğretime hazırlayan programlardan birinden mezun olan öğrencilerin üniversitelere, akademilere ve yüksekokullara girmek için aday olma hakkına sahip olacağı alınan kararlar arasındadır. Yalnız hayata ve iş alanlarına hazırlayan okulları bitirip de yükseköğretime gitmek isteyen öğrencilerin, seçecekleri programın özelliklerine göre, aynılık yerine denklik ilkesi de gözetilerek tespit edilecek derslerden bitirme sınavlarını, o programın uygulandığı bir okulda vermekle mükellef oldukları da belirtilmiştir (MEB, 1970a).

Yükseköğretime geçişte önerilen düzenleme konusunda bir sonraki Şûra tarihine gelindiğinde dahi gelişme sağlanamamıştır. Dokuzuncu Şûrayı açış konuşmasında dönemin Millî Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ bu durumu “Mevcut eğitim sistemi daha çok lise yolundan yükseköğretim önüne öğrenci yığan bir düzende çalışmakta; ortaöğretim kademesinde hayata ve iş alanlarına hazırlama ve yöneltme görevini yerine getirememektedir.” şeklinde ifade etmiştir (Deniz, 2001, s. 49).

4.2.2.1.2. Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası

24 Haziran – 4 Temmuz 1974 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini “Millî Eğitim Sisteminin bütünlüğü içinde programlar” ve “öğrenci akışını düzenleyen kurallar” konuları oluşturmuştur (MEB, 1974a).

Bu Şûrada Türk Eğitim Sisteminin, METK’da da belirlendiği gibi, örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluştuğu belirtilmiştir. Buna göre örgün eğitimin “okul öncesi eğitim, temel eğitim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını”, yaygın eğitimin ise, “örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitimin faaliyetlerinin tümünü” kapsadığı ifade edilmiştir (MEB, 1973, md.18).

Şûrada ortaokul, METK’da da belirtildiği gibi, temel eğitimin ikinci kademesi olarak kabul edilmiştir. Ortak ve seçmeli dersleri, rehberlik faaliyetlerini ve eğitsel çalışmaları içeren haftalık ders dağıtım çizelgesi hazırlanmıştır.

Şûrada ortaöğretim; “en az üç yıllık öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar” şeklinde ifade edilmiş, “temel eğitimi tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrencinin, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkânlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak” hakkına sahip olduğu belirtilmiştir (MEB, 1974a).

Ortaöğretimin amaç ve görevleri de yine METK’da belirlendiği şekliyle kabul edilmiştir. Bu görevlerin öğrencilerin istekleri ve kabiliyetleri ile toplumun ihtiyaçları arasında denge sağlayacak şekilde yerine getirilmesi esas kabul edilmiştir (MEB, 1974a).

Ortaöğretimde yıllık ders sayısının azaltılması ve derslerin ‘teksifi’ olarak okutulması kararı alınmış, bu amaçla modern fen ve matematik programı uygulayan ve uygulamayan liseler için haftalık ders dağıtım çizelgeleri hazırlanmıştır. Buna göre ortaöğretim programlarının;

- a) Bütün programlar için ortak dersler
- b) Yükseköğretime hazırlayan özel dersler
- c) Seçmeli veya mesleki derslerden oluşmasına karar verilmiştir.

Buna göre;

- a) “Ortak dersler: Her programda her öğrenci için zorunlu olan dersler,
- b) Özel dersler: Öğrenciyi ilerde gireceği yükseköğrenim dalına yönelten, yalnız ilgili programlardaki öğrenciler için alınması gereken dersler,
- c) Seçmeli dersler veya meslek dersleri: Belli bir programa girmiş olan öğrencilerin ortak ve özel dersler dışında seçtiği dersler” olarak tanımlanmıştır (MEB, 1974a).

Şûra, ortaöğretimde çeşitli programların düzenlenmesinde dersler arasında "aynılık" yerine "denklik" ilkesinin uygulanması yönünde karar almıştır (MEB, 1974a).

Şûrada ortaöğretim kurumlarında seçmeli derslerin amacı;

- 1) Öğrencilerin hayata, çevreye ve iş alanlarına geçmelerini kolaylaştırmak için onlara gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak,
- 2) Onların çeşitli iş alanlarını tanımalarına, bu alanda beceri kazanmalarına yardım etmek,
- 3) Öğrencilere kişisel kabiliyetlerini geliştirme olanağı sağlamak,
- 4) Öğrencilerin yönelecekleri yükseköğretim alanına daha iyi hazırlanabilmeleri için tamamlayıcı bilgi ve beceriler edinmelerine yardım etmek,
- 5) Öğrencilere boş zamanlarını yararlı bir şekilde kullanma alışkanlığı kazandırmak olarak belirlenmiştir (MEB, 1974a).

Yükseköğretime hazırlayan programlardan hayata veya iş alanlarına hazırlayan herhangi bir programa geçilebileceği gibi, hayata veya iş alanlarına hazırlayıcı bir programdan yükseköğretime hazırlayan herhangi bir programa da geçilebileceği kararı bu Şûrada da

alınmıştır. Bu geçiş olanaklarının öğrenim süresi içinde ek programlarla olabileceği gibi herhangi bir programı başararak diploma almış olanlar ile diploma almadan okuldan ayrılmış bulunanlara da tanınması kararı alınmış, isteklilerin eksik derslerini, gerekiyorsa ayrıca düzenlenecek standart kurslar sistemi ile veya okul dışından sınava girmek suretiyle tamamlayabilecekleri belirtilmiştir (MEB, 1974a).

Ortağğretim kurumlarında çeşitli programların, ders geçme ve kredi toplama düzenine göre tamamlanması da Şûrada alınan kararlar arasındadır. Bir ğretim yılı boyunca haftada bir ders saati olarak okutulan derslere bir kredi verileceği, yalnız bir yarıyıl okutulan bir saatlik derslere yarım kredi tanınacağı belirtilmiştir. Öğrencilerin hangi programda olurlarsa olsunlar lise diplomasına hak kazanabilmeleri için, ortak derslerde başarılı olmak kaydıyla, bir ders yılında en az 30 kredi olmak üzere üç yıllık ğretim kurumlarında en az 90 kredi, dört yıllık ğretim kurumlarında en az 120 kredilik bir öğrenimi başarıyla tamamlanmaları gerektiği kararı alınmıştır (MEB, 1974a).

Bir önceki Şûrada da gündeme getirilmiş olan ders geçme ve kredi düzeni tekrar görüşölmüş, ortağğretimde öngörölen bu sistem ile ilgili denemeler yapılmasına karar verilmiştir. Uygulamanın 1974-1975 ğretim yılında liselerin dokuzuncu sınıfından itibaren başlaması ve üç yılda genelleşmiş olması planlanmıştır (MEB, 1974a). Deneme okulları dışında bu karar hayata geçirilememiştir.

“Ortaokul ve ortağğretim sisteminin yeniden düzenlenmesi” konusunu ele alan Sekizinci Millî Eğitim Şûrasından sonra Türk Millî Eğitim Sisteminin toplumun ve bireylerin ihtiyaçlarına cevap verecek tarzda okul öncesinden yüksekğğretimin sonuna kadar bir bütönlük içinde değğlendirilmesi konusu Millî Eğitim Reformu stratejisi ve METK’da da yer almıştır. Buna rağmen yeni sistemin getirdikleri uygulamaya dönüştürölememiş ve Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrasından hemen sonra yapılan sınırlı denemelerin de sonuçsuz kaldığı görölmüştür (Özalp ve Ataönal, 1983, s. 136).

4.2.2.1.3. 10. Millî Eğitim Şûrası

23-26 Haziran 1981 tarihleri arasında toplanan 10. Millî Eğitim Şûrasının gündemini “Türk Millî Eğitim Sistemi”, “bu sistemin bütönlöğü içinde eğitim programları”, “ğğrenci akışını düzenleyen kurallar” ve “ğğretmen yetiştirme” konuları oluşturmuştur (MEB, 1981a).

Orta eğitimin kapsamının, çok amaçlı lise (değişik programlı tek tip lise) ile mesleki ve teknik okullardan ibaret olacak biçimde yeniden düzenlenmesine karar verilmiştir (MEB, 1981a).

Orta eğitimden yararlanma hakkı konusunda, temel eğitimi bitirerek orta eğitime girmeye hak kazanmış her birey ile yaygın eğitimden yararlanmak isteyen her bireyi kapsayacak biçimde yeniden düzenleme yapılması da alınan kararlar arasındadır (MEB, 1981a).

Ortaöğretim kuruluşlarının yeniden düzenlenmesine yönelik;

- a) Ortaöğretimin, değişik programlar uygulayan okullar (çok amaçlı okullar) ile mesleki teknik okullardan oluşacağı,
- b) Çok amaçlı okulların programlarında ortak dersler bulunacağı, buna ek olarak yerel olanaklara ve ihtiyaçlara dayalı meslek kazandırıcı ve mesleklere hazırlayıcı çeşitli derslerin yer alacağı,
- c) Çok amaçlı okulların, "yükseköğrenime ve aynı zamanda bir mesleğe hazırlama" görevini başarmak amacıyla akademik programlarla birlikte, olanak ve ihtiyaçlara göre bölüm programlarından (teknik, tarım, ticaret-turizm vb.) en az birini uygulayacağı,
- ç) Mesleki ve teknik okulların, bir yandan tam zamanlı ve üç yıl süreli mesleki ve teknik eğitim programlarını, öte yandan ihtiyaçlara göre, çeşitli tür ve düzeyde süresi amaçlara göre değişen örgün ve yaygın eğitim programlarını uygulayacağı yönünde karar alınmıştır (MEB, 1981a).

Mesleki teknik ve genel yaygın eğitimin görevleri hem çok amaçlı okulların hem de mesleki ve teknik okulların görevleri arasına alınarak örgün ve yaygın eğitim türlerinin, birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı nitelikte yürütülmesi ve örgün eğitim kurumlarındaki olanakların yaygın eğitim amacıyla harekete geçirilmesi düşünülmüştür (MEB, 1981a).

4.2.2.1.4. 11. Millî Eğitim Şûrası

8-11 Haziran 1982 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini “öğretmen eğitiminin gelişimi”, “öğretmen eğitiminde hizmet öncesi sorunlar ve öneriler”, “eğitim uzmanlarının eğitimi”, “öğretmen ve uzmanların hizmet içi eğitimi” ve “öğretmen ve uzmanların sorunları, çözüm ve önerileri” konuları oluşturmuştur (MEB, 1982b).

Şûrada öğretmen eğitiminin genel amaçları ve öğretmenlik mesleğinin genel standartları belirtilmiş, öğretmen eğitiminin gelişimi konusunda Türkiye’de ve dünyada eğilimler incelenmiş, pedagojik formasyon, öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci alımı ve bu kurumlarda uygulanan programlar gibi konularda birtakım önerilerde bulunulmuştur. Eğitim sisteminin her kademesinde yetersiz öğretmenlik belgesine sahip veya hiçbir belgesi olmayan kişilerin öğretmen olarak çalıştırılması ve yine her kademedede çalışan ücretli öğretmenlerin bulunması üzerinde durulmuştur (MEB, 1982b).

Öğretmen yetiştiren kurumlarda 10. Şûrada esas kabul edilen bütünleşmeye rağmen çeşitlenme görüldüğü vurgulanmış, bu programlarda bütünleşmeyi sağlamak maksadıyla bir öğretmen eğitimi modeli önerilmiş ve yan dal uygulamasının gerekliliği üzerinde durulmuştur. Bu öneride öğretmen yetiştirme programlarındaki içerikte genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi kategorilerinin ağırlıkları tek tek belirtilmiş; buna göre alan bilgisine %62,5 pay, genel kültüre %12,5 pay ve öğretmenlik meslek bilgisine %25’lik pay ayrılmıştır. Önerilen modelin eğitim kademelerine göre esasları ayrı ayrı “Amaçları”, “Fonksiyonları”, “İçerik ve Etkinlik” başlıkları altında incelenmiştir (MEB, 1982b).

Şûrada eğitim uzmanlarının eğitimi ile ilgili bir model de sunulmuştur. Hizmet içi eğitim türleri ve Millî Eğitim Bakanlığında hizmet içi eğitimin amaçları üzerinde durulmuş ve hizmet içi eğitimin uygulama ilkeleri belirtilmiştir (MEB, 1982b).

Son olarak öğretmen ve uzmanların sorunları Şûra için yapılmış bir araştırma sonucu hazırlanan rapor doğrultusunda tespit edilmeye çalışılmış ve bu sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir (MEB, 1982b).

4.2.2.1.5. 12. Millî Eğitim Şûrası

18-22 Haziran 1988 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini “Türk Eğitim Sistemi”, “yükseköğretim”, “öğretmen yetiştirme”, “eğitimde yeni teknolojiler”, “Türkçe ve yabancı dil eğitim ve öğretimi”, “eğitim finansmanı” ve “öğretim programları” konuları oluşturmuştur (MEB, 1988).

Şûrada halen liselerin bünyesinde bulunan ortaokulların tamamen ilköğretime alınması, ortaöğretim kurumlarına geçişin, ilke olarak imtihansız sağlanması; ancak, talep çokluğu dolayısıyla, ilgili ortaöğretim programlarına geçişte sıralama imtihanı yapılabilmesi; talebin boyutlarına göre bu imtihanların okullarca veya merkezce uygulanması kararı alınmıştır (MEB, 1988).

Ortaöğretim kurumlarında 9. sınıf sonrasında, öğrencilerin; 10. sınıfta fen ve sosyal bilimler, 11. sınıfta matematik ve tabii bilimler ile sosyal bilimler ve edebiyat kollarına ayrılması; yönlendirme ve rehberlik çalışmalarının etkinleştirilerek yaygınlaştırılması kararlaştırılmıştır. Sınıf geçme sisteminden ders geçme sistemine geçilmesi bu Şûrada da alınan kararlar arasındadır (MEB, 1988).

Öğretim programları konusunda; eğitimin her kademesindeki programların bütünlüğünün sağlanması, programların geliştirilmesinde eğitimin “millî kültür değerlerinin” korunması ve “yenilikçilik” fonksiyonunun dengelenmesi kararlaştırılmıştır. Meslek liselerinde genel kültür derslerinin saatlerinin dengelenmesi, öğrencilerin mesleki ve teknik becerilerinin geliştirilmesine yönelik meslek derslerinin artırılması yönünde karar alınmıştır. Şûra, bütün ortaöğretim kurumlarında, toplumun ekonomik ve sosyal ihtiyaçları ile iş hayatının gerekleri doğrultusunda program geliştirme faaliyetlerinin, Bakanlık bünyesinde kurulacak "Program Geliştirme ve Araştırma Merkezi" tarafından devamlı olarak yapılmasını ve öğrencilerin ilgi, istidat ve başarılarına göre çeşitli programlar arasındaki geçişlerine esneklik kazandırılmasını gerekli görmüştür (MEB, 1988). Şûrada dönemin ihtiyaçları ve imkânları doğrultusunda, menfaatler ön planda tutularak eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması ve geliştirilmesi kararlaştırılmıştır (MEB, 1988).

Her kademe için öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarına öğrenci alımı hakkında tavsiyelerde bulunulmuştur. Öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitiminde esas olan alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür yanında bir de “millî kültür” unsurunun eklenmesi ve öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının programlarında derslerin ağırlık ve muhtevalarında paralellik sağlanması yönünde karar alınmıştır. Mevcut programdaki ders çeşidi ve haftalık ders saatlerinin azaltılması ve öğretmenlik uygulamalarının belirlenen okullarda daha uzun süre yapılması için gerekli tedbirlerin alınması kararlaştırılmıştır. Yaygın eğitim ve özel eğitimin ihtiyaç duyduğu öğretmenlerin, öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumları için öğretim elemanlarının, her türlü müfettişin, uzman öğretmenlerin ve eğitim idarecilerinin yetiştirilmesine yönelik önerilerde bulunulmuştur. Hizmet içi eğitimin yaygınlaştırılması, aday öğretmenlik, öğretmen istihdamında “sözleşme usulü”nün denenmesi ve öğretmenlik mesleğine toplumda verilen değerin canlandırılması da Şûrada üzerinde durulan konulardan olmuştur (MEB, 1988).

Türkçe ve yabancı dil eğitim ve öğretimi konusunda verimliliği arttırmanın gerekliliği üzerinde durulmuş, edebiyat ve sosyal bilimler liselerinin düşünülüp gerçekleştirilmesi, yabancı dil eğitiminde genel ortaokullar ile genel ve mesleki liselerde basamaklı kur sistemine geçilmesi kararlaştırılmıştır (MEB, 1988). Sosyal bilimler liselerinin hayata geçirilmesi ise ancak 2003 yılında gerçekleşmiştir.

4.2.2.1.6. 15. Milli Eğitim Şûrası

13-17 Mayıs 1996 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini “ilköğretim ve yönlendirme”, “ortaöğretimde yeniden yapılanma”, “yükseköğretime geçişin yeniden düzenlenmesi”, “toplumun eğitim ihtiyacının sürekli karşılanması” ve “eğitim sisteminin finansmanı” konuları oluşturmuştur (MEB, 1996a).

Şûrada ortaöğretim kurumları programları esas alınarak, mesleki ve teknik eğitim ağırlıklı olmak üzere en az sekiz yıllık temel eğitim üzerine, ortaöğretime devam etmek isteyen öğrencilere bir yıllık hazırlık ve yönelme eğitiminden sonra iki tür eğitim veren;

a) Mesleki ve teknik eğitim,

b) Genel eğitim okulları olmak üzere, yatay ve dikey geçişlerin sağlanması kararı alınmıştır (MEB, 1996a).

Şûrada genel ve mesleki liselerin bünyesinde bulunan ortaokulların ayrılması yönünde alınan karar 1997’de sekiz yıllık kesintisiz eğitime geçilmesiyle birlikte gerçekleşmiştir.

Eğitimin her kademesinde yatay ve dikey geçişlerin önemi üzerinde durulmuş, bu geçişlerin tamamlama programları ve eğitimleri ile sağlanması gerektiği söylenmiştir (MEB, 1996a).

Şûrada genel öğretim ile mesleki ve teknik öğretimin amaçlarının ve yetiştireceği öğrenci tipinin yeniden tanımlanması gerektiği ifade edilmiş, ileri dünyanın eğitim düzeyine ulaşmak amacıyla müfredat ve derslerin yeniden belirlenmesi gerektiği belirtilmiş ve ortaöğretim kurumlarında ülke şartlarının gerektirdiği insan gücünün yetiştirilmesi için ortaöğretimin yeni bir yapıya kavuşturulması gerektiği üzerinde durulmuştur. Ortaöğretimdeki mesleki ve genel eğitim alanlarının seçiminin “yönlendirme ve hazırlık eğitimi sınıfı”ndan sonra yapılması gerektiği vurgulanmıştır (MEB, 1996a).

Yöneltme faaliyetlerinde öğretmen, idareci ve ailenin iş birliği içinde olduğu, ülke koşullarına uygun, verimli bir hizmetin elde edilebilmesi için gerekli önlemler konuşulmuştur (MEB, 1996a).

Yükseköğretime geçişte ülke ihtiyaçlarına hizmet edecek, başarı ve adaleti sağlayacak şekilde düzenlemeler yapılmasına, ortaöğretim başarı puanının ve ek puan uygulamalarının bu doğrultuda uygulanması gerektiğine karar verilmiştir (MEB, 1996a).

Eğitim yöneticilerinin ve öğretmenlerin özlük hakları da Şûrada görüşülmüş, bu husustaki sorunların giderilmesi yönünde karar alınmıştır (MEB, 1996a).

Eğitim sisteminin finansmanı başlığı altında özel okullar ile yaygın mesleki ve teknik kursların yaygınlaştırılması için kamu teşvik tedbirlerinin uygulanması, vakıflar dışında gerçek ve tüzel kişilere de yükseköğretim kurumu açma imkânı tanınması, bağışlar ve vergiler yoluyla eğitime maddi anlamda katkının arttırılması önerilmiştir (MEB, 1996a).

Ortaöğretim kurumlarında fiziki imkânları ortak kullanmak yolu ile verim sağlanabileceği düşünülmüş, çok programlı lise uygulamasına devam edilmesi kararı alınmıştır. Maliyetleri düşürücü olması, geniş kitlelere ulaşma özelliği ve öğretim yöntemlerindeki etkililiği göz önünde bulundurularak açık lise ve açık yükseköğretim uygulamalarının etkinleştirilmesi kararı alınmıştır (MEB, 1996a).

Genel ortaöğretimde, ikili öğretimin ve kalabalık sınıf mevcutlarının bulunduğu, şehirleşme hızının yüksek olduğu yerleşim birimlerinde, eğitim altyapısının öncelikle tamamlanması ve iyileştirilmesi için bu yörelerdeki yatırımlara öncelik verilmesi, inşaatların kısa sürede bitirilmesini sağlayıcı önlemler alınması kararlaştırılmıştır (MEB, 1996a).

Ortaöğretimde yapısal değişimin öncelikle tabandan başlaması, merkez teşkilatının kapsam ve büyüklüğünün azaltılması yönündeki değişikliğin, tabandaki değişime bağlı olarak planlanması düşünülmüştür (MEB, 1996a).

4.2.2.1.7. 16. Milli Eğitim Şûrası

13-17 Kasım 1999 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini “mesleki ve teknik eğitimin, orta öğretim sistemi bütünlüğü içinde ağırlıklı olarak yeniden yapılandırılması”, “okul ve işletmelerde meslek eğitimi ve istihdam”, “mesleki ve teknik eğitim alanına öğretmen ve yönetici yetiştirme”, “mesleki ve teknik eğitimde sınavsız yükseköğretime geçiş” ve “mesleki ve teknik eğitimde finansman” konuları oluşturmuştur (MEB, 1999b).

Şûrada ortaöğretimin mevcut parçalı yapıdan kurtarılacak çok amaçlı bir yapıya kavuşturulması, program çeşitliliğine yer veren kurumsallaşmaya geçilmesi kararlaştırılmış ve bu amaçla yapılacak çalışmaların başarıya ulaşması için önerilerde bulunulmuştur (MEB, 1999b).

Ortaöğretim programlarının çağın gereklerine uygun olarak gözden geçirilmesi ve bu konudaki çağdaş yönelimlerin dikkate alınması, özellikle teknoloji eğitiminin gelişimine özen gösterilmesi Şûrada alınan kararlar arasındadır (MEB, 1999b).

On Altıncı Millî Eğitim Şûrası genel olarak mesleki ve teknik eğitim ile ilgili olup Şûra kararları arasında yukarıdaki hususlar dışında genel ortaöğretimle doğrudan ilişkili maddeler bulunmadığı görülmektedir.

4.2.2.1.8. 17. Millî Eğitim Şûrası

13-17 Kasım 2006 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini “Türk Millî Eğitim Sisteminde kademeler arasında geçişler”, “yönlendirme ve sınav sistemi” ve “küreselleşme ve Avrupa Birliği sürecinde Türk Eğitim Sistemi” konuları oluşturmuştur (MEB, 2006b).

Şûrada zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması için çalışmalara başlanması, bunun için gerekli altyapı hazırlık çalışmalarının hızlandırılması yönünde karar alınmıştır. Anadolu güzel sanatlar lisesi ve spor lisesi vb. ortaöğretim kurumlarına öğrenci alımının, yetenek ağırlıklı iki kademeli sınavla yapılması kararlaştırılmıştır (MEB, 2006b). 12 yıllık zorunlu kademeli eğitime geçilmesi 2012-2013 yılında gerçekleşmiştir.

Yöneltilmenin 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda, öğrenciyi tanıma ve meslekleri tanıtmaya yönelik olarak ailelerle iş birliği içinde yapılmasına karar verilmiştir. Mesleklerin tanıtılması konusunda seçmeli derslerden, rehberlik uygulamalarından, medya desteğinden yararlanılması kararlaştırılmıştır. İlköğretim sekizinci sınıf sonunda yapılan Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavının (OKS) kaldırılması, bunun yerine öğrenci başarısının, öğrencilerin zihinsel ve sosyal gelişimlerinin izlenmesine yönelik rehberlik hizmetlerine, öğretmenler kurulu ile ailelerin kararına dayalı bir yöneltmeye ağırlık verilmesi önerilmiştir. 2008 yılında OKS kaldırılmış yerine öğrencilerin 6, 7 ve 8. sınıfta girecekleri üç sınav şeklinde yapılandırılmış Seviye Belirleme Sınavı (SBS) getirilmiştir. Şûrada Ortaöğretim kurumlarına kaydolan öğrencilerin 10. sınıfın sonuna kadar bu kurumlar arasında yatay ve dikey geçiş yapabilmelerine izin verilmesi de alınan kararlar arasındadır (MEB, 2006b).

Şûrada yükseköğretime girişte etkili olan ağırlıklı ortaöğretim başarı puanı (AOÖBP) uygulamasının kaldırılması kararlaştırılmıştır. Bunun yerine belirli sınıflarda yapılacak Merkezî Olgunluk Sınavlarından elde edilecek puanın etkili olmasının sağlanması kararı alınmıştır (MEB, 2006b).

Küreselleşme ve Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde yaşam boyu öğrenmenin önemine dikkat çekilmiş, yaşam boyu öğrenmeyi teşvik edici önlemler düşünülmüştür. Türk Eğitim Sisteminin ulusal öğelerinin korunması konusuna da dikkat çekilmiştir (MEB, 2006b).

Eğitimde hareketliliği sağlamaya yönelik çalışmalara önem verilmiş, dünya ülkelerinden 15-18 yaş grubu öğrencilerinin “değişim öğrencisi” olarak “eğitim ortamlarında bulunmak” üzere bir akademik yıl için Türkiye'ye gelişlerinin esaslarını belirleyecek “ortaöğretim düzeyi öğrenci değişim programları”nın, aile olgusu ile bütünleştirilerek bir ana plan çerçevesinde ele alınması ve sistem oluşturulması kararı alınmıştır (MEB, 2006b).

4.2.2.1.9. 18. Millî Eğitim Şûrası

1-5 Kasım 2010 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini “öğretmenin yetiştirilmesi, istihdamı ve mesleki gelişimi”, “eğitim ortamları, kurum kültürü ve okul liderliği”, “ilköğretim ve ortaöğretimin güçlendirilmesi”, “ortaöğretime erişimin sağlanması”, “spor, sanat, beceri ve değerler eğitimi” ve “psikolojik danışma, rehberlik ve yönlendirme” konuları oluşturmuştur (MEB, 2010a).

Şûrada devletin eğitim harcamalarının azaltılması maksadıyla özel okulların teşvik edilmesi kararı alınmıştır. Öğretmenlerin gelir düzeylerinin ve statülerinin yükseltilmesine yönelik öneriler de Şûrada yer almıştır (MEB, 2010a).

Anadolu öğretmen lisesi mezunlarının eğitim fakültelerine öncelikli tercihleri arasında yer vermeleri için özendirici tedbirler alınması kararlaştırılmıştır. Bu okulların derslerinin, eğitim fakültelerine kaynaklık edecek biçimde yeniden düzenlenmesi kararı alınmıştır (MEB, 2010a).

Şûrada eğitim ortamlarının “hayat boyu öğrenme stratejisi”ni de göz önüne alarak öğrencilerin bilişsel becerilerinin yanında duyuşsal becerilerinin de gelişmesine olanak sağlayacak şekilde, etkili olarak düzenlenmesine yönelik tavsiyelere yer verilmiştir (MEB, 2010a).

Bilim ve sanat merkezlerinin ortaöğretim düzeyinde de yaygınlaştırılmasına ve bu kurumlarda eğitim ortamlarının ve donanımlarının üst düzeye getirilmesine karar verilmiştir. Branş dersliklerinin yaygınlaştırılması, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında atölyelerin modüler sisteme uygun hale getirilmesi, sınıflarda klasik sıra düzeninin esnek ve

modüler bir yapıya kavuşturulması da eğitim ortamlarına ilişkin tavsiyeler arasında yerini almıştır (MEB, 2010a).

Güçlü okul kültürlerinin oluşturulmasının önemine vurgu yapılmış, bu maksatla okullarda öğretmen ve yöneticilerin uzun süreli istihdamına yönelik tedbirler alınması kararlaştırılmıştır. Okul yöneticilerinin okul kültürü üzerindeki etkilerine dikkat çekilerek yöneticilerin seçimine, istihdamına ve yeterliliklerinin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunulmuştur (MEB, 2010a).

Zorunlu eğitimin bir yıl okul öncesi eğitim, dört yıl temel eğitim, dört yıl yönlendirme ve ortaöğretim hazırlık eğitimi ve dört yıl ortaöğretim olmak üzere 13 yıl olarak düzenlenmesi kararlaştırılmıştır (MEB, 2010a). Türkiye’de okul öncesi eğitim henüz zorunlu eğitim kapsamına alınmamıştır.

Şûrada ortaöğretim kurumu bulunmayan yerleşim birimlerindeki öğrencilerin ortaöğretim kurumlarına taşınması, bu öğrencilere öğle yemeği verilmesi ve yerel yönetimlerin öğrencilerin taşınması konusuna destek vermesine yönelik yasal düzenlemelerin yapılması kararlaştırılmıştır (MEB, 2010a).

İlköğretim ve ortaöğretimde ikili öğretimden normal öğretime geçilmesi, birleştirilmiş sınıf uygulamasının mümkün olan en alt düzeye indirilmesi, sınıf mevcutlarının çağdaş ölçülere göre (20-25 kişi) düzenlenmesi ve özel öğretimde okullaşma oranının %25’e çıkarılması için tedbirler alınması da Şûra kararları arasındadır (MEB, 2010a).

Ortaöğretime geçişte SBS’nin sadece özelliği olan ortaöğretim kurumlarını kapsayacak şekilde düzenlenmesine karar verilmiştir (MEB, 2010a). SBS’den sonra 2013-2014 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlanan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı (TEOG) bu kararı yansıtmamış, bütün ortaöğretim kurumları TEOG sınavı sonucuna göre öğrenci kabul etmiştir.

4.2.2.1.10. 19. Millî Eğitim Şûrası

2-6 Aralık 2014 tarihleri arasında toplanan Şûranın gündemini "öğretim programları ve haftalık ders çizelgeleri", "öğretmen niteliğinin artırılması", "eğitim yöneticilerinin niteliğinin artırılması" ve "okul güvenliği" konuları oluşturmuştur (MEB, 2014b).

Liselerde toplam ders saatinin azaltılmasına yönelik önerilerde bulunulmuş, bu bağlamda bazı derslerin birleştirilmesi, bazılarının ise ilgili derslerin içine dağıtılarak kaldırılması

kararı alınmıştır. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersinin iki saate çıkarılması, Osmanlı Türkçesi dersinin ise sosyal bilimler ve imam hatip liselerinde zorunlu, diğer liselerde seçmeli ders olarak okutulması Şûra kararları arasında yer almıştır. Özel yetenekli öğrencilerin eğitime yönelik bir yönetmeliğin hazırlanması önerilmiştir (MEB, 2014b).

Şûrada okullarda yaşanan güvenlik sorunlarının çözümüne yönelik önerilerde bulunulmuş ve okul güvenliğine katkı sağlayan öğrenci, veli ve okul çalışanlarının ödüllendirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu bağlamda okulların Emniyet Müdürlükleri ile iş birliği içinde olması önerilmiştir (MEB, 2014b).

Şûrada öğrenci disiplin yönetmeliklerinin gözden geçirilmesi önerilmiş; başta uyuşturucu kullanımı olmak üzere öğrencilerde gözlenen istenmeyen davranışları önlemek amacıyla yönetmelik maddelerinde caydırıcılığı arttırıcı düzenlemelerin yapılması yönünde karar alınmıştır (MEB, 2014b).

Öğretmenlik mesleğinin sosyal ve mesleki itibarının arttırılması konusunda önerilerde bulunulmuş, öğretmenlik mesleğine ilişkin farklı mevzuatları birleştiren ve öğretmenlik mesleğinin uzmanlık statüsünü geliştirecek bir 'Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun çıkarılması kararı alınmıştır (MEB, 2014b).

Son şûranın toplanmasının üzerinden beş yıl geçmiş olup bir sonraki şûranın ne zaman toplanacağı hakkında herhangi bir bilgi paylaşılmamıştır.

4.2.2.2. Kalkınma Planlarında Ortaöğretim

Türkiye’de 1963 yılından itibaren planlı döneme geçilmiş, kalkınma planlarında eğitim, toplumsal hedef ve politikalar arasında ele alınmıştır. Kalkınma planları içindeki eğitim planlarının “toplumun eğitim düzeyini yükseltmek” ve “ekonominin gereksinim duyduğu insan gücünü yetiştirmek” şeklinde iki temel amacı bulunmaktadır (Küçük, 2012, s. 13).

Kalkınma planlarında eğitime ilişkin hedef ve politikalar, planın hazırlandığı dönemde mevcut olan toplumsal ve ekonomik duruma, eğitim sisteminin o döneme ilişkin sorunlarına dayalı olarak ve dünyada eğitim alanında yaşanan gelişmeler göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

Bu bölümde 1970 yılından günümüze kadar geçen sürede kalkınma planlarında ortaöğretimle ilgili belirlenen hedefler ve bu hedeflere ulaşılma düzeyleri incelenmiştir.

4.2.2.2.1. İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı

1968-1972 yılları arasını kapsayan İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında, bütünsel bir eğitim anlayışı benimsenerek millî savunma, sağlık, tarım ve emniyetle ilgili eğitim kurumları dışındaki bütün eğitim kurumlarının MEB içinde toplanmasına karar verilmiştir (Devlet Planlama Teşkilatı [DPT], 1968, s. 159).

Plan döneminde ortaöğretim (ikinci derece) için çağ nüfusunda, öğrenci sayılarında ve okullaşma oranlarında gerçekleşmesi beklenen gelişmeler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri

(Bin)			
Yıllar	Hedefler		
	Çağ Nüfusu (16-18 Yaş)	Toplam Öğrenci	Okullaşma Oranı (%)
1968-1969	2.138	296,2	13,9
1969-1970	2.255	339,6	15,1
1970-1971	2.338	399,8	17,1
1971-1972	2.423	481,3	19,9
1972-1973	2.511	578,4	23,0

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı. (1968). *İkinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT, s. 175.

Liselerde öğretimin niteliğinin ve verimin özellikle bina ve öğretmen yetersizliği nedeniyle düşmekte olduğu vurgulanmıştır (DPT, 1968, s. 161). Eğitimin niteliğini yükseltmek amacıyla öğretmen sayısının ve öğretmenlerin hizmet içi eğitiminin artırılması, sınıflarda öğrenci yoğunluğunun azaltılması planlanmıştır. Liselerde kültür ve spor çalışmalarını artırıcı programlar düzenlenmesi de hedefler arasındadır (DPT, 1968, s. 166).

Plan hedefleri doğrultusunda bina sayısı açısından gelişme kaydedilmiş, 1970-1971 eğitim öğretim yılında toplam 403 lisenin üçünün bucaklarda, 233’ünün ilçe ve 167’sinin il merkezlerinde olduğu tespit edilmiştir (DPT, 1973, s. 739).

Plan dönemi sonunda liselerde bir şubeye düşen öğrenci sayısında düşüş meydana gelmiştir. 1963-1964 öğretim yılında bir şubeye düşen öğrenci sayısı 53,7 iken, 1970-1971 öğretim yılında bu sayı 38,0’a düşmüştür. Ancak bu durumda derslik kapasitesinin yeterli hale getirilmesinden ziyade ikili öğretime gidilmiş olmasının etkisi olmuştur (DPT, 1973, s. 739).

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında yapılan değerlendirmeye göre İkinci Plan döneminde liselerde ikili öğretimde görülen artış, öğretmenlerin sayı ve nitelik yönünden yetersiz olması, ders programlarının ihtiyaçlara cevap verir durumda düzenlenmemesi bu okullarda başarı oranının düşmesine sebep olmuştur.

Bu dönemde genel eğitimden mesleki ve teknik eğitim alanlarına öğrencilerin kaydırılması konusunda başarı sağlanamamıştır. Ortaöğretim ikinci devre, 1960 yılında toplam çağ nüfusunun %9'unu kapsamış ve bunların %15,3'ü genel, %2,6'sı mesleki ve %1,1'i teknik eğitimde bulunmuştur. 1970 yılında ise %11,01 genel eğitimde, %4,6'sı mesleki eğitimde ve %2,1'i teknik eğitimde olmak üzere toplam çağ nüfusunun %17,7'si kapsamıştır (DPT, 1973, s. 86).

4.2.2.2.2. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı

1973-1977 yılları arasını kapsayan Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında genel liselerde yığılmanın önlenmesi, eğitim programlarının öğrencileri akademik eğitim kanalına hazırlayıcı nitelikte, bilim ve kültür muhtevasına önem verilerek düzenlenmesi hedeflenmiştir (DPT, 1973, s. 741).

Genel liselerde çağ nüfusunun 2.471.900'den 2.631.800'e çıkacağı tahmin edilmiştir. Toplam öğrenci sayısının 326.200'den 359.400'e çıkarılarak, okullaşma oranının %13,2'den %13,4'e çıkarılması hedeflenmiştir (DPT, 1973, s. 725).

Tablo 3

Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri

(Bin)						
Yıllar	Hedefler			Gerçekleşme		
	Çağ Nüfusu (16-18 Yaş)	Toplam Öğrenci	Okullaşma Oranı (%)	Çağ Nüfusu (16-18 Yaş)	Toplam Öğrenci	Okullaşma Oranı (%)
1973-1974	2.471,9	326,2	13,2	2.471,9	277,0	11,2
1974-1975	2.525,7	338,4	13,4	2.525,7	310,6	12,3
1975-1976	2.579,0	345,6	13,4	2.713,0	353,3	12,5
1976-1977	2.631,1	352,6	13,4	2.845,0	372,4	13,0
1977-1978	2.681,8	359,4	13,4	2.902,0	425,1	14,6

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı. (1979). *Dördüncü beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT, s. 439.

Liselerde okullaşma oranı Üçüncü Plan döneminde %11,2'den %14,6'ya çıkarak, Plan hedefini aşmıştır. Mesleki ve teknik öğretim istenen düzeyde gelişim göstermezken, genel liseler istenenin üstünde bir öğrenci sayısına erişmişlerdir (DPT, 1979, s. 149).

Üçüncü Plan döneminde Birinci Plan dönemi başına göre genel ortaöğretim ve mesleki teknik ortaöğretim arasındaki öğrenci dağılımı oranlarında önemli bir değişiklik olmamıştır. 1963 yılında genel lise oranı %62 iken 1978 sonunda %60 olmuştur. Oysa Üçüncü Plan dönemi sonunda bu oranların, genel öğretim için %45, mesleki ve teknik öğretim için %55 olması planlanmış ancak gelişmeler plan hedefleri doğrultusunda olmamıştır (DPT, 1979, s. 437).

Üçüncü Plan döneminde genel ortaöğretimde öğrenci sayısındaki artış %26,6 olurken öğretmen sayısındaki artış %37,6 olmuştur. Bir öğretmene düşen öğrenci sayısı gelişimi incelendiğinde oranda fazla bir değişiklik olmadığı görülmektedir. 1963-1964 öğretim yılında 38 olan öğrenci/öğretmen oranı Üçüncü Plan dönemi sonunda 34 olmuştur.

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında yapılan değerlendirmeye göre programsız açılan okullar, fiziki kapasitenin yeterli olmayışı nedeniyle artan ikili öğretim, nitelik ve dağılım yönünden öğretmen dengesizliği, öğretmen açığının bazı illerde önemli boyutlara ulaşması öğretimin niteliğinde bölgelerarası ve aynı bölgede kır-kent arasında farklılaşmaya yol açmıştır. Öğretmenlerin istihdam koşulları, ekonomik ve sosyal sorunları da öğretmenlik mesleğine katılımı, dolayısıyla niteliği düşürmüştür. (DPT, 1979, s. 149).

4.2.2.2.3. Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı

1979-1983 yılları arasını kapsayan Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında ortaöğretimde mesleki ve teknik öğretime ağırlık kazandırılması temel ilke kabul edilmiştir.

Planda tüm öğretmenlerin yükseköğrenim kurumlarında yetiştirilmesi esas kabul edilmekle birlikte öğretmen yetiştiren yüksekokulların asıl kaynağı öğretmen liseleri olarak gösterilmiştir. Öğretmen liselerini bitirenlerin doğrudan iki yıl daha öğrenim görerek ilkokul öğretmeni olabileceği belirtilmiştir (DPT, 1979, s. 458).

Ortaöğretim sisteminin; “fiziki olanakların ve öğretmenlerin en verimli biçimde kullanılmalarını gerçekleştirecek, öğrencilerin üretim sürecine daha etkin olarak katılmalarını sağlayacak, yükseköğretim önündeki yığılmalara yol açan etmenlerden ortaöğretim sisteminden kaynaklananların düzeltileceği bir içerik ve kurumsal yapıya”

kavuşturulacağı söylenmiştir (DPT, 1979, s. 457). Plan dönemi sonu için hedeflenen genel ortaöğretim okullaşma oranı %37'dir.

Tablo 4

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri

(Bin)			
Yıllar	Hedefler		
	Çağ Nüfusu (16-18 Yaş)	Toplam Öğrenci	Okullaşma Oranı (%)
1979-1980	2.994	779	26,0
1980-1981	3.023	848	28,0
1981-1982	3.031	923	30,5
1982-1983	3.024	1.005	33,2
1983-1984	3.008	1.113	37,0

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı. (1979). *Dördüncü beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT, s. 454.

Plan dönemi sonunda mesleki ve teknik eğitime geçiş istenilen düzeyde sağlanamamış, yükseköğretim önündeki yığılma engellenememiş, nitekim bu sorun Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında da ele alınmıştır.

4.2.2.2.4. Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı

1985-1989 yılları arasını kapsayan Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında, örgün ve yaygın mesleki ve teknik liselerin, yükseköğretim önünde yığılmayı önlemek, ihtiyaç duyulan insan gücünü yetiştirmek, çalışma hayatına kısa yoldan atılmayı sağlamak için genel liselere tercih edilen öğretim türü olması hedeflenmiştir (DPT, 1985, s. 143). Bu sebeple, Beşinci Plan döneminde liselerde amaç; “kalkınmanın gerektirdiği sayı ve nitelikteki ara insan gücünü, diğer bir ifadeyle, nitelikli işçi, usta ve teknisyeni yetiştirmek, gençleri hayata ve yükseköğretime hazırlamak için gerekli program ve yapı değişikliğini gerçekleştirmek” olarak belirlenmiştir (DPT, 1985, s. 143).

Beşinci Kalkınma Planı genel liselerde okullaşma oranının %18,8'e, mesleki ve teknik liselerde ise %20,6'ya yükseltilmesini hedefleyerek ortaöğretimdeki büyümenin mesleki ve teknik liselere kaydırılması yolundaki genel hedefi korumaya çalışmıştır. Ancak dönem sonunda genel ortaöğretimde okullaşma oranı %20,5 ile hedefin üzerine çıkmış, mesleki ve teknik liselerde ise %14,7 ile hedefin gerisinde kalmıştır (DPT, 1990, s. 292).

Tablo 5

Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri

(Bin)			
Yıllar	Hedefler		
	Çağ Nüfusu (15-17 Yaş)	Toplam Öğrenci	Okullaşma Oranı (%)
1983-1984	3.230	560	17,3
1984-1985	3.284	575	17,5
1985-1986	3.321	590	17,7
1986-1987	3.346	610	18,2
1987-1988	3.367	625	18,5
1988-1989	3.387	636	18,8

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı. (1985). *Beşinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT, s. 143.

Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında yapılan değerlendirmede Beşinci Plan süresince genel, mesleki teknik ve yaygın eğitimde fiziki altyapı ve insan gücü kaynaklarının rasyonel kullanımındaki yetersizliklerin devam ettiği belirtilmiştir (DPT, 1990, s. 342).

4.2.2.2.5. Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı

1990-1994 yılları arasını kapsayan Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında genel liselerde eğitim ve öğretim kalitesinin yükseltilmesinin sağlanması, öğrencileri ilgi ve yeteneklerine uygun mesleklere yönlendirebilmek amacıyla etkili bir mesleki rehberlik sistemi oluşturulması planlanmıştır. Liselere başladığı halde yükseköğrenime devam etme standartlarına ulaşamayan öğrencilerin, okul döneminde beceri ve meslek kazandırıcı programlara yönlendirilmeleri için tedbirler alınması da Plan hedefleri arasındadır (DPT, 1990, s. 295).

Plan döneminde ortaöğretimde okullaşma oranının %45,2 olarak gerçekleşmesi hedeflenmiştir. Genel ortaöğretimde okullaşma oranı hedefi %24,0, mesleki-teknik eğitimde ise %21,2 olarak belirlenmiştir (DPT, 1990, s. 292).

Tablo 6

Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri

(Bin)							
Yıllar	Öğrenci Sayısı (Bin)				Okullaşma Oranı (%)		
	Çağ Nüfusu	Genel	Mesleki	Toplam	Genel	Mesleki	Toplam
1988-1989	3,611	741	551	1,272	20,5	14,7	35,2
1989-1990	3,702	786	593	1,378	21,2	16,0	37,2
1990-1991	3,796	832	657	1,49	21,9	17,3	39,2
1991-1992	3,890	880	724	1,604	22,6	18,6	41,2
1992-1993	3,991	931	795	1,726	23,3	19,9	43,2
1993-1994	4,071	978	864	1,842	24,0	21,2	45,2

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı. (1990). *Altıncı beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT, s. 292.

Plan dönemi sonunda genel liselerde okullaşma oranı %30,6, mesleki ve teknik liselerde ise %22,4 olarak gerçekleşmiştir (DPT, 1996, s. 24).

Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında yapılan değerlendirmede süreç sonunda Planda bahsi geçen “öğrencileri ilgi ve yeteneklerine uygun mesleklere yönlendirebilmek amacıyla etkili bir mesleki rehberlik sisteminin oluşturulması” konusunda verim sağlanamadığı ifade edilmiştir. Yükseköğretim önündeki yığılmanın da engellenemediği belirtilmiştir (DPT, 1996, s. 25).

4.2.2.2.6. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı

1996-2000 yılları arasını kapsayan Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planında yükseköğretime girişte yığılmaları önlemek için ortaöğretimde yeni bir yapılanmaya gidilmesi hedeflenmiştir. Zorunlu temel eğitimin ikinci kademesinden başlamak üzere ortaöğretimde etkin bir ölçme, değerlendirme ve yönlendirme sistemi oluşturularak piyasanın talebine yönelik insan gücü yetiştirilmesi amacıyla mesleki ve teknik ortaöğretimin etkinliğinin artırılması Plan hedefleri arasında yer almıştır (DPT, 1996, s. 28).

Planda yapılan değerlendirmede ortaöğretimde uygulamaya konulan ders geçme ve kredi sisteminin uygulanmasında aksaklıklar görüldüğü ifade edilmiş ve bu sistemin yeniden düzenlenmesi planlanmıştır (DPT, 1996, s. 28). Ders geçme ve kredi sistemi 1995-1996

öğretim yılında yürürlükten kaldırılarak sınıf geçme sistemine dönülmüştür (DPT, 2001, s. 81).

Yedinci Plan dönemi sonunda ortaöğretimde okullaşma oranının %75 olması hedeflenmiştir (DPT, 1996, s. 28). Bu oranın %40,5'ini genel ortaöğretimin, %34,5'ini mesleki ve teknik ortaöğretimin oluşturması beklenmiştir.

Plan döneminde genel ortaöğretimde gerçekleşmesi beklenen sayısal gelişmeler Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7

Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri

Yıllar	Hedefler	
	Öğrenci Sayısı (Bin Kişi)	Okullaşma Oranı (%)
1994-1995	1.227	30,6
2000-2001	1.640	40,5

Devlet Planlama Teşkilatı. (1996). *Yedinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT, s. 28.

Plan dönemi sonunda ortaöğretimdeki okullaşma oranı %36,6'sı genel lise, %22,8'i mesleki ve teknik ortaöğretim olmak üzere %59,4'e ulaşmıştır (DPT, 2001, s. 83). Bu oranın plan hedeflerinin gerisinde kaldığı görülmektedir.

1999 yılından itibaren yükseköğretime girişte, öğrencilerin diploma notlarının yanı sıra mezun oldukları ortaöğretim kurumlarının Öğrenci Seçme Sınavındaki (ÖSS) puanlarını da değerlendirmeye alan tek aşamalı bir sınav sistemine geçilmiştir (DPT, 2001, s. 15). Ancak ortaöğretimde etkili bir yönlendirme sisteminin bulunmaması ve özellikle mesleki teknik eğitim ve sanayi arasındaki iş birliğinin yeterince geliştirilememesi sebebiyle yükseköğretim kurumları önündeki yığılmalar devam etmiştir (DPT, 2001, s. 81).

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında yapılan değerlendirmeye göre Yedinci Plan döneminde mesleki ve teknik eğitimde hedeflerin gerisinde kalınmış, iş piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelik ve türde mesleki eğitim programları geliştirilmesinde yetersiz kalınmıştır (DPT, 2001, s. 82).

4.2.2.2.7. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı

2001-2005 yılları arasını kapsayan Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında eğitim sisteminin amacı, “Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, demokratik değerleri benimsemiş, millî kültürü özümsemiş, farklı kültürleri yorumlayabilen, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, yaratıcı zekâyâ sahip bilgi çağı insanını yetiştirmek” şeklinde ifade edilmiştir (DPT, 2001, s. 25).

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında, başta büyük kentlerde olmak üzere ikili öğretim uygulamasının ve kalabalık sınıfların, kırsal alanlarda ise birleştirilmiş sınıf uygulamasının eğitimin kalitesini olumsuz yönde etkilemeye devam ettiği belirtilmiştir. Planda eğitimin bütün kademelerinde fiziki altyapı ve insan gücü eksikliklerinin devam ettiği, bunun da eğitimin kalitesini olumsuz etkilediği yönünde bir değerlendirme yapılmıştır (DPT, 2001, s. 14).

Ortaöğretimin, okul türü yerine program türünü esas alan bir yapıya kavuşturulması, meslek eğitimine geniş tabanlı bir temel eğitim programı ile başlanması Plan hedefleri arasında yer almıştır. Örgün ve yaygın mesleki teknik eğitime ağırlık verilmesi bu Planda da kararlaştırılmıştır. Ortaöğretimde mesleki teknik eğitimin payının artırılması, üniversitelere giriş sınavlarında normal liseler ile mesleki ve teknik lise mezunları arasındaki farklı değerlendirmelerin kaldırılarak mesleki ve teknik eğitimin yaygınlaşmasının teşvik edilmesi planlanmıştır (DPT, 2001, s. 84).

Sekizinci Plan dönemi için hedeflenen okullaşma oranının bir önceki kalkınma planı ile aynı olduğu görülmektedir. Hedeflenen %75’lik bu oranın %40’ını genel ortaöğretimin, %35’ini mesleki ve teknik ortaöğretimin oluşturması planlanmıştır. Plan döneminde genel ortaöğretimde gerçekleşmesi beklenen sayısal gelişmeler Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Hedefleri

Yıllar	Hedefler	
	Öğrenci Sayısı (Bin Kişi)	Okullaşma Oranı (%)
1995-1996	1.277	31,6
1999-2000	1.506	36,6
2000-2005	1.539	40,0

Kaynak: Devlet Planlama Teşkilatı. (2001). *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT, s. 83.

Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında yapılan değerlendirmeye göre Sekizinci Plan döneminde ilköğretimden ortaöğretime geçişler artmış ancak ortaöğretimde mesleki eğitimin payı arttırılamamıştır. Yükseköğretime olan yoğun talebin artarak devam ettiği belirtilmiş, bu talebi karşılamak için 2006 yılında 15 adet yeni devlet üniversitesi kurulduğuna değinilmiştir (DPT, 2007, s. 40).

4.2.2.2.8. Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı

2007-2013 yılları arasını kapsayan Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planına göre ortaöğretim; “program türünü esas alan, yatay ve dikey geçişlere imkân veren, etkin bir rehberlik ve yönlendirme hizmetini içeren esnek bir yapıya” kavuşturulması, programların geniş tabanlı ve modüler esasa göre düzenlenmesi planlanmıştır (DPT, 2007, s. 86).

Yükseköğretime giriş sisteminin düzenlenmesi planlanmıştır. Buna göre sistemin öğrencileri programlar hakkında yeterli düzeyde bilgilendiren, çok yönlü bir değerlendirme içeren, okul başarısına dayalı ve müfredat programlarıyla daha uyumlu bir yapıya kavuşturulması hedeflenmiştir (DPT, 2007, s. 87).

Ortaöğretim ve yükseköğretime hazırlık dershanelerinin özel okullara dönüştürülmesine yönelik teşvikler sağlanacağı Planda yer alan bilgiler arasındadır (DPT, 2007, s. 87).

2005-2006 öğretim yılında %85,2 olan ortaöğretimde okullaşma oranının Plan dönemi sonunda %100 olması hedeflenmiştir. Genel ortaöğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısının ise 37,9’dan 30,0’a inmesi planlanmıştır (DPT, 2007, s. 63). Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planına göre 2012-2013 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde brüt okullaşma oranı %96,8’e yükselmiştir (DPT, 2014, s. 30).

4.2.2.2.9. Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı

2014-2018 yılları arasını kapsayan Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planında öğretim programlarında düzenlemeye gidilmesi, ilk ve orta öğretimde başta engelliler ve kız çocukları olmak üzere tüm çocukların okula erişiminin sağlanması, sınıf tekrarı ve okul terkinin azaltılması hedeflenmiştir. (Kalkınma Bakanlığı, 2014, s. 32).

Ortaöğretim ve yükseköğretime geçiş sisteminin, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini dikkate alan etkin rehberlik ve yönlendirme hizmetleri desteğiyle, süreç odaklı bir değerlendirme yapısına kavuşturulması planlanmıştır (Kalkınma Bakanlığı, 2014, s. 32).

Yükseköğretime olan yoğun talebin karşılanması amacıyla, Dokuzuncu Kalkınma Planı dönemi başında 93 olan üniversite sayısının 2013 yılında 170'e çıkarıldığı ve kontenjanların önemli ölçüde arttırıldığı belirtilmiştir (Kalkınma Bakanlığı, 2014, s. 31).

Planda ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alınmasının ve yükseköğretime erişimde sağlanan gelişmelerin nüfusun eğitim düzeyinin artmasını sağlayacağı öngörülmüştür. Kaydedilen iyileşmelere rağmen, eğitim kalitesinin yükseltilmesi, bölgeler ve okul türleri arasındaki başarı düzeyi farklılıklarının azaltılması konularındaki ihtiyacın önemini koruduğu ifade edilmiştir (Kalkınma Bakanlığı, 2014, s. 31).

4.2.2.2.10. On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı

Strateji ve Bütçe Başkanlığının (SBB) hazırlamış olduğu ve 2019-2023 yılları arasında kapsayan On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planında tüm eğitim kademelerinde tekli eğitime geçilmesi, bu amaçla ilave dersliklerin yapılması hedeflenmiştir. Tüm eğitim kademelerinde okullaşma ve tamamlama oranlarının arttırılması, devamsızlık oranlarının azaltılması planlanmıştır. Okulların imkân ve niteliklerinin arttırılarak okullar arası başarı farkının azaltılması Plan hedefleri arasında yer almaktadır (SBB, 2019, s. 136).

Esnek, modüler ve uygulamalı yapıya sahip, milli, manevi ve evrensel değerlerin esas alındığı, kültürel gelişmelere ve ihtiyaçlara uygun eğitim içeriklerinin ve öğretim programlarının hazırlanması, temel eğitim ve ortaöğretim kademelerinde ders çizelgelerinin yenilenmesi planlanmıştır. Türkçe ve matematik öğretim programlarının güncelleneceği, bu derslerin öğretmenlerine yeni öğretim programlarına uyum sağlamaya yönelik hizmet içi eğitimlerin uygulanacağı ifade edilmiştir. Yabancı dil eğitimine ilişkin materyallerin zenginleştirileceği, dinleme, konuşma, okuma ve yazma alanlarındaki becerilerin tümünü ölçmeye yönelik sistem geliştirileceği belirtilerek yabancı dil öğretmenlerinin verimliliğini arttırmaya yönelik hizmet içi eğitimlerin yapılması planlanmıştır (SBB, 2019, s. 136).

Planda, teknolojiye erişimin sağlanması amacıyla okullara ağ altyapısı ve etkileşimli tahta kurulacağı belirtilmiştir. Ortaöğretim kademesindeki öğrencilerin üniversitelerdeki bilimsel etkinliklere katılımları, üniversitelerin araştırma ve laboratuvar imkânlarından faydalanabilmelerinin sağlanması da Plan hedefleri arasında yer almaktadır (SBB, 2019, s. 136).

4.2.2.3. Hükümet Programlarında Ortaöğretim

1972 yılında Melen Hükümeti Programında (35. Hükümet Programı, 22.05.1972-15.04.1973) ilkokulu bitiren çocukların büyük bir çoğunluğunun üst okullara devam etmek veya bir meslek sahibi olmak imkânlarından yoksun olduğu vurgulanmış, bu soruna çözüm getirmek için öğrencilere ilgi ve kabiliyetleri doğrultusunda bir öğretim vermek hedeflenmiştir (MEB, 1998a, s. 26).

Talu Hükümeti Programında (36. Hükümet Programı, 15.04.1973-26.01.1974) Millî Eğitim Politikasının yöneleceği amaç; Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının öngördüğü hedeflere göre “iktisadi ve sosyal kalkınmanın dayandığı insan gücü ve teknoloji ihtiyaçlarına cevap verecek, diğer yandan Cumhuriyete, insan hak ve hürriyetlerine, Türk Milliyetçiliğine, demokratik, laik, sosyal hukuk devleti anlayışına sahip, Atatürk inkılaplarının koruyucusu bir gençlik yetiştirmek” olarak ifade edilmiştir. Parlamentoda bulunan “Millî Eğitim Temel Kanunu Tasarısı” ile “Üniversiteler Kanun Tasarısı”nın bu amacı gerçekleştirmek için kanunlaştırılmaya çalışacağı belirtilmiştir (Ekinci, 2007, s. 82).

1974 yılında iktidara gelen I. Ecevit Hükümeti Programında (37. Hükümet Programı, 26.01.1974-17.11.1974), çocuklara millî değerlere uygun ahlak kurallarının öğretilmesi amacıyla ilk ve orta öğretime mecburi ahlak dersleri konulması kararlaştırılmıştır. Bu dersleri okutacak öğretmenlerin gerekli vasıfları taşımasına da özel bir önem verileceği belirtilmiştir (MEB, 1998a, s. 27). Üniversite ve yüksekokullara girişin yükseköğrenime yönelik programları izleyen öğrenciler için sınavsız olması planlanmıştır (MEB, 1998a, s. 27).

Irmak Hükümet Programında (38. Hükümet Programı, 17.11.1974-31.03.1975), ortaöğretimin araç ve laboratuvar ihtiyacını karşılayacak çalışmalara hız verilmesi planlanmıştır. Ortaöğretimdeki öğretmen açığını kapamak ve yükseköğretim kuruluşlarına yerleştirilemeyen öğrencilerin öğrenime devam etmelerini sağlamak amacıyla, mesleki ve teknik yüksek öğretmen okulları ile eğitim enstitülerinde uygulanmasına başlanan “Mektupla Öğretim”in başarıyla yürütülebilmesi için çaba sarf edileceği belirtilmiştir (Ekinci, 2007, s. 85). Öğretimin her kademesinde ezbere dayanan öğretimin yerine “deneye, gözleme, milletlerarası seviyede araştırma yapmaya, metot ve teknik maharet kazanmaya, kişisel inisiyatifin geliştirilmesine, iş ve üretime” yönelmiş bir eğitime ağırlık verileceğinin belirtildiği programda eğitim kurumlarının modern araç gereç ve laboratuvarlarla donatılıp, öğretim programlarının millî hale getirilmesi hedeflenmiştir (MEB, 1998a, s. 30). Öğretimin

her kademesinde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanmasına özel bir önem verildiği ifade edilirken bu amaçla, öğretmen ihtiyacının yeterli ölçüde karşılanamadığı bölgelerdeki il merkezlerinde 1975 yılında yapılacak merkezi seçme ve yerleştirme sınavlarından önce “üniversite hazırlık kursları” açılması ve bu kurslarda gerektiğinde büyük merkezlerden gönderilecek öğretmenlerin görev alması kararlaştırılmıştır. Seçme sınavlarında başarılı olmuş fakat mali imkânları sınırlı olan üstün yetenekteki öğrencilerin yabancı dile ağırlık veren ortaöğretim kuruluşlarında da okuyabilme imkânlarının artırılması da programda yer alan hedefler arasındadır (MEB, 1998a, s. 31).

Demirel Hükümeti Programında (39. Hükümet Programı, 31.03.1975–21.06.1977) millî bir eğitim hedeflenmiş, öğretimin her kademesinde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanmasına ve mesleki teknik eğitime özel bir önem verileceği belirtilmiştir (MEB, 1998a, s. 33). Ders kitapları ile ilgili düzenlemeye gidileceği, dar gelirli ailelerin bu konuda yükünü azaltacak tedbirler alınacağı ifade edilmiştir. Radyo ve televizyon yoluyla yapılacak eğitimin köylere kadar ulaştırılacak şekilde uygulanacağı belirtilmiştir. Öğretim üyelerinin az ve yetersiz olduğu eğitim kuruluşlarında kapalı devre televizyonları ile ders verme imkânlarından faydalanılması planlanmıştır. İlk ve ortaöğretimde okutulan ahlak derslerinin, amacına uygun ve millî ahlak esaslarına göre düzenleneceği ve bu dersleri öncelikle İlahiyat Fakültesi, İslami Bilimler Fakültesi, Yüksek İslam Enstitüsü ve imam hatip okulları mezunlarının okutacağı söylenmiştir (MEB, 1998a, s. 34).

II. Ecevit Hükümeti Programında (40. Hükümet Programı, 21.06.1977-21.07.1977) Planlı gelişme hareketlerine göre eğitilmiş insan gücü yetiştirilmesinin, ortaöğretimden başlanarak, yönlendirici ve özendirici yöntemlerle düzenleneceği belirtilmiştir. Mesleki ve teknik eğitim imkânlarının köylere kadar ulaştırılması kararlaştırılmıştır. Okullarda yaparak yaşayarak öğrenme ortamının oluşturulması ve böylelikle çocukların okul çağında iken kendilerini toplum yaşamına ve üretken çalışmalara hazırlamalarının sağlanması konusuna vurgu yapılmıştır (Ekinci, 2007, s. 91).

IV. Demirel Hükümeti Programında olduğu gibi V. Demirel Hükümeti Programında da (41. Hükümet Programı, 21.07.1977-05.01.1978) millî bir eğitim vurgusu yapılmış, ders kitapları, radyo ve televizyonla eğitim, okullarda okutulan ahlak dersleri konularında aynı maddeler tekrar edilmiştir. Buna ek olarak din derslerinin normal ders saatleri içinde ve gerekli vasıfları taşıyan öğretmenlerce verilmesinin sağlanacağı belirtilmiştir (MEB, 1998a, s. 36).

III. Ecevit Hükümeti Programında (42. Hükümet Programı, 05.01.1978-12.11.1979), II. Ecevit Hükümeti Programıyla aynı konulara vurgu yapılmıştır (MEB, 1998a, s. 41). Programda imam hatip liselerinin müfredatı, eğitim eksikliklerinin giderilmesi, imam hatip liselerini bitirenlere yükseköğrenim olanaklarının sağlanması, Yüksek İslam Enstitülerinin Akademiye dönüştürülerek bilimsel niteliklerinin güçlendirilmesi konularına da değinilmiştir (MEB, 1998a, s. 41).

Ulus Hükümeti Programında (44. Hükümet Programı, 21.09.1980-13.12.1983) ülkenin ekonomik, sosyal, kültürel kalkınma hedefleri esas tutularak ve “eğitim-insan gücü-istihdam” ilişkileri dikkate alınarak Millî Eğitim Sisteminin, mesleki ve teknik öğretime ağırlık verilecek şekilde yeniden yapılandırılacağı belirtilmiştir (MEB, 1998a, s. 45).

I. Özal Hükümeti Programında (45. Hükümet Programı, 13.12.1983-21.12.1987) bir taraftan ortaöğretim mezunlarının açıkta kalmasına sebep olan, diğer taraftan yükseköğretim yapmış gençlerin işsiz kalması sonucunu doğuran yapı eleştirilmiştir. Bu durumun şimdiye kadar takip edilen ortaöğretim politikasının gerçekçi olmadığını; ülkenin ihtiyaçlarına cevap vermediğini ortaya koyduğu belirtilmiş, ortaöğretimde genel eğitim ağırlığının azaltılarak mesleki ve teknik öğretime ağırlık verileceği söylenmiştir. Yabancı dilin önemi vurgulanmış, orta ve yükseköğretim yapan gençlerin asgari bir yabancı dili iyi derecede öğrenebilmeleri için gerekli bütün tedbirlerin alınması gerekli görülmüştür (MEB, 1998a, s. 47).

II. Özal Hükümeti Programında (46. Hükümet Programı, 21.12.1987-09.11.1989) orta ve yükseköğrenim yapmış gençlerin meslek hayatına uyumunun kolaylaştırılması ve başarılarının arttırılması için önceden çalışma ve tatbikat imkânlarına kavuşturulmalarının önemli olduğu vurgulanmıştır (Ekinci, 2007, s. 111).

Akbulut Hükümeti Programında (47. Hükümet Programı, 09.11.1989-23.06.1991) ortaöğretimden yüksekokul ve üniversiteye kadar esnek ve yönlendirilmiş bir insan gücü planlamasına ağırlık verileceği belirtilmiştir. Her seviyede eğitim ve öğretimde başta TV ve bilgisayar olmak üzere teknolojinin imkânlarından en ileri düzeyde yararlanılması ve herkesin bir yabancı dil öğrenmesi hedeflenmiştir. İlk ve ortaöğretimde ikili öğretimin kaldırılması, sınıflardaki öğrenci sayısının azaltılması da hükümet programı hedefleri arasında yer almıştır (MEB, 1998a, s. 52).

Yılmaz Hükümeti Programında (48. Hükümet Programı, 23.06.1991-20.11.1991) zorunlu eğitimin 2000 yılına kadar sekiz yıl, 2000 yılından sonrası için de 10 yıl olmasını sağlayacak kanuni düzenleme yapılacağı söylenmiştir. 180.000 olan çırak öğrenci sayısının 1992 yılı sonunda 300.000'e çıkarılması ve özellikle örgün eğitim ile ilişkilerinin düzenlenmesi hedeflenmiştir. İlk uygulaması 1990-1991 öğretim yılında başlatılmış olan ve 109.000 gencin başvurduğu ve eğitim gördüğü Lise Mezunlarına Meslek Edindirme Projesi'nin kurumlaştırılarak devam ettirileceği, buradan mezun gençlere, kendi işyerlerini kurmaları halinde maddi destekte bulunulacağı söylenmiştir. Çağ nüfusunun okullaşma oranlarının, okul öncesi eğitimde %11,5'e; ilk ve ortaokulda %100'e; ortaöğretimde, mesleki ve teknik öğretim ağırlıklı olmak üzere %45'e ve yükseköğretimde (açık öğretim dâhil) %20'ye ulaşması yönünde çalışılacağı belirtilmiştir. Eğitimdeki sayısal gelişmelerin yanında, eğitimin nitelik ve kalitesinin yükseltilmesi de temel hedeflerden biri olarak gösterilmiştir (MEB, 1998a, s. 55). Özel kesimin, vakıf ve dernek gibi tüzel kişilerin, hayırseverlerin, okulöncesinden üniversitelere kadar örgün eğitim kurumları kurmalarının özendirileceği ve destekleneceği belirtilmiştir (Ekinci, 2007, s. 116).

VII. Demirel Hükümeti Programında (49. Hükümet Programı, 20.11.1991-25.06.1993) temel eğitimden yükseköğretimin sonuna kadar her kademenin kendi içinde bir bütünlük taşıması, her kademeyi tamamlayan gencin o kademenin sonunda hayata katılmasının mümkün olması hedeflenmiştir. Ortaöğretimin sadeleştirileceği, bu kademedede birlik sağlanacağı söylenmiş, kaynakların verimli kullanılmasıyla çok amaçlı lise sistemine mutlaka geçileceği vurgulanmıştır. Bütün öğrencilere laik dünya görüşüne dayalı kültür derslerinin mutlaka ortak olarak okutulacağı belirtilmiştir (MEB, 1998a, s. 57).

I. Çiller Hükümeti Programında (50. Hükümet Programı, 25.06.1993-05.10.1995) gençlerin yapıcı ve yaratıcı yeteneklerini ortaya çıkarmak üzere kişilik, düşünce ve beden yönünden gelişmelerini sağlayacak okul içi ve dışı düşünce, kültür, sanat ve spor faaliyetlerinin destekleneceği belirtilmiştir. Bu amaçla kısa dönemde büyük illerde, uzun vadede diğer illerde olmak üzere gençlik merkezlerinin kurulması hedeflenmiştir (Ekinci, 2007, s. 119).

II. Çiller Hükümeti Programında (51. Hükümet Programı, 05.10.1995-30.10.1995) toplumsal faydanın büyük olduğu zorunlu eğitimin devlet tarafından üstlenilmesine devam edileceği, bireysel faydanın nispeten büyük olduğu üst eğitim kademelerinde hizmetten yararlanan üst gelir grubunun hizmetin bedelini ödemesini sağlayıcı mevzuat değişiklikleri gerçekleştirileceği söylenmiştir. Bu yapının, ödeme gücü olmayan öğrencilerin durumu

dikkate alınarak etkili bir kredi ve burs sistemiyle desteklenmesi planlanmıştır (Ekinci, 2007, s. 120). Mesleki ve teknik eğitimde aksaklıkların giderilmesi amacıyla 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu'nda değişiklik yapılacağı belirtilmiştir (MEB, 1998a, s. 64).

II. Yılmaz Hükümeti Programında (53. Hükümet Programı, 06.03.1996-28.06.1996) öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre çeşitli meslek alanlarında eğitim görebilmeleri için ilköğretimin ikinci kademesinde başlamak ve ortaöğretimde yoğunlaşmak üzere yönlendirme sistemine işlerlik kazandırılacağı belirtilmiştir. Yükseköğretime geçişte yığılmaları önlemek üzere ortaöğretimin yeniden yapılandırılacağı, ortaöğretim programlarının yükseköğretime, mesleki teknik eğitime ve hayata yönlendirecek biçimde yeniden düzenleneceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda ülkenin ihtiyaç duyduğu ara insan gücünü yetiştirmek için istihdama yönelik meslek kazandırıcı ve mesleki gelişmeyi sağlayıcı çıraklık ve mesleki teknik eğitime önem, öncelik ve ağırlık verileceği söylenmiştir (MEB, 1998a, s. 66).

Erbakan Hükümeti Programında (54. Hükümet Programı, 28.06.1996-30.06.1997) öğrencilerin ilgi ve kabiliyetlerine göre çeşitli meslek alanlarında eğitim görebilmeleri için ilköğretimin ikinci kademesinde yönlendirme sistemine işlerlik kazandırılacağı belirtilmiştir (MEB, 1998a, s. 68). Yükseköğretime geçişte yığılmaları önlemek için ortaöğretimin yeniden yapılandırılacağı, bu bağlamda çıraklık ve mesleki teknik eğitime önem, öncelik ve ağırlık verileceği söylenmiştir (Ekinci, 2007, s. 123).

III. Yılmaz Hükümeti Programında (55. Hükümet Programı, 30.06.1997-11.01.1999) ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında zorunlu din kültürü ve ahlak öğretimine devam edileceği, bunun dışında din eğitimi ve öğretiminin, ancak kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanuni temsilcilerinin talebine bağlı olacağı söylenmiştir. Sekiz yıllık ilköğretime (temel eğitim) geçilirken, mesleki ve teknik liseler bünyesindeki ortaokullara devam etmekte olan çocuklarla çıraklık eğitimi gören çocukların kazanılmış haklarının korunacağı ifadesi programda yer alırken ortaöğretimde mesleki, teknik ve beceri kazandıran öğretime önem verileceği ifade edilmiştir (Ekinci, 2007, s. 124).

V. Ecevit Hükümeti Programında (57. Hükümet Programı, 28.05.1999-19.11.2002) sekiz yıllık kesintisiz ve zorunlu ilköğretim uygulamasına devam edilirken zorunlu eğitim süresinin arttırılması imkânlarının araştırılacağı söylenmiştir. Mesleki ve teknik eğitimin yeniden değerlendirileceği ve özendirileceği ifade edilmiştir. Lise düzeyinde mesleki teknik

eğitim alanların, kendi branşlarında üniversite ön lisans programlarına sınavsız girebilmeleri için gerekli düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir (Ekinci, 2007, s. 127).

Gül Hükümeti Programında (58. Hükümet Programı, 19.11.2002-12.03.2003) mevcut ortaöğretim sisteminin yeniden ele alınarak mesleki eğitim programlarının yaygınlaştırılacağı belirtilmiştir. Mesleki ve teknik eğitime talebi arttırmaya yönelik olarak üniversiteye yerleştirme sisteminin değiştirileceği ifade edilmiştir (Ekinci, 2007, s. 131).

I. Erdoğan Hükümeti Programında (59. Hükümet Programı, 14.03.2003-29.08.2007) eğitim alanında köklü bir reform hareketine girişileceği, eğitimin hayat boyu sürecek bir süreç olarak kabul ve teşvik edilerek kademeler arasında yatay ve dikey geçiş imkânlarının sağlanacağı ifade edilmiştir.

II. Erdoğan Hükümeti Programında (60. Hükümet Programı, 29.08.2007-06.07.2011) ortaöğretimde okullaşma oranı hedefi, mesleki ve teknik eğitim dâhil olmak üzere, %90 olarak gösterilmiştir. Mesleki ve teknik ortaöğretimde %35 olan okullaşma oranının ise %50'ye çıkarılması hedeflenmiştir. İlk ve ortaöğretimde tekli öğretime geçilmek kaydıyla sınıflarda azami 30 öğrencinin eğitim görmesi planlanmış, bu plan III. Erdoğan Hükümeti Programında (61. Hükümet Programı, 06.07.2011-29.08.2014) da yer almıştır.

I. Davutoğlu Hükümeti Programında (62. Hükümet Programı, 29.08.2014-28.08.2015) temel eğitim ve ortaöğretim kapsamında okullarda uygulanan müfredatın sadeleştirilmesi, öğrencilerin sosyal, sanatsal ve sportif etkinliklere daha fazla zaman ayırmasının sağlanması planlanmıştır. Yabancı dil öğretimi konusunda yaşanan sıkıntıların giderilmesi konusunda çalışmalar yapılacağı ifade edilmiştir. Programda mesleki eğitimin geliştirilmesi konusuna büyük önem atfedildiği belirtilirken bu kapsamda mesleki eğitimin nitelik ve nicelik olarak geliştirilmesi, sektör ile ortak projelerin hayata geçirilmesi konusunda adımlar atılacağı söylenmiştir. Okullaşma oranının artırılmasına yönelik çalışmaların sürdürüleceği belirtilirken özellikle kız çocukların okullaşma oranının artırılması konusunun öncelik olarak belirlendiği vurgulanmıştır. Okullarda uygulanan tablet dağıtımının tamamlanıp okul kitaplarının dijital ortama taşınması ve uygun içeriklerin hazırlanması planlanmıştır.

III. Davutoğlu Hükümeti Programında (64. Hükümet Programı, 25.11.2015-24.05.2016) uzaktan eğitim yöntemlerinin etkin bir biçimde kullanılacağı ifade edilmiştir. Okulların akademik, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif performansa göre değerlendirilerek sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılmasının sağlanması planlanmış, eğitimde rehberlik ve

psikolojik danışma hizmetlerinin etkin bir şekilde verilmesi hedefinin sürdürüleceği belirtilmiştir. İlk ve ortaöğretimde okul bazlı bütçe yönetimine geçilmesine yönelik çalışmalar yapılacağı ifade edilmiştir. Ortaöğretimde okullar arasında kalite farklılıklarını asgari seviyeye indirecek tedbirler alınacağı, okullar arasındaki farklılıkların azaltılmasıyla eş zamanlı olarak, ortaöğretimde öğrencilerin ikametlerine en yakın okullardan birinde öğrenim görmesinin altyapısının oluşturulacağı belirtilmiştir. Ortaöğretili bitiren her öğrencinin bir spor dalından lisans alabilecek düzeyde veya bir müzik enstrümanını belirli bir yeterlilikte kullanabilecek düzeyde eğitim almasının sağlanması planlanmıştır. Mesleki eğitimin kalitesinin, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu meslek ve alanlarda kaliteli elaman yetiştirilmesini sağlayacak şekilde artırılması hedeflenmiştir.

Yıldırım Hükümeti Programında (65. Hükümet Programı, 25.05.2016-08.07.2018) okul türleri ve bölgeler arası başarı farklılıklarının azaltılması hedeflenmiştir. İlk ve ortaöğretimde okul bazlı bütçe yönetimine geçilmesine yönelik çalışmalar yapılacağı ifadesi bu programda da yer almıştır. İş dünyasının ihtiyaç duyduğu meslek ve alanlarda kaliteli elaman yetiştirilmesini sağlayacak şekilde mesleki eğitimin kalitesini arttırmaya yönelik tedbirler alınmaya devam edileceği ifade edilmiştir. Yükseköğretime geçişteki sınavların yılda birden çok yapılması planlanmıştır.

4.2.3. Genel Ortaöğretimdeki Okul Türleri

METK'ya göre ortaöğretim, “ilköğretime dayalı dört yıllık zorunlu örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları ile mesleki eğitim merkezlerinin tümünü” kapsamaktadır (MEB, 1973. md. 26).

Ortaöğretim, çeşitli programlar uygulayan liseler ile mesleki eğitim merkezlerinden meydana gelmekte olup belli bir programa ağırlık veren okullara lise, teknik lise ve tarım meslek lisesi gibi eğitim dallarını belirleyen adlar verilmektedir (MEB, 1973, md. 29).

04.12.2008 tarihinde yayınlanan 1608 sayılı genelge ile ortaöğretim kurumlarının amaçlarında, öğrenim sürelerinde ve öğretim programlarında herhangi bir değişiklik yapılmaksızın, ortaöğretimde okul çeşitliliği yerine program çeşitliliğini esas alan bir sistem oluşturmak üzere, 79 olan okul çeşidi sayısı 15'e indirilmiştir. 2009-2010 eğitim öğretim yılından itibaren bu uygulamaya kademeli olarak geçilmeye başlanmıştır. Bu uygulamanın amaçları şu şekilde ifade edilmiştir (MEB, 2008c):

- Eğitim ekonomisinin gereği olarak en az kaynak kullanarak en çok yarar sağlamak,
- Tek yönetim çok program ilkesini geliştirip yaygınlaştırmak,
- Eğitim öğretim ve bununla ilgili hizmetlerde etkinlik ve verimlilik sağlamak,
- Eğitimin işlevselliğini arttırarak kalitesini yükseltmek,
- Tanıtmayı, anlamayı ve anlatmayı kolaylaştırmak,
- Ekonomik kalkınmayı ve sosyal gelişmeyi destekleyecek bir yapıyı oluşturmak,
- AB ülkelerinin eğitim sistemlerine uyum sağlamak.

2010 yılında düz lise olarak bilinen genel liselerin Anadolu liselerine dönüştürülmesine başlanmış, bu dönüşüm 2013-2014 eğitim öğretim yılına kadar tamamlanmıştır. Bu kapsamda Türkiye genelindeki 1953 genel lise, Anadolu lisesine dönüştürülmüştür (Güven, 2014, s. 292).

Bu başlık altında 1970’ten günümüze kadar geçen süre içerisinde eğitim öğretim faaliyetinde bulunmuş olan genel lise çeşitlerine kronolojik sıraya göre yer verilmiştir.

4.2.3.1. İmam Hatip Liseleri

1948’de yedi ilde açılmış olan imam-hatip kursları, 1951-1952 öğretim yılında ilkokula dayalı dört yıl süreli eğitim veren okullara dönüştürülmüş, 1955 yılında bu okulların üç yıl süreli ikinci devresi de açılmıştır (Okutan, 1983, s. 422-423). 1973 tarihli Milli Eğitim Temel Kanununa göre öğrencilere “yetiştirildikleri yönde yükseköğretime aday olma” hakkı tanınmış, Haziran 1983’te lise ve dengi okulları bitirenlere genel bir ifade ile “yükseköğretim kurumlarına girmek için aday olma” hakkı verilmiştir (Akyüz, 2013, s. 372-373). 1997 yılında imam hatip okullarının orta kısımları kapatılmış olup 2012 yılında tekrar açılmıştır. 2010 yılından itibaren Anadolu imam hatip lisesi adını alan bu liselerin sayısı 2018-2019 eğitim öğretim yılı için 1623 olup, öğrenci sayısı 498.002 olarak ifade edilmiştir. (MEB, 2019a, s. 128).

4.2.3.2. Anadolu Liseleri

“II. Dünya Savaşından sonra uluslararası ilişkilerin gelişmesi, kitle iletişim araçlarının ve bilgi alışverişinin önem kazanması gibi nedenlerle yabancı dile duyulan ihtiyacın çok artması” (Akyüz, 2013, s. 356) durumuna çözüm arayışı olarak 1955’ten itibaren birçok dersin yabancı dille okutulduğu, öğrenim süresi dört yıl olan liseler kurulmaya başlanmıştır. 1955 yılında çeşitli illerde “Maarif Koleji” adıyla kurulmaya başlanan bu okullar 1975 yılında “Anadolu liseleri” adını almıştır. 2004-2005 öğretim yılında yabancı dil ağırlıklı liseler Anadolu liselerine dönüştürülmüş, 2010 yılından itibaren ise akademik eğitime

öğrenci hazırlayan bütün liseler Anadolu lisesi adı altında toplanmıştır. Bu liselerin sayısı 2018-2019 eğitim öğretim yılı için 2552 olarak belirlenmiş, Anadolu Liselerinde okuyan öğrenci sayısı ise 1.506.913 olarak ifade edilmiştir (MEB, 2019a, s. 129).

4.2.3.3. Fen Liseleri

Fen liseleri fen ve matematik alanındaki üstün yetenekli öğrencileri eğitmek, ülkenin ihtiyaç duyduğu bilim ve fen insanlarının yetiştirilmesine kaynaklık etmek, öğrencileri araştırmaya yöneltmek, yeni buluşlara meraklı öğrencilerin çalışacakları ortam ve şartları sağlamak amacıyla kurulmuş liselerdir (Arslanoğlu, 1997, s. 102). İlk fen lisesi olan Ankara Fen Lisesi, 1964 yılında Ford Vakfı'nın desteğiyle açılmıştır. 2018-2019 eğitim öğretim yılında fen liselerinin sayısı 310 olup bu liselerde okuyan öğrenci sayısı 125.431 olarak belirlenmiştir (MEB, 2019b).

4.2.3.4. Güzel Sanatlar Liseleri

Öğrencilerin güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim ve öğretim görmelerini, özel yetenek gerektiren yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını, yabancı dil öğrenmelerini, alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, millî ve milletlerarası tarihî ve yeni sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamak amacıyla kurulan okullardır. Öncelikle güzel sanatlarla ilgili yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerlerde açılan ve yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden bu liselerin ilki 1989-1990 eğitim öğretim yılında İstanbul'da açılmıştır (Akçay, 2006, s. 117). 2018-2019 eğitim öğretim yılında güzel sanatlar liselerinin sayısı 82 olup bu liselerde okuyan öğrenci sayısı 15.707 olarak belirlenmiştir (MEB, 2019c).

4.2.3.5. Anadolu Öğretmen Liseleri

Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ile MEB arasında varılan anlaşmayla “öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçmede asıl kaynak olmak ve öğretmen liselerini iyileştirmek” amacıyla 1989-1990 öğretim yılından itibaren Anadolu öğretmen lisesi uygulamasına geçilmiştir (Gelişli, 2000). Bir yıl hazırlık ve üç yıl genel lise programı olmak üzere dört yıllık öğretim programı uygulanan bu liselerden mezun olan öğrencilere öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumunu tercih etmeleri hâlinde ek puan sistemi uygulanmıştır. 2013-2014

eğitim öğretim yılında sayıları 299’u bulan Anadolu öğretmen liseleri (MEB, 2014c, s. 119), 2014-2015 eğitim öğretim yılından itibaren fen lisesi, sosyal bilimler lisesi ya da Anadolu lisesine dönüştürülmüştür.

4.2.3.6. Yabancı Dil Ağırlıklı Liseler

“Öğrencilerin yabancı dil öğrenmelerini, gelişen teknolojileri izleyebilmelerini ve kullanabilmelerini sağlamak” amacıyla ve onların ilgi, yetenek ve başarılarına göre yükseköğretim programlarına hazırlanmalarını sağlamaya yönelik açılmış liselerdir (MEB, 2010b, s. 110). 1992-1993 eğitim öğretim yılında 28 tane yabancı dil ağırlıklı lise açılmıştır. Öğrenim süresi dört yıl olan ve kamuoyunda “süper lise” adıyla bilinen bu liseler TTK’nın 07.06.2005 tarih ve 184 sayılı kararı ile kademeli olarak Anadolu liselerine dönüştürülmüştür.

4.2.3.7. Sosyal Bilimler Liseleri

Sosyal bilimler ve edebiyat alanında nitelikli bilim insanlarına olan ihtiyaç doğrultusunda, “zekâ düzeyleri ile edebiyat ve sosyal bilimler alanlarındaki ilgi ve yetenekleri üst düzeyde olan öğrencileri bu alanda yükseköğretime hazırlamak, öğrencilerin bilimsel, kültürel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek düzeyde yabancı dil öğrenmelerini sağlamak” amacıyla 2003 yılından itibaren açılmaya başlanan okullardır. Bu okullar ile “öğrencileri araştırmaya yönelterek, sosyal bilimler alanındaki yeni buluşlara ilgi uyandıracak ortam ve şartları hazırlamak, sanat ve kültür birikimlerimizi anlayıp yorumlayabilecek, bu konuda toplumsal kalkınma için yeni bilgi ve projeler üretebilecek bireyler yetiştirmek” amaçlanmıştır (Türer, 2011, s. 313). 2018-2019 eğitim öğretim yılında sosyal bilimler liselerinin sayısı 89 olup bu liselerde okuyan öğrenci sayısı 40.425 olarak belirlenmiştir (MEB, 2019d).

4.2.3.8. Spor Liseleri

Ortaöğretimin genel amaçlarının yanı sıra, öğrencilere beden eğitimi ve spor alanında temel bilgi ve beceriler kazandırmayı, beden eğitimi ve spor alanında nitelikli insan yetiştirilmesine kaynaklık etmeyi amaçlayan spor liselerinin ilki 2004-2005 eğitim öğretim yılında İstanbul’da açılmıştır. Spor liseleri açıldıkları günden bu yana yetenek sınavı ile öğrenci kabul etmişlerdir.

2018-2019 eğitim öğretim yılında spor lisesi sayısı 74 olup bu okullardan 10'u tematik spor lisesi olarak belirlenmiştir. Tematik spor liseleri listesi aşağıda verilmiştir (MEB, 2019e):

- Ankara TVF Spor Lisesi-voleybol,
- İstanbul Türkiye Futbol Federasyonu Meral-Celal Aras Spor Lisesi-futbol,
- Antalya Alanya Spor Lisesi-bireysel sporlar (yüzme, bisiklet),
- Erzincan Spor Lisesi-bireysel sporlar (atletizm),
- Erzurum Aziziye Spor Lisesi-kış sporları (buz pateni, curling, kayak, buz hokeyi),
- Eskişehir Tepebaşı Eğitimciler Spor Lisesi-basketbol,
- İzmir Foça Spor Lisesi-futbol,
- Samsun İlkadım Gülizar- Hasan Yılmaz Spor Lisesi-Uzakdoğu sporları,
- Sakarya Serdivan Spor Lisesi-su sporları,
- Sivas Ahmet Ayık Spor Lisesi-bireysel sporlar (güreş, boks).

Bu okullarda okuyan öğrenci sayısı 2018-2019 eğitim öğretim yılı için 17.544 olarak belirlenmiştir (MEB, 2019e).

4.2.4. Genel Ortaöğretim Kurumlarına Öğrenci Kabulü

Fen liseleri ve sosyal bilimler liseleri kuruldukları yıldan itibaren sınavla öğrenci kabul etmiş ve günümüzde de sınavla öğrenci almaya devam etmektedirler. Anadolu liseleri kuruldukları yıldan itibaren sınavla öğrenci kabul etmiş ancak uygulanan son sisteme göre bu liselerin sadece bir kısmı sınavla öğrenci kabul etmektedir. Günümüzde güzel sanatlar, spor, imam hatip ve meslek lisesi türlerinin de bazıları sınavla öğrenci kabul etmektedir. Bunlardan spor liseleri ve güzel sanatlar liseleri yetenek sınavları ile öğrenci almaktadırlar.

Türkiye’de ortaöğretime öğrenci seçme ve yerleştirme süreci incelendiğinde temel belirleyici merkezi sınavlar olmakla birlikte bu sınavların içeriği, yapısı, puan hesaplama yöntemi gibi konularda zaman içerisinde değişikliklerin meydana geldiği görülmektedir.

Anadolu ve fen liselerine geçişte yapılan merkezi sınavlar, 1988’e kadar iki basamaklı olarak uygulanmış olup bu sınavlar 1988 yılında birleştirilerek tek basamaklı hâle getirilmiş ve Fen

Liseleri (FL) adıyla 1995'e kadar uygulanmıştır. 1995–1998 yılları arasında bu sınav Fen Lisesi /Anadolu Öğretmen Lisesi (FL/AÖL) adı altında uygulanmıştır (Yücesu, 2005, s. 2).

1998 yılına kadar 5. sınıflara uygulanan Anadolu ve Fen Liselerine Giriş Sınavı sekiz yıllık kesintisiz eğitim uygulamasının başlamasıyla birlikte Liselere Giriş Sınavı (LGS) adı altında 8. sınıfta uygulanmaya başlanmıştır. 1999-2004 yılları arasında uygulanan bu sınav ile resmi ve özel fen liseleri, Anadolu liseleri, Anadolu öğretmen liseleri, Anadolu imam hatip liseleri, Anadolu teknik liseleri ve Bakanlığa bağlı sağlık meslek liselerine öğrenci alınmıştır (MEB, 1999a, s. 39). Uygulanan bu sınavda öğrencilere Türkçe, matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler olmak üzere dört ders üzerinden 25'er soru olacak şekilde toplam 100 soru sorulmuştur. Sosyal bilgiler testinin içinde dört adet din kültürü ve ahlak bilgisi sorusu yer almıştır. Din kültürü ve ahlak bilgisi dersini almış olan öğrenciler bu soruları cevaplarken, almayan öğrenciler bu sorulara alternatif olarak sorulmuş olan dört adet sosyal bilgiler sorusunu cevaplamıştır.

2004 yılında LGS'nin adı değiştirilerek Ortaöğretim Kurumları Seçme Sınavı (OKS) adını almıştır. Bu sınav 2008 yılına kadar uygulanmıştır. Bu sınavda sınav puanı hesaplanırken her test için yanlış cevap sayısının üçte biri doğru cevap sayısından çıkarılmıştır. Sınavdan alınabilecek puanlar 100 ile 500 arasında olup sınav sonuçları için iki farklı puan türü hesaplanmıştır. Bunlardan matematik ve fen (MF) puan türü fen liseleri, Türkçe ve matematik (TM) puan türü ise diğer liselere yerleştirilmekte kullanılmıştır (Arıkan, 2018, s. 23). Öğrenciler sınavda aldıkları puanlara göre puan türlerinden en az birinin o yıl belirlenen seviyeden yüksek olması koşulu ile okul tercihi yapmışlardır (MEB, 2010c, s. 27). Bu sisteme göre bazı okullara giriş için OKS sonucunun yanında bazı koşullar da dikkate alınmıştır. Örneğin fen liselerine giriş için 6. ve 7. sınıflarda Türkçe, matematik ve fen bilgisi derslerinin her birinin yıl sonu notu ve bu derslerin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalamasının en az 4,00 olması şartı aranmıştır. Sosyal bilimler liselerine giriş için ise yine 6. ve 7. sınıflarda Türkçe, matematik ve sosyal bilgiler derslerinin her birinin yıl sonu notu ve bu derslerin yıl sonu notlarının aritmetik ortalamasının en az 4,00 olması şartı aranmıştır (MEB, 2010c, s. 27).

OKS son olarak 2008'de uygulanmış, bu yıldan itibaren Ortaöğretime Geçiş Sistemi (OGES) adı altında yeni bir sınav sistemi uygulanmaya başlanmıştır. OGES 2008 yılında yalnızca 6. ve 7. sınıfların, 2009 yılından itibaren ise 8. sınıfların katılmasıyla hayata geçirilmiştir. Yeni düzenlemeye göre öğrencilerin; 6, 7 ve 8. sınıflarda haziran ayında ders kesiminden sonra

gireceği seviye belirleme sınav puanı ile yıl sonu başarı puanı ve davranış puanlarının belirlenen oranda toplamı ile elde edilen sınıf puanlarının, belirlenen oranda toplamından elde edilen ortaöğretime yerleştirme puanı esas alınmaya başlanmıştır (MEB, 2007a). Sınavlar ücretli olup sınav soruları ilköğretim kapsamı içerisinde Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve İngilizce derslerinden sorulmuştur (MEB, 2007a). Her test için yanlış cevap sayısının üçte biri doğru cevap sayısından çıkarılmış, sınav puanı tek puan türünde hesaplanmıştır. 6, 7 ve 8. sınıflar için ayrı ayrı sınıf puanları hesaplanmıştır. SBS puanının haricinde öğrencilerin yıl içerisinde derslerden aldıkları notlarla hesaplanan yıl sonu başarı puanı ve öğrencilerin okul içindeki davranışlarının puana dönüştürülmesiyle elde edilen davranış puanı da sınıf puanına katılmıştır. Sınıf puanı, o yılın seviye belirleme sınavı puanının %70'i, yıl sonu başarı puanının %25'i ve davranış puanının %5'i esas alınarak elde edilmiştir. Ortaöğretime Yerleştirme Puanı (OYP); ise 6. sınıf puanının %25 i, 7. sınıf, sınıf puanının %35'i ve 8. sınıf, sınıf puanının %40'ı toplanarak elde edilmiştir. “Yetişme çağındaki çocukların kişiliklerini oluşturmaya çalıştıkları ve bu aşamada pek çok faktörden etkilendikleri davranışlarının başarı ya da başarısızlık olarak değerlendirilmesinin kamu yararına uygun bulunmadığı” gerekçesiyle Danıştay tarafından 2009 yılında davranış puanlarının yerleştirme puanına katılması uygulaması durdurulmuştur. Bu karardan sonra sınıf puanı o yılın seviye belirleme sınavının %70'i ve yıl sonu başarı puanının %25'i esas alınarak hesaplanmıştır (MEB, 2010c, s. 28). Yerleştirme işlemi öğrencilerin tercih başvuruları, ortaöğretime yerleştirme puanı ve puan üstünlüğü esasına dayalı olarak yapılmıştır. 2010 yılında alınan karar doğrultusunda Bakanlık, Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ile Bakanlığın iş birliği yaptığı diğer Bakanlıkların katıldığı Uluslararası Bilim Olimpiyatları, Matematik Olimpiyat Sınavları, proje yarışmaları, spor, kültür ve güzel sanatlarla ilgili yarışmalarda ulusal elemelerden geçtikten sonra Türkiye'yi temsil etme hakkı kazanmış olan öğrencilerin o yıla ait sınıf puanlarına belirlenen oranda ek puan eklenmeye başlanmıştır (MEB, 2010d, s. 226).

2011 yılında yayınlanan yönerge ile daha önce 6, 7 ve 8. sınıflarda olmak üzere üç sınav şeklinde uygulanan SBS sadece 8. sınıf sonunda uygulanmaya başlanmış, yıl sonu başarı puanları ise ortaöğretime yerleştirme puanına eklenmeye devam etmiştir (MEB, 2011b, s. 114).

2012 yılında zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılarak 4+4+4 eğitim sistemine geçilmiştir. Ortaöğretim kurumlarına geçişte daha önce uygulanan SBS sistemi, MEB'in Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde yaptığı değişiklikle terk edilmiş, Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) adı ile yeni sistem ise 2013-2014 eğitim öğretim yılında uygulamaya koyulmuştur. Bu sisteme göre ortak sınavlar, altı temel ders için 8. sınıfta öğretmen tarafından dönemsel olarak yapılan sınavlardan, iki yazılısı olan derslerden birincisi, üç yazılısı olan derslerden ikincisi olmak üzere yılda iki defa yapılmıştır (MEB, 2014a, s. 85). Türkçe, matematik, fen ve teknoloji, din kültürü ve ahlak bilgisi, T.C. inkılâp tarihi ve Atatürkçülük ile yabancı dil derslerinden yapılan bu ortak sınavlarda her test için doğru cevap sayıları esas alınarak ham puanlar bulunmuş, yanlış cevap sayısı doğru cevap sayısını etkilememiştir. Ortak sınavlar öğrencilerin kendi okullarında, iki okul gününde uygulanmıştır. Sınavlara katılamayan öğrenciler mazeretini belirten resmî belge veya velisinin izniyle telafî sınavlarına katılabilmektedir. 6, 7 ve 8. sınıfların yıl sonu başarı puanı 300 puan üzerinden, merkezi ortak sınavların puanı 700 puan üzerinden hesaplanmış, ortaöğretime yerleştirmeye esas puan bu ikisinin ortalaması alınarak 500 puan üzerinden hesaplanmıştır. Düz liselerin tamamının Anadolu lisesine dönüştürülmesi ile daha önce puanla öğrenci almayan okullar da puanla öğrenci almaya başlamıştır. Bu durumda öğrenciler bütün okulları en yüksek puandan en düşük puana doğru sıralayarak tercih işlemlerini gerçekleştirmişlerdir.

2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren Liselere Geçiş Sistemi kapsamında uygulanan LGS, sınavla öğrenci alan fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, Anadolu imam hatip liseleri, mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programları ve özel program ve proje uygulayan ortaöğretim kurumlarına öğrenci seçmek amacıyla uygulanmaya başlanmıştır. Sınav iki oturum halinde ve aynı gün uygulanmıştır. Sınavda öğrencilere sözel bölümde 50, sayısal bölümde 40 olmak üzere toplam 90 çoktan seçmeli soru yöneltilmiştir. Sözel bölüm 8. sınıf Türkçe, din kültürü ve ahlak bilgisi, T.C. inkılap tarihi ve Atatürkçülük ile yabancı dil, sayısal bölüm ise matematik ve fen bilimleri sorularından oluşmuştur. Sınavın uygulandığı ilk yıl sözel bölüm için 75 dakika, sayısal bölüm için 60 dakika süre verilmiştir (MEB, 2018b). Sınav sonuçları değerlendirildiğinde sayısal bölümde sürenin sorular için yetersiz olduğuna karar verilmiş ve ikinci yıl sınav süresi sayısal bölüm için 80 dakika olarak belirlenmiştir (MEB, 2019f). Merkezî sınava katılan öğrencilerin puanı tek puan türünde hesaplanmış, puan hesaplanırken doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının üçte biri

çıkartılmıştır. Yeni sınav sistemine göre ortaöğretime merkezi ve yerel olmak üzere iki türlü öğrenci yerleştirme işlemi gerçekleştirilmeye başlanmıştır (MEB, 2018a). Yerel yerleştirme işlemi ortaöğretim kayıt alanlarındaki okullara sırasıyla öğrencilerin ikamet adresleri, okul başarı puanının üstünlüğü ve okula özürsüz devamsızlık yapılan gün sayısının azlığı kriterlerine göre yapılmıştır.

Ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulünde bahsi geçen değişiklikler meydana gelirken bu kurumlarda uygulanan öğretim programları da zaman içerisinde birtakım değişikliklere uğramıştır. Aşağıdaki bölümde 1970'ten günümüze ortaöğretim kurumlarında uygulanmış olan öğretim programları incelenmiştir.

4.2.5. Öğretim Programları

Ortaöğretim programları tarihsel süreç içerisinde birtakım değişikliklere uğramış, 1970 yılından günümüze kadar 1970, 1974, 1978, 1985, 1991, 1998, 2005, 2009, 2010, 2013, 2014 ve 2017 programları uygulamaya koyulmuştur.

Bu bölümde 1970'ten günümüze kadar geçen süre içerisinde ortaöğretim programlarında görülen gelişmeler tarih sırasına göre incelenmiştir.

4.2.5.1. 1970 Ortaöğretim Programı

Sekizinci Millî Eğitim Şûrasında alınan kararlar doğrultusunda Türk Eğitim Sistemi yeniden düzenlenmiştir. Buna göre genel liselerde yükseköğretime hazırlayan program uygulanmış olup liselerin birinci sınıfı ortak nitelikleri olan bir yöneltme sınıfı olarak belirlenmiş, ikinci sınıflarda fen ve edebiyat olmak üzere iki çeşit program uygulanmıştır. Lise son sınıfta ise;

Edebiyat programından gelenler için:

- a) Dil ve edebiyat
- b) Sosyal ve ekonomik bilimler

Fen programından gelenler için:

- a) Matematik ve fizik
- b) Tabiat bilimleri olmak üzere dört çeşit program belirlenmiştir (MEB, 1970a).

Bu dört program öğrencilerin bireysel farklılıklarına ve yöneldikleri yükseköğretim alanlarının ihtiyaçlarına cevap vermek üzere; ortak mecburi dersler, programa ait özel

dersler ve seçmeli derslerden meydana gelmiştir. Ortak mecburi dersler “bütün programlarda ve her öğrenci için zorunlu olan dersler”, özel dersler “öğrencileri, ileride girecekleri yükseköğrenimin çeşitli programlarına yönelten ve onlara bu yönde gelişme ve derinleşme imkânı veren, yalnız ilgili programdaki öğrenciler için alınması gereken dersler”, seçmeli dersler ise “belli bir programa girmiş olan öğrencilerin ortak mecburi ve özel dersleri dışında, ilgi ve yeteneklerine göre serbestçe seçtiği dersler” olarak ifade edilmiştir (MEB, 1970a).

Şûrada alınan kararlar haftalık ders çizelgesine yansıtılamamış; 1957 yılında alınan 215 sayılı Talim ve Terbiye Dairesi kararı ile kabul edilen lise müfredat programı, 1970 yılında tekrar bastırılarak okullara gönderilmiştir (MEB, 1970b, s. 304). Bu program Tablo 9’da gösterilmiştir:

Tablo 9

1957 Lise Öğretim Programı

Dersler	Sınıflar					Toplam	
	1	2		3		Fen	Edebiyat
		Fen	Edebiyat	Fen	Edebiyat		
Türk Dili ve Edebiyatı	5	4	5	5	6	14	16
Psikoloji	-	2	2	-	-	2	2
Felsefe, Mantık ve Sosyoloji	-	-	-	3	6	3	6
Tarih	2	2	2	2	3	6	7
Sanat Tarihi	-	-	2	-	1	-	3
Coğrafya	2	2	2	1	2	5	6
Matematik	5	6	4	8	3	19	12
Tabiat Bilgisi	3	2	2	1	-	6	5
Fizik	3	3	2	4	2	10	7
Kimya	3	3	2	3	1	9	6
Yabancı Dil	5	4	5	4	5	13	15
Beden Eğitimi	1	1	1	1	1	3	3
Millî Savunma	1	1	1	1	1	3	3
Mecburi Seçmeli Dersler	2	2	2	1	1	5	5
Seçmeli Ders Din Bilgisi	1	1	1	-	-	2	2
Toplam	33	33	33	34	32	98	100

Kaynak: Cicioğlu, H. (1985). *Türkiye Cumhuriyetinde ilk ve ortaöğretim (Tarihi gelişimi)*. Ankara: Ankara Üniversitesi, s. 208.

4.2.5.2. 1974 Ortaöğretim Programı

Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrasında, bir önceki Şûrada alınan yöneltme programları ile ilgili kararlar kabul edilmiş, bu programlara ait dersler ve amaçları belirlenmiştir. Şûrada alınan kararlar doğrultusunda izleyen yıllarda ortaöğretim programlarında bir bütünleşmeye gidilmiş ve dersler;

- a) Ortak dersler
- b) Özel dersler
- c) Seçmeli dersler ya da mesleki dersler olmak üzere üç kümeye ayrılmıştır (Sözer, 1996, s. 122).

Ortaöğretim kurumlarında uygulanacak olan bütün programlar için ortak dersler ve haftalık ders saatleri tablo 10'da gösterilmiştir:

Tablo 10

1974 Lise Öğretim Programı-Bütün Programlar İçin Ortak Dersler

SINIFLAR					
1	Ders Saati	2	Ders Saati	3	Ders Saati
Türk Dili ve Edebiyatı I	4	Türk Dili ve Edebiyatı II	4	Kompozisyon	3
Matematik I	4	Millî Güvenlik	2	Türkiye Cumhuriyeti Tarihi	2
Sosyal Bilimler:		Beden Eğitimi	1	Türkiye Coğrafyası	1
1- Tarih	2				
2- Coğrafya	2				
Fiziksel Bilimlere Giriş	4	Ahlak	1	Beden Eğitimi	1
Yabancı Dil	4	Din Bilgisi (isteğe bağlı)	1		
Beden Eğitimi	1				
Ahlak	1				
Din Bilgisi (isteğe bağlı)	1				
TOPLAM	23		19		18

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1974a). Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.

Bu programda bir önceki programdan farklı olarak lise üçüncü sınıflar için 'kompozisyon' dersi yer almıştır.

Sekizinci ve Dokuzuncu Millî Eğitim Şûralarında alınan kararların hayata geçirilmesi neticesinde açılan Dil ve edebiyat, ekonomi ve sosyal bilimler, matematik ve fizik, tabii bilimler olmak üzere yükseköğretime hazırlayan dört programın her birinde öğrencilerin almak zorunda olduğu özel dersler ve haftalık ders saatleri Tablo 11, Tablo 12, Tablo 13 ve Tablo 14’te gösterilmiştir:

Tablo 11

1974 Lise Öğretim Programı-Dil ve Edebiyat Alanında Yükseköğretime Hazırlayan Programın Özel Dersleri

SINIFLAR			
2	Ders Saati	3	Ders Saati
Matematik II	3	Türk Dili ve Edebiyatı III	6
Tarih II	3	Felsefe Grubu (Felsefe, Sosyoloji, Psikoloji, Mantık)	6
Coğrafya II	3	Biyoloji	6
Fiziksel Bilimler	6	Yabancı Dil	4
Yabancı Dil	4		
TOPLAM	19		22

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1974a). Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası.
http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.

Tablo 12

1974 Lise Öğretim Programı-Ekonomi ve Sosyal Bilimler Alanında Yükseköğretime Hazırlayan Programın Özel Dersleri

SINIFLAR			
2	Ders Saati	3	Ders Saati
Matematik II	3	Ekonomi Grubu	6
Tarih II	3	Felsefe Grubu (Felsefe, Sosyoloji, Psikoloji, Mantık)	6
Coğrafya II	3	Biyoloji	6
Fiziksel Bilimler	6	Yabancı Dil	4
Yabancı Dil	4		
TOPLAM	19		22

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1974a). Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası.
http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.

Tablo 13

1974 Lise Öğretim Programı-Matematik ve Fizik Alanında Yükseköğretime Hazırlayan Programın Özel Dersleri

SINIFLAR			
2	Ders Saati	3	Ders Saati
Matematik II-III	6	Matematik (İleri)	6
Kimya	6	Fizik	6
Tarih II veya Coğrafya II	3	Felsefe Grubundan İki Ders	3
Yabancı Dil	4	Yabancı Dil	4
TOPLAM	19		19

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1974a). Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası.
http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.

Tablo 14

1974 Lise Öğretim Programı-Tabii Bilimler Alanında Yükseköğretime Hazırlayan Programın Özel Dersleri

SINIFLAR			
2	Ders Saati	3	Ders Saati
Matematik II-III	6	Biyoloji	6
Kimya	6	Fizik	6
Tarih II veya Coğrafya II	3	Felsefe Grubundan İki Ders	3
Yabancı Dil	4	Yabancı Dil	4
TOPLAM	19		19

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1974a). Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası.
http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.

Yukarıdaki programlar incelendiğinde lise ikinci sınıflar için alınması gereken özel ders saatlerinin toplamının bütün programlar için aynı olduğu görülürken lise üçüncü sınıflarda alınması gereken özel ders saatlerinin toplamında farklılaşma olduğu görülmektedir.

Bu programda yer alan seçmeli derslerin adları ve süreleri Tablo15'te gösterilmiştir:

Tablo 15

1974 Öğretim Programı Seçmeli Dersler

DERSİN ADI	DERSİN SÜRESİ
Genel endüstri bilgisi ve uygulaması	(1 yıl)
Teknik resim	(1-3 yıl)
İnşaat meslek resmi	(1-3 yıl)
Elektrik bilgisi ve uygulaması	(1-3 yıl)
Elektronik bilgisi ve uygulaması	(1-3 yıl)
Teknoloji	(1-3 yıl)
Trafik	(1 yarıyıl)
Ev ekonomisi (genel)	(1-3 yıl)
Giyim	(1-3 yıl)
Ev yönetimi	(1-3 yıl)
Besinler ve beslenme	(1-3 yıl)
Çocuk gelişimi ve eğitimi	(1-3 yıl)
Toplum ve aile ilişkileri	(1-3 yıl)
Ev dekorasyonu	(1-3 yıl)
El sanatları	(1-3 yıl)
Moda resmi	(1 yarıyıl)
Mankenlik	(1-3 yıl)
Kuaförlük	(1-3 yıl)
Genel muhasebe	(1-2 yıl)
T.C. Anayasası	(1 yıl)
İstatistik	(1 yıl)
Kooperatifçilik	(1-2 yıl)
Pazarlama	(1-2 yıl)
İşletmecilik bilgisi	(1 yıl)
Turizm rehberliği	(1-2 yıl)
Genel hukuk bilgisi	(1 yıl)
Daktilo-steno	(1-2 yıl)
Genel tarım bilgisi ve uygulaması	(1-3 yıl)
Sebzecilik, Meyvecilik	(1-3 yıl)
Pratik hayvancılık (sığırcılık, koyunculuk, kümes hayvancılığı, balıkçılık, arıcılık vb.)	(1-3 yıl)
Genel sağlık bilgisi ve uygulaması	(1-3 yıl)
Hasta bakımı	(1-3 yıl)
Konuşma ve yazma	(1 yıl)
Dramatizasyon	(1 yıl)

Kütüphane bilgisi	(1 yıl)
Gazetecilik	(1-3 yıl)
Sanat tarihi	(1-3 yıl)
Resim çalışmaları	(1-3 yıl)
Çalgı ve çalgı topluluğu	(1-3 yıl)
Koro	(1-3 yıl)
Spor faaliyetleri ve millî oyunlar	(1-3 yıl)
Batı Edebiyatı	(1 yıl)
Jeoloji	(1 yarıyıl)
Astronomi	(1 yarıyıl)
Yabancı dil	(1-3 yıl)

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1974a). Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası.
http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.

Dokuzuncu Şûra kararları arasında bulunan “ortaöğretimde yıllık ders çeşidinin azaltılması ve derslerin teksifi olarak okutulması” kararı doğrultusunda iki ders dağıtım çizelgesi taslağı oluşturulmuştur (Cicioğlu, 1985, s. 214). Buna göre 1974-1975 eğitim öğretim yılında dokuzuncu sınıflardan itibaren uygulamaya koyulan 1974 lise programı Tablo 16’da gösterilmiştir:

Tablo 16

1974 Lise Öğretim Programı

Dersler	Sınıflar					Toplam	
	1	2		3		Fen	Edebiyat
		Fen	Edebiyat	Fen	Edebiyat		
Türk Dili ve Edebiyatı	5	4	5	3	6	12	16
Psikoloji	-	2	2	-	-	2	2
Felsefe, Mantık ve Sosyoloji	-	-	-	3	6	3	6
Ahlak	1	1	1	-	-	2	2
Tarih	2	2	2	2	3	6	7
Sanat Tarihi	-	-	2	-	1	-	3
Coğrafya	2	2	2	1	2	5	6
Matematik	5	5	4	7	2	17	11
Tabiat Bilgisi	3	2	2	1	-	6	5
Fizik	3	3	2	4	2	10	7
Kimya	3	3	2	3	1	9	6
Yabancı Dil	4	4	4	4	5	12	13
Beden Eğitimi	1	1	1	1	1	3	3
Millî Güvenlik	1	1	1	1	1	3	3

Din Bilgisi	(1)	(1)	(1)	-	-	(2)	(2)
Toplam	30 (31)	30 (31)	30 (31)	30	30	92	92
Seçmeli Dersler	2	2	2	1	1		
Rehberlik ve Eğitsel Çalışmalar	3	3	3	3	3		

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1974a). Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası.
http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.

Bu programda bir önceki programdan farklı olarak lise birinci ve ikinci sınıflarda okutulmak üzere ahlak dersi yer almış, edebiyat kolunun ikinci sınıfında okutulan yabancı dil dersinin ders saati beşten dörde indirilmiş, bunun dışında ders isimlerinde ve ders saatlerinde önemli bir değişiklik olmamıştır.

4.2.5.3. 1978 Ortaöğretim Programı

1978 yılında ortaöğretim programında düzenlemeye gidilmiş ve yeni bir ortaöğretim programı uygulamaya koyulmuştur. 1978’de uygulamaya koyulan lise ders programı Tablo 17’de gösterilmiştir:

Tablo 17

1978 Lise Öğretim Programı

Dersler	Sınıflar					Toplam	
	1	2		3		Fen	Edebiyat
		Fen	Edebiyat	Fen	Edebiyat		
Türk Dili ve Edebiyatı	5	4	5	3	6	12	16
Psikoloji	-	2	2	-	-	2	2
Felsefe, Mantık, Sosyoloji	-	-	-	3	6	3	6
Ahlak	1	1	1	1	1	3	3
Tarih	2	2	2	3	3	7	7
Sanat Tarihi	-	-	2	-	1	-	3
Coğrafya	2	2	2	1	2	5	6
Matematik	5	5	4	7	2	17	11
Tabiat Bilgisi	3	2	2	-	-	5	5
Fizik	3	3	2	4	2	10	7
Kimya	3	3	2	3	1	9	6
Yabancı Dil	4	4	4	4	5	12	13
Beden Eğitimi	2	1	1	1	1	4	4
Millî Güvenlik	-	1	1	1	1	2	2
Turizm ve Sanat Eğitimi	2	2	2	2	2	6	6

Din Bilgisi (İsteğe Bağlı)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(3)	(3)
TOPLAM	32 (33)	32 (33)	32 (33)	33 (34)	33 (34)	97 (100)	97 (100)
Seçmeli Dersler	2	2	2	2	2	6	6
Rehberlik ve Eğitici Çalışmalar	3	3	3	3	3	9	9

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1978). 1978-1979 öğretim yılından itibaren uygulanacak ders dağıtım çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2003, 456.

1978 lise ders programı incelendiğinde ufak değişiklikler dışında 1970 lise ders programının tekrar uygulamaya koyulmuş olduğunu söylemek mümkündür. 1970 yılı lise ders programından farklı olarak lise birinci sınıf programından millî güvenlik dersi kaldırılmış, beden eğitimi dersi ise iki saatten bir saate indirilmiştir. Lise üçüncü sınıf fen ve edebiyat şubelerinin programına birer saat ahlak dersi ve isteğe bağlı din bilgisi dersi eklenmiştir; yine üçüncü sınıf fen şubesi programında bir önceki programda iki saat olan tarih dersi üç saate çıkarılmıştır. Turizm ve sanat eğitimi dersi bütün sınıflar için programa eklenmiştir.

4.2.5.4. 1985 Ortaöğretim Programı

1980’li yıllarda program geliştirme çalışmalarının ağırlık kazanmasıyla birlikte program geliştirmede sürekliliğin ve standartlaşmanın sağlanması yönünde bazı çalışmalar yapılmıştır. 10. Millî Eğitim Şûrasında (1981); Millî Eğitim Sistemi, bu sistemin bütünlüğü içinde eğitim programları ve öğrenci akışını düzenleyen kurallar konusunda önemli kararlar alınmıştır. Herkese imkân eşitliği sağlanması, zenginleştirilmiş programların oluşturulması, örgün ve yaygın eğitim ile genel ve mesleki teknik eğitim arasında süregelen yapay ayrımın giderilmesi konularında çalışmalar yapılmıştır (Özalp, 1999, s. 14).

1967-1985 yılları arasında liselerde fen ve matematik programları klasik ve modern olmak üzere iki ayrı yaklaşımla sunulmuştur. Modern programları uygulayan kurumlarda geometri ve matematik birlikte verilirken fizik programında az sayıda konunun derinlemesine işlenmesine önem verilmiştir. Modern fen programlarında liselerin ilk sınıflarında fizik, kimya ve biyoloji dersleri ‘fen bilgisi ve fiziksel bilimlere giriş’ adı altında tek bir derste toplanmıştır. 1985-1986 öğretim yılında, liseden mezun olan her bireye temel fen bilimlerinde belirli oranda ortak yeterlikler kazandırmak amacıyla, liselerde modern-klasik ayrımına son verilmiş ve tek tip fizik, kimya, biyoloji programına geçilmiştir (Doğan, 1999, s. 208).

1985 yılında uygulamaya koyulan lise öğretim programı Tablo 18’de verilmiştir:

Tablo 18

1985 Lise Öğretim Programı

Dersler	Sınıflar						Toplam		
	1	2		3			Mat.	Fen	Ed.
		Fen	Ed.	Mat.	Fen	Ed.			
Türk Dili ve Edebiyatı	5	4	6	3	3	6	12	12	17
Psikoloji	-	2	2	-	-	-	2	2	2
Felsefe Grubu	-	-	-	3	3	6	3	3	6
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	1	1	1	1	1	3	3	3
Tarih	2	2	2	2	2	2	6	6	6
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	1	1	1	2	2	2	4	4	4
Sanat Tarihi	-	-	2	-	-	1	-	-	3
Coğrafya	2	2	2	2	2	2	6	6	6
Matematik	5	6	3	7	3	2	18	14	10
Biyoloji	3	-	2	-	4	-	3	7	5
Fizik	3	4	2	4	3	2	11	10	7
Kimya	3	3	2	3	4	2	9	10	7
Yabancı Dil	5	4	4	3	3	4	12	12	13
Beden Eğitimi	2	2	2	1	1	1	5	5	5
Millî Güvenlik Bilgisi	-	1	1	1	1	1	2	2	2
Turizm Dersi	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Sağlık Bilgisi	1	1	1	1	1	1	3	3	3
Seçmeli Dersler	2	2	2	1	1	1	5	5	5
TOPLAM	35	35	35	35	35	35	105	105	105
Rehberlik ve Eğitici Çalışmalar	3	3	3	3	3		9	9	9

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1985a). Lise ve dengi okullarda okutulan klasik-modern fen programının kaldırılması ve buna göre düzenlenen “Lise haftalık ders dağıtım çizelgesi”nin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2196, 399.

Bu programla birlikte ahlak ve din bilgisi dersleri birleştirilerek din kültürü ve ahlak bilgisi adı altında verilmeye başlanmış, turizm ve sanat eğitimi dersinin adı turizm dersi olarak değiştirilmiştir. T.C. inkılâp tarihi ve Atatürkçülük dersi ile sağlık bilgisi derslerine de programda yer verilmiştir.

Modern programlardan vazgeçilmesinden sonra yeni bir öğretim programı geliştirmek için Millî Eğitim Bakanlığınca kurulan komisyonların çalışmaları neticesinde yeni ders kitapları hazırlanmıştır. Yeni ders kitapları oluşturulurken 1964-1984 yılları arasında uygulamada olan modern programların amaç ve konu başlıkları büyük ölçüde dikkate alınmıştır (Ünal,

Coştu ve Karataş, 2004, s. 192). Oluşturulan komisyonlardan her biri, kendi alanlarıyla ilgili ders kitabına dayalı müfredatlar oluşturmuş ve bu yeni müfredatların amaç, hedef ve içerikleri 1985 yılında yayınlanmıştır.

1988-1989 öğretim yılında liselerde yabancı dilin isteğe bağlı olması uygulamasına geçilmiş, 1989-1990 öğretim yılında yabancı dil tekrar zorunlu hale getirilmiştir (Akyüz, 2013, s. 355).

4.2.5.5. 1991 Ortaöğretim Programı

MEB tarafından 1990 yılında toplanan “Ölçme-Değerlendirme ve Program Geliştirme İhtisas Komisyonları” toplantısında Türkçe, matematik, güzel sanatlar, sanat tarihi, psikoloji, fen bilgisi, tarih, felsefe grubu ve sosyal bilgiler alanında olmak üzere toplam dokuz program geliştirme ihtisas komisyonu oluşturulmuştur. Daha sonra yabancı dilleri içeren üç alanın da eklenmesi ile bu sayı 12’ye çıkmıştır. Komisyonlardan her birine kendi alanları ile ilgili müfredatı oluştururken 1983 yılında benimsenen program modelini esas almaları önerilmesine rağmen, bazı itirazlar nedeniyle bu konuda serbest bırakılmışlardır. Böylece bu yılda, “tek modellen program anlayışından çok modellen program anlayışına geçişte ortak noktalarda hâlâ birleşilemediği ve bunun sonucu olarak da Türk Millî Eğitim Sistemi için uygulanabilir nitelikte bir program modeli arayışının devam ettiği” görülmektedir (Demirel, 1992, s. 30).

MEB, 1991-1992 öğretim yılından itibaren 2 Eylül 1991 tarih ve 20979 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaöğretim Kurumlarında Ders Geçme ve Kredi Yönetmeliği”ni yürürlüğe koymuştur.

1991 yılında ortaöğretim kurumlarında uygulamaya koyulan öğretim programı Tablo 19’da verilmiştir:

Tablo 19

1991 Lise Öğretim Programı

LİSE HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ							
DERSLER	SINIFLAR						
	1	2	2	2	3	3	3
		Sos. B. Ve Ed.	Fen	Mat.	Sos. B. Ve Ed.	Fen	Mat.
Türk Dili ve Edebiyatı	5	6	3	5	6	3	4
Psikoloji	-	2	2	2	-	-	-
Felsefe Grubu	-	-	-	-	6	2	2
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	1	1	1	1	1	1
Tarih	3	3	2	2	-	-	-
T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	-	3	3	3
Sanat Tarihi	-	2	-	-	2	-	-
Coğrafya	2	2	-	2	2	-	2
Matematik	4	3	4	6	-	3	6
Biyoloji ve Sağlık Bilgisi	2	-	2	-	-	2	-
Fizik	3	-	4	3	-	4	3
Kimya	2	-	3	-	-	3	-
Yabancı Dil	4	4	4	4	4	4	4
Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	2	2
Millî Güvenlik Bilgisi	-	1	1	1	-	-	-
Seçmeli Dersler	2	4	2	2	4	4	4
TOPLAM	30	30	30	30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1991a). Lise haftalık ders çizelgesinin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2343-EK, 4-5.

Bu program incelendiğinde bir önceki programda her üç sınıf için ortak olan T.C. inkılâp tarihi ve Atatürkçülük dersinin lise birinci ve ikinci sınıflardan kaldırıldığı, üçüncü sınıflar için üçer saat olmak üzere programda yer aldığı görülmektedir. Sağlık bilgisi dersi önceki programdan farklı olarak ayrı bir ders olarak verilmek yerine biyoloji dersinin bünyesine katılmıştır. Yine bir önceki programda yer alan turizm dersi programdan kaldırılmıştır.

4.2.5.6. 1998 Ortaöğretim Programı

Ders geçme ve kredi sisteminin olumsuzluklarını göz önünde bulunduran MEB, yeni bir düzenleme yapmış ve bu sistemin aksayan yönlerini en aza indirmeyi planlayarak Sınıf Geçme-Alan Seçme Sistemini 1995-1996 öğretim yılından itibaren uygulamaya koymuştur. Yeni sistem “sınıf geçme yönüyle eski sisteme, derslerin alınışı, öğrencinin seçmekte serbest

olduğu alanlar ve bölümler yönüyle ise kredili sisteme” benzer şekilde uygulanmıştır (Ünal, Coştu ve Karataş, 2004, s. 194).

1998 yılında ortaöğretim programları bütün alanlar için ortak genel kültür derslerini, alan derslerini, alan seçmeli derslerini ve seçmeli dersleri içerecek şekilde yayınlanmıştır.

1998 yılında genel liselerde uygulamaya koyulan öğretim programları Tablo 20, Tablo 21, Tablo 22 ve Tablo 23’te verilmiştir:

Tablo 20

1998 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	9. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı	10. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı	11. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı
ORTAK GENEL KÜLTÜR DERSLERİ	Türk Dili ve Edebiyatı	4	Türk Dili ve Edebiyatı	4	Türk Dili ve Edebiyatı	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1
	Tarih	2	Tarih	2	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	2
	Coğrafya	2	Millî Güvenlik Bilgisi	1	Felsefe	2
	Matematik	5				
	Biyoloji	2				
	Fizik	2				
	Kimya	2				
	Sağlık Bilgisi	2				
	Yabancı Dil	4				
	Beden Eğitimi	2				
TOPLAM		28		8		9
ALAN DERSLERİ			Edebi Metinler	3	Edebi Metinler	3
			Psikoloji	2	Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası	3
			Türkiye Coğrafyası (Fiziki)	2	Matematik	5
			Matematik	5	Geometri	2
			Geometri	2		
TOPLAM				14		13
			Türk Edebiyatı Tarihi	2	Türk Edebiyatı Tarihi	2
			Analitik Geometri	2	Güzel Konuşma ve Yazma	2
			Genel Türk Tarihi	3	Hızlı Okuma Teknikleri	1

ALAN SEÇMELİ DERSLERİ	Güzel Konuşma ve Yazma	2	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük (Seminer)	1
	Hızlı Okuma Teknikleri	1	Geometri	2
	Dil Bilim	2	Dil Bilim	2
	Yabancı Dil	4	Mantık	2
	Bilgisayar	2	Sosyoloji	2
			Osmanlı Tarihi	3
			Yabancı Dil	4
			Bilgisayar	2
ALINABİLECEK DERS SAATİ TOPLAMI		6		6
SEÇMELİ DERSLER	Resim	2	Resim	2
	Müzik	2	Müzik	2
	Çevre ve İnsan	2	Beden Eğitimi	2
	İnsan İlişkileri	1	Bilim Tarihi	2
			Demokrasi ve İnsan Hakları	1
	Standardizasyon ve Kalite	1	Turizm	2
	İkinci Yabancı Dil	2	İnsan İlişkileri	1
	Takviyeli Yabancı Dil	2	Kütüphanecilik	1
	Hızlı Okuma Teknikleri	1	Bilgi Teknolojisi	2
	Bilgisayar	2	İkinci Yabancı Dil	2
	Trafik Bilgisi	1	Takviyeli Yabancı Dil	2
			İkinci Yabancı Dil	2
			Takviyeli Yabancı Dil	2
ALINABİLECEK DERS SAATİ TOPLAMI	4	4		4
	Rehberlik	1	Rehberlik	1
TOPLAM	33	33		33

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1998b). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgelerinin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2492, 1130.

Yukarıdaki program incelendiğinde bir önceki programda ortak genel kültür dersleri arasında yer alan psikoloji dersinin Türkçe-matematik alanının alan dersleri arasında yer aldığı görülmektedir. Sağlık bilgisi dersi ise tekrar ayrı bir ders olarak okutulmaya başlanmıştır. Haftalık toplam ders saati 30 saatten 33 saate çıkarılmıştır.

Tablo 21

1998 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı

DERS KATEGORİLERİ	9. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı	10. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı	11. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı
ORTAK GENEL KÜLTÜR DERSLERİ	Türk Dili ve Edebiyatı	4	Türk Dili ve Edebiyatı	4	Türk Dili ve Edebiyatı	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1
	Tarih	2	Tarih	2	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	2
	Coğrafya	2	Millî Güvenlik Bilgisi	1	Felsefe	2
	Matematik	5				
	Biyoloji	2				
	Fizik	2				
	Kimya	2				
	Sağlık Bilgisi	2				
	Yabancı Dil	4				
	Beden Eğitimi	2				
TOPLAM		28		8		9
ALAN DERSLERİ			Biyoloji	2	Biyoloji	3
			Fizik	4	Fizik	4
			Kimya	3	Kimya	3
			Matematik	5	Matematik	5
			Geometri	2		
TOPLAM				16		15
ALAN SEÇMELİ DERSLERİ			Psikoloji	2	Geometri	4
			Biyoloji Uygulamaları	2	Biyoloji Uygulamaları	2
			Fizik Uygulamaları	2	Fizik Uygulamaları	2
			Kimya Uygulamaları	2	Kimya Uygulamaları	2
			Analitik Geometri	2	Analitik Geometri	2
			Yabancı Dil	4	Yabancı Dil	4
			Bilgisayar	2	Bilgisayar	2
					Mantık	2
					Sosyoloji	2
ALINABİLECEK DERS SAATİ TOPLAMI				6		6
	Resim	2	Resim	2	Resim	2
	Müzik	2	Müzik	2	Müzik	2
	Çevre ve İnsan	2	Beden Eğitimi	2	Beden Eğitimi	2
	İnsan İlişkileri	1	Araştırma Teknikleri	2	Demokrasi ve İnsan Hakları	1

SEÇMELİ DERSLER	Standardizasyon ve Kalite	1	Bilgi Teknolojisi	2	İnsan İlişkileri	1
	İkinci Yabancı Dil	2	Çevre ve İnsan	2	Jeoloji	2
	Takviyeli Yabancı Dil	2	Jeoloji	2	Astronomi ve Uzay Bilimleri	2
	Hızlı Okuma Teknikleri	1	Astronomi ve Uzay Bilimleri	2	Bilgi Teknolojisi	2
	Bilgisayar	2	Bilim Tarihi	2	İkinci Yabancı Dil	2
	Trafik Bilgisi	1	İkinci Yabancı Dil	2	Takviyeli Yabancı Dil	2
			Takviyeli Yabancı Dil	2		
ALINABİLECEK DERS SAATİ TOPLAMI		4		2		
			Rehberlik	1	Rehberlik	1
TOPLAM		33		33		

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1998b). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgelerinin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2492, 1128.

Bir önceki programda ortak genel kültür dersleri arasında yer alan psikoloji dersi fen bilimleri alanı için alan seçmeli dersleri arasında yer almış, haftalık toplam ders saati ise 30'dan 33'e çıkarılmıştır.

Tablo 22

1998 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı

DERS KATEGORİLERİ	9. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı	10. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı	11. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı
ORTAK GENEL KÜLTÜR DERSLERİ	Türk Dili ve Edebiyatı	4	Türk Dili ve Edebiyatı	4	Türk Dili ve Edebiyatı	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1
	Tarih	2	Tarih	2	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	2
	Coğrafya	2	Millî Güvenlik Bilgisi	1	Felsefe	2
	Matematik	5				
	Biyoloji	2				
	Fizik	2				
	Kimya	2				
	Sağlık Bilgisi	2				
	Yabancı Dil	4				
	Beden Eğitimi	2				
TOPLAM		28		8		9

ALAN DERSLERİ	Edebi Metinler		3	Edebi Metinler	3	
	Genel Türk Tarihi		3	Osmanlı Tarihi	3	
	Türkiye Coğrafyası (Fiziki)		3	Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası	3	
	Ülkeler Coğrafyası		3	Mantık	2	
	Psikoloji		2	Sosyoloji	2	
TOPLAM			14		13	
ALAN SEÇMELİ DERSLERİ	Sanat Tarihi		2	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	2	
	Dil Bilim		2	Dil Bilim	2	
	Türk Edebiyatı Tarihi		2	Turizm	2	
	İslam Tarihi		2	Matematik	4	
	Matematik		2	Geometri	2	
	Geometri		2	Felsefe Tarihi	2	
	Yabancı Dil		4	Sanat Tarihi	2	
	Bilgisayar		2	Türk Edebiyatı Tarihi	2	
				Yabancı Dil	4	
				Bilgisayar	2	
ALINABİLECEK DERS SAATİ TOPLAMI			6		6	
SEÇMELİ DERSLER	Resim	2	Resim	2	Resim	2
	Müzik	2	Müzik	2	Müzik	2
	Çevre ve İnsan	2	Beden Eğitimi	2	Beden Eğitimi	2
	İnsan İlişkileri	1	Çevre ve İnsan	2	Demokrasi ve İnsan Hakları	1
	Standardizasyon ve Kalite	1	Bilim Tarihi	2	İnsan İlişkileri	1
	İkinci Yabancı Dil	2	İkinci Yabancı Dil	2	Bilgi Teknolojisi	2
	Takviyeli Yabancı Dil	2	Takviyeli Yabancı Dil	2	Kütüphanecilik	1
	Hızlı Okuma Teknikleri	1			İkinci Yabancı Dil	2
	Bilgisayar	2			Takviyeli Yabancı Dil	2
	Trafik Bilgisi	1				
ALINABİLECEK DERS SAATİ TOPLAMI		4	4		4	
	Rehberlik	1	Rehberlik	1	Rehberlik	1
TOPLAM		33	33		33	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1998b). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgelerinin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2492, 1129.

1998 genel liselerin sosyal bilimler alanı ders çizelgesi incelendiğinde psikoloji dersinin alan dersleri arasında yer aldığı görülmektedir. Haftalık toplam ders saati ise 30 saatten 33 saate çıkarılmıştır.

Tablo 23

1998 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı

DERS KATEGORİLERİ	9. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı	10. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı	11. SINIF	Haftalık Ders Saati Sayısı
ORTAK GENEL KÜLTÜR DERSLERİ	Türk Dili ve Edebiyatı	4	Türk Dili ve Edebiyatı	4	Türk Dili ve Edebiyatı	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	1
	Tarih	2	Tarih	2	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	2
	Coğrafya	2	Millî Güvenlik Bilgisi	1	Felsefe	2
	Matematik	5				
	Biyoloji	2				
	Fizik	2				
	Kimya	2				
	Sağlık Bilgisi	2				
	Yabancı Dil	4				
	Beden Eğitimi	2				
	TOPLAM	28		8		9
ALAN DERSLERİ			Yabancı Dil	8	Yabancı Dil	8
			Dil Bilim	2	Dil Bilim	2
TOPLAM				10		10
ALAN SEÇMELİ DERSLERİ			Edebi Metinler	3	Edebi Metinler	3
			İkinci Yabancı Dil	4	İkinci Yabancı Dil	4
			Takviyeli Yabancı Dil	4	Takviyeli Yabancı Dil	4
			Türkiye Coğrafyası (Fiziki)	3	Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası	3
			Güzel Konuşma ve Yazma	2	Osmanlı Tarihi	3
			Genel Türk Tarihi	3	Sosyoloji	2
			Psikoloji	2	Mantık	2
			Bilgisayar	2	Bilim ve Teknoloji	1
					Bilgisayar	2

ALINABİLECEK DERS SAATİ TOPLAMI			10	9		
SEÇMELİ DERSLER	Resim	2	Resim	2	Resim	2
	Müzik	2	Müzik	2	Müzik	2
	Çevre ve İnsan	2	Beden Eğitimi	2	Beden Eğitimi	2
	İnsan İlişkileri	1	Turizm	2	Turizm	2
	Standardizasyon ve Kalite	1	İnsan İlişkileri	1	Çevre ve İnsan	2
	İkinci Yabancı Dil	2	Halk Bilim	2	Demokrasi ve İnsan Hakları	1
	Takviyeli Yabancı Dil	2	Grupla Çalışma Teknikleri	2	Halk Bilim	2
	Hızlı Okuma Teknikleri	1	Kütüphanecilik	1	Kütüphanecilik	1
	Bilgisayar	2	Hızlı Okuma Teknikleri	1		
	Trafik Bilgisi	1				
ALINABİLECEK DERS SAATİ TOPLAMI		4	4	4		
	Rehberlik	1	Rehberlik	1	Rehberlik	1
TOPLAM		33	33	33		

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (1998b). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgelerinin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2492, 1131.

1998 ortaöğretim programı bir önceki programla ortak genel kültür dersleri açısından kıyaslandığında ders saatlerinde yapılan ufak değişiklikler ve haftalık toplam ders saatindeki üç derslik artış dışında önemli bir değişiklik görülmemektedir.

4.2.5.7. 2005 Ortaöğretim Programı

2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren bütün ortaöğretim kurumlarında haftalık ders çizelgelerinde yer alan ortak kültür derslerinin, alan derslerinin ve seçmeli derslerin öğretim programları yapılandırmacılık yaklaşımı çerçevesinde yeniden hazırlanarak uygulamaya koyulmuştur. İsim, amaç ve içerik bakımından birbiriyle benzerlik gösteren ders ve konular, yapılandırmacı yaklaşımla hazırlanan programlarda birleştirilerek 190 çeşit ders 96 derse indirilmiştir (MEB, 2015, s. 62). Genel lise ile mesleki ve teknik ortaöğretim okulları arasında her türlü yatay ve dikey geçişlere fırsat tanıyan bir yapı esas alınmış ve tüm öğrencilerin 9. sınıflarda aynı ortak dersleri okumaları sağlanmıştır (Akçay, 2006, s. 165).

Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.04.2004 tarih ve 34 sayılı kararı ile 2004-2005 öğretim yılından itibaren önünde hazırlık sınıfı bulunan Anadolu lisesi, Anadolu güzel sanatlar lisesi ve fen liselerinin hazırlık sınıflarında haftada dört saat; 9, 10 ve 11. sınıflarda

ikişer saat olmak üzere ikinci yabancı dil dersinin ortak genel kültür dersleri arasında kademeli olarak okutulması kabul edilmiş olup bu karar 2560 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanmıştır.

2005 yılında genel liselerde okutulacak ders programları Tablo 24, Tablo 25, Tablo 26 ve Tablo 27’de gösterilmiştir:

Tablo 24

2005 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-
	TOPLAM	29	7	6	1
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	COĞRAFYA	-	4	2	2
	TOPLAM	-	18	17	19
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				

	BİYOLOJİ (2)			
	PSİKOLOJİ (2)			
	SOSYOLOJİ (2)			
	MANTIK (2)			
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)			
	GİRİŞİMCİLİK (1)			
	BİLGİ KURAMI (1)			
	PROJE HAZIRLAMA (1)			
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)			
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)			
	SANAT TARİHİ (2)			
	SOSYAL ETKİNLİK (2)			
Alınabilecek Ders Saati Sayısı	-	4	6	9
REHBERLİK	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 545.

Yukarıdaki program incelendiğinde bir önceki programda yer alan Türk dili ve edebiyatı dersinin “dil ve anlatım” ve “Türk edebiyatı” olmak üzere iki farklı ders olarak programda yer aldığı görülmektedir. Ayrıca programa 9. sınıflar için “trafik ve ilkyardım” ve “tanıtım ve yönlendirme” dersleri eklenmiş, tüm sınıflar için haftalık toplam ders saati 33’ten 30’a indirilmiştir.

Tablo 25

2005 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-

	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-		1	-
	TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-
	TOPLAM	29	14	11	6
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BİYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	12	15	17
SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (2)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	3	3	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 543.

2005 ortaöğretim programında fen bilimleri alanının son sınıfı için alan derslerinin arasına analitik geometri dersi eklenmiş, haftalık toplam ders saati 30 olarak belirlenmiştir.

Tablo 26

2005 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-
	TOPLAM	29	5	6	1
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM		4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI		4	4	4
	TARİH		4	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ			-	4
	COĞRAFYA		4	4	4
	PSİKOLOJİ		2	-	-
	SOSYOLOJİ		-	2	-
	MANTIK		-	-	2
	TOPLAM	-	18	19	19

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	6	4	9
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 544.

Yukarıdaki program incelendiğinde sosyal bilimler alanı için bir önceki programda 12 olan seçmeli ders sayısı çeşidinin 17'ye çıkarıldığı, haftalık toplam ders saatinin ise 33'ten 30'a indirildiği görülmektedir.

Tablo 27

2005 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı

DERS KATEGORİLERİ		DERSLER	9.	10.	11.	12.
			SINIF	SINIF	SINIF	SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
	TARİH	2	2	-	-	
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	2	-	-	
	MATEMATİK	4	-	-	-	
	FİZİK	2	-	-	-	
	KİMYA	2	-	-	-	
	BİYOLOJİ	2	-	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-	
	FELSEFE	-	-	2	-	

	YABANCI DİL	3	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TANITIM VE YÖNLENDİRME	2	-	-	-
	TOPLAM	29	9	9	4
	DİL VE ANLATIM	-	5	5	5
ALAN DERSLERİ	YABANCI DİL	-	13	13	13
	TOPLAM	-	18	18	18
	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
	Alınabilecek Ders Saati Sayısı	-	2	2	7
	REHBERLİK	1	1	1	1
	TOPLAM DERS SAATİ	30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 546.

2005 ortaöğretim haftalık ders çizelgeleri incelendiğinde bir önceki programa göre birkaç ders isminde yapılan değişiklik, programa eklenen ve programdan çıkarılan birkaç ders ve ders saatlerindeki küçük farklılıklar dışında önemli bir değişiklik göze çarpmamaktadır.

4.2.5.8. 2009 Ortaöğretim Programı

2009 yılında 2624 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan “Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgeleri” Tablo 28, Tablo 29, Tablo 30 ve Tablo 31’de verilmiştir.

Tablo 28

2009 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	29	8	7	2
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	COĞRAFYA	-	4	2	2
	TOPLAM	-	18	17	19
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		-	3	5	8
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 536.

Yukarıdaki program incelendiğinde bir önceki programda 9. sınıflar için ortak ders olan tanıtım ve yönlendirme dersinin kaldırıldığı, aynı sınıf için iki saatlik geometri dersinin programa eklendiği görülmektedir. Alan derslerinin isimlerinde bir değişiklik olmazken seçmeli ders sayısı artmış, haftalık toplam ders saati ise değişmemiştir.

Tablo 29

2009 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	29	15	12	7
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BİYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	12	15	17
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		-	2	2	5
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 534.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde fen bilimleri alanı için bir önceki programa göre alan derslerinde ve saatlerinde bir değişiklik yapılmamış olduğu görülmektedir.

Tablo 30

2009 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	29	6	7	2
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM		4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI		4	4	4
	TARİH		4	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ			-	4
	COĞRAFYA		4	4	4
	PSİKOLOJİ		2	-	-
	SOSYOLOJİ		-	2	-
	MANTIK		-	-	2
	TOPLAM	-	18	19	19
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		-	5	3	8
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 535.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde sosyal bilimler alanı için bir önceki programa göre alan derslerinde ve saatlerinde bir değişiklik yapılmamış olduğu görülmektedir.

Tablo 31

2009 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
-------------------	---------	-------------	--------------	--------------	--------------

seçebileceği belirtilmiştir. Buna göre öğrencilerin ilgi ve istekleri ile okulun imkânları doğrultusunda resim, müzik, beden eğitimi derslerinden birisini seçeceği, aynı dersin dört yıl süresince okutulacağı belirtilmiştir (MEB, 2009a, s. 579).

Ortaöğretim kurumlarında uygulanacak seçmeli ders listesi Tablo 32’de verilmiştir:

Tablo 32

2009 Öğretim Programı Seçmeli Dersler

DERSİN ADI	DERSİN SÜRESİ
Dil ve anlatım	(1-2)
Türk Edebiyatı	(1-3)
Tarih	(1-3)
Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi	(1-3)
Coğrafya	(1-3)
Psikoloji	(1-2)
Sosyoloji	(1-2)
Mantık	(1-2)
Bilgi kuramı	(1-2)
Matematik	(2-4)
Geometri	(1-2)
Analitik geometri	(1-2)
Fizik	(2-3)
Kimya	(2-3)
Biyoloji	(2-3)
Demokrasi ve insan hakları	(1)
Sosyal etkinlik	(1)
Proje hazırlama	(1)
Bilgi ve iletişim teknolojisi	(1-2)
İşletme	(2)
Ekonomi	(2)
Girişimcilik	(1)
Astronomi ve uzay bilimleri	(1-2)
Uluslararası ilişkiler	(2)
Yönetim bilimi	(2)
Diksiyon ve hitabet	(1)
Sağlık bilgisi	(2)
Sanat tarihi	(2)

Seçmeli yabancı dil	(2)
Alman Edebiyatı	(1-2)
İngiliz Edebiyatı	(1-2)
Genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki alanın alan/dal dersleri veya diğer alanların alan/dal dersleri	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 591-592.

4.2.5.9. 2010 Ortaöğretim Programı

2010 yılında düz lise olarak bilinen genel liselerin Anadolu liselerine dönüştürülmesine başlanmış olup bu dönüşüm kademeli olarak gerçekleştirilmiştir. 2010 yılında genel liselerde uygulamaya koyulan ortaöğretim ders programı Tablo 33’te verilmiştir:

Tablo 33

2010 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	1	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	TOPLAM	29	16	15	12
	DİL VE ANLATIM	-	(2)	(2)(3)	(2)(3)
	TÜRK EDEBİYATI	-	(1)	(1)	(1)
	MATEMATİK	-	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	GEOMETRİ	-	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
	FİZİK	-	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	KİMYA	-	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)

SEÇMELİ DERSLER	BİYOLOJİ	-	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	TARİH	-	(2)	(2)(4)	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	(2)(4)
	COĞRAFYA	-	(2)	(2)(4)	(2)(4)
	PSİKOLOJİ	-	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	(2)	-
	MANTIK	-	-	-	(2)
	YABANCI DİL	-	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	DİĞER SEÇMELİ DERSLER	-	(1)	(1)	(1)
TOPLAM		-	13	14	17
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). *Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. Tebliğler Dergisi*, 2635, 1547.

2009 ortaöğretim programında resim/müzik/beden eğitimi derslerinden birinin ortak dersler kapsamında iki saat olarak yer aldığı, 2010 programında ise beden eğitimi dersinin iki saat olarak yer aldığı, görsel sanatlar ve müzik derslerinden birinin ise bir saat okutulmak üzere programda yer aldığı görülmektedir. Sağlık bilgisi dersinin ders saatinin iki saatten bir saate indirilmesiyle programdaki haftalık toplam ders saati sabit kalmıştır.

2010 programlarında yer alan seçmeli dersler 1, 2 ve 3. grup seçmeli dersler olarak belirtilmiştir. 1. grup seçmeli dersler Tablo 34’te verilmiştir (MEB, 2010e, s. 1594):

Tablo 34

2010 Öğretim Programı 1. Grup Seçmeli Dersler

DERSİN ADI	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
DİL VE ANLATIM	(2)	(2)(3)	(2)(3)
TÜRK EDEBİYATI	(1)	(1)	(1)
MATEMATİK	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
GEOMETRİ	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
FİZİK	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
KİMYA	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
BİYOLOJİ	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
TARİH	(2)	(2)(4)	-
ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	(2)(4)
COĞRAFYA	(2)	(2)(4)	(2)(4)
PSİKOLOJİ	(2)	-	-
SOSYOLOJİ	-	(2)	-
MANTIK	-	-	(2)
YABANCI DİL	(4)(6)	(4)(6)	(4)(6)

İKİNCİ YABANCI DİL	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
--------------------	--------	--------	--------

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1594.

Bahsi geçen seçmeli dersler incelendiğinde sayı ve ders çeşidi olarak bir önceki programda yer alan seçmeli derslere kıyasla büyük bir farklılık görülmemektedir.

2. grup seçmeli dersler Tablo 35’te verilmiştir:

Tablo 35

2010 Öğretim Programı 2. Grup Seçmeli Dersler

DERSİN ADI	DERSİN SÜRESİ
Bilgi kuramı (1–2)	
Demokrasi ve insan hakları (1)	
Sosyal etkinlik (1)	
Proje hazırlama (1)	
Bilgi ve iletişim teknolojisi (1–2)	
İşletme (2)	
Ekonomi (2)	
Girişimcilik (1)	
Astronomi ve uzay bilimleri (1–2)	
Uluslararası ilişkiler (2)	
Yönetim bilimi (2)	
Diksiyon ve hitabet (1)	
Sanat tarihi (2)	
Alman Edebiyatı (1–2)	
İngiliz Edebiyatı (1–2)	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1594.

3. grup seçmeli derslerin ise 1. ve 2. grup seçmeli dersler arasında yer almayan güzel sanatlar ve spor liselerine ait dersler ile mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının alan/dal derslerinden oluşacağı belirtilmiştir (MEB, 2010e, s. 1594).

4.2.5.10. 2013 Ortaöğretim Programı

MEB ile TÜBİTAK arasında yapılan iş birliği protokolü ile 2013-2014 eğitim öğretim yılından itibaren dokuzuncu sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere

ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. sınıflar fizik, kimya, biyoloji ve matematik dersi öğretim programları hazırlanmıştır (MEB, 2015, s. 63).

2012-2013 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde dokuz alanda toplam 44 seçmeli ders seçeneği sunulmuştur (ERG, 2015, s. 75). Bu dersler 2013-2014 eğitim öğretim yılında da aynen uygulanmıştır. 2013 öğretim programında yer alan seçmeli dersler Tablo 36’da gösterilmiştir:

Tablo 36

2013 Öğretim Programı Seçmeli Dersler

SEÇMELİ DERSLER		10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf
DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
	SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)
	DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)
	TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-	-
MATEMATİK	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	SEÇMELİ BİYOLJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)
	SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)
	PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-
	MANTIK (1)	-	-	(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR’AN-I KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED’İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)

SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	TEMEL SPOR EĞİTİMİ (2)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
GÜZEL SANATLAR	GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
	MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	(2)	(2)
	ESTETİK (1)	(2)	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 232-233.

Yukarıdaki tabloda ders isimlerinin yanında parantez içinde yer alan sayılar bu derslerin kaç kez alınabileceğini, sınıflara göre parantez içinde verilen sayılar ise (parantez içindeki ders saatlerinden sadece biri seçilmek üzere) derslerin haftalık ders saatlerini ifade etmektedir (MEB, 2013b, s. 223).

2013 yılında genel liselerde uygulamaya koyulan haftalık ders çizelgesi Tablo 37’de gösterilmiştir:

Tablo 37

2013 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi

	DERSLER	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1
	TARİH	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-
	MATEMATİK	-	-	-
	GEOMETRİ	-	-	-
	FİZİK	-	-	-
	KİMYA	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-
	FELSEFE	-	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	1	1	1

		TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1
		ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	15	15	12
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)
		TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-	-
	MATEMATİK	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
		SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
	FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
		SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
		SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ(1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-
	SOSYAL BİLİMLER	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)
		SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)
		PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
		SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-
		MANTIK (1)	-	-	(2)
		SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
		BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
		İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)
		EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
		GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
		YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
		ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
	DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
		HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
SEÇMELİ DERSLER		TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	YABANCI DİLLER	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
		SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	VE EDEBİYATI	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SPOR VE	BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	ETKİNLİK	TEMEL SPOR EĞİTİMİ (2)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	GÜZEL SANATLAR	GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
		MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
		SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)

	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	(2)	(2)
	ESTETİK (1)	(2)	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		21	21	24
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		37	37	37

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 200.

2013-2014 eğitim öğretim yılında liselerin 9. sınıfları için 2010 programının; “matematik ve geometri derslerinin birleştirilerek matematik dersi adıyla haftada altı ve biyoloji dersinin haftada üç ders saati olması”, “ortak derslerin haftalık ders saati sayısı toplamalarının birer artırılması ve seçmeli derslerin haftalık ders saati sayıları toplamalarının birer azaltılması” değişiklikleri uygulanarak uygulanması kararlaştırılmıştır (MEB, 2013c, s. 1737). Bir önceki programda 30 olan haftalık toplam ders saati sayısı 37’ye çıkarılmıştır.

4.2.5.11. 2014 Ortaöğretim Programı

2014 yılında genel liselerde uygulamaya koyulan öğretim programı Tablo 38’de gösterilmiştir:

Tablo 38

2014 Genel Lise Haftalık Ders Çizelgesi

	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	6	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
ORTAK DERSLER	BİYOLOJİ	3	3	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	3	2	2	2

	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	30	28	15	12
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	3	3
	DİL VE SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	2	2
	ANLATIM DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
	MATEMATİK İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6
	VE İLERİ FİZİK (2)	-	-	4	4
	FEN İLERİ KİMYA (2)	-	-	4	4
	BİLİMLERİ İLERİ BİYOLOJİ (2)	-	-	3	3
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	4
	SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	4	4
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
	MANTIK (1)	-	-	2	2
	SOSYAL BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	DİN, AHLAK VE DEĞERLER KUR'AN-I KERİM (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNÎ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(8)	(2)(8)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
	YABANCI DİLLER ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	VE İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	EDEBİYATI FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SPOR VE SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	GÜZEL SEÇMELİ MÜZİK (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	SANATLAR SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)	(1)

BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		4	6	19	22
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 162.

2014-2015 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde sekiz alanda toplam 40 seçmeli ders seçeneği sunulmuştur. Bir önceki programda ayrı alanlar halinde bulunan matematik ve fen bilimleri alanlarının birleştirilmesiyle dokuz olan alan sayısı sekize inmiş, Türkçe, temel spor eğitimi, çağdaş dünya sanatı ve estetik dersleri uygulamadan kalkmış, seçmeli geometri dersi yerine de temel matematik dersi eklenmiştir (ERG, 2015, s. 75). Din kültürü ve ahlak bilgisi dersi 19. Millî Eğitim Şûrası kararları doğrultusunda iki saate çıkarılmış, Osmanlı Türkçesi dersi de aynı Şûra kararlarına uygun olarak seçmeli dersler arasına eklenmiştir. Bir önceki programda 37 olan haftalık toplam ders saati sayısı 35'e indirilmiştir.

4.2.5.12. 2017 Ortaöğretim Programı

2017 yılında 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren uygulamaya koyulmak üzere ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri yayınlanmıştır.

2017 yılında Anadolu liselerinde uygulanmaya başlanan öğretim programı Tablo 39'da verilmiştir:

Tablo 39

2017 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	5	5	5	5
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
	TARİH	2	2	2	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	6	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	2	2	-	-
	FELSEFE	-	2	2	-

BİRİNCİ YABANCI DİL		4	4	4	4	
İKİNCİ YABANCI DİL		2	2	2	2	
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR		2	2	2	2	
GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK		2	2	2	2	
SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ		1	-	-	-	
ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		34	35	21	19	
DİL VE ANLATIM	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (2)	-	-	(3)(5)	(3)(5)	
	DİKSİYON VE HİTABET (1)	-	-	1	1	
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	2	2	2	2	
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2	
	SEÇMELİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6	
	SEÇMELİ FİZİK (2)	-	-	4	4	
	SEÇMELİ KİMYA (2)	-	-	4	4	
	SEÇMELİ BİYOLOJİ (2)	-	-	4	4	
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	
	MATEMATİK TARİHİ VE UYGULAMALARI (3)	-	2	2	2	
	FEN BİLİMLERİ TARİHİ VE UYGULAMALARI (3)	-	3	3	3	
SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	(2)(4)	(2)(4)	
	TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)	(2)(4)	
	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ (1)	2	2	2	2	
	İSLAM BİLİM TARİHİ (1)	-	2	2	2	
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	(2)(4)	
	SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)	
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2	
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2	
	MANTIK (1)	-	-	2	2	
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	-	-	-	
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	1	1	1	1	
	İŞLETME (1)	-	-	2	2	
	EKONOMİ (1)	-	-	2	2	
	GİRİŞİMCİLİK (1)	-	-	1	1	
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	-	-	2	2	
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	-	-	2	2	
	DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (4)	2	2	2	2
		PEYGAMBERİMİZİN HAYATI (4)	2	2	2	2
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (4)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(10)	(2)(10)	
	İKİNCİ YABANCI DİL (4)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)	
	YABANCI DİLLER EDEBİYATI (4)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR (4)	2	2	2	2	
	SOSYAL ETKİNLİK (4)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (4)	2	2	2	2	
	SEÇMELİ MÜZİK (4)	2	2	2	2	
	SEÇMELİ SANAT TARİHİ (1)	2	2	2	2	
	DRAMA (1)	1	1	1	1	

BİLİŞİM	BİLGİSAYAR BİLİMİ (2)	2	2	2	2
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		5	4	18	20
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2017a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2717, 1549.

Yukarıdaki program incelendiğinde bir önceki programda yer alan “dil ve anlatım” ve “Türk edebiyatı” derslerinin “Türk dili ve edebiyatı” adı altında birleştirildiği görülmektedir. Yine bir önceki programda “sağlık bilgisi” ve “trafik ve ilkyardım” olmak üzere iki farklı ders olarak yer alan derslerin “sağlık bilgisi ve trafik kültürü” adı altına birleştirildiği görülmektedir. 2014 programında 35 olan haftalık toplam ders saati sayısı bu programda 40’a çıkarılmıştır.

1970’ten günümüze kadar geçen sürede uygulanmış ve uygulanmakta olan bütün ortaöğretim programları incelendiğinde ders çeşitlerinde ve saatlerinde çok büyük değişikliklerin yapılmamış olduğu görülmekte ancak son yıllarda seçmeli ders çeşidi sayısındaki artış dikkat çekmektedir.

Ortaöğretim programlarında bahsi geçen değişiklikler görülürken 1970’ten günümüze ortaöğretimde öğrenci başarısını değerlendirme konusunda da farklı uygulamalar denenmiş, aşağıdaki bölümde bu uygulamalar kronolojik sırasıyla incelenmiştir.

4.2.6. Öğrenci Başarısını Değerlendirme

1970’ten günümüze ortaöğretim kurumlarında öğrenci başarısını değerlendirmede birtakım değişiklikler meydana gelmiştir. Bu başlık altında sınıf geçme sistemi ve ders geçme ve kredi sistemi incelenmiş, ortaöğretim kurumlarını dışardan bitirme konusu ele alınmıştır.

4.2.6.1. Sınıf Geçme Sistemi

1963 yılında kabul edilen “Bütünleme imtihanları sonunda başarısız olduğu dersi bire düşürenlerin not ortalaması ortaokullarda 5,50 ve liselerde 6,00 olarak o dersi başarmış sayılırlar.” hükmü 1973 yılında değiştirilerek “Ortaokullarda üç, liselerde dört dersten iki kanaat notu ortalaması 4,00 ve bütün notlarının ortalaması 6,00 olanlar sınıf geçer.” hükmü kabul edilmiştir (Ergezer, 1995, s. 53).

1974 yılında yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaokullar ve Ortaöğretim Kurumlarının Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliğinde (MEB, 1974b, s. 4-11) 10'luk not sistemi esas alınmıştır. Öğrencinin doğrudan sınıf geçmesi için her dersten hem iki kanaat notu ortalamasının en az 5 hem de ikinci kanaat notunun en az 5 olması gerektiği belirtilmiştir. Bir veya daha fazla dersten 4 ve daha az not alan öğrencilerin bütünlemeye kalacağı ifade edilmiştir. Bütünlemeye kalan öğrenciler için en az dört hafta süren yoğunlaştırılmış kurslar açılacağı, kurs bitiminde düzenlenecek olan bütünleme sınavlarından başarısız derslerin her biri için en az 5 ya da daha yukarı not alan öğrencinin sınıfı geçeceği, aksi takdirde sınıf öğretmenler kurulunun görüşleri doğrultusunda karar alınacağı belirtilmiştir. Buna göre bütünleme sınavları sonucunda;

- a) Her dersten 5 ve daha fazla not alan öğrencilerin sınıfı geçeceği,
- b) Ağırlıklı not ortalaması 5,00 ve başarısız olduğu derslerdeki notu en az 3 olan öğrencilerin durumunun sınıf öğretmenler kurulunda görüşüleceği, bu görüşme sonucunda öğrencilerin;
 - 1) Başarılı sayılacağı,
 - 2) Başarısız sayılacağı (Sınıfı tekrarlayacağı veya beklemeye kalacağı),
 - 3) Tek dersten sorumlu olarak bir üst sınıfa geçeceği belirtilmiştir (Ergezer, 1995, s. 54).

Alınan karar doğrultusunda sınıfını sorumlu olarak geçen öğrencilerin sorumluluk sınavlarının bütünleme sınavları ile birlikte yapılacağı ifade edilmiştir.

1976 yılında yayınlanan yönetmelik ile birlikte derslerde başarısız olan öğrenciler için tamamlama kursları ve tamamlama sınavları getirilmiş, bu sınavlarda da başarılı olamayan öğrenciler için bütünleme sınavları yapılmaya devam edilmiştir (Resmî Gazete, 1976, s. 4). Tamamlama kurs ve sınavı uygulaması 1981'de kaldırılmıştır.

1983'te yayınlanan yönetmelikte bir öğrencinin bir dersten başarılı olabilmesi için;

- a) O derse ait ikinci kanaat dönemi notunun en az 4 ve iki kanaat dönemi notu ortalamasının en az 5 olması,
- b) Birinci kanaat dönemi notu ne olursa olsun ikinci kanaat dönemi notunun en az 7 olması gerekli kılınmıştır (Resmî Gazete, 1983b, s. 16).

1991 senesinde yayınlanan yönetmelik ile köklü bir değişikliğe gidilerek ortaöğretimde ders geçme ve kredi sistemi uygulamaya konulmuştur (Resmî Gazete, 1991, s. 14-29).

1995'te yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliği ile sınıf geçme sistemine geri dönmüş ve beşlik not sistemi esas alınmıştır (Resmî Gazete, 1995, s. 21). Beşlik not sisteminde puanların not değeri ve derecesi Tablo 40'taki gibidir:

Tablo 40

Beşlik Not Sisteminde Puanların Not Değeri ve Derecesi

Puan	Not	Derece
85-100	5	Pekiyi
70-84	4	İyi
55-69	3	Orta
45-54	2	Geçer
25-44	1	Geçmez
0-24	0	Etkisiz

Kaynak: Resmî Gazete. (1995, Eylül 5). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları sınıf geçme yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 22395, 21.

Bu sisteme göre öğrencinin, ders yılı sonunda herhangi bir dersten başarılı sayılması için (Resmî Gazete, 1995, s. 27);

- İkinci dönem notunun en az "geçer", ancak, birinci dönem notu "etkisiz" ise ikinci dönem notunun en az "orta",
- Yalnız bir dönem notu aldığı derste dönem notunun en az "geçer" olması gerekli kılınmıştır.

Yönetmelikte ders yılı sonunda;

- Her dersten başarılı sayılan,
- Dokuzuncu sınıfta herhangi bir ders veya derslerden başarısızlık söz konusu ise yıl sonu başarı ortalaması 2,50 ve daha yukarı,
- Diğer sınıflarda;
 - Alan/bölüm ders/dersleri dışındaki ders/derslerden başarısızlığı olanların yıl sonu başarı ortalaması 2,50 ve daha yukarı,
 - Alan/bölüm ders/derslerinden de başarısızlığı olanların ayrıca bu derslere ait yıl sonu ağırlık ortalaması da 2,50 ve daha yukarı, olan öğrencilerin doğrudan sınıfı geçeceği belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 37. maddesinde, başarısız ders/dersleri bulunanlardan yıl sonu başarı ortalaması 2,50'den aşağı olan öğrencilerin, ders kesimini takip eden 15 gün içinde istedikleri

en fazla üç dersten ortalama yükseltme sınavına girebileceği ifade edilmiştir (Resmî Gazete, 1995, md. 37). Buna göre ortalama yükseltme sınavı sonucunda;

- a) Başarısız olduğu derslerin her birinden en az "geçer" not alan,
- b) Yıl sonu başarı ortalaması ile alan/bölüm ders veya derslerinden de başarısız olunmuş ise alan/bölüm derslerinin ağırlıklı ortalaması 2,50 ve daha yukarı olan öğrencilerin de doğrudan sınıfını geçeceği belirtilmiştir.

Dokuzuncu sınıflarda okuyan ve başarısız dersi veya dersleri bulunan öğrencilerden, ders kesiminde yıl sonu başarı ortalaması 2,50'den aşağı olan ve ortalama yükseltme sınavına girmeyenler ile ortalama yükseltme sınavı sonunda yıl sonu başarı ortalaması 2,50'den aşağı olan öğrencilerin sınıflarını tekrar edeceği ifade edilmiştir (Resmî Gazete, 1995, md. 35). Dokuzuncu sınıf dışında kalan sınıflarda okuyan, ders kesiminde veya ortalama yükseltme sınavı sonunda doğrudan sınıfı geçemeyen öğrencilerden ise;

- a) Yıl sonu başarı ortalaması 2,50'den aşağı olanlara, başarısız oldukları derslerden,
- b) Yıl sonu başarı ortalaması 2,50'den daha yukarı olmasına rağmen alan/bölüm derslerinin yıl sonu notlarının ağırlıklı ortalaması 2,50'den aşağı olanlara, başarısız oldukları alan/bölüm derslerinden sorumlu olarak bir üst sınıfa devam etme hakkı tanınmıştır (Resmî Gazete, 1995, md. 36).

1996 yılında yayınlanan yönetmelikle yukarıda ifade edilen 35, 36 ve 37. maddelerindeki “yıl sonu başarı ortalamaları” 2,00 olarak değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 1996, s. 15). Yönetmelikte sınıf tekrarının ortaöğrenim süresi boyunca bir defa yapılabileceği belirtilmiştir.

1997 yılında yayınlanan yönetmelik ile 37. madde değiştirilerek “Doğrudan sınıfını geçemeyen öğrenciler ile bazı derslerinin yıl sonu notunu yükseltmek isteyen öğrenciler; ders kesiminde istedikleri en fazla üç dersten ortalama yükseltme sınavına girebilirler.” şeklini almıştır (Resmî Gazete, 1997, s. 31).

2004 yılında yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği ile 1995 yılında yayınlanan yönetmelik uygulamadan kaldırılmıştır. Bu yönetmeliğe göre öğrencilerin, ders yılı sonunda herhangi bir dersten başarılı sayılabilmesi için ikinci dönem notunun, en az "geçer" ancak birinci dönem notu "etkisiz" ise ikinci dönem notunun en az "orta" olması gerekli kılınmıştır (Resmî Gazete, 2004, md. 32). Ders yılı ya da ortalama yükseltme sınavları sonunda, tüm derslerden başarılı olan öğrencilerin doğrudan

sınıfını geçeceği ifade edilmiştir. Okul türlerine göre kurulca belirlenen dersler dışındaki derslerden başarısızlığı bulunan öğrencilerden yıl sonu başarı ortalaması;

- a) Fen liseleri ve sosyal bilimler liselerinde 3,50,
- b) Önünde yabancı dil hazırlık sınıfı bulunan liselerde 3,00,
- c) Genel lise, spor lisesi ile mesleki ve teknik liselerde 2,50 olan öğrencilerin ortalama ile sınıflarını geçeceği belirtilmiştir (Resmî Gazete, 2004, md. 33).

Yönetmelikte doğrudan veya yıl sonu başarı ortalaması ile sınıfını geçemeyen öğrencilerden alt sınıflardaki sorumlu olduğu dersler de dâhil, başarısız olduğu ders sayısı en fazla iki olanlar bir üst sınıfa devam ederken alt sınıftaki dersler de dâhil, ikiden fazla sorumlu dersi bulunanların başarısız sayılacağı ifade edilmiştir. Sorumluluğun, o dersin sorumluluk sınavında başarılı olunması hâlinde kalkacağı belirtilmiştir (Resmî Gazete, 2004, md. 34). Öğrencilerden;

- a) Ortalama yükseltme sınavları sonunda başarısızlığı bulunup yıl sonu başarı ortalamasıyla sınıf geçemeyenlerin,
- b) Sorumlu olarak sınıf geçemeyenlerin,
- c) Devamsızlık nedeniyle başarısız sayılanların sınıf tekrarı yapacağı ifade edilmiştir.

Yönetmelikte sınıf tekrarının, orta öğretim süresince bir defa yapılacağı belirtilirken (Resmî Gazete, 2004, md. 36) öğrencilerden;

- a) Okula devam edenler için öğrenim gördükleri sınıfta başarılı veya başarısız oldukları en fazla üç dersten ortalama yükseltme,
- b) Alt sınıflardan başarısız dersi bulunanlar ile mezun olamayıp sınav hakkı bulunan son sınıf öğrencileri için sorumluluk sınavları yapılacağı ifade edilmiştir (Resmî Gazete, 2004, md. 41).

2007 yılında yönetmelikte yapılan değişiklikle öğrenci başarısını değerlendirmede 100'lük sisteme geçilmiştir (Resmî Gazete, 2007, md.1). Yönetmeliğin 34. Maddesi 2008 yılında şu şekilde değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 2008, md. 7):

“Doğrudan veya yıl sonu başarı notu ile sınıfını geçemeyen öğrencilerden; 9. sınıfta en fazla üç, 10. ve 11.sınıflarda ise en fazla iki dersten başarısız olanlar sorumlu olarak bir üst sınıfa devam ederler. Ancak, alt sınıflar da dâhil toplam beşten fazla sorumlu dersi bulunanlar başarısız sayılır. Alan değişikliğinden dolayı sorumlu olunan dersler bu sayıya dâhil edilmez.”

2013 yılında öğrencilerin herhangi bir dersten başarılı sayılabilmeleri için iki dönem puanının aritmetik ortalamasının en az 50 veya birinci dönem puanı ne olursa olsun ikinci dönem puanının en az 70 olması şartı getirilmiştir (Resmî Gazete, 2013, md. 56).

4.2.6.2. Ders Geçme ve Kredi Sistemi

Ders geçme ve kredi düzeni ilk olarak 1957 yılında toplanan Altıncı Millî Eğitim Şûrasında önerilmiş, 1970’te toplanan Sekizinci Millî Eğitim Şûrasında “çeşitli programların ders geçme ve kredi düzeni esaslarına göre tamamlanması” ilke olarak kabul edilmiştir. 1974’te Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası ile ders geçme ve kredi düzeni uygulama kararı alınmış ve 1981 yılında toplanan Onuncu Millî Eğitim Şûrası ile de bu düzenin uygulanması kararlaştırılmıştır (Hazır, 1993, s. 34).

1974 yılında toplanan Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrasında ortaöğretim sisteminin eleştirisi yapılarak ortaöğretim kurumlarında uygulanacak ders geçme ve kredi sisteminin ana hatları belirlenmiş, uygulamanın deneme sonuçlarına göre genelleştirilmesi istenmiştir. Şûra kararları doğrultusunda hazırlanan “Ders Geçme ve Kredi Düzenini Uygulayan Ortaöğretim Kurumları İçin Yönetmelik” Talim ve Terbiye Kurulunun 10.04.1975 gün ve 242 sayılı kararı ile deneyip geliştirilmek üzere yürürlüğe konmuş, 1978 yılına kadar deneme mahiyetinde yürütülen bu proje uygulamada görülen aksaklıklar sebebiyle yürürlükten kaldırılmıştır (Ergezer, 1995, s. 56-58).

1991 yılında tekrar uygulama kararı alınan ders geçme ve kredi düzeni, şartları uygun ve istekli olan bütün ortaöğretim kurumlarının birinci sınıflarında uygulamaya konulmuş ve kademeli olarak bütün sınıflarda uygulanacağı açıklanmıştır. MEB, 1991-1992 eğitim öğretim yılından itibaren 2 Eylül 1991 tarih ve 20979 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaöğretim Kurumlarında Ders Geçme ve Kredi Yönetmeliği’ni yürürlüğe koymuştur (Resmî Gazete, 1991, s. 14-29).

Sistem; öğrencilerin kendi istek ve yetenekleri yönünde yetişmelerine olanak sağlamak, bireysel farklılıklarına ve yönelecekleri alanın özelliklerine cevap vermek üzere ortak ve seçmeli derslerden oluşan bir öğretim programı içermiş olup sistemde notlar harflerle ifade edilmiştir. Harflerin dereceleri, not değerleri ve puanları Tablo 41’de gösterilmiştir:

Tablo 41

Harfli Not Sisteminde Harflerin Derecesi ve Puanları

Derecesi	Harfli Değerler	Harflerin Not Değeri	Puan
Pekiyi	A	5	85-100
İyi	B	4	70-84
Orta	C	3	55-69
Geçer	D	2	45-54
Geçmez	E	1	0-44

Kaynak: Resmî Gazete. (1991, Eylül 2). Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim kurumlarında ders geçme ve kredi yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 20979, 16.

Öğrencilerin devam ettiği dönemde herhangi bir dersten başarılı sayılması için o derse ait dönem notlarının en az “D” olması gerekli kılınmıştır (Resmî Gazete, 1991, md. 29). Ortak dersleri başaramayan öğrencilerin bu dersi bir defa daha tekrarlaması, yine başarısız olurlarsa bu dersi bırakmaları esası getirilmiştir. Türk dili ve edebiyatı dersinin mutlaka başarılması gerekli olup seçmeli bir desten başarısız olan öğrencilere bu dersi tekrar seçme şansı tanınmıştır.

Ders geçme ve kredi sistemi 1995 yılında yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliği ile yürürlükten kaldırılmış, ortaöğretimde sınıf geçme sistemine geri dönmüştür.

4.2.6.3. Ortaöğretim Kurumlarını Dışardan Bitirme

1981 yılında yayınlanan “Temel Eğitim İkinci Kademe (Ortaokul) ve Ortaöğretim Kurumlarını Dışardan Bitirme Sınavları Yönetmeliği”ne göre okul dışından bitirme sınavlarının bir kısmının merkezi sistemle ve yılda iki defa yapılması esası kabul edilmiştir. Bu sınavlara girenlerin en çok aralıksız 12 dönemde girdikleri okulun sınavlarını bitirmek zorunda oldukları da yönetmelikte belirtilmiştir (Resmî Gazete, 1981, s. 16). Bu madde 1989’da “12 dönem sonunda başarısız olduğu ders sayısını, bütün sınıflar ve dersler dâhil bire indirenlere en çok iki dönem daha hak tanınır. Bu haklar sonunda başarısız olanların kaydı silinir.” şeklinde değiştirilmiştir (Resmî Gazete, 1989, s. 17). 1992 yılında yapılan düzenlemeyle ise Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde bir kısım derslerin sınavlarının merkezi sistemle yapılacağı, bu derslerin her yıl kayıt döneminden önce ilgili ana hizmet

birimlerinin görüşü alınarak merkezce açıklanacağı belirtilmiştir (Resmî Gazete, 1992, s. 37).

1992 yılında yaş sınırı aramayan ve kitle iletişim araçlarıyla öğretim yapacak “Açık Öğretim Lisesi” kurulmuştur (MEB, 2015, s. 25). 14.12.2005 tarihinde ve 26023 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Millî Eğitim Bakanlığı Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği” 2009 yılında değişikliğe uğramış ve sınavların, dönem sonlarında ve sınavları yürütmekle görevli birimce belirlenecek okul veya kurumlarda merkezî sistem ve test yöntemiyle yapılacağı belirtilmiştir (Resmî Gazete, 2009, md. 5). Buna göre öğrenci başarısının, merkezî sistemle yapılan sınavlardan alınan puanlara göre belirleneceği ve bir dersten başarılı olabilmek için, o dersten en az 45 puan almak gerekeceği ifade edilmiştir (Resmî Gazete, 2009, md. 4).

Ortaöğretimde öğrenci başarısının değerlendirilmesi konusunda bahsi geçen uygulamalara yer verilirken, öğretim sürecinde etkili bir faktör olan ders kitaplarının yayınlanma şekillerinde de birtakım değişiklikler meydana gelmiş, bu değişiklikler 1970’ten günümüze kronolojik sıra ile aşağıdaki bölümde incelenmiştir.

4.2.7. Ders Kitapları

Türkiye’de ders kitapları “tüm ilk ve orta dereceli (ve ona paralel) okullarda (denklik verilmeyen birkaç özel öğretim ya da azınlık okulu hariç) MEB’in hazırlamış olduğu kanun ve onlara bağlı müfredat programlarına göre” hazırlanmış ve kullanıma sunulmuştur (Turan, 1995, s. 21).

1970’ten bugüne ortaöğretimde ders kitapları; tek ders kitabı uygulaması, çok kitap uygulaması, sipariş yolu, yarışma usulü, devlet tarafından karşılanması gibi çeşitli uygulamalarla yayınlanmıştır. 1970’lerin başında çok kitap uygulaması yürürlükte olup MEB; “bilimsel yönden hata içermemek”, “ondan fazla ifade yanlışı olmamak”, “nokta ve imla bakımından 20’den fazla yanlışı bulunmamak”, “başında fihrist bulunmak”, “aynen yazılması gereken yabancı kelimelerin yanlarına Türkçe okunuşlarını yazmak” ve “matematik, fen ve tabiat bilgileri kitapları için bilimsel düşünme metoduna aykırı olmamak” şartlarıyla kitaplar bastırmıştır (MEB, 1970c, s. 29).

1970 yılında yayınlanan bir genelge ile ders kitaplarında baskı yılı ve baskı sırası belirtilmeye başlanmıştır (MEB, 1970d, s. 30).

1971 yılında yayınlanan genelge ile 1971-1972 eğitim öğretim yılında ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulacak olan ders kitaplarının listesi yayınlanmış, listede bulunan kitaplar dışındaki kitapların okullarda okutulmasına izin verilmemiştir (MEB, 1971, s. 169).

1976-1977 eğitim öğretim yılında tek ders kitabına dönüşün uygulaması olarak ısmarlama yöntemi ile ders kitapları yazdırılmıştır. “Yazdırılan Türk dili, edebiyat, tarih, mantık, sosyoloji gibi ders kitapları öğretmenler arasında sert tepkilere yol açmış, ilgili kişiler ve birtakım kuruluşlar bu uygulamayı ve ortaya koyulan eserleri şiddetle yeren yayınlarda bulunmuşlardır” (Güven, 2014, s. 287).

1981 yılında yayınlanan yönetmelikte (MEB, 1981b, s. 223) MEB’e bağlı okullarda okutulacak ders kitaplarının;

- a) Ödüllü veya ödüksüz yarışma yolu,
- b) Sipariş yolu,
- c) Yazılmış olanlardan satın alma yolu ile seçileceği belirtilmiştir.

Seçilen kitapların okutulma sürelerinin ilk kabulde beş öğretim yılından az olmamak üzere TTK tarafından saptanacağı belirtilmiştir.

Tebliğler Dergisi’nde herhangi bir sınıfta bir ders için birden fazla gösterilen ders kitaplarının arasından yapılacak seçimin, ortaöğretim kurumlarında okul müdürlerinin başkanlığı altında zümre öğretmenlerinin aralarında anlaşması suretiyle yapılacağı ifade edilmiştir (MEB, 1982d, s. 122).

1986 yılında yayınlanan yönetmelikle (MEB, 1986, s. 186) Bakanlığa bağlı okullarda okutulacak ders kitaplarının;

- a) Yarışma,
- b) Sipariş,
- c) Satın alma,
- d) Bakanlıkça hazırlanma usulleriyle sağlanacağı belirtilmiştir.

1995 yılında yayınlanan yönetmelikte ders kitaplarında aranacak nitelikler:

- a) Ders programına uygun olarak hazırlanma,
- b) Konuların sistemli bir şekilde işlenmesi,
- c) Konuların öğretime yardımcı unsurlarla beslenerek daha anlaşılır hale getirilmesi,

d) Estetik bakımdan yeterli ve göz sağlığına uygun olması şeklinde ifade edilmiştir (MEB, 1995a, s. 598-600).

Aynı yönetmelikte, kitapların sağlanması hususunda bir önceki yönetmelikte belirtilen yöntemlere ek olarak “özel kesimce hazırlama” usulü de benimsenmiştir (MEB, 1995a, s. 600). Buna göre yazar veya yayınevleri tarafından hazırlanan, biri orijinal olmak üzere üç nüshanın Başkanlığa gönderileceği, uygun bulunanların yine Başkanlık tarafından incelettirilip inceleme raporu doğrultusunda sonuçların duyurulacağı ifade edilmiştir.

1995 yılında yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliğinin 14. maddesi 1997 yılında değiştirilmiş ve okutulma süresi dolan ders kitaplarının süresinin uzatılmaması esas olmakla birlikte alanında ders kitabı bulunmayan veya bir kitap bulunan ders kitaplarının sürelerinin uzatılmasına, yazar veya yayınevlerinin başvurusu ve ilgili birimin teklifi dikkate alınarak Kurulca karar verilebileceği belirtilmiştir. Buna göre ders kitaplarında bu şekildeki birer yıllık uzatma sürelerinin üç defadan fazla olamayacağı ifade edilmiştir (MEB, 1997b, s. 514).

2002 yılında yayınlanan genelgede ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında okutulacak ders kitaplarının, ilgili sınıf ve branş öğretmeni tarafından seçileceği belirtilmiştir. Sınıf öğretmeni ve branş öğretmeninin seçtikleri kitapların seçme gerekçeleri konusunda zümre öğretmenler kuruluna bilgi vereceği, bu toplantıya, okul aile birliği başkanı ya da uygun göreceği üyelerin katılmasının sağlanacağı, sınıf ve branş öğretmenlerinin seçtiği kitap listesini gereği için okul müdürüne sunacağı ifade edilmiştir (MEB, 2002a, s. 353).

Okutulacak ders kitaplarının seçimleri 2003-2004 eğitim öğretim yılından itibaren internet üzerinden yapılmaya başlanmış ve sonuçlar yine internet üzerinden duyurulmuştur.

2004 yılında “Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliği”nin adı, “Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği” olarak değiştirilmiştir. Bu yönetmelikte ders kitaplarında aranacak nitelikler ile yayın evlerinde aranacak şartlar belirtilmiş ve özel kesimce hazırlanan eserlerin incelenmesi ve değerlendirilmesi için Başkanlıkça oluşturulacak komisyonların eserleri incelerken kullanacakları puanlama sistemi açıklanmıştır. Buna göre 100 üzerinden yapılacak olan puanlamada 90 ve daha yukarı puan alan eserlerin, Değerlendirme Komisyonu raporu ile birlikte Kurula sunulacağı ifade edilmiştir (MEB, 2004b, s. 266-276).

2007 yılında yayınlanan genelgede 2007-2008 eğitim öğretim yılında resmî ilköğretim ve resmî ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin ders kitaplarının Bakanlık tarafından ücretsiz olarak verilecek olup ücretsiz verilen ders kitapları için ilgili Yönetmelik hükümleri gereği ders kitabı seçimi yapılmayacağı belirtilmiştir (MEB, 2007b, s. 353).

Ders kitapları haricinde öğretim sürecinde son derece önemli olan faktörlerden biri de öğretmenlerdir. 1970'ten günümüze ortaöğretime öğretmen yetiştirilmesiyle ilgili yaşanan gelişmeler aşağıdaki bölümde ele alınmıştır.

4.2.8. Öğretmen Yetiştirme

Eğitim sistemine işlerlik kazandıran en önemli etkenlerden biri olan öğretmenlerin yetiştirilmesi hassasiyetle üzerinde durulması gereken bir konu olup öğretmenlerin yetiştirildiği kurumların güncel ihtiyaçlara ne ölçüde cevap verebildiği titizlikle incelenmeli ve bu alanda duyulan ihtiyaçlar aciliyetle giderilmelidir.

1970'li yılların başlarında öğretmenlerin nitelik ve nicelik açısından ihtiyaçlar karşısında yetersiz kaldığı hükümet programlarında ve kalkınma planlarında ifade edilmiş ve bu hususta çözüm önerileri getirilmiş ancak yapılan çalışmalar ihtiyacı karşılamakta yetersiz kalmıştır. Bu dönemde liselere öğretmen yetiştirme konusunda önemli bir kaynak olan yüksek öğretmen okulları 1978-1979 öğretim yılından itibaren kapatılmıştır (Duman, 1991, s. 161).

Ortaöğretime öğretmen yetiştiren bir diğer kurum olan eğitim enstitülerinde öğrenim süresinin yanında meslek derslerinin sayısı ve dağılımı bakımından bölümler arasında görülen farklılıklar uzun yıllar varlığını korumuştur. 1977-1978 eğitim öğretim yılı başında Ankara Gazi, İzmir Buca, Balıkesir Necatibey, Diyarbakır, Konya Selçuk, Trabzon Fatih, Samsun, Edirne ve Erzurum Kazım Karabekir Eğitim Enstitülerinin öğrenim süreleri dört yıla çıkarılmıştır (Oğuzkan, 1983, s. 608). Eğitim enstitülerinin sayısı 1969-1970 eğitim öğretim yılında 12 iken bu sayı 1973'te 16'ya, 1978'de 18'e ulaşmış ancak bu artış ortaöğretimdeki öğrenci sayısı artışı karşısında yetersiz kalmıştır. 1974 yılında gece öğretimi ve mektupla öğretim yöntemleriyle öğretmen yetiştirme uygulamalarına başlanmış fakat 1978'de gece öğretime, 1976'da da mektupla öğretime son verilmiştir. 1978 yılında eğitim enstitülerinde hızlandırılmış program uygulaması başlamış, böylece normal eğitim süresi %25-%50 kadar kısaltılmış, yoğun ve teorik bir eğitim uygulanmaya başlanmıştır (Duman,

1991, s. 164). Bahsi geçen uygulamalar incelendiğinde bu dönemde ortaöğretimdeki öğretmen ihtiyacını sayısal olarak gidermek pahasına nitelik konusunda birtakım tavizler verildiğini söylemek mümkündür. 1967-1968 eğitim öğretim yılına kadar eğitim enstitülerine lise ve ilköğretmen okulu mezunlarına uygulanan yazılı, sözlü veya uygulamalı sınavlarla öğrenci alınırken bu yıldan itibaren merkezi sistemle öğrenci alımına başlanmıştır (Duman, 1991, s. 166). 18 Ekim 1978 tarih, 31305 sayılı Bakanlık onayı ile dal öğretmeni yetiştiren eğitim enstitülerinin öğretim süresi dört yıla çıkarılmış, isimleri yüksek öğretmen okulu olarak değiştirilmiştir (Duman, 1991, s. 167).

20 Temmuz 1982 tarihinde çıkan 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile öğretmen yetiştiren bütün yükseköğretim kurumları üniversitelere devredilmiştir (MEB, 1982c, s. 1-19). Bu yeni sistemden sonra genel ve mesleki ortaöğretime öğretmen yetiştiren yüksek öğretmen okulları, eğitim fakültesi adıyla yeniden teşkilatlandırılmıştır.

1989-1990 eğitim öğretim yılında eğitim yüksekokullarının süreleri dört yıla çıkarılıp eğitim fakülteleri ile eşit duruma getirilmiş ancak adları değişmemiştir. Bu kurumlar Temmuz 1992’de ya eğitim fakültesi haline getirilmiş ya da eğitim fakültelerine sınıf öğretmenliği bölümü olarak bağlanmışlardır (Akyüz, 2013, s. 389).

Öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere izlenen politikalar ve uygulamalar öğretmen açığını gideremediği için farklı dönemlerde öğretmen ihtiyacının karşılanması amacı ile eğitim fakültesi mezunu olmayanların öğretmen olmasını sağlamak amacıyla çeşitli sertifika programları açılmıştır (Eraslan ve Çakıcı, 2011, s. 430). YÖK, öğretmenlik sertifika programları konusunda, 04.11.1997 tarih ve 97, 39, 2761 sayılı kararlarıyla öğretmen yetiştirmede yeniden yapılandırmaya gitmiştir. Yeniden yapılandırma içerisinde YÖK ortaöğretim alan öğretmenliği için öğretmenlik sertifika programlarının uygulamadan uzak, içerik ve süre açısından yetersiz olduğunu ileri sürerek tezsiz yüksek lisans programlarını uygulamaya koymuştur. Bu programlar eğitim fakültesi öğrencileri için 3,5+1,5 yıl, fen-edebiyat fakültesi mezunları için 4+1,5 yıl olmak üzere iki şekilde yürütülmüştür. Bu kararı takiben tüm öğretmenlik sertifikası programları kapatılmıştır. (YÖK, 1998).

YÖK, Temmuz 2006’da eğitim fakülteleri programlarında esnek bir program anlayışıyla güncellemeler yapmıştır. Fakültelere programların yaklaşık %30’u oranında yeni dersleri belirleme yetkisi verilmiştir. Genel kültür derslerine önem verilirken “topluma hizmet uygulamaları” isimli yeni bir ders programa eklenmiş, 1997’de programdan çıkarılan “Türk

eğitim tarihi” dersi tekrar programa dâhil edilmiştir (Akyüz, 2013, s. 390). Bu değişim tezsiz yüksek lisans programındaki teori ve uygulama derslerinin sayısının değişmesine neden olmuştur. 2010 yılında tezsiz yüksek lisans programının kapatılmasının ardından “pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı” uygulanmaya başlanmıştır (Ulubey ve Yıldırım, 2017, s. 3). Buna göre, fen-edebiyat fakülteleri son sınıf öğrencilerinin ve beşinci yarıyılında olan öğrencilerin de formasyondan yararlanmasını sağlayacak, not ortalamasını da göz önünde bulunduran dokuz kriter yürürlüğe girmiştir. Bu kararlara göre eğitim fakültesi mezunları ile fen-edebiyat fakültesi mezunu olup pedagojik formasyonu tamamlamış olan öğrenciler, “Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan ‘Millî Eğitim Bakanlığı’na Bağlı Eğitim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar İle Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslar’ı sağladıkları takdirde” öğretmenlik için başvuruda bulunabilmişlerdir (Eraslan ve Çakıcı, 2011, s. 431).

2012-2013 eğitim öğretim yılında iki yarıyıl da verilen sertifika programı, daha sonraki yıllarda 14 hafta gibi kısa bir süreye sıkıştırılmıştır. Yükseköğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler için yaz döneminde öğretmenlik sertifika programı açılarak öğretmenlik sertifikası verilmiştir. Öğretmenlik sertifika programındaki bazı dersler uzaktan eğitim yoluyla vermeye başlanmıştır (Ulubey ve Yıldırım, 2017, s. 4).

2020’de yükseköğretim kurumları tarafından sertifika düzeyinde yürütülen pedagojik formasyon sertifika eğitimi geçerliliğini yitirmiş, bunun yerine Bakanlık ve YÖK iş birliği ile öğretmenlik meslek bilgisi tezsiz yüksek lisans programlarının açılacağı ifade edilmiştir (MEB, 2020, md. 12).

Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığının yayınladığı verilere göre Türkiye’de 2018-2019 eğitim öğretim yılında genel ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören 3.250.334 öğrenci ve bu kademede görev yapan 175.275 öğretmen bulunmaktadır (MEB, 2019a, s. 128). Genel ortaöğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ise 2019 yılında 12 olarak açıklanmıştır (MEB, 2019a, s. 24).

Öğretmen yetiştirme konusunun yanında eğitimin kalitesini yükseltmek adına üzerinde durulması gereken pek çok farklı konu, yapılabilecek pek çok faaliyet mevcuttur. Aşağıdaki bölümde bu amaçla gerçekleştirilmiş olan ulusal ve uluslararası kaynaklarla yürütülen projelere yer verilmiştir.

4.2.9. Projeler

Bu başlık altında 1970'ten günümüze ortaöğretimde ulusal ve uluslararası kaynaklarla yürütülen projeler incelenmiş ve kronolojik sırayla verilmiştir.

4.2.9.1. Ulusal Kaynaklarla Yürütülen Projeler

Toplumsal eğitime olan yatırım desteğini harekete geçirmek üzere başlatılan “Eğitime Yüzde Yüz Destek Kampanyası” ile devlet, özel kesim ve sivil toplum örgütleri üçlünün el ele vermesi hedeflenmiştir. Bu proje ile kurumların ve hayırsever vatandaşların eğitime yapacakları katkıları teşvik amacıyla daha önce %5 olan vergi indirimi yasal değişikliklerle 2003 yılında %100'e çıkarılmıştır. "2005 itibarıyla Eğitime %100 Destek Kampanyasında 481 adet bina, 7.143 derslik, 221 adet bina, 1.139 derslik, 1.470 okul, 26 eğitim merkezi, beş yükseköğretim, 450 ilk ve ortaöğretim kurumu yapılmıştır” (Bilasa, 2015, s. 102).

Okul türü ve çeşitliliği yerine program türü ve çeşitliliğini esas alan ve programlar arası geçişlere kolaylık sağlayacak şekilde geniş tabanlı bir ortaöğretim sisteminin yapılandırılmasını gerçekleştirmek amacıyla “Ortaöğretimin Yeniden Yapılandırılması Projesi” hayata geçirilmiştir (MEB, 2008d, s. 134). Bu proje ile öğretim programlarının, araç gereç ve materyallerin kalitesinin artırılması, ortaöğretimin parçalı yapısından kurtararak kaynak ve insan israfının önlenmesi, ortaöğretimde %65 mesleki teknik eğitim, %35 akademik eğitim dağılımı ile insan gücü-eğitim-istihdam dengesinin kurulmasının sağlanması hedeflenmiştir.

2005 yılında MEB ile Doğan Holding Grubu arasında imzalanan protokol kapsamında kız öğrencilerin maddi olarak desteklenmesi ve uygun barınma ortamlarının temin edilerek ortaöğrenimlerini sürdürmelerine olanak sağlanması amacıyla “Baba Beni Okula Gönder” kampanyası düzenlenmiştir (MEB, 2008d, s. 172).

2006-2007 öğretim yılında Okul Sağlığı Hizmetleri İş Birliği Protokolü (Sağlık Taramaları) ile ilk ve orta dereceli okullarda öğrencilerin sağlık taramaları MEB koordinesinde, Sağlık Bakanlığı ekiplerince yapılmış, sağlık problemi yaşayan öğrenciler tedavi amacıyla hastanelere sevk edilmiştir (MEB, 2008d, s. 184). Aynı yıl MEB ile Sağlık Bakanlığı arasında “Beyaz Bayrak İş Birliği Protokolü” imzalanmıştır. İki Bakanlık arasında yapılan iş birliği ile ilk ve orta dereceli okulların temizlik, hijyen, fiziki yapı ve çevre temizliğinin

olumlu yönde teşvik edilmesi ve daha iyi düzeye çıkarılması amaçlanmıştır (MEB, 2008d, s. 184).

“İlköğretim ve Ortaöğretim Öğrencilerine Ücretsiz Ders Kitabı Temini Projesi” kapsamında ortaöğretim öğrencilerine 2006-2007 eğitim öğretim yılından itibaren ders kitapları ücretsiz olarak dağıtılmaya başlanmıştır. 2007 yılından itibaren karne, diploma, teşekkür ve takdir belgeleri ile basılı evraklar ve yurt dışında bulunan vatandaşların ders kitabı ihtiyaçları da bu proje kapsamında ücretsiz olarak karşılanmıştır. Proje kapsamında özel öğretim kurumlarına da 2007-2008 eğitim öğretim yılından itibaren ders kitapları ücretsiz olarak verilmeye başlanmıştır (MEB, 2008d, 169).

“e-Okul Projesi” ile, 2007 yılından itibaren kullanıma sunulmuş olan Millî Eğitim Bilişim Sistemleri (MEBBİS) ile uyumlu çalışan, öğrenci ve okulla ilgili süreçleri içeren e-Okul yazılımı hayata geçirilmiş, böylece her okulun öğrenci ile ilgili bütün işlemleri internet üzerinden yapabilmesini sağlanmıştır. Sistem; Bakanlığın, il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin, okulların, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin yetkileri doğrultusunda kullanımına sunulmuştur.

2011 yılında uygulanmaya başlanan “Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH Projesi)”, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için başlatılmıştır. Projenin uygulanmasıyla birlikte ilk ve ortaöğretimde bütün okulların dersliklerinde dizüstü bilgisayar, projeksiyon, internet bağlantısı ve akıllı tahtanın bulunması hedeflenmiştir. Bu süreçte öğretim programlarının da bilişim teknolojisi destekli öğretime uyumlu hale getirilerek eğitsel e-içeriklerin oluşturulması planlanmıştır (MEB, 2018c, s. 88). 2019 yılı itibarıyla projenin bütün ilk ve ortaöğretim kurumlarına ulaşımı sağlanamamıştır.

MEB ile TÜBİTAK arasında imzalanan protokol kapsamında ortaokul ve liselerde bilim kültürünün geliştirilmesi, bilim ve teknoloji konularında farkındalık oluşturulması ve bilim kültürünün tabana yayılması amacı ile TÜBİTAK tarafından “4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı” açılmıştır (MEB, 2015, s. 162). TÜBİTAK Bilim Fuarları ile ortaokul ve liselerde öğrenim görmekte olan öğrencilerin, öğretim programları ve kendi ilgileri doğrultusunda belirledikleri konular üzerine araştırma projeleri yaparak bu araştırmalarının sonuçlarını sergileyebilecekleri bir ortam oluşturulmaya çalışılmıştır. 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim öğretim yıllarında her yıl 1000 okul olmak üzere toplamda 2000 okulda bilim

fuurları gerçekleştirilmiş olup MEB ile TÜBİTAK'ın imzalamış olduğu protokol günümüzde hala yürürlüktedir.

2018 yılında ortaöğretimde ““Maker Hareketi”: Geleceğin Bilim İnsanlarının Yetiştirilmesi Projesi” hayata geçirilmiştir. Bu proje ile proje ve fen liselerinde “maker laboratuvarları” kurulması yoluyla; öğrencilere üretim kültürünü aşılamak, öğrencilerin düşündüğünü hayata geçirebilen, yenilikçilik, yaratıcılık, eleştirel düşünme ve problem çözme gibi 21. yüzyıl becerilerine sahip, ekonomik ve sosyal gelişmelere katkı sağlayan bireyler olarak yetiştirilmesine katkı sağlamak amaçlanmıştır (MEB, 2019g). Proje kapsamında 2018-2022 yılları arasında fen liselerinde “maker laboratuvarı” kurulması, laboratuvarların etkin kullanımına yönelik yönetici, ğretmen ve öğrencilere eğitimler verilmesi, laboratuvarlarda gerçekleştirilecek etkinliklerin ğretim programlarında yer alan kazanımlarla ilişkilendirilmesi ve “maker hareketi”nin ğretim programlarına entegrasyonu çalışmalarının yürütülmesi planlanmıştır.

4.2.9.2. Uluslararası Kaynaklarla Yrtlen Projeler

1990-1997 yılları arasında ilk ve ortaöğretimde yönetim ve işletmecilik açısından verimliliği arttırmak, ilk ve ortaöğretim ile bu düzeylerdeki eğitim için ğretmen eğitiminin kalitesini geliştirmek amaçıyla “Millî Eğitimi Geliştirme Projesi” uygulanmıştır (Küçüker ve Gürbüz, 2012, s. 57). Toplam tutarı 177,2 milyon dolar olan projenin 90,2 milyon doları Dünya Bankası tarafından, geri kalan 87 milyon doları ise devlet tarafından finanse edilmiştir (Yolcu, 2007, s. 118-119).

2006-2012 yılları arasında uygulanan “Ortaöğretim Projesi” ile yaşam boyu öğrenmeyi destekleyecek şekilde ortaöğretimin kalitesinin, ekonomik uygunluğunun ve kalitesinin arttırılması hedeflenmiştir. Proje ile ortaöğretimde ortak bir genel kültür verilmesi, öğrencilere ilgi ve yetenekleri doğrultusunda etkin rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması, esnek ve modüler program çeşitliliğine sahip, kurumsal ve teknolojik altyapısı güçlü ve daha çok talep edilebilen nitelikli ortaöğretim yapısına ulaşılması amaçlanmıştır (MEB, 2015, s. 148). 80 milyon avro bütçeli proje, Dünya Bankası desteği ile gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında 66 dersin ğretim programı geliştirilerek uygulamaya koyulmuş, bu programlara yönelik ğrenci ve ğretmen kitapları yazdırılmıştır. Dezavantajlı konumda olan okullarda okullaşma oranının arttırılması, eğitimde kalitenin yükseltilmesi amaçıyla ortaöğretim okullarına 6.000-20.000 avro aralığında hibeler aktarılmıştır.

“Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Desteklenmesi Projesi” 2014-2016 yılları arasında uygulanmıştır. Projenin amaçları cinsiyetler arasındaki biyolojik farklılıklara yüklenmiş kültürel ayrıntılar ve anlamların toplumda yol açtığı cinsiyet rolleri arasındaki olumsuz etkileri ortadan kaldırmak, cinsiyet eşitliğine katkı sağlamak, okullarda kız ve erkek çocuklar için cinsiyet eşitliğini geliştirmek ve cinsiyete duyarlı yaklaşımı tüm eğitim sistemine yerleştirmek olarak belirlenmiştir (MEB, 2015, s. 151). Projenin hedef grubu okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyesinde bulunan öğrenci, veli, öğretmen ve eğitim öğretim süresinde görev alan tüm personel olarak belirlenmiş; proje Erzurum, Batman, Samsun, İzmir, Malatya, Mardin, Şanlıurfa, Karaman, Trabzon ve Sivas illerinde uygulanmıştır. 3,6 milyon avro bütçeli projenin kaynağını %90 Avrupa Birliği hibesi ve %10 ulusal katkı oluşturmuştur.

2014-2016 yılları arasında uygulanan diğer bir proje olan “Geleceğin Kan Bağışçılarının Kazanımı Projesi” de yine %90 Avrupa Birliği hibesi ve %10 ulusal katkı ile gerçekleştirilmiş 2,5 milyon avroluk bir projedir. 81 ilden 500 pilot okulda uygulanan projenin amacı güvenli kanın temin edilmesindeki sorunları gidererek toplum sağlığının iyileştirilmesine katkıda bulunmak, gönüllü ve herhangi bir kazanç beklemeyen kan bağışçılarından güvenli kanın teminini sağlamak olarak belirlenmiştir (MEB, 2015, s. 153).

UNICEF ile yapılan iş birliği ile uygulanan, 2011-2015 yılları arasını kapsayan “Ülke Programı Eylem Planı” dâhilinde “Ortaöğretimde Sınıf Tekrarı ve Okul Terk Sebepleri” ve “14-18 Yaş Grubunda Olup Örgün Eğitim Dışında Kalan Çocukların Özellikleri, İhtiyaçları ve Beklentileri” araştırmaları yapılmıştır. Bu araştırmalar ile çocuğun okula devam ederken öğrenme süreçlerinin dışında kalması, okula düzenli devam etmemesi, sınıf tekrarı, okulla ilişkisinin kesilmesi veya okul terk nedenlerinin tespit edilerek bu engellerin ortadan kaldırılması hedeflenmiştir (MEB, 2015, s. 154). Yapılan araştırmalar neticesinde okulu terk etme ve sınıf tekrarı yapma riskinin en çok dokuzuncu sınıfta olduğu tespit edilmiş ve aynı Ülke Programı Eylem Planı (2011-2015) kapsamında dokuzuncu sınıf öğrencilerine yönelik “Ortaöğretime Uyum Programı” gerçekleştirilmiştir. Programın hedefi öğrencilerin yeni girdikleri okul ortamına kısa sürede alışmaları, okulda mevcut olan sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerin farkına varmaları, okul ve çevresinde ihtiyaçlarını nasıl karşılayacakları hakkında bilgi edinmeleri, ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirilmeleri olarak belirlenmiştir (MEB, 2015, s. 156). Yine aynı Eylem Planı kapsamında “sosyal etkinlikler portfolyosu” uygulaması gerçekleştirilmiştir. Uygulamanın amacı öğrencileri bir bütün olarak eğitmek ve

sorumluluk duygularını geliştirmek, akademik çalışmaların yanında öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlardaki kabiliyetlerinin gelişeceği çalışmaları teşvik etmek, öğrencilerin ilgi ve istidatları doğrultusunda gelişimlerine yön vermek, ortaöğretim çağındaki çocukların 21. yüzyılın gereklerine uygun yaşam becerilerini edinmelerine katkıda bulunmak olarak belirlenmiştir (MEB, 2015, s. 160).

2016-2017 yıllarında uygulanan ve MEB ve UNICEF’in iş birliği ile gerçekleştirilen “Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartlarının Yaygınlaştırılması Projesi” ile eğitimde eşitlikçi ve toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşımın yaygınlaştırılması hedeflenmiştir. Bu kapsamda 81 ilde 162 okulun okul yöneticileri, rehber öğretmenleri ve branş öğretmenlerinden oluşan 486 kişiye hizmet içi eğitim kursu verilmiştir. Ortaöğretim programlarında yer alan 12 ders (Türk dili ve edebiyatı, biyoloji, fizik, kimya, İngilizce, felsefe, sağlık bilgisi ve trafik kültürü, görsel sanatlar, matematik, beden eğitimi, coğrafya ve tarih) için kazanım ve/veya temalarla ilişkilendirilen etkinlikler geliştirilmiş ve Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Etkinlik Kitabı hazırlanmıştır (MEB, 2017b, s. 137-138).

MEB, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Limak Vakfı iş birliğinde, 2016-2020 yılları arasında uygulanması planlanan “Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi” ile öğrencilerin meslek seçiminde yetenek, ilgi, değer ve kişilik özelliklerini dikkate almalarının ve meslek seçimine ilişkin önyargıların fark edilmesinin sağlanması ve öğrencilerin mühendislik mesleği hakkında bilgi düzeylerinin arttırılması amaçlanmıştır. Proje kapsamında ğrenci, ğretmen ve velilerin meslek seçimi konusunda toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlılığını ve farkındalığını arttırmak yolu ile mühendislik mesleğini tanıtıcı faaliyetlerin gerçekleştirmesi planlanmıştır.

2018-2020 yılları arasında uygulanması planlanan ve UNICEF destekli “Okulum Türkiye Projesi” ile okul dışı öğrenme ortamlarının eğitim amaçlı kullanılması yoluyla öğrencilerin yaparak ve yaşayarak öğrenmelerine katkı sağlanması hedeflenmiştir. Proje kapsamında doğal, tarihi ve kültürel meknlar ile bilim ve eğitim merkezlerinin ğretim programlarıyla ilişkilendirilmesi yoluyla hazırlanacak ğretmen kılavuz kitapları doğrultusunda bu alanların okul dışı öğrenme ortamı olarak kullanılması planlanmıştır (MEB, 2017b, s. 138). Ankara, Konya, Hatay ve şanlıurfa illerinde uygulanması düşünülen proje kapsamında okul dışı öğrenme ortamlarının kullanımına yönelik teorik ve uygulamalı eğitimlerin gerçekleşmesi neticesinde öğrencilerin sosyal uyumuna da katkı sağlanması hedeflenmiştir.

1970'ten günümüze ortaöğretimin gelişimi incelenirken ele alınması gereken bir diğer husus olan sayısal gelişmeler aşağıdaki bölümde incelenmiştir.

4.2.10. Sayısal Gelişmeler

İncelenen yıllarda genel ortaöğretim kurumlarındaki okul, öğretmen, öğrenci sayıları ve okullaşma oranı Tablo 42'de verilmiştir.

Tablo 42

1970-2020 Yılları Arasında Genel Ortaöğretimde Okul, Öğretmen, Öğrenci Sayıları ve Okullaşma Oranları

Öğretim Yılı	Okul Sayısı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı	Okullaşma Oranı (%)
1970-1971 ¹	518	11.219	244.569	10,5 ²³
1971-1972 ²	542	11.156	261.092	10,8 ²³
1972-1973 ²	611	12.374	276.625	11,0 ²³
1973-1974	-	-	-	12,3 ²³
1974-1975	-	-	-	13,4 ²³
1975-1976	-	-	-	14,9 ²³
1976-1977 ³	927	29.213	428.696	16,3 ²³
1977-1978 ³	984	30.941	456.661	17,0 ²³
1978-1979 ⁴	1044	33.301	482.232	-
1979-1980 ⁵	1.108	36.198	531.760	17,7 ²³
1980-1981 ⁶	1.167	41.334	534.605	17,7 ²³
1981-1982 ⁷	1.169	43.173	540.504	18,0 ²³
1982-1983 ⁸	1.173	47.385	519.721	17,2 ²³
1983-1984 ⁹	1.220	47.030	537.617	17,6 ²³
1984-1985 ¹⁰	1.263	48.872	583.803	17,8 ²³
1985-1986 ¹¹	1.283	51.892	627.985	18,9 ²³
1986-1987 ¹²	1.345	53.635	672.670	20,1 ²³
1987-1988 ¹³	1.436	57.834	697.227	20,7 ²³
1988-1989 ¹⁴	1.506	59.183	719.872	19,9 ²³
1989-1990 ¹⁵	1.348	53.065	682.375	20,3 ²³
1990-1991 ¹⁶	1.827	62.125	794.963	21,1 ²³
1991-1992 ¹⁷	1.961	64.069	893.590	22,9 ²³
1992-1993 ¹⁸	2.129	67.970	991.373	24,8 ²³
1993-1994 ¹⁹	2.312	67.011	1.154.367	26,8 ²³
1994-1995 ²⁰	2.357	65.805	1.226.519	27,2 ²³
1995-1996 ²¹	2.432	69.533	1.277.115	29,9 ²³
1996-1997 ²²	2.522	69.058	1.252.189	30,8 ²³
1997-1998 ²³	2.555	70.454	1.313.892	37,9 ³⁶

1998-1999 ²⁴	2.611	70.936	1.094.610	38,9 ³⁶
1999-2000 ²⁵	2.663	70.249	1.506.379	40,4 ³⁶
2000-2001 ²⁶	2.744	71.594	1.704.279	43,9 ³⁶
2001-2002 ⁹	2.639	72.829	1.908.493	48,1 ³⁶
2002-2003 ⁹	2.559	76.735	2.053.735	50,6 ³⁶
2003-2004 ⁹	2.831	86.051	2.463.923	53,4 ³⁶
2004-2005 ²⁷	2.991	93.209	1.937.055	54,9 ³⁶
2005-2006 ⁶	3.406	102.581	2.075.617	56,6 ³⁶
2006-2007 ²⁸	3.690	103.389	2.142.218	56,5 ³⁶
2007-2008 ²⁹	3.830	106.270	1.980.452	58,6 ³⁶
2008-2009 ³⁰	4.053	107.789	2.271.900	58,5 ³⁶
2009-2010 ³¹	4.067	111.896	2.420.691	65,0 ³⁶
2010-2011 ³¹	4.102	118.378	2.676.123	66,1 ³⁶
2011-2012 ³²	4.171	122.716	2.666.066	67,4 ³⁶
2012-2013 ³³	4.214	119.393	2.725.972	70,1 ³⁶
2013-2014 ³³	3.744	117.353	2.906.291	76,7 ³⁶
2014-2015 ³³	3.955	123.160	2.902.954	79,4 ³⁶
2015-2016 ³³	5.311	151.458	3.047.503	79,8 ³⁶
2016-2017 ³³	5.225	147.052	3.136.440	82,5 ³⁶
2017-2018 ³⁴	5.717	159.579	3.074.642	83,6 ³⁶
2018-2019 ³⁵	6.242	175.275	3.250.334	84,2 ³⁵

¹ Oğuzkan, T. (1983). *Cumhuriyet döneminde eğitim*. İstanbul: Millî Eğitim, s. 281-313

2-4, 7-8, 11, 13-14 verileri DİE'den, 6, 9-10, 12, 15-36 arası veriler MEB'den elde edilmiştir.

⁵ Akyüz, Y. (2013). *Türk eğitim tarihi M.Ö. 1000 – M.S. 2013* (Gözden Geçirilmiş 25. Baskı). Ankara: Pegem Akademi, s. 357.

³⁶ Türkiye İstatistik Kurumu. (2019). Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı 1997-2017. http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1018 sayfasından erişilmiştir.

Not: Okullaşma oranında 1997 yılına kadar olan veriler genel liselerde yıllara göre okullaşma oranını verirken, 2017 yılından sonraki veriler ortaöğretim kurumlarındaki okullaşma oranını vermektedir.

Görüldüğü gibi 1970-1971 eğitim öğretim yılında 518 olan okul sayısı 2018-2019 eğitim öğretim yılında 6.242'ye, 11.219 olan öğretmen sayısı 175.275'e, 244.569 olan öğrenci sayısı 3.250.334'e çıkmıştır. Okul sayısındaki artış yaklaşık 11 kat olurken, öğretmen sayısındaki artış yaklaşık 15 kat, öğrenci sayısındaki artış ise yaklaşık 12 kat olarak gerçekleşmiştir.

Bu verilere göre genel ortaöğretim kurumlarında öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 1970-1971 eğitim öğretim yılında yaklaşık 22 iken 2018-2019 eğitim öğretim yılında bu sayı 12 olarak açıklanmıştır (MEB, 2019a, s. 24).

2012 yılında zorunlu eğitiminin 12 yıla çıkarılmasından sonra ortaöğretimdeki okullaşma oranının yedi yıl içinde %14,1 arttığı görülmektedir. Ortaöğretimde net okullaşma oranı

2018-2019 eğitim öğretim yılında 84,2'ye ulaşırken genel ortaöğretimdeki öğrenci sayısının ortaöğretimde okuyan toplam öğrenci sayısına oranı %57,53 olarak karşımıza çıkmaktadır (MEB, 2019a, s. 218).

BÖLÜM V

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu başlık altında 1970 yılından günümüze kadar geçen süre içinde ortaöğretimde görülen gelişmeler ile ilgili bulgulara dayalı olarak sonuç, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Aşağıda araştırma sonucunda 1970-2020 yılları arasında ortaöğretimin gelişimine ilişkin yasal düzenlemeler, izlenen politikalar, genel ortaöğretimdeki okul türleri, ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulü, öğretim programları, öğrenci başarısını değerlendirme, ders kitapları, öğretmen yetiştirme, projeler ve sayısal gelişmeler başlıkları altında elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

- Yasal düzenlemeler

Eğitim sisteminin genel yapısı ve Millî Eğitimin düzenlenmesine esas olan amaç ve ilkeler 1973'te çıkarılan 1739 sayılı METK ile belirlenmiştir. METK'da liseler ortaöğretim kavramının karşılığı olarak belirlenmiş, böylece daha önce iki devreli bir yapıya sahip olan ortaöğretim kurumları tek devreli hale getirilmiştir.

Eğitim hakkı 1982 Anayasası ile Devlet'in güvencesi ve sorumluluğu altına alınmış ve bugün Türkiye'de uygulanmakta olan 4+4+4 Eğitim Sisteminin son basamağı olan ortaöğretim METK'da "ilköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümü" şeklinde tanımlanmıştır.

1982 yılında çıkarılan 2684 sayılı Kanun ile MEB'e bağlı ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında öğrencilerin parasız yatılı veya burslu okumalarına ve bunlara yapılacak sosyal yardımlara ilişkin esaslar düzenlenmiştir.

1983 yılında eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esasları düzenlemek amacıyla çıkarılan 2923 sayılı Kanunda 2003 yılında yapılan değişiklikle Türk vatandaşlarının günlük yaşamlarında geleneksel olarak kullandıkları farklı dil ve lehçelerle eğitim ve öğretim yapmak amacıyla özel okul açılabilmesi ifade edilmiştir. Yabancı dil eğitim ve öğretimiyle ilgili uygulamaların Türk Millî Eğitiminin amaçlarına, temel ve ana ilkelerine ve bu Kanundaki esaslara uygunluğunun; ilköğretim, ortaöğretim ve yaygın eğitim kurumlarında MEB'in denetiminde olduğu belirtilmiştir.

1997 yılında özel eğitim gerektiren bireylerin eğitimi hakkında çıkarılan KHK'da bu bireylerin engellilik durumu ve ihtiyaçlarına göre eğitim alacakları kurumlar belirlenmiştir. Böylece özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler genel ve mesleki eğitimden faydalanabilmişlerdir.

2004 yılında çıkarılan Millî Eğitim Bakanlığı Denklik Yönetmeliği ile yurt dışında eğitim gören öğrencilerin denklik işlemlerine ilişkin usuller düzenlenmiştir.

2011 yılında çıkarılan 652 sayılı KHK ile MEB'in kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlenmiştir. Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün görevleri de bu KHK ile belirlenmiştir.

2012 yılında çıkarılan 3959 sayılı Yönetmelik ile okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve liselerde kıyafet ve kıyafet serbestliğinin önü açılmıştır.

2013 yılında yayınlanan "Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği" ile ortaöğretim kurumlarının eğitim, öğretim, yönetim ve işleyişine dair usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Ortaöğretim kurumlarına geçiş işlemleri ile ilgili usul ve esaslar 1999, 2007, 2011, 2014 ve 2018 yıllarında yürürlüğe giren yönergeler ile belirlenmiştir.

- İzlenen politikalar

1970'ten günümüze 12 Millî Eğitim Şûrası toplanmış, bu şûralarda ortaöğretimle ilgili sorunlar da gündeme getirilmiş ve bu sorunlarla ilgili çözüm arayışlarında bulunulmuştur. Millî Eğitim Şûralarında görüşülen konu başlıklarının sıklıkla tekrarlanması akıllara bu konular ile ilgili sorunlara uzun yıllar neden çözüm getirilemediği sorusunu getirmektedir. Örneğin genel ortaöğretim ve mesleki teknik eğitimde öğrenci sayılarında oluşan dengesizlik, öğretmenlerin özlük hakları ve toplumdaki itibarının arttırılması, yükseköğretim önündeki yığılmanın önlenmesi gibi konuların şûralarda sıklıkla dile

getirildiği ancak bu konularla ilgili sorunların günümüzde hala geçerliliğini koruduğu görülmektedir. Tofur, Aypay ve Yücel'in de belirttiği gibi Şûralarda ulaşılan çözümlerin ve alınan kararların her defasında uygulamaya koyulamaması veya kısmen uygulamaya koyulması durumu Millî Eğitim Şûralarının fiili sonuçları bakımından kısır bir döngüde kalmasına yol açmıştır (Tofur, Aypay ve Yücel, 2016, s. 268).

Şûralarda alınan bazı kararlar ile sonrasında yapılan uygulamaların tutarsızlık içerdiği görülmektedir. Örneğin 18. Şûrada desteklenen ve mezunlarının teşvik edilmesi önerilen Anadolu öğretmen liseleri bu kararın alınmasından birkaç yıl sonra tamamen kapatılmıştır. Yine 18. Şûrada alınan ortaöğretime geçiş sisteminin sadece özelliği olan ortaöğretim kurumlarını kapsayacak şekilde düzenlenmesi kararının ardından yapılan ilk değişiklikle bütün ortaöğretim kurumlarına sınavla öğrenci alınmaya başlanmıştır. 18. Şûra kararı ise Şûradan yedi yıl sonra yapılan düzenlemeyle getirilen LGS ile uygulamaya koyulmuştur.

1970'ten günümüze kadar geçen süre içerisinde hazırlanan Kalkınma Planları incelendiğinde ortaöğretimin eğitim planlarında önemli ve öncelikli bir eğitim düzeyi olarak ele alındığı görülmektedir. Mesleki ve teknik eğitimin ortaöğretimdeki okullaşma oranı içindeki payının artırılması hedefinin planlarda sıklıkla yer aldığını ancak uygulamada başarı sağlanamadığını söylemek mümkündür. Taşpınar'ın da belirttiği gibi ilköğretimden ortaöğretime, ortaöğretimden yükseköğretime geçişte bilişsel niteliklerin öncelikli olması ve alınan kararlarda da sürekli genel eğitimi ön plana çıkaracak bir sistem yapısı oluşturulması, bu düzeylerdeki mesleki teknik eğitim kurumlarına geçişleri olumsuz etkilemeye devam etmektedir (Taşpınar, 2014, s. 5). Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planından itibaren yükseköğretim önündeki yığılma sorununa çözüm yolu olarak ortaöğretimin mesleki ve teknik ağırlıklı olarak geliştirilmesi gösterilmiş ve planlar bu doğrultuda yapılmıştır. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planına kadar ortaöğretim düzeyi okul türü temelinde planlanırken bu Plandan sonra program türü esas alınmaya başlanmıştır. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında üniversitelere giriş sınavlarında normal liseler ile mesleki ve teknik lise mezunları arasındaki farklı değerlendirmelerin kaldırılması yöntemiyle mesleki ve teknik eğitimin yaygınlaşması hedeflenmiştir. Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planından itibaren ise üniversite önündeki yığılma sorununa yeni üniversiteler açılarak çözüm getirilmeye çalışılmış ancak bu durum beraberinde yeni sorunlar getirmiştir. Nitekim Doğan çalışmasında üniversite sayısının fazla olmasının hem akademik hem de idari personel yetersizliğine neden olduğunu, bu durumun da yükseköğretimde kalitenin düşmesine

sebebiyet verdiğini ve yeni kurulan üniversitelerde kurumsallaşmanın sağlanamadığını ifade etmiştir (Doğan, 2013, s. 115). Arap da çalışmasında bu üniversitelerin uzun vadede bilimsel gelişime katkılarının, öğrencilerin gelişimine ve mezuniyet sonrası performanslarına katkılarının, üniversitelerin diğer sorunlarıyla birlikte gündemde yer alacağını ifade etmiştir (Arap, 2010, s. 26).

1970'ten günümüze hükümet programları incelendiğinde eğitime millî bir kimlik kazandırılması, yükseköğretim önündeki yığılmaların giderilmesi, genel ortaöğretimdeki yoğunluğun azaltılarak mesleki teknik eğitime ağırlık verilmesi, yönlendirme sistemi gibi konuların sıklıkla programlarda yer aldığı görülmektedir. Hükümet programlarında da genel ortaöğretimden ziyade mesleki teknik eğitime önem verildiği, genel ortaöğretimin sorunlarını çözmeye ya da kalitesini arttırmaya yönelik pek fazla ifadeye yer verilmediği görülmektedir.

Aynı dönemde toplanan Şûralarda, geçerli olan hükümet programlarında ve kalkınma planlarında ortak sorunların ele alındığı ancak bu sorunlarının çözümlerinin çok uzun yıllara yayıldığı, ileriki şûra, kalkınma planı ve hükümet programlarında tekrar tekrar ele alındığı görülmektedir.

- Genel ortaöğretimdeki okul türleri

Günümüzde genel ortaöğretim kapsamında eğitim faaliyetlerini sürdüren liseler Anadolu liseleri, fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, spor liseleri ve güzel sanatlar liseleridir. Bu liseler dışında yabancı dil ağırlıklı liseler ve Anadolu öğretmen liseleri de genel ortaöğretim bünyesinde yer almış olan eğitim kurumlarıdır. Yabancı dil ağırlıklı liseler 2005 yılından itibaren kademeli olarak Anadolu liselerine dönüştürülürken Anadolu öğretmen liseleri ise 2014-2015 eğitim öğretim yılından itibaren fen lisesi, sosyal bilimler lisesi ya da Anadolu lisesine dönüştürülmüştür. 2008 yılında yayınlanan 1608 sayılı genelge ile ortaöğretimde okul çeşitliliği yerine program çeşitliliğini esas alan bir sistem oluşturmak üzere, 79 olan okul çeşidi sayısı 15'e indirilmiştir.

Genel ortaöğretimde açık öğretim liselerine kayıtlı öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısına oranının giderek artış göstermesi dikkat çekerken 2018-2019 eğitim öğretim yılı için bu oran yaklaşık %34 olduğu görülmektedir (MEB, 2019a, s. 129). Bu durumun olası olumsuz etkileri göz önünde bulundurulduğunda Türk Eğitim Derneğinin 2018 Eğitim Değerlendirme Raporunda da değinildiği gibi (TEDMEM, 2018, s. 167) açık öğretimin

örgün eğitime rutin bir alternatif oluşturmasının önüne geçilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

- Genel ortaöğretim kurumlarına öğrenci kabulü

1998 yılından günümüze ortaöğretime geçiş sisteminde Liselere Giriş Sınavı (LGS), Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS), 6, 7 ve 8. sınıflarda uygulanan üçlü Seviye Belirleme Sınavı (SBS), sadece 8. sınıfta uygulanan SBS, Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sınavı (TEOG) ve Liselere Geçiş Sınavı (LGS) olmak üzere altı farklı merkezi sınav uygulanmıştır.

Türkiye’de ortaöğretime öğrenci seçme ve yerleştirme süreci incelendiğinde temel belirleyici merkezi sınavlar olmakla birlikte bu sınavların içeriği, yapısı, puan hesaplama yöntemi gibi konularda istikrarın sağlanamadığı görülmektedir. Çoğunlukla bir veya birkaç sınavın uygulamasına dayanan ortaöğretime geçiş sisteminin uğradığı değişiklikler daha çok sınav sayısı ve uygulama yöntemi konularında meydana gelmiş olup çok köklü değişiklikler yapılmamıştır.

Ortaöğretime öğrenci yerleştirme açısından incelendiğinde LGS’ye kadar olan sistemlerin merkezi yerleştirmeye dayandığı, 2018 yılından itibaren ise merkezi ve yerel yerleştirme olmak üzere iki farklı şekilde yerleştirme işlemi yapıldığı görülmektedir. 2019 LGS Merkezi Yerleştirme sonuçlarına göre (MEB, 2019f, s. 25) 138.993 öğrenci merkezi sınavla ortaöğretime kayıt yaptırmış, sınava katılan öğrencilerin %88’i yerel yerleştirme sistemi ile okullara yerleştirilmiştir. Sınavla öğrenci kabul eden Anadolu, fen ve sosyal bilimler liseleri kontenjanlarını doldururken Anadolu imam hatip ve mesleki ve teknik Anadolu liseleri ilk yerleştirmede kontenjanlarını doldurmamıştır (MEB, 2019h, s. 25). Gür, Çelik ve Coşkun’un (Gür, Çelik ve Coşkun, 2013, s. 23) çalışmalarında dikkat çektiği liseler arasındaki hiyerarşik yapılanmanın Demir ve Yılmaz’ın da belirttiği gibi hala devam etmekte olduğu görülmektedir (Demir ve Yılmaz, 2019, s. 176).

- Öğretim programları

Ortaöğretim programları 1970 yılından günümüze birtakım değişikliklere uğramış, incelenen süreç içerisinde 1970, 1974, 1978, 1985, 1991, 1998, 2005, 2009, 2010, 2013, 2014 ve 2017 programları ortaöğretim kurumlarında uygulamaya koyulmuştur.

1970 yılından itibaren liseler yükseköğretime hazırlayan, hem mesleğe hem de yükseköğretime hazırlayan, hayata veya iş alanlarına hazırlayan programlar şeklinde üç bölüme ayrılmış olup genel liselerde yükseköğretime hazırlayan program uygulanmıştır.

1974 yılında uygulanan öğretim programında dersler ortak dersler, özel dersler ve seçmeli ya da meslek dersleri olmak üzere üç kategoriye ayrılmıştır. Buradaki ortak dersler bütün programlarda her öğrenci için zorunlu olan dersleri, özel dersler yalnız ilgili programdaki öğrencilerin alması gereken dersleri, seçmeli dersler ise öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre serbestçe seçtiği dersleri ifade etmektedir.

Liselerde fen ve matematik programlarında 1967 yılından beri uygulanan klasik ve modern program ayrımına 1985 yılında son verilmiştir. Böylece modern fen programlarında yer alan fen bilgisi ve fiziksel bilimlere giriş dersi bütün öğretim programlarında fizik, kimya, biyoloji dersleri olarak yer almaya başlamıştır.

1991-1992 eğitim öğretim yılından itibaren ders geçme ve kredi sisteminin uygulanmaya başlamasıyla yeni öğretim programları uygulamaya koyulmuştur. 1995-1996 eğitim öğretim yılından itibaren ise sınıf geçme sistemine geri dönmüştür.

2005 yılında yayınlanan öğretim programı yapılandırmacılık yaklaşımı çerçevesinde ele alınmış, isim, amaç ve içerik açısından benzer dersler ve konular birleştirilerek 190 olan ders sayısı 96'ya indirilmiştir. 2009 öğretim programında 2005 programına ek olarak geometri dersi yer almış, seçmeli ders sayısı artırılmış, haftalık toplam ders saatinde bir değişiklik olmamıştır. 2010 programında genel liselerde haftalık toplam ders saati sayısı 30 iken, 2013 öğretim programında bu sayı 37'ye, 2014 öğretim programında ise 40'a çıkarılmıştır. 2014 genel lise öğretim programında bir önceki programda dokuz olan alan sayısı matematik ve fen bilimleri alanlarının birleştirilmesiyle sekize indirilmiştir. Yazçayır, Selvi ve Demirel 2013 yılında yaptıkları çalışmada yeni ortaöğretim programlarının bağlam, hedef, içerik ölçütlerine göre kısmen uygun, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme ve değerlendirme ölçütlerine göre uygun olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Aynı çalışmada tamamlayıcı ölçme değerlendirme yöntemlerinin programların güçlü bir yanı olarak öne çıktığını ancak uygulamada yeterince yer bulmadığını, öğretmenlerin uygulama konusunda sorun yaşadığını ifade etmişlerdir (Yazçayır, Selvi ve Demirel, 2013, s. 24).

2017 öğretim programında 2014 programında dil ve anlatım ve Türk edebiyatı olmak üzere iki farklı ders olarak yer alan dersler Türk dili ve edebiyatı adıyla terk derste birleştirilmiştir.

Aynı şekilde sağlık bilgisi ve trafik ve ilk yardım dersleri sağlık bilgisi ve trafik kùltùrù dersi adıyla birleştirilmiştir. 2017 programının haftalık ders saati toplamında bir değişiklik olmamıştır.

- Öğrenci başarısını değerlendirme

1974 yılında yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaokullar ve Ortaöğretim Kurumlarının Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliğinde 10'luk not sistemi esas alınmış ve liselerde doğrudan sınıf geçme şartı her dersten hem iki kanaat notu ortalamasının en az 5 hem de ikinci kanaat notunun en az 5 olması şeklinde belirlenmiştir. Bir veya daha fazla dersten 4 ve daha az not alan öğrencilerin bütünlemeye kalacağı ifade edilmiştir. 1976 yılında yayınlanan yönetmelikle birlikte derslerde başarısız olan öğrenciler için tamamlama kursları ve tamamlama sınavları getirilmiş, bu uygulama 1981 yılında kaldırılmıştır.

1991 yılında yayınlanan yönetmelikle ortaöğretimde ders geçme ve kredi sistemi uygulamaya konulmuştur. Bu sistemde notlar harflerle ifade edilmiş olup öğrencilerin devam ettikleri dönemde herhangi bir dersten başarılı sayılmaları için o derse ait dönem notunun en az "D" olması şartı aranmıştır. Ortak derslerde başarısız olan öğrencilerin bu dersi bir defa daha tekrarlamaları, yine başarısız olurlarsa bu dersi bırakmaları esası getirilmiştir. Büyükkaragöz ve Izgar çalışmalarında bu sistemin çağdaş, demokratik ve başarıyı değerlendirmesi açısından sınıf geçme sistemine göre olumlu bir sistem olarak değerlendirildiğini ancak rehberlik servisleri ve danışman öğretmenlik uygulamasının işlerliği, öğrencilerin başka okullardan ders alması, okulların tüm imkânlarının öğrencilere sunulması gibi konularda yaşanan sorunların giderilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir (Büyükkaragöz ve Izgar, 1995, s. 359).

1995'te yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliği ile sınıf geçme sistemine geri dönülmüş ve beşlik not sistemi esas alınmıştır. Buna göre başarısız dersi bulunan öğrencilerden yıl sonu başarı ortalaması 2,50'den aşağı olanlara ortalama yükseltme sınavına girme şansı tanınmıştır.

2004 yılında yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliğine göre öğrencilerin, ders yılı sonunda herhangi bir dersten başarılı sayılabilmesi için ikinci dönem notunun, en az "geçer" ancak birinci dönem notu "etkisiz" ise ikinci dönem notunun en az "orta" olması şartı aranmıştır. Ders yılı ya da ortalama

yükseltme sınavları sonunda, tüm derslerden başarılı olan öğrencilerin doğrudan sınıfını geçeceği belirtilmiştir.

2007 yılında öğrenci başarısını değerlendirmede 100'lük sisteme geçilmiştir. Öğrencilerin herhangi bir dersten başarılı sayılabilmeleri için iki dönem puanının aritmetik ortalamasının en az 50 veya birinci dönem puanı ne olursa olsun ikinci dönem puanının en az 70 olması şartı aranmıştır.

1981 yılında yayınlanan “Temel Eğitim İkinci Kademe (Ortaokul) ve Ortaöğretim Kurumlarını Dışardan Bitirme Sınavları Yönetmeliği” ile okul dışından bitirme sınavlarının bir kısmının merkezi sistemle ve yılda iki defa yapılması esası kabul edilmiştir. 2005 yılında “Millî Eğitim Bakanlığı Açık Öğretim Lisesi Yönetmeliği” yayınlanmış, bu yönetmelik 2009 yılında değişikliğe uğramıştır. Buna göre öğrencilerin merkezî sistem ve test yöntemiyle yapılacak olan sınavlardan başarılı sayılabilmesi için, sınava girdiği dersten en az 45 puan alması gerektiği ifade edilmiştir.

- Ders kitapları

1970'ten günümüze Türkiye'de ders kitapları MEB'in hazırlamış olduğu kanun ve onlara bağlı müfredat programlarına göre; tek ders kitabı uygulaması, çok kitap uygulaması, sipariş yolu, yarışma usulü, devlet tarafından karşılanması gibi çeşitli uygulamalarla yayınlanmıştır.

1970'lerin başında çok kitap uygulaması yürürlükte olup 1976-1977 eğitim öğretim yılında tek ders kitabına dönüşün uygulaması olarak ısmarlama yöntemi ile ders kitapları yazdırılmıştır.

1986 yılında yayınlanan yönetmelikle Bakanlığa bağlı okullarda okutulacak ders kitaplarının; yarışma, sipariş, satın alma, Bakanlıkça hazırlanma usulleriyle sağlanacağı belirtilmiştir. 1995 yılında yayınlanan yönetmelikle bu yöntemlere ek olarak “özel kesimce hazırlama” usulü de benimsenmiştir.

2002 yılında yayınlanan genelgede ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında okutulacak ders kitaplarının, ilgili sınıf ve branş öğretmeni tarafından seçileceği ifade edilirken bu seçimler 2003-2004 eğitim öğretim yılından itibaren internet üzerinden yapılmaya başlanmıştır.

2007-2008 eğitim öğretim yılında resmî ilköğretim ve resmî ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilere ders kitapları Bakanlık tarafından ücretsiz olarak verilmeye başlanmış, bu kitaplar için ders kitabı seçimi yapılmamıştır.

- Öğretmen yetiştirme

1970’li yılların başlarında nitelik ve nicelik açısından öğretmen yetiştirmeyle ilgili problemler hükümet programlarında ve kalkınma planlarında ifade edilmiş ve çözüm arayışlarında bulunulmuştur.

1974 yılında gece öğretimi ve mektupla öğretim yöntemleriyle öğretmen yetiştirme uygulamalarına başlanmış, 1978’de gece öğretime, 1976’da da mektupla öğretime son verilmiştir. 1978 yılında eğitim enstitülerinde hızlandırılmış program uygulaması başlamıştır. Bu uygulamaların ortaöğretimdeki öğretmen ihtiyacını sayısal olarak gidermeye yönelik olduğu, nitelik konusunda ise birtakım tavizler verildiğini söylemek mümkündür.

1978 yılında dal öğretmeni yetiştiren eğitim enstitülerinin öğretim süresi dört yıla çıkarılarak isimleri yüksek öğretmen okulu olarak değiştirilmiştir. 1982 yılında öğretmen yetiştiren bütün yükseköğretim kurumları üniversitelere devredilmiş, genel ve mesleki ortaöğretime öğretmen yetiştiren yüksek öğretmen okulları, eğitim fakültesi adıyla yeniden teşkilatlandırılmıştır. 1989 yılında eğitim yüksekokullarının süreleri dört yıla çıkarılıp eğitim fakülteleri ile eşit duruma getirilmiştir.

Öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere farklı dönemlerde eğitim fakültesi mezunu olmayanların öğretmen olmasını sağlamak amacıyla çeşitli sertifika programları açılmış, 1997 yılında YÖK’ün aldığı kararla tezsiz yüksek lisans programları uygulamaya koyulmuştur. Bu programlar eğitim fakültesi öğrencileri için 3,5+1,5 yıl, fen-edebiyat fakültesi mezunları için 4+1,5 yıl olmak üzere iki şekilde yürütülmüş, bu kararı takiben öğretmenlik sertifikası programları kapatılmıştır.

2010 yılında tezsiz yüksek lisans programının da kapatılmasının ardından “pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı” uygulanmaya başlanmıştır. Sertifika programı 2012-2013 eğitim öğretim yılında iki yarıyıl verilirken sonraki yıllarda 14 hafta gibi kısa bir sürede vermeye başlanmıştır. Yükseköğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler için yaz döneminde “öğretmenlik sertifika programı” açılarak öğretmenlik sertifikası verilmiş, bu programdaki bazı dersler uzaktan eğitim yoluyla vermeye başlanmıştır. 2020’de sertifika düzeyinde yürütülen pedagojik formasyon sertifika eğitimi geçerliliğini yitirmiş, bunun yerine Bakanlık ve YÖK iş birliği ile lisansüstü düzeyde programların açılacağı ifade edilmiştir.

Öğretmen yetiştirme ve öğretmenlerin mesleki sorunları eğitim gündeminde sıklıkla yer bulsa da günümüzde hala bu sorunlarla ilgili geçerli çözüm yolları üretilmemiştir. Nitekim MEB'in 2019 yılında hazırladığı raporda öğretmen adaylarının seçiminde duyuşal ve psikometri becerilerin ölçüldüğü bir sınav sisteminin olmaması, bilişsel ağırlıklı soruların sorulduğu sınav puanlarına bağı kalınması ve adayların fiziksel ve kişilik özelliklerinin dikkate alınmaması, arz ve talep dengesi göz önünde bulundurulmadan verilmiş olan formasyon eğitimleri öğretmen yetiştirme sisteminin zayıf yönleri olarak tespit edilmiştir (MEB, 2019ı, s. 43). Altunya da çalışmasında MEB ile YÖK arasında yeterli bir eşgüdümün sağlanamamış olmasının öğretmen açığı ve öğretmen fazlası durumlarının oluşmasına sebep olduğunu belirtmiştir (Altunya, 2020, s. 354). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinin hazırlamış olduğı “Türkiye’de Öğretmen Eğitimi ve İstihdamı: Mevcut Durum ve Öneriler” raporunda öğretmenliğin, ancak eğitim fakültelerinden alınacak ana dal ve/veya çift ana dal programlarının diplomalarıyla yapılabilecek bir meslek olarak kabul edilmesi gerekliliğı vurgulanmış (H. Ü. E. F., 2017, s. 53) ancak 2020 yılında kaldırılan pedagojik formasyon sertifika eğitimi yerine lisansüstü düzeyde programların açılması kararı alınmıştır.

- Projeler

Ortaöğretim ile ilgili olarak yürütölmüş olan projelerin daha çok 2000’li yıllardan sonra uygulandığı görölmektedir. Ulusal kaynaklarla yürütölen projelere bakıldığında özellikle son yıllarda “e-Okul Projesi” , “Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH Projesi)”, “4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı”, ““Maker Hareketi”: Geleceğin Bilim İnsanlarının Yetiştirilmesi Projesi” gibi projelerle bilim ve teknolojinin eğitimde daha fazla ön planda tutulmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirildiğı dikkat çekmektedir. Uluslararası kaynaklarla yürütölen projeler arasında ise “Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Desteklenmesi Projesi”, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Duyarlı Okul Standartlarının Yaygınlaştırılması Projesi”, “Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi” gibi kızların eğitime ve eğitimde fırsat eşitliğine önem veren projelerin ön plana çıktığı görölmektedir.

- Sayısal gelişmeler

2018-2019 eğitim öğretim yılında genel ortaöğretim kademesinde 6.242 okul bulunduğı görölmektedir. Bu sayı 1970’ten günümüze yaklaşık 11 kat artış göstermiştir.

2018-2019 eğitim öğretim yılında genel ortaöğretim kurumlarında eğitim görmekte olan 3.250.334 öğrenci ve bu kademede görev yapmakta olan 175.275 öğretmen vardır. 1970 yılından 2019 yılına kadar genel ortaöğretimde öğrenci sayısındaki artış yaklaşık 12 kat, öğretmen sayısındaki artış ise yaklaşık 15 kat olarak gerçekleşmiştir. Genel ortaöğretim kurumlarında öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 2018-2019 eğitim öğretim yılı için 12 olarak açıklanmıştır.

2018-2019 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde net okullaşma oranı %84,2 olarak karşımıza çıkmaktadır. Genel ortaöğretimdeki öğrenci sayısının ortaöğretimde okuyan toplam öğrenci sayısına oranı ise 2018-2019 eğitim öğretim yılı için %57,53'tür.

5.2. Öneriler

Araştırma sonucunda aşağıdaki önerilerde bulunmak mümkündür:

1. Eğitim tarihi ile ilgili araştırmalar yoğunluk kazanmalı ve bu çalışmalar eğitim sisteminde yapılacak olan düzenlemeler için kaynak oluşturmalıdır.
2. Millî Eğitim Sisteminde ve ortaöğretim kurumlarında yapılan düzenlemelerin eğitimin kalitesine yansımaları belirlemeye yönelik araştırmalar yapılmalıdır.
3. Millî Eğitim Şûralarında eğitim sisteminin mevcut sorunlarına daha uygulanabilir ve faydalı çözümler getirilmeli ve sonrasında eğitim sisteminde yapılacak olan değişikliklerin şûra kararları ile çelişmemesi sağlanmalıdır.
4. Millî Eğitim Şûralarında, kalkınma planlarında ve hükümet programlarında genel ortaöğretimin kalitesini arttırmaya yönelik kararlar alınmalı ve hedefler bu doğrultuda belirlenmelidir.
5. Açık öğretim liselerindeki öğrenci sayısında görülen artışın eğitime olan etkilerini belirlemeye yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
6. Ortaöğretim programlarında yapılan düzenlemelerin uygulamaya yansıma düzeyleri araştırılmalı, bu konuda yaşanan aksaklıklar giderilmeye çalışılmalıdır.
7. Ortaöğretime öğretmen yetiştirmede nicelik açısından gelişme sağlamak adına nitelikten taviz verilmemelidir.
8. Bu araştırma mesleki teknik eğitim ve yaygın eğitim için de yapılabilir.
9. Bu araştırma 2020 yılından sonrası için de devam ettirilebilir.

KAYNAKLAR

- Akçay, C. (2006). *Türk eğitim sistemi*. Ankara: Anı.
- Akkutay, Ü. (1996). *Millî eğitimde yabancı uzman raporları (Atatürk dönemi)*. Ankara: Avni Akyol Ümit Kültür ve Eğitim Vakfı.
- Akyüz, Y. (2013). *Türk eğitim tarihi M.Ö. 1000 – M.S. 2013* (Gözden Geçirilmiş 25. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Alıcıgüzel, İ. (1979). *İlk ve orta dereceli okullarda öğretim: modern öğretimin ilke metod ve teknikleri*. İstanbul: İnkılap ve Aka.
- Altunya, N. (2020). *Türkiye’de eğitimin son 100 yılı*. Ankara: Eğitim-İş Yayınları.
- Arap, S. (2010). Türkiye yeni üniversitelerine kavuşurken: Türkiye’de yeni üniversiteler ve kuruluş gerekçeleri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 65(1), 1-29.
- Arıkan, O. (2018). *OKS, SBS ve TEOG fen bilimleri testi sorularının bilimsel süreç becerileri ve eleştirel düşünme becerilerine göre incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi Kırıkkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Arslanoğlu, İ. (1997). *Türk eğitim sistemi*. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Ayas, N. (1948). *Türkiye Cumhuriyeti millî eğitimi: Kuruluş ve tarihçeler*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.
- Bilasa, P. (2015). *Türkiye’de ilköğretimin tarihsel gelişimi (1970-2010)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyükkaragöz, S. ve Izgar, H. (1995). Ortaöğretim kurumlarında uygulanmakta olan ders geçme ve kredi sisteminin değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 3(3), 345-360.
- Cicioğlu, H. (1985). *Türkiye Cumhuriyeti’nde ilk ve ortaöğretim (Tarihi gelişimi)*. Ankara: Ankara Üniversitesi.

- Demirel, Ö. (1992). Türkiye’de program geliştirme uygulamaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 27-43.
- Demir, S. B. Ve Yılmaz, T. A. (2019). En iyisi bu mu? Türkiye’de yeni ortaöğretime geçiş politikasının velilerin görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19 (1), 164-183.
- Demirel, Ö. (2010). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Deniz, M. (2001). *Millî eğitim şûralarının tarihçesi ve eğitim politikalarına etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (1973). *Millî eğitim istatistikleri: Ortaöğretim 1971-1973*. Ankara: DİE.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (1978). *Millî eğitim istatistikleri: Ortaöğretim 1976-1978*. Ankara: DİE.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (1979). *Millî eğitim istatistikleri: Ortaöğretim 1978-1979*. Ankara: DİE.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (1982). *Millî Eğitim İstatistikleri: Ortaöğretim 1981-1982*. Ankara: DİE.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (1983). *Millî eğitim istatistikleri: Ortaöğretim 1982-1983*. Ankara: DİE.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (1986). *Millî eğitim istatistikleri: Ortaöğretim 1985-1986*. Ankara: DİE.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (1988). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 1987-1988*. Ankara: DİE.
- Devlet İstatistik Enstitüsü. (1989). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 1988-1989*. Ankara: DİE.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (1968). *İkinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (1973). *Üçüncü beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (1979). *Dördüncü beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT.

- Devlet Planlama Teşkilatı. (1985). *Beşinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (1990). *Altıncı beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (1996). *Yedinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2001). *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT.
- Devlet Planlama Teşkilatı. (2007). *Dokuzuncu beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: DPT.
- Doğan, D. (2013). Yeni kurulan üniversitelerin sorunları ve çözüm önerileri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (3,2), 108-116.
- Doğan, H. (1999). 75 yılda eğitim. *Cumhuriyet döneminde ortaöğretim programlarının şekillenmesinde etkili olan görüşler*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür.
- Duman, T. (1991). *Türkiye’de ortaöğretime öğretmen yetiştirme*. Ankara: DPT.
- Eğitim Reformu Girişimi. (2015). *Eğitim izleme raporu 2014-2015*. İstanbul: ERG.
- Ekinci, Y. (2007). *Siyasi parti ve hükümet programlarında eğitim (1920-2007)*. Ankara: M&B Yayın Dağıtım.
- Eraslan, L. ve Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 427–438.
- Ergezer, B. (1995). *Ortaöğretimde ders geçme ve kredi uygulaması*. Ankara: Ocak.
- Gelişli, Y. (2000). Anadolu öğretmen liselerinin kuruluşu ve gelişimi. *Millî Eğitim Dergisi*, 146. https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Millî_Egitim_Dergisi/146/gelisli.htm sayfasından erişilmiştir.
- Gül, H. (1992). *Kalkınma planlarında eğitime ilişkin sayısal hedefler ve gerçekleşme düzeyi*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Gür B., S., Çelik Z., ve Coşkun İ. (2013). Türkiye’de ortaöğretimin geleceği: hiyerarşi mi, eşitlik mi? SETA | Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı. Sayı:69, 1-28. http://file.setav.org/Files/Pdf/20130802120003_ortaogretim_analiz2.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Güven, İ. (2014). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Pegem Akademi.

- Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi. (2017). Türkiye’de öğretmen eğitimi ve istihdamı: mevcut durum ve öneriler. http://www.egitim.hacettepe.edu.tr/belge/OgretmenEgitimi-istihdam_Raporu.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Hazır, F. (1993). *Ortaöğretim programlarında yenileşme çalışmalarının kritik analizi (1990-1992)*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kalkınma Bakanlığı. (2014). *Onuncu beş yıllık kalkınma planı*. Ankara.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi* (18. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, Y. K. (2009). *İnsan yetiştirme düzenimiz: Politika-eğitim-kalkınma*. Ankara: Pegem Akademi.
- Küçükler, E. ve Gürbüz, A. (2012). Türkiye’de uygulanan dış kaynaklı eğitim projeleri nasıl bir toplumsal dönüşümü hedefliyor? *Millî Eğitim Dergisi*, 194, 51-71.
- Küçükler, E. (2012). Türkiye’de kalkınma planları kapsamında yapılan eğitim planlarının analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20, 9-26.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1949). Dördüncü Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164715_4_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1970a). Sekizinci Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_10/02113428_8_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1970b). Lise psikoloji dersi programı hakkında genelge. *Tebliğler Dergisi*, 1620, 304.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1970c). Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda okutulacak ders kitaplarının incelenme zamanı ile basılma ve dağıtılmalarının ne yolda yapılacağı hakkında yönetmelik’in 3. maddesinin c fıkrasının değiştirilmesi hakkında yönetmelik. *Tebliğler Dergisi*, 1593, 29.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1970d). Ders kitaplarının baskı yılı ve baskı sırasının belirtilmesi hakkında genelge. *Tebliğler Dergisi*, 1607, 130.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (1971). 1971-1972 öğretim yılında ilk ve orta dereceli okullarda okutulacak ders, yardımcı ders, müracaat kitapları ve ders araçları hakkında genelge. *Tebliğler Dergisi*, 1658, 169-259.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1972). *Ortaöğretim programındaki yönelmeler (1924-1970)*. İstanbul: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1973). *Millî eğitim temel kanunu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1974a). Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1974b). Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullar ve ortaöğretim kurumlarının sınıf geçme ve sınav yönetmeliği. *Tebliğler Dergisi*, 15098, 4-11.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1975). Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullar ve ortaöğretim kurumlarının sınıf geçme ve sınav yönetmeliği. *Tebliğler Dergisi*, 1821, 1-8.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1978). 1978-1979 öğretim yılından itibaren uygulanacak ders dağıtım çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2003, 456-458.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1981a). Onuncu Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165120_10_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1981b). Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda yararlanılacak kitapların hazırlanma, incelenme, basılma ve dağıtılma süreleri hakkında yönetmelik. *Tebliğler Dergisi*, 2088, 223-224.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1982a). *İlköğretim ve ortaöğretimde parasız yatılı veya burslu öğrenci okutma ve bunlara yapılacak sosyal yardımlara ilişkin kanun*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1982b). On Birinci Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165200_11_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1982c). *Yükseköğretim kurumları teşkilatı hakkında kanun hükmünde kararname (No: 41)*. Ankara: MEB.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (1982d). 1982-1983 öğretim yılında temel eğitim okulları ile ortaöğretim kurumlarında okutulacak ders kitapları hakkında genelge. *Tebliğler Dergisi*, 2108, 121-148.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1985a). Lise ve dengi okullarda okutulan klasik-modern fen programının kaldırılması ve buna göre düzenlenen “Lise haftalık ders dağıtım çizelgesi”nin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2196, 399.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1985b). *Millî eğitim gençlik ve spor istatistikleri 1984-1985 Öğretim Yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1986). Millî eğitim gençli ve spor bakanlığı ders kitapları yönetmeliği. *Tebliğler Dergisi*, 2211, 185-187.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1987). *Millî eğitim gençlik ve spor istatistikleri 1986-1987 Öğretim Yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1988). On İkinci Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165252_12_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1990). On Üçüncü Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165326_13_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1991a). Lise haftalık ders çizelgesinin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2343-EK, 4-7.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1991b). *Millî eğitim ile ilgili bilgiler 1990-1991 öğretim yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1992). *Millî eğitim ile ilgili bilgiler 1991-1992 öğretim yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1993a). On Dördüncü Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165401_14_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1993b). *Millî eğitim ile ilgili bilgiler 1992-1993 öğretim yılı*. Ankara: MEB.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (1994). *Millî eğitim ile ilgili bilgiler 1993-1994 öğretim yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1995a). Millî eğitim bakanlığı ders kitapları yönetmeliği. *Tebliğler Dergisi*, 2434, 597-605.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1995b). *Millî eğitim ile ilgili bilgiler 1994-1995 öğretim yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1996a). On Beşinci Millî Eğitim Şûrası https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2014_10/02113559_15_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1996b). *Millî eğitim ile ilgili bilgiler 1995-1996 öğretim yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1997a). *Özel eğitim hakkında kanun hükmünde kararname*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1997b). Millî eğitim bakanlığı ders kitapları yönetmeliğinin 14. maddesinin değiştirilmesine dair yönetmelik. *Tebliğler Dergisi*, 2480, 514.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1997c). *Millî eğitim ile ilgili bilgiler 1996-1997 öğretim yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1998a). Hükümet programlarında eğitim, 16. Millî Eğitim Şûrası dokümanı Millî Eğitim Temel Kanunu No:1739 http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1998b). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgelerinin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2492, 1127-1159.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1998c). *Millî eğitim ile ilgili bilgiler 1997-1998 öğretim yılı*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (1999a). Millî Eğitim Bakanlığı merkezi sistem sınav yönergesi. Ankara: MEB.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (1999b). On Altıncı Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_02/21142534_16_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2001). *Millî eğitim sayısal veriler 2000-2001*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2002a). 2002-2003 öğretim yılında okutulacak ilköğretim ve ortaöğretim ders kitapları hakkında genelge. *Tebliğler Dergisi*, 2537, 353-416.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2002b). *Millî eğitim sayısal veriler 2001-2002*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2003). *Millî eğitim sayısal veriler 2002-2003*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2004a) *Millî Eğitim Bakanlığı denklik yönetmeliği*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2004b). Millî Eğitim Bakanlığı ders kitapları yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik. *Tebliğler Dergisi*, 2559, 266-276.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2004c). *Millî eğitim sayısal veriler 2003-2004*, Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 542-596.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2006a). *Millî eğitim şûraları (1921-2006)*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2006b). On Yedinci Millî Eğitim Şûrası. https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165619_17_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2006c). *Türkiye eğitim istatistikleri 2005-2006*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2007a). *Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarına geçiş yönergesi*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2007b). 2007-2008 eğitim öğretim yılında okutulacak ilköğretim ve ortaöğretim ders kitapları hakkında genelge. *Tebliğler Dergisi*, 2596, 353-407.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2007c). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 2006-2007*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2008a). *Güzel sanatlar eğitimi yönetmeliği*. Ankara: MEB.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2008b). *İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarında parasız yatılılık, burs ve sosyal yardımlar yönetmeliği*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2008c, Aralık 4). Ortaöğretimde okul çeşitliliğinin azaltılması hakkında genelge. *Millî Eğitim Bakanlığı*, 1608.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2008d). *MEB bütçesine ilişkin rapor*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2008e). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 2007-2008*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 533-593.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2009b). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 2008-2009*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2010a). On Sekizinci Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29170222_18_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2010b). *Cumhuriyet döneminde Türk millî eğitim sistemindeki gelişmeler*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2010c). *Ortaöğretime geçiş sisteminde SBS ve yeni bir model*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2010d). *Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarına geçiş yönergesinde değişiklik yapılmasına dair yönerge*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1546-1594.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2010f). *Cumhuriyet döneminde Türk millî eğitim sistemindeki gelişmeler (1920-2010)*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2011a). Millî Eğitim Bakanlığının teşkilat ve görevleri hakkında kanun hükmünde kararname (No: 652). Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2011b). *Millî Eğitim Bakanlığı merkezi sistemle öğrenci alan ortaöğretim kurumlarına öğrenci yerleştirme yönergesi*. Ankara: MEB.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2011c). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 2010-2011*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2012). *Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul öğrencilerinin kılık ve kıyafetlerine dair yönetmelik (No: 2012/3959)*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2013a). *Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları yönetmeliği*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2013b). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 199-233.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 9. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2670, 1737.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2014a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarına geçiş Yönergesi. *Tebliğler Dergisi*, 77(2676-EK 1), 83-87.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2014b). On Dokuzuncu Millî Eğitim Şûrası. http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_12/10095332_19_sura.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2014c). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 2013/ '14*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 161-182.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2015). *Türk eğitim sistemi ve ortaöğretim*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 2015-2016*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2017a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2717, 1548-1571.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2017b). *2018 yılı bütçe sunuşu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2017c). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 2016-2017*. Ankara: MEB.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018a). *Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretime geçiş yönergesi*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018b). *Ortaöğretime geçiş tercih ve yerleştirme kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018c). *Ortaöğretim genel müdürlüğü izleme ve değerlendirme raporu 2018*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019a). *Millî eğitim istatistikleri örgün eğitim 2018-2019*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019b). 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı fen liseleri istatistikleri. http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_09/19185303_Fen_Lisesi.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019c). 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı güzel sanatlar liseleri istatistikleri. http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_09/19185304_GYzel_Sanatlar_Lisele ri.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019d). 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı sosyal bilimler liseleri istatistikleri. http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_09/19185304_SOSYAL_BYLYMLE R_LYSELERY.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019e). 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı spor liseleri istatistikleri. http://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_09/19185304_Spor_Liseleri.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019f). *Sınavla öğrenci alacak ortaöğretim kurumlarına ilişkin merkezî sınav başvuru ve uygulama kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019g). Ortaöğretimde ‘maker’ hareketi: geleceğin bilim insanlarının yetiştirilmesi projesi. <http://ogmprojeler.meb.gov.tr/Devam-Eden-Projeler/Ulusal-Projeler/Ortaogretimde-Maker-Hareketi-Gelecegin-Bilim-Insanlarinin-Yetistirilmesi-Projesi> sayfasından erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019h). *Liselere Geçiş Sistemi (LGS) kapsamında ilk yerleştirme sonuçları*. Ankara: MEB.

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019ı). *2018 yılı birim faaliyet raporu*. Ankara: MEB.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2020). Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esasları ile Eki Çizelgede Değişiklik Yapılması. *Tebliğler Dergisi*, 2754, 961-965.
- Oğuzkan, T. (1983). *Cumhuriyet döneminde eğitim*. İstanbul: Millî Eğitim.
- Oğuzkan, T. (Ed.). (1981). *Türkiye’de ortaöğretim ve sorunları*. İstanbul: Hisar Eğitim Vakfı.
- Okutan, Ö. (1983). *Cumhuriyet döneminde eğitim*. İstanbul: Millî Eğitim.
- Özalp, O. (1999). *Cumhuriyet döneminde eğitim politikaları ve uygulamaları, cumhuriyet döneminde eğitim II*, Ankara: Millî Eğitim.
- Özalp, R. ve Ataüinal, A. (1983). Cumhuriyet döneminde eğitim. *Millî eğitimde kongreler ve şûralar* (s. 105-140). İstanbul: Millî Eğitim.
- Resmî Gazete. (1974, Aralık 20). Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullar ve ortaöğretim kurumlarının sınıf geçme ve sınav yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 15098, 4-11.
- Resmî Gazete. (1976, Mayıs 4). Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaokullar ile Ortaöğretim Kurumlarının Sınıf Geçme ve İmtihan Yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 15577, 2-8.
- Resmî Gazete. (1981, Haziran 5). Temel Eğitim İkinci Kademe (Ortaokul) ve Ortaöğretim Kurumlarını Dışardan Bitirme Sınavları Yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 17361, 15-18.
- Resmî Gazete. (1983a, Ekim 19). Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Kanunu. *Resmî Gazete*, 18196, 24.
- Resmî Gazete. (1983b, Aralık 16). Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Ortaokullar ile Lise ve Dengi Okulların Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 18253, 11-27.
- Resmî Gazete. (1989, Haziran 14). Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Dışardan Bitirme Sınavları Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Yönetmelik. *Resmî Gazete*, 20195, 15-18.
- Resmî Gazete. (1991, Eylül 2). Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim kurumlarında ders geçme ve kredi yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 20979, 14-29.
- Resmî Gazete. (1992, Aralık 24). Millî Eğitim Bakanlığı ortaokul ve ortaöğretim kurumlarını dışardan bitirme sınavları yönetmeliğinin 5. maddesi (a) ve (b) bendlerinin değiştirilmesi hakkında yönetmelik. *Resmî Gazete*, 21445, 37.

- Resmî Gazete. (1995, Eylül 5). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları sınıf geçme yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 22395, 20-32.
- Resmî Gazete. (1996, Temmuz 19). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları sınıf geçme yönetmeliğinin bazı maddelerinin değiştirilmesine dair yönetmelik. *Resmî Gazete*, 22701, 15.
- Resmî Gazete. (1997, Ağustos 29). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları sınıf geçme yönetmeliğinin bazı maddelerinin değiştirilmesine dair yönetmelik. *Resmî Gazete*, 23095, 31.
- Resmî Gazete. (1998). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgelerinin kabulü. *Tebliğler Dergisi*, 2492, 1127-1158.
- Resmî Gazete. (2003, Ağustos 7). Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi ile Türk Vatandaşlarının Farklı Dil ve Lehçelerinin Öğrenilmesi Hakkında Kanun. *Resmî Gazete*, 25192.
- Resmî Gazete. (2004, Aralık 8). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları sınıf geçme ve sınav yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 25664.
- Resmî Gazete. (2005, Aralık 14). Millî Eğitim Bakanlığı açık öğretim lisesi yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 26023.
- Resmî Gazete. (2007, Şubat 1). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları sınıf geçme ve sınav yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik. *Resmî Gazete*, 26421.
- Resmî Gazete. (2008, Haziran 12). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları sınıf geçme ve sınav yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik. *Resmî Gazete*, 26904.
- Resmî Gazete. (2009, Mart 17). Millî Eğitim Bakanlığı açıköğretim lisesi yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik. *Resmî Gazete*, 27172.
- Resmî Gazete. (2013, Eylül 7). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları yönetmeliği. *Resmî Gazete*, 28758.
- Rufi, J. J. (1956). *Türkiye’de ortaöğretim: Müşahedeler, problemler ve tavsiyeler*. Ankara: Maarif.

- Sözer, E. (1996). Türk eğitim sisteminde ortaöğretim programları ve uygulamalar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 2(1), 116-128.
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2019). *On birinci beş yıllık kalkınma planı*. Ankara: SBB.
- Taşpınar, M. (2014). Mesleki eğitimde uzaktan eğitim ve toplumsal algı. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1-7.
- T.C. Anayasası (1961). <https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa61.htm> sayfasından erişilmiştir.
- T.C. Anayasası (1982). <https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa82.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Tofur, S., Aypay, A. ve Yücel, C. (2016). 1980-2014 Türk millî eğitim şûra kararları ile tebliğler dergisi fihristlerinin karşılaştırmalı değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 186, 253-274.
- Tompkins, E. (1956). *Türkiye Cumhuriyeti orta dereceli okullarda organizasyon, idare ve teftiş*. Ankara: Maarif.
- Turan, A. C. (1995). Türk millî eğitim sistemi içinde ders kitabı yayıncılığı ve sorunları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 216, 21-23.
- Türer, A. (2011). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Detay.
- Türk Eğitim Derneği. (2019). 2018 eğitim değerlendirme raporu. <https://tedmem.org/download/2018-egitim-degerlendirme-raporu?wpdmdl=2933&refresh=5f146e2b6acfc1595174443> sayfasından erişilmiştir.
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2019). Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı 1997-2017. http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1018 sayfasından erişilmiştir.
- Ulubey, Ö. ve Yıldırım, K. (2017). Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programının öğretmenlik becerilerinin gelişimine katkısının incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(40), 1-30.
- Ünal, F. ve Ünal, M. (2010). Türkiye’de ortaöğretim programlarının gelişimi. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1, 110-125.

- Ünal, S., Coştu, B. ve Karataş, F. Ö. (2004). Türkiye’de fen bilimleri eğitimi alanındaki program geliştirme çalışmalarına genel bir bakış. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 183-202.
- Yazçayır, N., Selvi, K. ve Demirel, Ö. (2013). Türkiye’de genel ortaöğretim programlarının değerlendirilmesi. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi*, 3(5), 13-24.
- Yıldırım A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112). <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5326/1485> sayfasından erişilmiştir.
- Yılmaz, E. (2018). *Ortaöğretime öğretmen yetiştirme modeli üzerine öğretmen eğitimcilerinin düşünceleri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yolcu, H. (2007). *Türkiye’de ilköğretim finansmanının değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yüksek Öğretim Kurumu (1998). *Eğitim fakültelerinde öğretmen yetiştirme programlarının yeniden düzenlenmesi*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu.
- Yücel, H. A. (1993). *Millî eğitim ile ilgili söylev ve demeçler*. Ankara: Kültür.
- Yücel, H. A. (1994). *Türkiye’de orta öğretim*. Ankara: Kültür Bakanlığı Başvuru Eserleri.
- Yücesu, A. (2005). *1994-2004 yılları arasında Liselere Giriş Sınavı’nda (LGS) çıkmış Türkçe sorularının dil bilgisel açıdan incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elâzığ.

EKLER

EK 1. 2005 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	5	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	8	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	33	12	14	9
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	FİZİK	-	4	4	4
	KİMYA	-	4	4	4
	BİYOLOJİ	-	4	4	4
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	18	18	20

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (2)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		1	4	2	5
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 561.

EK 2. 2005 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi Türkçe-Matematik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	32	12	12	7
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	COĞRAFYA	-	4	2	2
	TOPLAM	-	18	17	19

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		2	4	5	8
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 549.

EK 3. 2005 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi Fen Bilimleri Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	32	19	17	12
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BİYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	12	15	17

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (2)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		2	3	2	5
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 547.

EK 4. 2005 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi Sosyal Bilimler Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	32	10	12	7
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	TARİH	-	4	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	4	4	4
	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	2	-
	MANTIK	-	-	-	2
	TOPLAM	-	18	19	19

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		2	6	3	8
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 548.

EK 5. 2005 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi Yabancı Dil Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	-	-	-
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	32	13	11	6
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	5	5	5
	YABANCI DİL	-	13	13	13
	TOPLAM	-	18	18	18

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı	2	3	5	10	
REHBERLİK	1	1	1	1	
TOPLAM DERS SAATİ	35	35	35	35	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 550.

EK 6. 2005 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	HAZIRLIK SINIFI	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER VE ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	5	-	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	-	2	3	4	4
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	-	3	4	5	5
	SOSYAL BİLİMLER	-	5	5	-	-
	FEN BİLİMLERİ	-	5	5	-	-
	MATEMATİK	5	5	6	6	6
	YABANCI DİL	18	5	5	5	5
	II. YABANCI DİL	4	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-	-
	OSMANLI TÜRKÇESİ	-	-	2	2	2
	DİKSİYON VE HİTABET	-	-	-	-	2
	FELSEFE	-	-	-	2	-
	BİLGİ KURAMI	-	-	-	-	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	-
	TOPLAM	34	30	34	28	28
SEÇMELİ DERSLER	GÜZEL SANATLAR	-	2	-	5	5
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	-	2	-	5	5
	BEDEN EĞİTİMİ	-	2	-	-	-
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI	-	-	-	1	1
	GİRİŞİMCİLİK	-	-	-	1	1
	PROJE HAZIRLAMA	-	-	-	1	1
	FEN BİLİMLERİ	-	-	-	5	5
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	5	5
	PSİKOLOJİ	-	-	-	5	5
	İŞLETME	-	-	-	5	5
	EKONOMİ	-	-	-	5	5
	KÜRESELLEŞEN TOPLUMDA İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ	-	-	-	5	5
	SOSYAL ETKİNLİK	-	2	-	2	2
	Alınabilecek Ders Saati Sayısı	-	4	-	8	8
	REHBERLİK	1	1	1	1	1
	TOPLAM DERS SAATİ	35	35	35	37	37

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 563.

EK 7. 2005 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	HAZIRLIK SINIFI	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER VE ALAN DERSLERİ	TÜRKÇE	5	-	-	-	-
	DİL VE ANLATIM	-	2	3	3	3
	TÜRK EDEBİYATI	-	3	4	4	4
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	-	1	1	1	1
	SOSYAL BİLİMLER	-	5	6	6	6
	FEN BİLİMLERİ	-	5	-	-	-
	MATEMATİK	5	5	5	-	-
	YABANCI DİL	18	5	5	5	5
	II. YABANCI DİL	4	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-	-
	OSMANLI TÜRKÇESİ	-	-	2	2	2
	DİKSİYON VE HİTABET	-	-	-	-	2
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	-	5
	FELSEFE	-	-	-	2	-
	BİLGİ KURAMI	-	-	-	-	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	-
	TOPLAM	34	30	29	26	31
SEÇMELİ DERSLER	GÜZEL SANATLAR	-	2	2	5	5
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	-	2	2	5	5
	BEDEN EĞİTİMİ	-	2	2	2	-
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI	-	-	1	1	-
	GİRİŞİMCİLİK	-	-	1	1	-
	PROJE HAZIRLAMA	-	-	1	1	-
	MATEMATİK	-	-	-	5	5
	FEN BİLİMLERİ	-	-	-	5	5
	PSİKOLOJİ	-	-	-	5	5
	İŞLETME	-	-	-	5	5
	EKONOMİ	-	-	-	5	5
	KÜRESELLEŞEN TOPLUMDA İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ	-	-	-	5	5
	SOSYAL ETKİNLİK	-	2	2	2	-
	Alınabilecek Ders Saati Sayısı	-	4	5	10	5
REHBERLİK		1	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	37	37

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 262.

EK 8. 2005 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	32	12	12	7
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	COĞRAFYA	-	4	2	2
	EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ	2	-	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	1	-	-	-
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	2	-	-
	GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ	-	1	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	2	-
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	-	2
	ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ	-	-	1	-
	EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	-	-	-	1
	TOPLAM	3	21	20	22

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	ÇOCUK EDEBİYATI (1)				
	HALK EĞİTİMİ VE TOPLUM KALKINMASI (1)				
	EĞİTİM YÖNETİMİ (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	2	3	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		36	36	36	36

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 559.

EK 9. 2005 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	32	19	17	12
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BİYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ	2	-	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	1	-	-	-
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	2	-	-
	GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ	-	1	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	2	-
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	-	2
	ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ	-	-	1	-
	EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	-	-	-	1
	TOPLAM	3	15	18	20

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	ANALİTİK GEOMETRİ (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	HALK EĞİTİMİ VE TOPLUM KALKINMASI (1)				
	COÇUK EDEBİYATI (1)				
	EĞİTİM YÖNETİMİ (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	1	-	3
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		36	36	36	36

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 557.

EK 10. 2005 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	32	10	12	7
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM		4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI		4	4	4
	TARİH		4	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ			-	4
	COĞRAFYA		4	4	4
	PSİKOLOJİ		2	-	-
	SOSYOLOJİ		-	2	-
	MANTIK		-	-	2
	EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ	2	-	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	1	-	-	-
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	2	-	-
	GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ	-	1	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	2	-
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	-	2
	ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ	-	-	1	-
	EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	-	-	-	1
	TOPLAM	3	21	22	22

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	ANALİTİK GEOMETRİ (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	ÇOCUK EDEBİYATI (1)				
	HALK EĞİTİMİ VE TOPLUM KALKINMASI (1)				
	EĞİTİM YÖNETİMİ (1)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	4	1	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		36	36	36	36

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 558.

EK 11. 2005 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	-	-	-
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	32	13	11	6
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	5	5	5
	YABANCI DİL	-	13	13	13
	EĞİTİM BİLİMLERİNE GİRİŞ	2	-	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	1	-	-	-
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	2	-	-
	GRUPLA ÇALIŞMA TEKNİKLERİ	-	1	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	2	-
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	-	2
	ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ	-	-	1	-
	EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	-	-	-	1
	TOPLAM	3	21	21	21

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	ÇOCUK EDEBİYATI (1)				
	HALK EĞİTİMİ VE TOPLUM KALKINMASI (1)				
	EĞİTİM YÖNETİMİ (1)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı	-	1	3	8	
REHBERLİK	1	1	1	1	
TOPLAM DERS SAATİ	36	36	36	36	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 560.

EK 12. 2005 Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	23	20	11	6
ALAN DERSLERİ	TEMEL SPOR EĞİTİMİ	4	-	-	-
	İNSAN ANATOMİSİ	2	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ BİLİMİNE GİRİŞ	1	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ	1	-	-	-
	SPOR	-	6	6	6
	ANTREMAN BİLGİSİ	-	1	-	-
	SPOR KAZALARINDAN KORUNMA VE İLK YARDIM	2	-	-	-
	SPOR FİZYOLOJİSİ	-	-	2	-
	SPOR MASAJI	-	2	-	-
	SPOR TESİSLERİ VE MALZEME BİLGİSİ	-	1	-	-
	SPOR PSİKOLOJİSİ	-	-	2	-
	SPOR VE BESLENME	-	-	2	-
	TÜRK SPOR TARİHİ	-	-	2	-
	ÖZEL ALAN ÇALIŞMASI	-	-	2	2
	SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU	-	-	-	2
	SPOR SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	EĞİTSEL OYUNLAR	-	-	-	2
	RİTİM EĞİTİMİ VE DANS	-	-	-	2
	TOPLAM	10	10	16	16

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	3	6	11
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		34	34	34	34

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 564.

EK 13. 2005 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Resim Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	6	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	28	20	14	9
ALAN DERSLERİ	DESEN ÇALIŞMALARI	2	2	4	4
	II BOYUTLU SANAT ATÖLYE	1	3	4	4
	MODELAJ	1	-	-	-
	SANAT EĞİTİMİNİN TEMEL KAVRAMLARI	1	-	-	-
	III BOYUTLU SANAT ATÖLYE	-	3	4	-
	MÜZE EĞİTİMİ	-	-	-	1
	PLASTİK SANATLAR TARİHİ	1	-	-	-
	GRAFİK TASARIM	-	-	2	-
	DRAMA	-	-	1	-
	TÜRK RESİM HEYKEL SANATI	-	-	1	-
	DİJİTAL TASARIM	-	-	-	4
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI	-	-	-	2
	ESTETİK	-	-	-	2
	SANAT ESERLERİNİ İNCELEME	-	-	-	1
	TOPLAM	6	8	16	18

SEÇMELİ DERSLER	MÜZİK (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	FİZİK (2)				
	KİMYA (2)				
	BİYOLOJİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	6	4	7
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 556.

EK 14. 2005 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	6	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	28	20	14	9
ALAN DERSLERİ	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA	1	2	4	4
	PİYANO	1	2	2	2
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	1	2	2
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	1	2	2
	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1
	TÜRK MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2
	BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1
	DİJİTAL MÜZİK	-	-	1	-
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1
	TOPLAM	6	8	18	19

SEÇMELİ DERSLER	RESİM (2)				
	BEDEN EĞİTİMİ (2)				
	TARİH (2)				
	COĞRAFYA (2)				
	MATEMATİK (2)				
	GEOMETRİ (2)				
	PSİKOLOJİ (2)				
	SOSYOLOJİ (2)				
	MANTIK (2)				
	SEÇMELİ YABANCI DİL(2)				
	SANAT TARİHİ (2)				
	GİRİŞİMCİLİK (1)				
	BİLGİ KURAMI (1)				
	PROJE HAZIRLAMA (1)				
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (2)				
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)				
	ÇALGI BAKIM VE ONARIMI (1)				
	SOSYAL ETKİNLİK (2)				
Alınabilecek Ders Saati Sayısı		-	6	2	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 555.

EK 15. 2005 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	26	4	5	-
SEÇMELİ DERSLER	KUR'İ AN-I KERİM	4	5	5	4
	ARAPÇA	5	6	5	5
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	2	-	-	-
	SİYER	-	2	-	-
	FIKİH	-	-	2	-
	TEFSİR	-	-	-	2
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	-	2
	HADİS	-	-	2	-
	İSLAM TARİHİ	-	-	-	2
	KELAM	-	-	-	2
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	-	2
	DİL VE ANLATIM	-	4	4	4
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	TOPLAM	11	21	22	27
	RESİM	-	-	2	2
	MÜZİK	-	-	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	-	-	2	2
	TARİH	-	4	4	4
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	4	4	4
	MANTIK	-	-	-	2
	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	2	-

MATEMATİK	-	4	4	3
GEOMETRİ	-	2	2	2
ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
FİZİK	-	2	2	2
KİMYA	-	2	2	2
BİYOLOJİ	-	2	2	2
DİNİ MUSİKİ	-	-	2	2
HÜSN-Ü HAT	-	-	2	2
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ	-	-	-	2
GİRİŞİMCİLİK	-	-	1	-
BİLGİ KURAMI	-	-	-	1
PROJE HAZIRLAMA	-	-	-	1
Alınabilecek Ders Saati Sayısı	-	12	10	10
Rehberlik	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	38	38	38	38

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 565.

EK 16. 2005 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	9	4	4	3
	BEDEN EĞİTİMİ	1	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	29	7	9	3
ALAN DERSLERİ	KUR'AN-I KERİM	3	5	5	3
	ARAPÇA	5	5	5	5
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	2	-	-	-
	SİYER	-	2	-	-
	FIKİH	-	-	2	-
	TEFSİR	-	-	-	2
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	-	2
	HADİS	-	-	2	-
	İSLAM TARİHİ	-	-	-	2
	KELAM	-	-	-	2
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	-	2
	DİL VE ANLATIM	-	4	4	4
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	TOPLAM	10	20	22	26
SEÇMELİ DERSLER	RESİM	-	-	2	2
	MÜZİK	-	-	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	-	-	2	2
	TARİH	-	4	4	4
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	4	4	4
	MANTIK	-	-	-	2
	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	2	-	-

MATEMATİK	-	4	4	3
GEOMETRİ	-	2	2	2
ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
FİZİK	-	2	2	2
KİMYA	-	2	2	2
BİYOLOJİ	-	2	2	2
DİNİ MUSİKİ	-	-	2	2
HÜSN-Ü HAT	-	-	2	2
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ	-	-	-	2
GİRİŞİMCİLİK	-	-	1	-
BİLGİ KURAMI	-	-	-	1
PROJE HAZIRLAMA	-	-	-	1
Alınabilecek Ders Saati Sayısı	-	12	8	10
Rehberlik	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2005). Millî Eğitim Bakanlığı orta öğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2575, 566.

EK 17. 2009 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	5	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	8	3	3	3
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	35	13	15	10
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	FİZİK	-	4	4	4
	KİMYA	-	4	4	4
	BİYOLOJİ	-	4	4	4
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	18	18	20
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		-	4	2	5
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		36	36	36	36

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 542.

EK 18. 2009 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	36	11	13	8
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	COĞRAFYA	-	4	2	2
	TOPLAM	-	18	17	19
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		-	7	6	9
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		37	37	37	37

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 540.

EK 19. 2009 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	36	18	18	13
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BİYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	12	15	17
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		-	6	3	6
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		37	37	37	37

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 538.

EK 20. 2009 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	36	9	13	8
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	TARİH	-	4	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	4	4	4
	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	2	-
	MANTIK	-	-	-	2
	TOPLAM	-	18	19	19
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı	-	9	4	9	
REHBERLİK	1	1	1	1	
TOPLAM DERS SAATİ	37	37	37	37	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 539.

EK 21. 2009 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	-	-	-
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	29	10	10	5
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	5	4	4
	YABANCI DİL	-	12	12	12
	TOPLAM	-	17	16	16
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		-	2	3	8
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		30	30	30	30

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 537.

EK 22. 2009 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	HAZIRLIK SINIFI	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRKÇE	4	-	-	-	-	-	-
	DİL VE ANLATIM	-	2	-	-	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	-	3	-	-	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	-	1	1	1	1	1	1
	TARİH	-	2	-	-	-	-	-
	T.C. İNKİLÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2	-	2	-
	COĞRAFYA	-	2	-	-	-	-	-
	MATEMATİK	3	4	-	-	-	-	-
	GEOMETRİ	-	1	-	-	-	-	-
	FİZİK	-	2	-	-	-	-	-
	KİMYA	-	2	-	-	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	2	-	-	-	-	-
	YABANCI DİL	20	10	5	5	5	5	5
	II. YABANCI DİL	4	2	2	2	2	4	4
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	2	1	1	1	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	2	-	-	-	-	-
	FELSEFE	-	-	-	2	-	2	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	-	1	-	-	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	-	1	-
	SOSYAL BİLİMLERE GİRİŞ	1	-	-	-	-	-	-
	SOSYAL BİLİM ÇALIŞMALARI	-	-	2	2	2	-	-
	BİLGİ KURAMI	-	-	-	-	-	1	2
	OSMANLI TÜRKÇESİ	-	-	2	2	1	-	-
	TOPLAM	34	37	14	18	12	16	12
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	-	4	4	4	3	3
	TÜRK EDEBİYATI	-	-	4	4	4	4	4
	TARİH	-	-	4	3	-	-	-
	COĞRAFYA	-	-	4	3	4	-	-
	MATEMATİK	-	-	4	5	5	5	5
	SOSYAL BİLİMLER	-	-	-	-	-	5	5
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	-	4	-	-
	PSİKOLOJİ	-	-	2	-	-	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	-	2	2	-	-
	MANTIK	-	-	2	2	1	-	-
	TOPLAM	-	-	22	21	25	17	17
ULUSLARARASI BAKALORYA	MÜZİK						5	5
	II. YABANCI DİL						5	5

FEN BİLİMLERİ (Fizik, Kimya, Biyoloji)	5	5
ULUSLARARASI İLİŞKİLER	5	5
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	5	5
SANAT TARİHİ	5	5
PSİKOLOJİ	5	5
GÖRSEL SANATLAR	5	5
KÜRESELLEŞEN TOPLUMDA İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ	5	5
ÇEVRE SİSTEMLERİ	5	5
İŞLETME	5	5
LABORATUVAR ÇALIŞMASI	5	5
EKONOMİ	5	5
C.A.S. FAALİYETLERİ (S.S. ETK.)	1	1
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.	
Seçmeli Ders Saati	2	- 3 - 2 6 10
REHBERLİK	1	1 1 1 1 1 1
TOPLAM DERS SAATİ	37	38 40 40 40 40 40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 546.

EK 23. 2009 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Türkçe-Matematik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ	-	3	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	-	-	-	1
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	3	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	3	-
	TOPLAM	36	17	16	11
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	4	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	COĞRAFYA	-	4	2	2
	TOPLAM	-	18	16	19
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		1	2	5	7
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		38	38	38	38

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 553.

EK 24. 2009 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Fen Bilimleri Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ	-	3	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	-	-	-	1
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	3	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	3	-
	TOPLAM	36	24	21	16
ALAN DERSLERİ	MATEMATİK	-	4	4	4
	FİZİK	-	2	3	3
	KİMYA	-	2	3	3
	BİYOLOJİ	-	2	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	TOPLAM	-	12	15	17
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		1	1	1	4
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		38	38	38	38

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 551.

EK 25. 2009 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Sosyal Bilimler Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	-	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	-	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ	-	3	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	-	-	-	1
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	3	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	3	-
	TOPLAM	36	15	16	11
ALAN DERSLERİ	DİL VE ANLATIM	-	4	5	5
	TÜRK EDEBİYATI	-	4	4	4
	TARİH	-	4	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	4	4	4
	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	2	-
	MANTIK	-	-	-	2
	TOPLAM	-	18	19	19
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		1	4	2	7
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		38	38	38	38

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 552.

EK 26. 2009 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Yabancı Dil Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	-	-	-
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	10	-	-	-
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	2	2	2
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ	-	3	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	-	-	-	1
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	3	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	3	-
	TOPLAM	36	18	15	10
ALAN	DİL VE ANLATIM	-	5	4	4
DERSLERİ	YABANCI DİL	-	12	12	12
	TOPLAM	-	17	16	16
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		1	2	6	11
REHBERLİK		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		38	38	38	38

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 554.

EK 27. 2009 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Spor Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	GEOMETRİ	1	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	4	2	2	2
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	27	17	13	8
ALAN DERSLERİ	TEMEL SPOR EĞİTİMİ	4	-	-	-
	İNSAN ANATOMİSİ	2	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ BİLİMİNE GİRİŞ	1	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ	-	1	-	-
	SPOR	-	8	8	8
	SPOR FİZYOLOJİSİ	-	2	-	-
	ANTREMAN BİLGİSİ	-	-	2	-
	SPOR KAZALARINDAN KORUNMA VE İLK YARDIM	-	2	-	-
	SPOR MASAJI	-	1	-	-
	SPOR TESİSLERİ VE MALZEME BİLGİSİ	-	-	1	-
	SPOR PSİKOLOJİSİ	-	-	2	-
	SPOR VE BESLENME	-	-	2	-
	TÜRK SPOR TARİHİ	-	-	2	-
	ÖZEL ALAN ÇALIŞMASI	-	-	2	4
	SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU	-	-	-	2
	SPOR SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	EĞİTSEL OYUNLAR	-	-	-	2
	RİTİM EĞİTİMİ VE DANS	-	-	-	2
	TOPLAM	7	14	19	20
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı		1	4	3	7

REHBERLİK	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	36	36	36	36

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 543.

EK 28. 2009 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Resim Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	GEOMETRİ	1	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	4	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	29	17	13	8
ALAN DERSLERİ	DESEN ÇALIŞMALARI	2	4	4	4
	İKİ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	2	4	4	4
	ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	2	4	4	-
	MÜZE EĞİTİMİ	-	-	-	1
	SANAT TARİHİ	-	-	-	2
	GRAFİK TASARIM	-	-	4	4
	DRAMA	-	1	-	-
	TÜRK RESİM HEYKEL SANATI	-	-	2	-
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI	-	-	-	2
	ESTETİK	-	-	2	-
	SANAT ESERLERİNİ İNCELEME	-	-	-	2
	TOPLAM	6	13	20	19
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı	-	5	2	8	
REHBERLİK	1	1	1	1	
TOPLAM DERS SAATİ	36	36	36	36	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 545.

EK 29. 2009 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	-	-
	GEOMETRİ	1	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	4	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	29	17	13	8
ALAN DERSLERİ	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA	1	4	4	4
	PİYANO	1	2	2	3
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	3
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	2	3	3
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	1	2	3	3
	DRAMA	-	1	-	-
	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	4	4
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1
	ÇALGI BAKIMI VE ONARIMI	-	-	-	2
	TOPLAM	6	13	20	25
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.				
Seçmeli Ders Saati Sayısı	-	5	2	2	
REHBERLİK	1	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	36	36	36	36	36

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 544.

EK 30. 2009 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	4	4	4
	TÜRK EDEBİYATI	3	4	4	4
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKİLÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	28	15	14	9
ALAN DERSLERİ	KUR'AN-I KERİM	4	6	5	4
	ARAPÇA	5	6	5	5
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	2	-	-	-
	SİYER	-	2	-	-
	FIKİH	-	-	2	-
	TEFSİR	-	-	-	2
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	-	2
	HADİS	-	-	2	-
	İSLAM TARİHİ	-	-	-	2
	KELAM	-	-	-	2
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	-	2
	TOPLAM	11	14	14	19
SEÇMELİ DERSLER	TARİH	-	2	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	4	4	4
	MANTIK	-	-	-	2
	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	2	-
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	FİZİK	-	2	2	3
	KİMYA	-	2	2	3

BİYOLOJİ	-	2	2	3
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.			
SEÇMELİ DERS SAATİ SAYISI	-	10	11	11
REHBERLİK	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 560.

EK 31. 2009 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	4	4	4
	TÜRK EDEBİYATI	3	4	4	4
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	8	4	4	4
	RESİM/MÜZİK/BEDEN EĞİTİMİ	2	1	1	1
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	33	16	18	13
ALAN DERSLERİ	KUR'AN-I KERİM	4	6	5	4
	ARAPÇA	4	6	5	5
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	2	-	-	-
	SİYER	-	2	-	-
	FIKİH	-	-	2	-
	TEFSİR	-	-	-	2
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	-	2
	HADİS	-	-	2	-
	İSLAM TARİHİ	-	-	-	2
	KELAM	-	-	-	2
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	-	2
	TOPLAM	10	14	14	19
SEÇMELİ DERSLER	TARİH	-	2	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	4	4	4
	MANTIK	-	-	-	2
	PSİKOLOJİ	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	2	-
	MATEMATİK	-	4	4	4
	GEOMETRİ	-	2	2	2
	ANALİTİK GEOMETRİ	-	-	-	2
	FİZİK	-	2	2	3
	KİMYA	-	2	2	3

BİYOLOJİ	-	2	2	3
SEÇMELİ DERSLER	Açıklamalarda belirtilen derslerden seçilecektir.			
SEÇMELİ DERS SAATİ SAYISI	-	13	11	11
REHBERLİK	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	44	44	44	44

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2009a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2624, 561.

EK 32. 2010 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	4	4	4
	GEOMETRİ	2	2	3	2
	FİZİK	2	4	4	5
	KİMYA	2	4	4	5
	BIYOLOJİ	2	4	4	5
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	7	3	3	3
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ/ GÖRSEL SANATLAR / MÜZİK	2	2	2	2
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	SEÇMELİ DERSLER	-	-	-	1
TOPLAM		34	36	36	36
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	37	37	37

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1550.

EK 33. 2010 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	6	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	1	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	TOPLAM	34	20	19	16
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	-	(2)	(2)(3)	(2)(3)
	TÜRK EDEBİYATI	-	(1)	(1)	(1)
	MATEMATİK	-	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	GEOMETRİ	-	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
	FİZİK	-	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	KİMYA	-	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	BİYOLOJİ	-	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	TARİH	-	(2)	(2)(4)	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	(2)(4)
	COĞRAFYA	-	(2)	(2)(4)	(2)(4)
	PSİKOLOJİ	-	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	(2)	-
	MANTIK	-	-	-	(2)
	YABANCI DİL	-	(4)(6)	(4)(6)	(4)(6)
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	DİĞER SEÇMELİ DERSLER	-	(2)	(2)	(2)
	TOPLAM	-	14	15	18
	REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	1	1	1
	TOPLAM DERS SAATİ	35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1548.

EK 34. 2010 Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Liseleri Haftalık Ders Çizelgesi

	DERSLER	HAZIRLIK	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRKÇE	4	-	-	-	-
	DİL VE ANLATIM	-	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	-	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	-	1	1	1	1
	TARİH	-	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2	-
	COĞRAFYA	-	2	2	-	-
	MATEMATİK	3	4	-	-	-
	GEOMETRİ	-	2	-	-	-
	FİZİK	-	2	-	-	-
	KİMYA	-	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	-	2	-
	YABANCI DİL	20	6	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	4	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	2
	GÖRSEL SANAT/MÜZİK	-	1	1	1	1
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	-	1
TOPLAM		33	34	20	19	16
	DİL VE ANLATIM	-	-	(2)	(2) (3)	(2) (3)
	TÜRK EDEBİYATI	-	-	(1)	(1)	(1)
	MATEMATİK	-	-	(2) (4)	(2) (4)	(2) (4)
	GEOMETRİ	-	-	(1) (2)	(2) (3)	(1) (2)
	FİZİK	-	-	(2) (3)	(2) (4)	(2) (3)
	KİMYA	-	-	(2) (3)	(2) (4)	(2) (3)
	BİYOLOJİ	-	-	(2) (3)	(2) (4)	(2) (3)
	TARİH	-	-	(2)	(2) (4)	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	-	(2) (4)
	COĞRAFYA	-	-	(2)	(2) (4)	(2) (4)
	PSİKOLOJİ	-	-	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	-	(2)	-
	MANTIK	-	-	-	-	(2)
	YABANCI DİL	-	-	(4) (6)	(4) (6)	(4) (6)
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	-	(2) (4)	(2) (4)	(2) (4)
	DİĞER SEÇMELİ DERSLER	-	-	(2)	(2)	(2)

TOPLAM	-	-	14	15	18
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	34	35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1549.

EK 35. 2010 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	HAZIRLIK SINIFI	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRKÇE	4	-	-	-	-
	DİL ANLATIM	-	2	4	4	4
	TÜRK EDEBİYATI	-	3	4	4	4
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	-	1	1	1	1
	TARİH	-	2	4	3	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	2	4	3	4
	MATEMATİK	3	4	3	3	3
	GEOMETRİ	-	2	2	3	2
	FİZİK	-	2	-	-	-
	KİMYA	-	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	1	-	-	-
	YABANCI DİL	20	6	3	3	3
	İKİNCİ YABANCI DİL	4	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ/GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	-	2	2	2	2
	FELSEFE	-	-	-	2	-
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	-	1
	SOSYAL BİLİMLER ÇALIŞMASI	-	-	2	2	2
	PSİKOLOJİ	-	-	2	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	-	2	2
	MANTIK	-	-	-	-	2
	OSMANLI TÜRKÇESİ	-	-	2	2	2
	SEÇMELİ DERSLER	-	1	3	1	1
TOPLAM		33	34	39	39	39
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		34	35	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1551.

EK 36. 2010 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	6	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1	1
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ	-	2	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	-	-	-	1
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	-	2	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	-	3	-
TOPLAM		34	24	22	19
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	-	(2)	(2) (3)	(2) (3)
	TÜRK EDEBİYATI	-	(1)	(1)	(1)
	MATEMATİK	-	(2) (4)	(2) (4)	(2) (4)
	GEOMETRİ	-	(1) (2)	(2) (3)	(1) (2)
	FİZİK	-	(2) (3)	(2) (4)	(2) (3)
	KİMYA	-	(2) (3)	(2) (4)	(2) (3)
	BİYOLOJİ	-	(2) (3)	(2) (4)	(2) (3)
	TARİH	-	(2)	(2) (4)	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	(2) (4)
	COĞRAFYA	-	(2)	(2) (4)	(2) (4)
	PSİKOLOJİ	-	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ	-	-	(2)	-
	MANTIK	-	-	-	(2)
	YABANCI DİL	-	(4) (6)	(4) (6)	(4) (6)
	İKİNCİ YABANCI DİL	-	(2) (4)	(2) (4)	(2) (4)

DİĞER SEÇMELİ DERSLER	-	(2)	(2)	(2)
TOPLAM	-	13	15	18
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	35	38	38	38

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1555.

EK 37. 2010 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Spor Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	2	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BIYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	1	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ	4	-	-	-
	İNSAN ANATOMİSİ	2	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ BİLİMİNE GİRİŞ	1	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ	-	1	-	-
	SPOR	-	8	8	8
	SPOR FİZYOLOJİSİ	-	2	-	-
	ANTREMAN BİLGİSİ	-	-	2	-
	SPOR KAZALARINDAN KORUNMA VE İLK YARDIM	-	2	-	-
	SPOR MASAJI	-	1	-	-
	SPOR TESİSLERİ VE MALZEME BİLGİSİ	-	-	1	-
	SPOR PSİKOLOJİSİ	-	-	2	-
	SPOR VE BESLENME	-	-	2	-
	TÜRK SPOR TARİHİ	-	-	2	-
	ÖZEL ALAN ÇALIŞMASI	-	-	2	4
	SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU	-	-	-	2
	SPOR SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	EĞİTSEL OYUNLAR	-	-	-	2
	RİTİM EĞİTİMİ VE DANS	-	-	-	2
	SEÇMELİ DERSLER SAATİ	-	4	2	4
TOPLAM		34	34	34	34
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1552.

EK 38. 2010 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Görsel Sanatlar Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	2	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2
	MÜZİK	1	1	1	1
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	DESEN ÇALIŞMALARI	2	4	4	4
	İKİ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	2	4	4	4
	ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	1	4	4	-
	MÜZE EĞİTİMİ	-	-	1	-
	SANAT TARİHİ	-	-	-	2
	GRAFİK TASARIM	-	-	3	4
	DRAMA	-	1	-	-
	TÜRK RESİM HEYKEL SANATI	-	-	-	2
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI	-	-	-	2
	ESTETİK	-	-	2	-
	SANAT ESERLERİNİ İNCELEME	-	-	-	2
	SEÇMELİ DERSLER	-	3	1	2
	TOPLAM	34	34	34	34
	REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	1	1	1
	TOPLAM DERS SAATİ	35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1554.

EK 39. 2010 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9.	10.	11.	12.
		SINIF	SINIF	SINIF	SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	2	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR	1	1	1	1
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA	2	4	4	4
	PİYANO	1	2	2	2
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2
	DRAMA	-	1	-	-
	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1
	TÜRK MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2
	BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1
	ÇALGI BAKIMI VE ONARIMI	-	-	-	1
	SEÇMELİ DERSLER	-	3	1	2
	TOPLAM	34	34	34	34
	REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	1	1	1
	TOPLAM DERS SAATİ	35	35	35	35

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1553.

EK 40. 2010 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ/GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	2	1	1	1
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
TOPLAM		26	13	12	9
SEÇMELİ DERSLER	KUR'AN-I KERİM	6	7	6	4
	MESLEKİ ARAPÇA	5	5	5	5
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	2	-	-	-
	SİYER	-	2	-	-
	FIKİH	-	-	2	-
	TEFSİR	-	-	-	2
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	-	2
	HADİS	-	-	2	-
	KELAM	-	-	-	2
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	-	2
	İSLAM TARİHİ	-	-	-	2
TOPLAM		13	14	15	19
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI		-	12	12	11
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1556.

EK 41. 2010 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	-	-	-
	GEOMETRİ	2	-	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	6	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ/GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	2	1	1	1
	MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
TOPLAM		30	14	13	10
SEÇMELİ DERSLER	KUR'AN-I KERİM	4	7	6	4
	MESLEKİ ARAPÇA	4	4	4	4
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	1	-	-	-
	SİYER	-	2	-	-
	FIKİH	-	-	2	-
	TEFSİR	-	-	-	2
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	-	2
	HADİS	-	-	2	-
	KELAM	-	-	-	2
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	-	-	2
	İSLAM TARİHİ	-	-	-	2
TOPLAM		9	13	14	18
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI		-	12	12	11
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2010e). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2635, 1557.

EK 42. 2013 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	
	TARİH	2	-	-	
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	-	-	
	MATEMATİK	4	4	4	
	GEOMETRİ	2	3	2	
	FİZİK	4	4	5	
	KİMYA	4	4	5	
	BİYOLOJİ	4	4	5	
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-	
	FELSEFE	-	2	-	
	BİRİNCİ YABANCI DİL	3	3	3	
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ/ GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	2	2	2	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		35	36	35
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)
		TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-	-
	MATEMATİK	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)	(2)(4)
		SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
	FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)	(2)(3)
		SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)	(2)(3)
		SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)	(2)(3)
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)	-
	SOSYAL BİLİMLER	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)
		SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)	(2)(4)
		PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
		SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-
		MANTIK (1)	-	-	(2)

	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
DİN AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)	(2)(4)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ (2)	(2)(4)	(2)	(2)(4)
GÜZEL SANATLAR	GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
	MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	(2)	(2)
	ESTETİK (1)	(2)	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		4	3	4
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 206-207.

EK 43. 2013 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
	DİL VE ANLATIM	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1
	TARİH	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-
	MATEMATİK	-	-	-
	GEOMETRİ	-	-	-
	FİZİK	-	-	-
	KİMYA	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-
ORTAK DERSLER	FELSEFE	-	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	19	19	16
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
	DİL VE SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)
	ANLATIM DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)
	TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-	-
	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	MATEMATİK SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
	SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	FEN BİLİMLERİ SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-
	SOSYAL BİLİMLER ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)
	SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)

	PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-
	MANTIK (1)	-	-	(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(4)(6)	(4)(6)	(4)(6)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ (2)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
GÜZEL SANATLAR	GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
	MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	(2)	(2)
	ESTETİK (1)	(2)	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		20	20	23
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 202-203.

EK 44. 2013 Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	TÜRKÇE	-	-	-	
	DİL VE ANLATIM	2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	
	TARİH	2	-	-	
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	-	-	
	MATEMATİK	-	-	-	
	GEOMETRİ	-	-	-	
	FİZİK	-	-	-	
	KİMYA	-	-	-	
	BİYOLOJİ	-	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-	
	FELSEFE	-	2	-	
	BİRİNCİ YABANCI DİL	4	4	4	
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	19	19	16	
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)
	MATEMATİK	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
		SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
		SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
		SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-
	SOSYAL BİLİMLER	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)
		SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)
		PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
		SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-
		SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
		MANTIK (1)	-	-	(2)
		BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
		İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)

	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-İ KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(4)(6)	(4)(6)	(4)(6)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ (2)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
GÜZEL SANATLAR	GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
	MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	(2)	(2)
	ESTETİK (1)	(2)	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VEİLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		20	20	23
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 204-205.

EK 45. 2013 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	TÜRKÇE	-	-	-	
	DİL VE ANLATIM	4	4	4	
	TÜRK EDEBİYATI	4	4	4	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	
	TARİH	4	3	-	
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-	
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	4	
	COĞRAFYA	4	3	4	
	MATEMATİK	3	3	3	
	GEOMETRİ	2	3	2	
	FİZİK	-	-	-	
	KİMYA	-	-	-	
	BİYOLOJİ	-	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-	
	FELSEFE	-	2	-	
	BİRİNCİ YABANCI DİL	3	3	3	
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ	-	-	-	
	BEDEN EĞİTİMİ/ GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	2	2	2	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	
	SOSYAL BİLİM ÇALIŞMALARI	2	2	2	
	PSİKOLOJİ	2	-	-	
	SOSYOLOJİ	-	2	2	
	MANTIK	-	-	2	
	OSMANLI TÜRKÇESİ	2	2	2	
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		35	38	38
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (1)	(2)	-	-
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (1)	(1)	(1)	(1)
		DİKSİYON VE HİTABET 1)	(1)	(1)	(1)
	MATEMATİK	SEÇMELİ MATEMATİK (1)	(2)	-	-
		SEÇMELİ GEOMETRİ (1)	(1)(2)	(1)	(1)
		SEÇMELİ FİZİK (1)	(2)(4)	-	-
	FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ KİMYA (1)	(2)(3)	-	-
		SEÇMELİ BİYOLOJİ (1)	(2)(3)	-	-
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)	(1)	(1)

	SEÇMELİ TARİH (1)	(2)(3)	-	-
	SEÇMELİ COĞRAFYA (1)	(2)	-	-
	PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ (1)	(2)	-	-
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	(1)(2)	-	(1)
	MANTIK (1)	(2)	-	-
SOSYAL BİLİMLER	BİLGİ KURAMI (1)	(1)	(1)	(1)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	-	-
	EKONOMİ (1)	(2)	-	-
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	-	-
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	-	-
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-İ KERİM (1)	(2)	-	-
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (1)	(2)	-	-
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (1)	(1)(2)	(1)	(1)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (1)	(2)	-	-
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (1)	(2)	-	-
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)	(1)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)	(1)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)	(1)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	BEDEN EĞİTİMİ (1)	(2)	-	-
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ (1)	(2)	-	-
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)	(1)
GÜZEL SANATLAR	GÖRSEL SANATLAR (1)	(2)	-	-
	MÜZİK (1)	(2)	-	-
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	-	-
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	-	-
	ESTETİK (1)	(2)	-	-
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)	(1)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)	(1)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		4	1	1
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 208-209.

EK 46. 2013 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1
	TARİH	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-
	MATEMATİK	-	-	-
	GEOMETRİ	-	-	-
	FİZİK	-	-	-
	KİMYA	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-
	FELSEFE	-	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1
	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ	2	-	-
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ	-	-	1
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ	2	-	-
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ	-	-	2
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ	-	3	-
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	23	22	19
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
	SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)
	DİL VE ANLATIM DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)
	TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-	-
	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
	SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)
	SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)
	PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-

	MANTIK (1)	-	-	(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
	KUR'AN-İ KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(4)(6)	(4)(6)	(4)(6)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
	MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
GÜZEL SANATLAR	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	(2)	(2)
	ESTETİK (1)	(2)	(2)	(2)
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
BİLİŞİM	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI	16	17	20
	REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	1	1
	TOPLAM DERS SAATİ	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 217-218.

EK 47. 2013 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Spor Alanı

	DERSLER	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1
	TARİH	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-
	MATEMATİK	2	-	-
	GEOMETRİ	-	-	-
	FİZİK	-	-	-
	KİMYA	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-
	FELSEFE	-	2	-
	YABANCI DİL	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ	-	-	-
	İNSAN ANATOMİSİ	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ BİLİMİNE GİRİŞ	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ	1	-	-
	SPOR	8	8	8
	SPOR FİZYOLOJİSİ	2	-	-
	ANTREMAN BİLGİSİ	-	2	-
	SPOR KAZALARINDAN KORUNMA VE İLK YARDIM	2	-	-
	SPOR MASAJI	1	-	-
	SPOR TESİSLERİ VE MALZEME BİLGİSİ	-	1	-
	SPOR PSİKOLOJİSİ	-	2	-
	SPOR VE BESLENME	-	2	-
	TÜRK SPOR TARİHİ	-	2	-
	ÖZEL ALAN ÇALIŞMASI	-	2	4
	SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU	-	-	2
	SPOR SOSYOLOJİSİ	-	-	2
	EĞİTSEL OYUNLAR	-	-	2
	RİTİM EĞİTİMİ VE DANS	-	-	2
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	29	32	30

SEÇMELİ DERSLER		SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)
DİL VE ANLATIM		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)
		TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-	-
		SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
MATEMATİK		SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
		SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
FEN BİLİMLERİ		SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
		SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-
SOSYAL BİLİMLER		ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)
		SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)
		PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
		SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-
		SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
		MANTIK (1)	-	-	(2)
		BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
		İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)
		EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
		GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
		YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
		ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
		KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
		HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
		TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI		SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
		SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
		ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK		SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		TEMEL SPOR EĞİTİMİ (2)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
GÜZEL SANATLAR		GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
		MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
		SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)

	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	(2)	(2)
	ESTETİK (1)	(2)	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		10	7	9
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 210-212.

EK 48. 2013 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Görsel Sanatlar Alanı

DERSLER		10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1
	TARİH	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-
	MATEMATİK	2	-	-
	GEOMETRİ	-	-	-
	FİZİK	-	-	-
	KİMYA	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-
	FELSEFE	-	2	-
	YABANCI DİL	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2
	MÜZİK	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1
	DESEN ÇALIŞMALARI	4	4	4
	İKİ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	4	4	4
	ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	4	4	-
	MÜZE EĞİTİMİ	-	1	-
	SANAT TARİHİ	-	-	2
	GRAFİK TASARIM	-	3	4
	DRAMA	1	-	-
	TÜRK RESİM HEYKEL SANATI	-	-	2
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI	-	-	2
	ESTETİK	-	2	-
	SANAT ESERLERİNİ İNCELEME	-	-	2
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	30	33	32
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
	SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)
	DİL VE ANLATIM	DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)
		TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-
	MATEMATİK	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)
		SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(3)

FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA ARIHİ (1)	-	-	(2)(4)
	SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)
	PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
	SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
	MANTIK (1)	-	-	(2)
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ (2)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
GÜZEL SANATLAR	MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	-	(1)	(1)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		9	6	7
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 215-216.

EK 49. 2013 Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı

DERSLER			10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
	DİL VE ANLATIM		2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI		3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ		1	1	1
	TARİH		2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK		-	2	-
	COĞRAFYA		2	-	-
	MATEMATİK		2	-	-
	GEOMETRİ		-	-	-
	FİZİK		-	-	-
	KİMYA		-	-	-
	BİYOLOJİ		-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ		-	-	-
	FELSEFE		-	2	-
	YABANCI DİL		2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ		2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR		1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM		-	-	1
	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA		4	4	4
	PİYANO		2	2	2
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI		2	2	2
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ		2	2	2
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ		2	2	2
	DRAMA		1	-	-
	MÜZİĞE GİRİŞ		-	-	-
ORTAK DERSLER	MÜZİK BİÇİMLERİ		-	-	1
	TÜRK MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI		-	2	2
	BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI		-	2	2
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ		-	1	-
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ		-	-	1
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK		-	1	-
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ		-	-	1
	ÇALGI BAKIMI VE ONARIMI		-	-	1
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		30	33	32
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)

	DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)
	TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-	-
MATEMATİK	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)
	SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)
	SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)
	PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-
SOSYAL BİLİMLER	SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)
	MANTIK (1)	-	-	(2)
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
	KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	(2)	(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ (2)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)
GÜZEL SANATLAR	DRAMA (1)	-	(1)	(1)
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI (1)	(2)	(2)	(2)

	ESTETİK (1)	(2)	(2)	(2)
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
BİLİŞİM	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		9	6	7
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 212-214.

EK 50. 2013 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3
	TARİH	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-
	MATEMATİK	-	-	-
	GEOMETRİ	-	-	-
	FİZİK	-	-	-
	KİMYA	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-
	FELSEFE	-	2	-
	YABANCI DİL	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ/ GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1
	TOPLAM	12	12	9
MESLEKİ DERSLER	KUR'AN-I KERİM	5	4	4
	MESLEKİ ARAPÇA	4	4	3
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	-	-	-
	SİYER	2	-	-
	FIKİH	2	-	-
	TEFSİR	-	2	-
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	2
	HADİS	2	-	-
	AKAİD VE KELAM	-	2	1
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	2	-
	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ	-	-	2
TOPLAM		15	14	12
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI		12	13	18
REHBERLİK ve YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 219.

EK 51. 2013 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

	DERSLER	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3
	TARİH	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	2	-
	COĞRAFYA	2	-	-
	MATEMATİK	-	-	-
	GEOMETRİ	-	-	-
	FİZİK	-	-	-
	KİMYA	-	-	-
	BİYOLOJİ	-	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	-	-
	FELSEFE	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	3
	BEDEN EĞİTİMİ/ GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1
TOPLAM		13	13	10
MESLEKİ DERSLER	KUR'AN-I KERİM	5	4	4
	MESLEKİ ARAPÇA	4	4	3
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	-	-	-
	SİYER	2	-	-
	FIKİH	2	-	-
	TEFSİR	-	2	-
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ	-	-	2
	HADİS	2	-	-
	AKAİD VE KELAM	-	2	1
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA	-	2	-
	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ	-	-	2
TOPLAM		15	14	12
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI		11	12	17
REHBERLİK ve YÖNLENDİRME		1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 220.

EK 52. 2013 İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Seçmeli Ders Çizelgesi

	DERSLER	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ	FIKİH OKUMALARI (1)	-	(1) (2)	(1) (2)	
	TEFSİR OKUMALARI (1)	-	-	(1) (2)	
	HADİS METİNLERİ (1)	-	(1) (2)	(1) (2)	
	İSLAM AHLAKI (1)	-	(1)	(1)	
	İSLAM BİLİM VE DÜŞÜNCE TARİHİ (1)	-	(2)	(2)	
	KUR'AN OKUMA TEKNİKLERİ (2)	-	(2)	(2)	
	ARAPÇA (METİN-MÜKÂLEME) (2)	-	(2) (3)	(2) (3)	
	SEÇMELİ HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA (1)	-	-	(1)	
	İSLAM TARİHİ (1)	-	(2)	(2)	
TÜRK İSLAM SANATLARI	DİNÎ MÜSİKÎ (1)	(1) (2)	(1) (2)	(1) (2)	
	HÜSN-İ HAT (1)	(1)	(1)	(1)	
	EBRU (1)	-	(1)	(1)	
	TEZHİB (1)	-	(1)	(1)	
DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	(2)	(2)(3)	(2)(3)	
	SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	(1)	(1)	(1)	
	DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)	
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)	
	TÜRKÇE (1)	(1)(2)	-	-	
MATEMATİK	SEÇMELİ MATEMATİK (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)	
	SEÇMELİ GEOMETRİ (3)	(1)(2)	(2)(3)	(1)(2)	
SEÇMELİ DERSLER	FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ FİZİK (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)
	SEÇMELİ KİMYA (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)	
	SEÇMELİ BİYOLOJİ (3)	(2)(3)	(2)(4)	(2)(3)	
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	
	SEÇMELİ TARİH (2)	(2)	(2)(4)	-	
SOSYAL BİLİMLER	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	(2)(4)	
	SEÇMELİ COĞRAFYA (3)	(2)	(2)(4)	(2)(4)	
	PSİKOLOJİ (1)	(2)	-	-	
	SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-	
	MANTIK (1)	-	-	(2)	
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	(1)(2)	
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)	
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)	
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)	

	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)
YABANCI DİLLER	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	(2)(4)	(2)(4)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
GÜZEL SANATLAR	GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	(2)	(2)
	MÜZİK (3)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2013c). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumlarının 10, 11 ve 12. sınıflarına ait haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2667, 221-222.

EK 53. 2014 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
	TARİH	2	2	-	-	
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	2	-	-	
	MATEMATİK	6	6	6	6	
	FİZİK	2	2	4	4	
	KİMYA	2	2	4	4	
	BİYOLOJİ	3	3	3	3	
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-	
	FELSEFE	-	-	2	-	
	BİRİNCİ YABANCI DİL	7	3	3	3	
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ/GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	2	2	2	2	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		35	30	34	31
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (3)	-	-	3	3
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (3)	-	-	2	2
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)	(2)
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		MATEMATİK UYGULAMALARI (3)	-	2	2	2
		BİLİM (FİZİK, KİMYA, BİYOLOJİ) UYGULAMALARI (3)	-	3	3	3
	SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	
		ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	4
		SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	4	4
		PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
		SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
		MANTIK (1)	-	-	2	2
		BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	(1)(2)
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
		İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
		EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
		GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
		YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)	(2)		
KUR’AN-I KERİM (4)	(2)	(2)	(2)	(2)		

SEÇMELİ DERSLER	DİN, AHLAK VE DEĞERLER	HZ. MUHAMMED’İN HAYATI (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
		TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
		SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (3)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
		ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
		SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
		SEÇMELİ MÜZİK (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
		SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
		DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		4	9	5	8	
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1	
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 162.

EK 54. 2014 Anadolu Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	6	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	3	3	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	6	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	35	32	19	16
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	3	3
	DİL VE ANLATIM SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	2	2
	DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
	İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ İLERİ FİZİK (2)	-	-	4	4
	İLERİ KİMYA (2)	-	-	4	4
	İLERİ BİYOLOJİ (2)	-	-	3	3
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	4
	SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	4	4
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
	SOSYAL BİLİMLER MANTIK (1)	-	-	2	2
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)	(1)

	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNÎ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(8)	(2)(8)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ MÜZİK (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		4	7	20	23
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 163.

EK 55. 2014 Hazırlık Sınıfı Bulunan Anadolu Liseleri Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		HAZIRLIK SINIFI	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRKÇE	4	-	-	-	-
	DİL VE ANLATIM	-	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	-	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	-	1	1	1	1
	TARİH	-	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2	-
	COĞRAFYA	-	2	2	-	-
	MATEMATİK	3	6	6	-	-
	FİZİK	-	2	2	-	-
	KİMYA	-	2	2	-	-
	BIYOLOJİ	-	3	3	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	-	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	20	6	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	4	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	-	1	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	-	1
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	33	35	32	19	16
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	-	3	3
	SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	-	2	2
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	DİKSİYON VE HİTABET (1)	-	(1)	(1)	(1)	(1)
	TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	-	2	2
	İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	-	6	6
	İLERİ FİZİK (2)	-	-	-	4	4
	İLERİ KİMYA (2)	-	-	-	4	4
	İLERİ BİYOLOJİ (2)	-	-	-	3	3
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	-	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	-	4
	SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	-	4	4
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	-	2	2
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	-	2	2
	MANTIK (1)	-	-	-	2	2
	BİLGİ KURAMI (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	-	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	-	(1)	(1)	(1)	(1)

	İŞLETME (1)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	-	(1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (4)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (4)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	-	(2)(8)	(2)(8)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	-	(2)(4)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (4)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (4)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	SEÇMELİ MÜZİK (4)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	-	(1)	(1)	(1)	(1)
	ESTETİK (1)	-	(2)	(2)	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	-	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		-	4	7	20	23
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		34	40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 164.

EK 56. 2014 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		Hazırlık Sınıfı	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRKÇE	4	-	-	-	-
	DİL VE ANLATIM	-	2	4	4	4
	TÜRK EDEBİYATI	-	3	4	4	4
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	-	1	1	1	1
	TARİH	-	2	4	3	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	3	2	4	4
	MATEMATİK	3	6	6	6	6
	FİZİK	-	2	2	-	-
	KİMYA	-	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	-	3	3	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	-	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	-	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	20	6	3	3	3
	İKİNCİ YABANCI DİL	4	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ/GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	-	2	2	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	-	1
	SOSYAL BİLİM ÇALIŞMALARI	-	-	2	2	2
	PSİKOLOJİ	-	-	-	2	-
	SOSYOLOJİ	-	-	-	2	2
	MANTIK	-	-	-	-	2
	OSMANLI TÜRKÇESİ	-	-	2	2	2
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	33	35	39	39	37
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (1)	-	(2)	-	(2)
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (1)	-	(1)	-	(1)
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	-	(1)	-	(1)
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	-	(1)	-	(1)
		SEÇMELİ TARİH (1)	-	(2)	-	(2)
	SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ COĞRAFYA (1)	-	(2)	-	(2)
		SEÇMELİ PSİKOLOJİ (1)	-	(2)	-	(2)
		SEÇMELİ SOSYOLOJİ (1)	-	(2)	-	(2)
		SEÇMELİ MANTIK (1)	-	(2)	-	(2)
		BİLGİ KURAMI (1)	-	(1)	-	(1)

SEÇMELİ DERSLER		SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	-	(1)(2)
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	-	(1)	-	-	(1)
		İŞLETME (1)	-	(2)	-	-	(2)
		EKONOMİ (1)	-	(2)	-	-	(2)
		GİRİŞİMCİLİK (1)	-	(1)	-	-	(1)
		YÖNETİM BİLİMİ (1)	-	(2)	-	-	(2)
		ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	-	(2)	-	-	(2)
	DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (1)	-	(2)	-	-	(2)
		HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (1)	-	(2)	-	-	(2)
		TEMEL DİNİ BİLGİLER (1)	-	(1)(2)	-	-	(1)(2)
	YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (1)	-	(2)	-	-	(2)
		SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (1)	-	(2)	-	-	(2)
		ALMAN EDEBİYATI (1)	-	(1)(2)	-	-	(1)(2)
		İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	-	(1)(2)	-	-	(1)(2)
		FRANSIZ EDEBİYATI (1)	-	(1)(2)	-	-	(1)(2)
	SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (1)	-	(2)	-	-	(2)
		SOSYAL ETKİNLİK (1)	-	(1)(2)	-	-	(1)(2)
	GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (1)	-	(2)	-	-	(2)
		SEÇMELİ MÜZİK (1)	-	(2)	-	-	(2)
		SANAT TARİHİ (1)	-	(2)	-	-	(2)
		DRAMA (1)	-	(1)	-	-	(1)
	BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	-	(1)(2)	-	-	(1)(2)
		PROJE HAZIRLAMA (1)	-	(1)(2)	-	-	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		-	4	-	-	2	
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1	1	
TOPLAM DERS SAATİ		34	40	40	40	40	

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 166.

EK 57. 2014 Anadolu Öğretmen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
	TARİH	2	2	-	-	
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	2	-	-	
	MATEMATİK	6	6	-	-	
	FİZİK	2	2	-	-	
	KİMYA	2	2	-	-	
	BİYOLOJİ	3	3	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-	
	FELSEFE	-	-	2	-	
	BİRİNCİ YABANCI DİL	6	4	4	4	
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	1	1	1	1	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	
	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE GİRİŞ (1)	-	2	-		
	TÜRK EĞİTİM TARİHİ (1)	-	-	-	1	
	EĞİTİM PSİKOLOJİSİ (1)	-	2	-	-	
	EĞİTİM SOSYOLOJİSİ (1)	-	-	-	2	
	ÖĞRETİM İLKE VE YÖNTEMLERİ (1)	-	-	3	-	
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		35	36	22	19
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	3	3
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	2	2
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	(2)	(2)	(2)
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
		İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6
		İLERİ FİZİK (2)	-	-	4	4
		İLERİ KİMYA (2)	-	-	4	4
		İLERİ BİYOLOJİ (2)	-	-	3	3
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	
		ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	4
		SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	4	4
		PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
		SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
		MANTIK (1)	-	-	2	2

	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(8)	(2)(8)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
SOSYAL ETKİNLİK	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
GÜZEL SANATLAR	GÖRSEL SANATLAR (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	SEÇMELİ MÜZİK (4)	(2)	(2)	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		4	3	17	20
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 170.

EK 58. 2014 Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	4	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	3	3	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ	4	-	-	-
	İNSAN ANATOMİSİ	2	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ BİLİMİNE GİRİŞ	1	-	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ	-	1	-	-
	SPOR	-	8	8	8
	SPOR FİZYOLOJİSİ	-	2	-	-
	ANTREMAN BİLGİSİ	-	-	2	-
	SPOR KAZALARINDAN KORUNMA VE İLK YARDIM	-	2	-	-
	SPOR MASAJI	-	1	-	-
	SPOR TESİSLERİ VE MALZEME BİLGİSİ	-	-	1	-
	SPOR PSİKOLOJİSİ	-	-	2	-
	SPOR VE BESLENME	-	-	2	-
	TÜRK SPOR TARİHİ	-	-	2	-
	ÖZEL ALAN ÇALIŞMASI	-	-	2	4
	SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU	-	-	-	2
	SPOR SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2
	EĞİTSEL OYUNLAR	-	-	-	2
	RİTİM EĞİTİMİ VE DANS	-	-	-	2
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	35	38	32	30
	DİL VE ANLATIM				
	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	3	3
	SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	2	2

SEÇMELİ DERSLER	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	-	(2)	(2)
		TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
		İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6
		İLERİ FİZİK (2)	-	-	4	4
		İLERİ KİMYA (2)	-	-	4	4
	SOSYAL BİLİMLER	İLERİ BİYOLOJİ (2)	-	-	3	3
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	
		ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	4
		SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	4	4
		PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
		SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
		MANTIK (1)	-	-	2	2
		BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	(1)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	(1)(2)
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
		İŞLETME (1)	(2)	-	(2)	(2)
		EKONOMİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
		GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	-	(2)	(2)	
	DİN, AHLAK VE DEĞERLER	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	-	(2)	(2)
		KUR'AN-I KERİM (4)	(2)	-	(2)	(2)
		HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (4)	(2)	-	(2)	(2)
	YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)	(1)(2)	(1)(2)
		SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
		SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
		ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)	(1)(2)	(1)(2)
		İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)	(1)(2)	(1)(2)
		FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	(1)	(1)(2)	(1)(2)
	SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	(1)	(1)(2)	(1)(2)
	GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (4)	(2)	-	(2)	(2)
		SEÇMELİ MÜZİK (4)	(2)	-	(2)	(2)
		SANAT TARİHİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
		DRAMA (1)	(1)	(1)	(1)	(1)
	BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	(1)	(1)(2)	(1)(2)
		PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI			4	1	7	9

REHBERLİK VE YÖNLENDİRME	1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ	40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 167.

EK 59. 2014 Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Görsel Sanatlar Alanı

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
	TARİH	2	2	-	-	
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	2	-	-	
	MATEMATİK	6	4	-	-	
	FİZİK	2	2	-	-	
	KİMYA	2	2	-	-	
	BİYOLOJİ	3	3	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-	
	FELSEFE	-	-	2	-	
	YABANCI DİL	3	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	
	MÜZİK	1	1	1	1	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	
	DESEN ÇALIŞMALARI	2	4	4	4	
	İKİ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	2	4	4	4	
	ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	1	4	4	-	
	MÜZE EĞİTİMİ	-	-	1	-	
	SANAT TARİHİ	-	-	-	2	
	GRAFİK TASARIM	-	-	3	4	
	DRAMA	-	1	-	-	
	TÜRK RESİM HEYKEL SANATI	-	-	-	2	
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI	-	-	-	2	
	ESTETİK	-	-	2	-	
	SANAT ESERLERİNİ İNCELEME	-	-	-	2	
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		35	39	33	32
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	3	3
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	2	2
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	-	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	-	(2)	(2)
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	(2)	(2)
		İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	(6)	(6)
		İLERİ FİZİK (2)	-	-	4	4
		İLERİ KİMYA (2)	-	-	4	4

	İLERİ BİYOLOJİ (2)	-	-	3	3
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	4
	SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	4	4
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
SOSYAL BİLİMLER	MANTIK (1)	-	-	2	2
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	-	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	-	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	-	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	-	(2)	(2)
	KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	-	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	-	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	-	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ MÜZİK (3)	(2)	-	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		4	-	6	7
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 169.

EK 60. 2014 Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2	
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1	
	TARİH	2	2	-	-	
	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-	
	COĞRAFYA	2	2	-	-	
	MATEMATİK	6	4	-	-	
	FİZİK	2	2	-	-	
	KİMYA	2	2	-	-	
	BİYOLOJİ	3	3	-	-	
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-	
	FELSEFE	-	-	2	-	
	YABANCI DİL	3	2	2	2	
	BEDEN EĞİTİMİ	2	2	2	2	
	GÖRSEL SANATLAR	1	1	1	1	
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	-	1	
	MÜZİKSEL İŞİTME OKUMA VE YAZMA	2	4	4	4	
	PİYANO	1	2	2	2	
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI	1	2	2	2	
	TÜRK MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2	
	BATI MÜZİĞİ KORO EĞİTİMİ	-	2	2	2	
	DRAMA		1	-	-	
	MÜZİĞE GİRİŞ	1	-	-	-	
	MÜZİK BİÇİMLERİ	-	-	-	1	
	TÜRK MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2	
	BATI MÜZİĞİ ÇALGI TOPLULUKLARI	-	-	2	2	
	BATI MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	1	-	
	GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ TARİHİ	-	-	-	1	
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK	-	-	1	-	
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ	-	-	-	1	
	ÇALGI BAKIMI VE ONARIMI	-	-	-	1	
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		35	39	33	32
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	-	-	3	3	
	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	-	-	2	2
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1)	-	(1)	(1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	(2)	-	(2)	(2)
		TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2

MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	İLERİ MATEMATİK (2)	-	-	6	6
	İLERİ FİZİK (2)	-	-	4	4
	İLERİ KİMYA (2)	-	-	4	4
	İLERİ BİYOLOJİ (2)	-	-	3	3
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SOSYAL BİLİMLER	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	4	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	4
	SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	4	4
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
	MANTIK (1)	-	-	2	2
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ FELSEFE (1)	-	-	-	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1)	-	(1)	(1)
	İŞLETME (1)	(2)	-	(2)	(2)
	EKONOMİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
	GİRİŞİMCİLİK (1)	(1)	-	(1)	(1)
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2)	-	(2)	(2)
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (3)	(2)	-	(2)	(2)
	HZ. MUHAMMED'İN HAYATI (3)	(2)	-	(2)	(2)
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	-	-	(2)(4)	(2)(4)
	ALMAN EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	İNGİLİZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	FRANSIZ EDEBİYATI (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (3)	(2)	-	(2)	(2)
	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (3)	(2)	-	(2)	(2)
	SANAT TARİHİ (1)	(2)	-	(2)	(2)
BİLİŞİM	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		4	-	6	7
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 168.

EK 61. 2014 İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	6	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	3	3	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ/GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM		-	-	1
TOPLAM		26	25	12	9
MESLEK DERSLERİ	KUR'AN-I KERİM	6	4	4	4
	MESLEKİ ARAPÇA	5	4	4	3
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	2	-	-	-
	SİYER		2	-	-
	FIKİH		2		-
	TEFSİR		-	2	
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ		-	-	2
	HADİS		2	-	
	AKAİD VE KELAM		-	2	1
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA		-	-	2
	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ		-	-	2
TOPLAM		13	14	12	14
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI		-	-	16	17
REHBERLİK ve YÖNLENDİRME		1	1	-	-
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 178.

EK 62. 2014 Anadolu İmam Hatip Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

	DERSLER	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	3	3
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	6	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	3	3	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ	1	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	6	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ/ GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	1	1	1	1
	TRAFİK VE İLK YARDIM		-	-	1
TOPLAM		30	25	12	9
MESLEK DERSLERİ	KUR'AN-I KERİM	4	4	4	4
	MESLEKİ ARAPÇA	4	4	4	3
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	1	-	-	-
	SİYER		2	-	-
	FIKİH		2	-	-
	TEFSİR		-	2	-
	KARŞILAŞTIRMALI DİNLER TARİHİ		-	-	2
	HADİS		2	-	-
	AKAİD VE KELAM		-	2	1
	HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA		-	-	2
	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ		-	-	2
TOPLAM		9	14	12	14
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI		-	-	16	17
REHBERLİK ve YÖNLENDİRME		1	1	-	-
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 179.

EK 63. 2014 İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Seçmeli Ders Çizelgesi

DERSLER		11. SINIF	12. SINIF
SEÇMELİ DERSLER	TEMELE İSLAM BİLİMLERİ	FIKİH OKUMALARI (1)	(1) (2)
		TEFSİR OKUMALARI (1)	- (1) (2)
		HADİS METİNLERİ (1)	(1) (2) (1) (2)
		İSLAM AHLAKI (1)	(1) (1)
		İSLAM BİLİM VE DÜŞÜNCE TARİHİ (1)	(2) (2)
		KUR'AN OKUMA TEKNİKLERİ (2)	(2) (2)
		ARAPÇA (METİN-MÜKÂLEME) (2)	(2) (2)
		MESLEKİ UYGULAMA (1)	- (1)
		İSLAM TARİHİ (1)	(2)
	TÜRK İSLAM SANATLARI	DİNÎ MÜSİKÎ (1)	(1) (2) (1) (2)
		HÜSN-İ HAT (1)	(1) (1)
		EBRU (1)	(1) (1)
		TEZHİB (1)	(1) (1)
	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ DİL VE ANLATIM (2)	(3) (3)
		SEÇMELİ TÜRK EDEBİYATI (2)	(2) (2)
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	(1) (1)
		OSMANLI TÜRKÇESİ (2)	(2) (2)
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	TEMEL MATEMATİK (2)	(2) (2)
		İLERİ MATEMATİK (2)	(6) (6)
		İLERİ FİZİK (2)	(4) (4)
		İLERİ KİMYA (2)	(4) (4)
		İLERİ BİYOLOJİ (2)	(2) (2)
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1) (2) (1) (2)
		SEÇMELİ TARİH (1)	(4)
		ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	(4)
		SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	(2) (4) (2)(4)
		PSİKOLOJİ (1)	(2) (2)
		SOSYOLOJİ (1)	(2) (2)
	SOSYAL BİLİMLER	MANTIK (1)	(2) (2)
		BİLGİ KURAMI (1)	(1) (2) (1) (2)
		SEÇMELİ FELSEFE (1)	- (1) (2)
		DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	(1) (1)
		GİRİŞİMCİLİK (1)	(1) (1)
		YÖNETİM BİLİMİ (1)	(2) (2)
		ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	(2) (2)
	YABANCI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	(2) (8) (2) (8)

DİLLER	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (2)	(2) (4)	(2) (4)
SPOR VE SOSYAL	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ (1)	(2)	(2)
ETKİNLİK	SOSYAL ETKİNLİK (1)	(1) (2)	(1) (2)
	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (1)	(2)	(2)
GÜZEL SANATLAR	SANAT TARİHİ (1)	(2)	(2)
	DRAMA (1)	(1)	(1)
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ (1)	(1) (2)	(1) (2)
BİLİŞİM	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1) (2)	(1) (2)

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2014d). Genel lise, anadolu lisesi, hazırlık sınıfı bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, sosyal bilimler lisesi, anadolu öğretmen lisesi, güzel sanatlar lisesi, spor lisesi, imam hatip lisesi ve anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgeleri. *Tebliğler Dergisi*, 2676, 180.

EK 64. 2017 Fen Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	5	5	5	5
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
	TARİH	2	2	2	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	FEN LİSESİ MATEMATİK	6	6	6	6
	FEN LİSESİ FİZİK	2	2	4	4
	FEN LİSESİ KİMYA	2	2	4	4
	FEN LİSESİ BİYOLOJİ	2	2	4	4
	FELSEFE	-	2	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	4	4	4	4
	İKİNCİ YABANCI DİL	2	2	2	2
	BİLGİSAYAR BİLİMİ	2	2	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	2	2	2
	GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	2	2	-	-
	SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	36	37	37	35
SEÇMELİ DERSLER	SEÇMELİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (2)	3	3	(3)(3)	(3)(4)
	DİL VE ANLATIM				
	DİKSİYON VE HİTABET (1)	1	1	-	-
	OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	2	2	2	2
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ				
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
	MATEMATİK TARİHİ VE UYGULAMALARI (3)	-	2	2	2
	FEN BİLİMLERİ TARİHİ VE UYGULAMALARI (3)	-	3	3	3
	TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ (1)	-	-	2	(2)(4)
	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ (1)	2	2	2	2
	İSLAM BİLİM TARİHİ (1)	2	2	2	2
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	(2)(4)
	SEÇMELİ COĞRAFYA (2)	-	-	2	(2)(4)
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
	MANTIK (1)	-	-	2	2
	SOSYAL BİLİMLER				
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	-	-	-
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	1	1	1	1
	İŞLETME (1)	-	-	2	2
	EKONOMİ (1)	-	-	2	2

	GİRİŞİMCİLİK (1)	-	-	1	1
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	-	-	2	2
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	-	-	2	2
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (4)	2	2	2	2
	PEYGAMBERİMİZİN HAYATI (4)	2	2	2	2
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (4)	2	2	2	(2)(4)
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL (4)	2	2	2	(2)(4)
	YABANCI DİLLER EDEBİYATI (4)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR (4)	2	2	2	2
	SOSYAL ETKİNLİK (4)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (4)	2	2	2	2
	SEÇMELİ MÜZİK (4)	2	2	2	2
	SANAT TARİHİ (1)	2	2	2	2
	DRAMA (1)	1	1	1	1
BİLİŞİM	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		3	3	3	4
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	0	0	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2017a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2717, 1552.

EK 65. 2017 Sosyal Bilimler Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

	DERSLER	HAZIRLIK SINIFI	9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	HAZIRLIK TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	4	-	-	-	-
	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	-	7	7	6	8
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	-	2	2	2	2
	TARİH	-	2	2	2	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	-	2
	TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ	-	-	-	3	-
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	-	4
	COĞRAFYA	-	2	2	4	4
	MATEMATİK	3	6	6	5	6
	FİZİK	-	2	2	-	-
	KİMYA	-	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	-	2	2	-	-
	FELSEFE	-	-	2	2	-
	BİRİNCİ YABANCI DİL	20	4	4	2	2
	İKİNCİ YABANCI DİL	4	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR/GÖRSEL SANATLAR /MÜZİK	4	2	2	2	2
	SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	-	1	-	-	-
	SOSYAL BİLİM ÇALIŞMALARI	-	-	2	2	2
	PSİKOLOJİ	-	-	-	2	-
	SOSYOLOJİ	-	-	-	2	2
	SANAT TARİHİ	-	-	-	-	2
	MANTIK	-	-	-	2	-
	BİLGİSAYAR BİLİMİ	4	-	-	-	-
	OSMANLI TÜRKÇESİ	-	-	2	2	2
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	39	34	39	40	40
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	3	-	-	-
		DİKSİYON VE HİTABET	1	-	-	-
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ MATEMATİK	-	-	-	-
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ	(1)(2)	-	-	-
	SOSYAL	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ	2	-	-	-
		İSLAM BİLİM TARİHİ	2	-	-	-
		SEÇMELİ COĞRAFYA	-	-	-	-
		SEÇMELİ TARİH	-	-	-	-

BİLİMLER	SEÇMELİ PSİKOLOJİ	-	-	-	-
	SEÇMELİ SOSYOLOJİ	-	-	-	-
	SEÇMELİ MANTIK	-	-	-	-
	BİLGİ KURAMI	(1)(2)	-	-	-
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI	1	-	-	-
	İŞLETME	2	-	-	-
	EKONOMİ	2	-	-	-
	GİRİŞİMCİLİK	1	-	-	-
	YÖNETİM BİLİMİ	2	-	-	-
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER	2	-	-	-
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM	2	-	-	-
	PEYGAMBERİMİZİN HAYATI	2	-	-	-
	TEMEL DİNİ BİLGİLER	(1)(2)	-	-	-
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL	(2)(4)	-	-	-
	SEÇMELİ İKİNCİ YABANCI DİL	(2)(4)	-	-	-
	YABANCI DİLLER EDEBİYATI	(1)(2)	-	-	-
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	2	-	-	-
	SOSYAL ETKİNLİK	(1)(2)	-	-	-
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR	2	-	-	-
	SEÇMELİ MÜZİK	2	-	-	-
	SANAT TARİHİ	-	-	-	-
	DRAMA	1	-	-	-
BİLİŞİM	PROJE HAZIRLAMA	(1)(2)	-	-	-
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		-	5	0	0
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	0
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2017a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2717, 1551.

EK 66. 2017 Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF	
ORTAK DERSLER	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	5	5	5	5	
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2	
	TARİH	2	2	2	-	
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2	
	COĞRAFYA	2	2	-	-	
	MATEMATİK	6	5	-	-	
	FİZİK	2	2	-	-	
	KİMYA	2	2	-	-	
	BİYOLOJİ	2	2	-	-	
	FELSEFE	-	2	2		
	YABANCI DİL	2	2	2	2	
	GÖRSEL SANATLAR/MÜZİK	2	1	2	2	
	SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-	
	TEMEL SPOR EĞİTİMİ	3	-	-	-	
	SPOR ANATOMİSİ VE FİZYOLOJİSİ	-	-	2	-	
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TARİHİ	-	-	-	2	
	ANTRENMAN BİLGİSİ	-	-	-	2	
	SPORCU SAĞLIĞI	-	-	2	-	
	SPOR YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU	-	-	-	2	
	SPOR PSİKOLOJİSİ VE SOSYOLOJİSİ	-	-	-	2	
	SPOR VE BESLENME	-	-	2	-	
	EĞİTSEL OYUNLAR	2	-	-	-	
	GENEL JİMNASTİK	-	2	-	-	
	RİTİM EĞİTİMİ VE HALK DANSLARI	-	-	3	-	
	ATLETİZM	-	-	2	2	
	ARTİSTİK JİMNASTİK	-	-	-	2	
	TAKIM SPORLARI	4	4	4	4	
	BİREYSEL SPORLAR	-	4	4	4	
	SPOR UYGULAMALARI	3	3	3	3	
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		40	40	37	36
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (2)	-	-	2	2
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	-	-	1	1
		OSMANLI TÜRKÇESİ (1)	-	-	2	2
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
		SEÇMELİ MATEMATİK (2)	-	-	2	2
		SEÇMELİ FİZİK (2)	-	-	2	2
		SEÇMELİ KİMYA (2)	-	-	2	2
		SEÇMELİ BİYOLOJİ (2)	-	-	2	2

	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	2	2
	TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ (1)	-	-	2	2
	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ (1)	-	-	2	2
	İSLAM BİLİM TARİHİ (1)	-	-	2	2
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	2
	SEÇMELİ COĞRAFYA (1)	-	-	2	2
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	2
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	2
	MANTIK (1)	-	-	2	2
	BİLGİ KURAMI (1)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	-	-	1	1
	İŞLETME (1)	-	-	2	2
	EKONOMİ (1)	-	-	2	2
	GİRİŞİMCİLİK (1)	-	-	1	1
SOSYAL BİLİMLER	YÖNETİM BİLİMİ (1)	-	-	2	2
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	-	-	2	2
	KUR'AN-I KERİM (1)	-	-	2	2
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	PEYGAMBERİMİZİN HAYATI (1)	-	-	2	2
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (1)	-	-	2	2
	İKİNCİ YABANCI DİL (1)	-	-	2	2
	YABANCI DİLLER EDEBİYATI (2)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SOSYAL ETKİNLİK (2)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ MÜZİK (1)	-	-	2	2
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (1)	-	-	2	2
	SANAT TARİHİ (1)	-	-	2	2
	DRAMA (1)	-	-	1	1
BİLİŞİM	BİLGİSAYAR BİLİMİ (1)	-	-	2	2
	PROJE HAZIRLAMA (1)	-	-	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		0	0	2	3
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		0	0	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2017a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2717, 1557.

EK 67. 2017 Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Görsel Sanatlar Alanı

DERSLER		9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	5	5	5	5
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	2	2	2	2
	TARİH	2	2	2	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	-	2
	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	6	6	-	-
	FİZİK	2	2	-	-
	KİMYA	2	2	-	-
	BİYOLOJİ	2	2	-	-
	FELSEFE	-	2	2	-
	YABANCI DİL	2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR/MÜZİK	2	1	2	2
	SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ	1	-	-	-
	DESEN	4	4	4	4
	İKİ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	-	4	4	4
	ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE	-	-	4	4
	TEMEL SANAT EĞİTİMİ	4	-	-	-
	MÜZE EĞİTİMİ	-	-	-	2
	GENEL SANAT TARİHİ	-	2	-	-
	GRAFİK TASARIM	-	-	4	-
	DRAMA	-	-	-	2
	ÇAĞDAŞ DÜNYA SANATI TARİHİ	-	-	-	2
	ESTETİK	-	-	2	-
	SANAT ESERLERİ ANALİZİ	-	-	-	2
	TÜRK İSLAM SANATI TARİHİ	-	-	2	-
	GELENEKSEL TÜRK SANATLARI MİNYATÜR	-	-	2	-
	GELENEKSEL TÜRK SANATLARI EBRU	-	-	-	2
	İMGESEL RESİM	-	2	2	2
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI	36	40	39	37
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI	-	-	2
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	1	-	1
		OSMANLI TÜRKÇESİ (2)	2	-	2
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	SEÇMELİ TEMEL MATEMATİK	-	-	2
		SEÇMELİ MATEMATİK	-	-	2
		SEÇMELİ FİZİK	-	-	2
		SEÇMELİ KİMYA	-	-	2
		SEÇMELİ BİYOLOJİ	-	-	2
		ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)
		SEÇMELİ TARİH	-	-	2
	SOSYAL BİLİMLER	TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ	-	-	2

	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ	-	-	-	2
	İSLAM BİLİM TARİHİ	-	-	-	2
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	-	-	-	2
	SEÇMELİ COĞRAFYA	-	-	-	2
	PSİKOLOJİ	-	-	-	2
	SOSYOLOJİ	-	-	-	2
	MANTIK	-	-	-	2
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	-	-	(1)(2)
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	1	-	-	1
	İŞLETME	2	-	-	-
	EKONOMİ	2	-	-	-
	GİRİŞİMCİLİK (1)	1	-	-	1
	YÖNETİM BİLİMİ	2	-	-	-
	ULUSLARARASI İLİŞKİLER	2	-	-	-
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (2)	2	-	-	2
	PEYGAMBERİMİZİN HAYATI (2)	2	-	-	2
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	-	-	(1)(2)
	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (2)	(2)(4)	-	-	2
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	İKİNCİ YABANCI DİL (2)	(2)(4)	-	-	2
	YABANCI DİLLER EDEBİYATI (2)	(1)(2)	-	-	(1)(2)
	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR (2)	2	-	-	2
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SOSYAL ETKİNLİK (2)	(1)(2)	-	-	(1)(2)
	SEÇMELİ MÜZİK (2)	2	-	-	2
GÜZEL SANATLAR	SEÇMELİ SANAT TARİHİ (2)	2	-	-	2
	DRAMA	-	-	-	-
	DİJİTAL GRAFİK	2	-	-	-
	FOTOĞRAF	2	-	-	-
	BİLGİSAYAR BİLİMİ (2)	2	-	-	2
BİLİŞİM	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	-	-	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYIS		3	0	0	2
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	0	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2017a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2717, 1556.

EK 68. 2017 Güzel Sanatlar Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi-Müzik Alanı

DERSLER			9. SINIF	10. SINIF	11. SINIF	12. SINIF
ORTAK DERSLER	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI		5	5	5	5
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ		2	2	2	2
	TARİH		2	2	2	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK		-	-	-	2
	COĞRAFYA		2	2	-	-
	MATEMATİK		6	6	-	-
	FİZİK		2	2	-	-
	KİMYA		2	2	-	-
	BİYOLOJİ		2	2	-	-
	FELSEFE		-	2	2	-
	YABANCI DİL		2	2	2	2
	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR/GÖRSEL SANATLAR		2	2	2	2
	SAĞLIK BİLGİSİ VE TRAFİK KÜLTÜRÜ		1	-	-	-
	BATİ MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI		2	2	2	2
	TÜRK HALK MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI		-	-	2	2
	TÜRK SANAT MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI		2	2	-	-
	PİYANO		1	1	1	-
	BAĞLAMA		-	1	1	1
	ÇALGI EĞİTİMİ		1	1	2	2
	ÇOK SESLİ KORO		-	2	2	-
	TÜRK HALK MÜZİĞİ KORO		-	-	2	-
	TÜRK SANAT MÜZİĞİ KORO		-	-	-	2
	ÇALGI TOPLULUKLARI		-	-	4	4
	BİLİŞİM DESTEKLİ MÜZİK		-	-	-	2
	TÜRK VE BATI MÜZİĞİ TARİHİ		-	-	-	2
	BİREYSEL SES EĞİTİMİ		-	1	-	-
	DRAMA		-	-	-	2
	MÜZİK KÜLTÜRÜ		-	-	-	2
	TÜRK İSLAM MUSİKİSİ		-	-		2
	TÜRK DÜNYASI MÜZİKLERİ		-	-	2	-
	HALK DANSLARI VE MÜZİKLERİ		-	-	2	-
	ORTAK DERS SAATİ TOPLAMI		34	39	35	36
SEÇMELİ DERSLER	DİL VE ANLATIM	SEÇMELİ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (2)	-	-	3	3
		DİKSİYON VE HİTABET (1)	1	-	1	-
		OSMANLI TÜRKÇESİ (3)	2	-	2	2
	MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ	TEMEL MATEMATİK (2)	-	-	2	2
		SEÇMELİ MATEMATİK (2)	-	-	4	2
		SEÇMELİ FİZİK (2)	-	-	4	2

	SEÇMELİ KİMYA (2)	-	-	4	2
	SEÇMELİ BİYOLOJİ (2)	-	-	4	2
	ASTRONOMİ VE UZAY BİLİMLERİ (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	-
	SEÇMELİ TARİH (1)	-	-	(2)(4)	2
	TÜRK KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ (1)	-	-	2	2
	İSLAM KÜLTÜR VE MEDENİYETİ (1)	-	-	2	2
	İSLAM BİLİM TARİHİ (1)	-	-	2	2
	ÇAĞDAŞ TÜRK VE DÜNYA TARİHİ (1)	-	-	-	2
	SEÇMELİ COĞRAFYA (1)	-	-	2	2
	PSİKOLOJİ (1)	-	-	2	-
	SOSYOLOJİ (1)	-	-	2	-
	MANTIK (1)	-	-	2	-
	BİLGİ KURAMI (1)	(1)(2)	-	-	1
	DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI (1)	1	-	1	1
	İŞLETME (1)	-	-	2	-
	EKONOMİ (1)	-	-	2	-
	GİRİŞİMCİLİK (1)	-	-	1	1
	YÖNETİM BİLİMİ (1)	-	-	2	-
SOSYAL BİLİMLER	ULUSLARARASI İLİŞKİLER (1)	-	-	2	-
DİN, AHLAK VE DEĞERLER	KUR'AN-I KERİM (3)	2	-	2	2
	PEYGAMBERİMİZİN HAYATI (3)	2	-	2	2
	TEMEL DİNİ BİLGİLER (2)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
YABANCI DİLLER VE EDEBİYATI	SEÇMELİ BİRİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	-	(2)(4)	2
	İKİNCİ YABANCI DİL (3)	(2)(4)	-	(2)(4)	2
	YABANCI DİLLER EDEBİYATI (3)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SPOR VE SOSYAL ETKİNLİK	SEÇMELİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR (2)	2	-	2	2
	SOSYAL ETKİNLİK (3)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
	SEÇMELİ GÖRSEL SANATLAR (1)	2	-	2	2
GÜZEL SANATLAR	SANAT TARİHİ (1)	2	-	2	2
	DRAMA	-	-	-	-
BİLİŞİM	BİLGİSAYAR BİLİMİ (2)	2	-	2	2
	PROJE HAZIRLAMA (1)	(1)(2)	-	(1)(2)	(1)(2)
SEÇİLEBİLECEK DERS SAATİ SAYISI		5	0	4	3
REHBERLİK VE YÖNLENDİRME		1	1	1	1
TOPLAM DERS SAATİ		40	40	40	40

Kaynak: Millî Eğitim Bakanlığı. (2017a). Millî Eğitim Bakanlığı ortaöğretim kurumları haftalık ders çizelgesi. *Tebliğler Dergisi*, 2717, 1553.

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR..